

DE HEILIGE STAD of HET NIEUWE JERUZALEM.

HAAR GODDELIJK LICHT, MUREN POORTEN EN ENGELN,
HARE PLAATS, LENGTE EN BREEDTE, DE GOUDEN RIETSTOK,
EN DE HEERLIJKHEID, WAARMEE ALLES VERVULD IS,
HET AANTAL HARER INWONERS,
DE BOOM EN HET WATER DES LEVENS WAARDOOR DIE INWONERS WORDEN
ONDERHOUDEN.

Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o stad Gods, Psalm 87:3. De naam der stad zal van dien dag af zijn: DE HEERE IS ALDAAR, Ezechiël 48:35.

Opdracht aan vierderlei lezers.

1. Aan den godzaligen lezer.

Vriend! Hoewel de kinderen dezer wereld, wanneer zij dit boek zien, niet alleen de schouders ophalen, maar ook spottend het gelaat afwenden zullen, wijl zulk een onbeduidend en verachtelijk mens als ik ben, mij in durf laten met, en een beschrijving geven van iets zo onzeker als het Jeruzalem daarboven, vergeet gij toch niet, dat "God het dwaze der wereld heeft uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou, en het zwakke der wereld heeft uitverkoren, opdat Hij het sterke beschamen zou", 1 Corintiërs 1:27, 28. Bedenk ook, dat het van ouds Zijn welbehagen geweest is, "deze dingen voor de wijzen en verstandigen te verbergen, en dezelve den kinderkens te openbaren", Mattheus 11:25, 21:15, 16. Ik zeg u, dat het Woord en de Geest van God op zich zelf voldoende zijn, om onafhankelijk van dien afgod, menselijke wetenschap en wijsheid-"alle dingen, ook de diepten Gods te onderzoeken", 1 Corintiërs 2:10.

De eerste aanleiding, om over dit onderwerp te schrijven, was de volgende omstandigheid: Op zekeren eersten dag der week was ik met mijne broeders in ons vertrek samen, en verwachtten zij, dat ik, als naar gewoonte, iets uit het Woord zou spreken ter wederzijdse opbeuring. Het was mijne beurt om te spreken, maar ik gevoelde mij zo ledig, zo geesteloos en zo dor, dat ik mij niet in staat rekende, ook maar vijf woorden van waarheid, leven en ervaring tot hen te richten. Eindelijk sloeg ik mijn oog op deze profetie, en na een ogenblik peinzens, ontdekte ik iets van dien jaspis, in welks glans de heilige stad blonk. Wijl ik dus een flauwen lichtstraal had opgevangen en begeerde verder in te zien, zond ik zuchtende mijne bede om een zegen tot den Heere Jezus op, Hij verhoorde mij ogenblikkelijk en hielp mij, mijnen broederen het brood voorzetten, zodat wij allen aten en verzadigd werden. En zie, terwijl ik het brood uitdeelde, vermenigvuldigde het onder mijne hand, en de brokken, die er na ons maal nog overschoten, heb ik verzameld, en bied ik u in deze mand aan. Ik zette mij namelijk tot een nauwkeuriger onderzoek, onder veel gebeds, nu eens voortgaande, dan weer ophoudende, en vervolgens weer voortgaande, en zo kwam ik eindelijk klaar.

Maar toch, ondanks al mijn moeite en arbeid in deze, verwacht ik niet, noch kan ik verwachten, dat elk Godzalig hart in ieder opzicht de waarheid en uitnemendheid van mijn onderwerp zal gevoelen, ook moet niemand menen, dat ik de heilige stad door en door gezien heb, daar veel meer nog achter den voorhang is verborgen, dan ik heb mogen verstaan. Helaas! ik moet dit zeggen: ik heb een weinig honing opgevangen om mijne lezers enigszins te verkwikken, maar ik twijfel niet, of binnen kort zal meer van de heerlijkheid, liefelijkheid en uitnemendheid dier

stad door anderen ontvouwd worden. Geschiedt dit niet door 's Heeren dienaren, dan toch door Hem zelf, die deze stad gebouwd en haar hare plaats heeft aangewezen.

Indien evenwel een heilige, die dit leest, niets anders dan woorden vindt, dan herinner ik er aan, dat het menigmaal even zo gaat bij het lezen van Gods eigen Woord, ik bid dezulken, dat zij met welwillendheid lezen, met toegevendheid oordelen en niet wanen, een ledig geschrijf voor zich te hebben, omdat zij er voor het ogenblik niets in vinden. Misschien noemt gij een plaats "een ledige dop", terwijl anderen daarin een goed en welsmakend voedsel vinden, ja voor hen is ze wellicht een ware verkwikking. Gij weet bij ervaring, dat hetgeen den een koud laat, den ander werkelijk koesteren kan. Kinderen hebben liever melk dan vlees, hoewel vlees goed verteert bij ouderen van jaren. Wat u dus niets goeds brengt, laat dat liggen, en neem de melk en het voedsel, dat gij op andere bladzijden vindt.

2. Aan den geleerden lezer.

Mijnheer! Ik onderstel dat gij, dit geschrift lezende, mij om twee dingen zult berispen: ten eerste, wijl ik mijn onderwerp niet met groter zuiverheid van taal en schoonheid van voorstelling heb behandeld, en ten tweede, omdat ik gene wolk van aanhalingen uit de schriften van geleerden hebt gebruikt, noch tussen mijne eigene woorden, noch als kanttekening.

Wat het eerste aangaat, het onderwerp is inderdaad verheven en uitnemend heerlijk, en ik ben gering en zwak, er is een vollediger en dieper behandeling van dit onderwerp nodig, dan ik heb kunnen geven. Doch bedenkende, dat de Heere niet op den uiterlijken schijn, maar op het hart let, ook gene hoogvliegende woorden der ijdelheid, maar de zuivere, onvervalste waarheid acht, en bovendien indachtig, dat het penninkske der weduwe, wijl het alles was dat zij had, in 's Heeren ogen meer waarde had dan een gedeelte van der rijken overvloed, wellicht het minste gedeelte, dat zij geven konden, zo hoop ik, dat mijn penninkske, alles wat ik bezit, moge aangenomen en door den Heer als veel gerekend worden. Daarenboven bevatten eenvoudige, verstaanbare woorden vaak de kern der zaak, terwijl geleerde en hoge uitdrukkingen dikwijls niets zijn dan een slaan in de lucht. Wie tot de zwakken spreekt, wordt ook door de wijzeren verstaan, maar wie zich beijvert hoog te vliegen, wordt niet alleen slechts door weinigen begrepen, maar menigmaal zelfs noch door zich zelf noch door iemand anders.

In de tweede plaats: Waarom gij mijn geschrift zo arm vindt aan aanhalingen van geleerde mannen, is, wijl ik òf hun woorden niet gelezen òf ze niet onthouden heb, indien ik de Bijbel niet gelezen had, zo zou ik bijna niets weten, en dit werk zeker niet geschreven hebben. Eindelijk vind ik zulk een geest van afgoderij in de geleerdheid dezer wereld, en in de wijsheid des vleses, en Gods eer er zo weinig door verheerlijkt, dat ik er geen gebruik van zou durven maken, al stond ze ook geheel te mijner beschikking, opdat niet de genade en de gaven, die God mij geschonken heeft, aan de wijsheid dezer wereld in plaats van aan het licht van Gods Woord, werden toegeschreven. Daarom wil ik van haar geen draad, zelfs geen schoenriem nemen, opdat men niet zegge: "Ik heb Abraham rijk gemaakt", Genesis 14:23.

Wat gij vindt overeenkomstig de Schrift, neem dat, al wijkt het ook van de opinie veler schrijvers af, wat gij ontmoet in tegenspraak met Gods Woord, verwerp dat, ofschoon ook alle mensen het goedkeurden. Verder, waar gij overeenkomst vindt tussen de Schrift en de wereld, geloof daar om wille der autoriteit van Gods Woord. Ik eer de Godzaligen als Christenen, maar ik schat den Bijbel boven hen, en zolang ik dien schat bezit, acht ik mij gelukkiger dan wanneer ik eigenaar ware van de bibliotheken van twee hogescholen. Bovendien: ik drink water liefst uit mijn eigen regenbak, wat God mij leert door het onderwijs van Zijn Geest en Woord, dat durf ik onbeschroomd verkondigen. Al ben ik dus ook verstoken van de wijsheid der geleerde wereld, toch heb ik de Heilige Schriften, met haren inhoud tevreden, heb ik u denzelven voorgesteld:

Ik bid u, lees en neem wat u het meest behaagt
Een ander vindt nog veel, dat gij in 't eerst niet zaagt,

3. Aan den twistzieken lezer.

Vriend! op welke wijze gij ook aan dit boek gekomen zijt, ik verzeker u, dat gij mij onder het schrijven het minst voor den geest waart, ik zeg u, dat ik dit boek even weinig voor u bestemd heb, als de goudsmid zijne juwelen en ringen voor een zwijn. Leer dus verstand en verlaat uwe dwaasheid, wees wijs en leg dit boek ter zijde, Mattheus 7:6.

4. Aan de moeder der hoererijen.

Mijn vierde woord is gericht tot u, meesteres der koninkrijken, zeer bevallige hoer, meesteres der toverijen en der afgrijzing op aarde. (Nahum 3:4) Ik onderstel, dat gij in dit werk niets zult vinden wat uw wulps oog behagen kan of uw wellustig gehemelte strelen. Wel is hier brood, melk en vlees, maar verf om uw gerimpeld gelaat te blanketten, of krukken om een waggelend, wankelend, krachteloos Rome te stutten, zoekt gij hier vergeefs, veeleer vindt gij hier een zeker voorteken van een plotselingen en vreselijken val, en van de verheerlijking dier heilige moeder, wier reinheid gij veracht, omdat zij uw schaamteloos, ontuchtig leven bestraft en veroordeelt. Daarom zult gij dit wel rieken, maar niet smaken, ik weet dat uw wulps oog en de kinderen uwer zonden, die gij met den wijn uwer hoerierij hebt dronken gemaakt, op het gezicht van dezen eenvoudigen dis, zeggen zullen: "des Heeren tafel is verachtelijk", en dat gij "de wijnranken aan uwen neus zult steken", Maleachi 1:12, 13, Ezechiël 8:17. "Doch de wijsheid is gerechtvaardigd geworden van hare kinderen", Mattheus 11:19. "De jonkvrouw, de dochter van Zion, veracht u, zij bespot u, de jonkvrouw van Jeruzalem schudt het hoofd achter u", Jesaja 37:22, ja haar God heeft Zijne hand geslagen, om uwe gierigheid, die gij bedreven hebt, en om uw bloed die in het midden van u geweest zijn, Ezechiël 22:7, enz. "Verblijdt u met Jeruzalem, en verheugt u over haar, al hare liefhebbers, weest vrolijk over haar met vreugde, gij allen, die over haar zijt treurig geweest! Opdat gij moogt zuigen, en verzadigd worden van de borsten harer vertroostingen, opdat gij moogt uitzuigen, en u verlusten met den glans harer heerlijkheid", Jesaja 66:10, 11.

OPENBARING 21:10-27, 22:1-4.

10. En Hij voerde mij weg in den Geest op enen groten en hogen berg, en Hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit den hemel van God. 11. En zij had de heerlijkheid Gods, en haar licht was den aller kostelijksten steen gelijk, namelijk als den steen Jaspis, blinkende gelijk kristal. 12. En zij had enen groten en hogen muur, en had twaalf poorten, en in de poorten twaalf engelen en namen daarop geschreven, welke zijn de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls. 13. Van het oosten waren drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten. 14. En de muur der stad had twaalf fundamenten, en in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams. 15. En hij, die met mij sprak, had enen gouden rietstok, opdat hij de stad zou meten, en hare poorten, en haren muur. 16. En de stad lag vierkant, en hare lengte was zo groot als hare breedte. En hij mat de stad met den rietstok op twaalfduizend stadiën, de lengte, en de breedte, en de hoogte derzelve waren even gelijk. " En hij mat haren muur op honderd vier en veertig ellen, naar de maat eens mensen, welke des engels was. 18. En het gebouw van haren muur was Jaspis, en de stad was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk.

19. En de fundamenten van den muur walen met allerlei kostelijk gesteente versierd. Het eerste fundament was Jaspis, het tweede Saffier, het derde Chalcédon, het vierde Smaragd, 20. het vijfde Sardónix, het zesde Sardijs, het zevende Crysoliet, het achtste Beryl, het negende Topaas, het tiende Chrysopraas, het elfde Hyacint, het twaalfde Amethyst. 21. En de twaalf poorten waren twaalf paarden, een iedere poort was elk uit een pavel, en de straat der stad was zuiver goud, gelijk doorluchtig glas. 22. En ik zag genen tempel in dezelve, want de Heere, de almachtige God is haar tempel, en het Lam. 23. En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen, want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare Kaars. 24. En de volken, die zalig worden, zullen in haar licht wandelen, en de koningen der aarde brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve. 25. En hare poorten zullen niet gesloten worden des daags, want aldaar zal geen nacht zijn. 26. En zij zullen de heerlijkheid en de eer der volken daarin brengen. 27. En in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt, maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams.

Hoofdstuk 22:1. En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit den troon Gods, en des Lams.

2. In het midden van hare straat, en op de een en de andere zijde der rivier was de Boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende Zijne vrucht en de bladeren des Booms waren tot genezing der Heidenen.

3. En gene vervloeking zal er meer tegen iemand zijn, en de troon Gods en des Lams zal daarin zijn, en Zijne dienstknechten zullen Hem dienen,

4. en zullen Zijn aangezicht zien, en Zijn Naam zal op hun voorhoofden zijn.

Bij de behandeling dezer verborgenheid zal ik niets beweren waar ik niets zie, en evenmin iets achterhouden van hetgeen ik tot mijn onderwerp meen te moeten rekenen, slechts moet gij geen al te uitvoerig betoog van mij verwachten, hoewel ik trachten wil in weinig woorden, veel te zeggen, voor zover mijne bekwaamheden en mijn verstand, met 's Heeren hulp, daartoe in staat zijn.

In de aangehaalde beschrijving der heilige stad vinden wij deze vijf hoofdpunten behandeld:

1. Een algemeen gezicht op de stad.

2. Een bijzondere opnoeming van de insluiting, de poorten en den naam der stad.

3. De heerlijkheid van dat alles.

4. Aantal en eigenschappen der inwoners.

5. Op welke wijze de inwoners voortdurend met leven, vrede, gemak, rust en liefelijkheid verzadigd worden. Omtrent al die hoofdpunten wens ik iets te zeggen, teneinde alles in zijn ware licht te stellen.

Allereerst moet ik echter met een enkel woord aanwijzen, waarom Johannes juist de persoon was, die een gezicht op deze heilige stad kon ontvangen, zelf deelt hij ons mede, hoe hem dit mogelijk gemaakt werd, namelijk in Op 21:10. En hij voerde mij weg in den Geest op enen groten en hogen berg, en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit den hemel van God.

Om den heiligen man in staat te stellen, dit grote en heerlijke gezicht te aanschouwen, voerde hem de engel, die met deze zending belast was, "weg in den Geest". Wanneer Johannes zegt: "Hij voerde mij weg in den Geest, " dan bedoelt, dat hij als het ware in den Geest verplaatst, zijne ziel met den Geest geheel vervuld werd. Wij zien daaruit, dat de gewone sfeer, waarin onze geest verkeert, te ver beneden die hemelse heerlijkheid ligt, om zulke bovennatuurlijke dingen te verstaan. Wie een grote mate van den Geest heeft, onderscheidt veel van de dingen Gods, wie een geringe mate bezit, onderscheidt slechts weinig: "En ik, broeders! kon tot u niet spreken als tot geestelijken, maar als tot vleselijken, als tot jonge kinderen in Christus. Ik heb u met melk gevoed, en niet met vaste spijs, want gij vermocht toen nog niet, ja gij vermoogt ook nu nog niet", 1 Corintiërs 3:2.

"En hij voerde mij weg in den Geest." Zo was het ook met de heiligen des ouden verbonds, wanneer God hun iets groots wilde vertonen, of iets gewichtigs voor hen te doen had. Toen Ezechiël een gezicht zou verleend worden op deze stad in den tijd der wet, moest hij evenzeer door een grotere mate des Geestes daarvoor geschikt gemaakt worden, Ezechiël 40:2. Ook toen Johannes aan den aanvang van de openbaring dezer ganse profetie stond, moest hij eerst in den Geest gebracht worden: "En ik was in den Geest op den dag des Heeren, en ik hoorde achter mij een grote stem als van een bazuin, zeggende, enz." Openbaring 1:10, enz. Daaruit blijkt duidelijk, dat wanneer God iemand voor een arbeid bestemt, Hij hem daarvoor ook geschikt maakt. Ezechiël meldt ons, dat, toen God tot hem zei: "Mensenkind! Sta op uwe voeten", de Geest in hem kwam en hem op zijne voeten stelde, Ezechiël 2:1-2.

"En hij voerde mij weg". Zie, een mens moet den Geest in grote mate bezitten, om veel van God en Zijne goedertierenheid te zien, hij moet weggevoerd worden, weggevoerd van de aardse, vleselijke dingen, en ingeleid in de heerlijkheid der hemelse, geestelijke dingen. Wat de Geest doet, doet Hij in het verborgen den mens, wien God grote dingen wil openbaren, voert Hij weg van de beslommeringen dezer wereld, en brengt hem in afzondering, om de dingen ener andere wereld te beschouwen: "Hij verklaarde alles Zijnen discipelen in het bijzonder, " Markus 4:34. In het bijzonder, also niet in aller tegenwoordigheid, gelijk de Profeet zegt: "Wien zou Hij dan de kennis leren? en wien zou Hij het gehoorde te verstaan geven? den gespeenden van de melk? den afgetrokkenenen van de borsten?" Jesaja 28:9. Dat is ook de reden, waarom diegene den Heere het best leert verstaan, die persoonlijk het meest met Hem omgaat, Lukas 2:35-38.

Hij, die gehoorzaamt, wanneer God zegt: Kom hoger op, die zal de bruid, de vrouw des Lams, zien. Want "die zich afzondert, tracht naar wat begeerlijks, hij vermengt zich in alle bestendige wijsheid" Spreuken 18:1.

"Hij voerde mij weg in den Geest op enen groten en hogen berg." Nadat de Ziener ons de gesteldheid, de verrukking zijns geestes heeft meegedeeld, noemt Hij ons ook de stoffelijke plaats, waarheen hij weggevoerd werd, nu hij gans vervuld was met of verplaatst in den Geest, wordt hij ook naar een plaats gebracht, waar hij vrij rond kon zien, zonder door het omringende van zijn gezicht te worden afgetrokken. "Hij voerde mij weg in den Geest op enen groten en hogen berg." Zo heeft God van ouds gedaan, wilde Hij enen Zijner knechten iets groots tonen, dan voerde Hij hem menigmaal op enen groten en hogen berg: Mozes b.v. moest

den Sinaï beklimmen, om de afbeelding der hemelse dingen te zien, Exodus 19:3. En om het land Kanaän, het land, dat den vaders beloofd was, met het goede gebergte Libanon te aanschouwen, moest hij wederom op enen berg stijgen, Deuteronomium 32:49. Daaruit kunnen wij leren, dat de dingen Gods ver zijn van den natuurlijke mens, en dat er tussen ons en die dingen nog zeer veel in ligt, niemand kan ze zien, tenzij hij in den Geest weggevoerd en op de hoogte gesteld worde.

"Op enen groten en hogen berg." Deze berg betekent alzo de Heere Jezus Christus, op wien de ziele moet geplaatst worden als op enen machtigen berg, dan worden zijne ogen met ogenzalf bestreken, en de sterveling ziet zich daarover in staat gesteld, zijnen blik boven de toppen dier alles doordringende verdorvenheid, verzoeking en geestelijke vijanden te verheffen, die als hoge torens, door den boze gebouwd, het gezicht van de dingen Gods voor de ogen onzer ziel verbergen, 2 Corinthiërs 10:5-6. Daarom heet Christus de Berg van het huis des Heeren, Jesaja 2:2, de Rots der eeuwen, de Rotssteen, die hoger is dan wij. "De berg Basan is een berg Gods, de berg Basan is een bultige berg", Psalm 68:16. Dat is de berg, van waar de Profeet Ezechiël het gezicht der stad ontving, Ezechiël 40:2. "Op deze Petra zal Ik Mijne gemeente bouwen, en de poorten der hel zullen dezelve niet overweldigen", Mattheus 16:18.

1. ALGEMEEN GEZICHT OP DE STAD.

"En hij voerde mij weg in den Geest op enen groten en hogen berg, en hij toonde mij de grote stad, het hemelse Jeruzalem". Nu de Ziener ons gezegd heeft op welke wijze hij bekwaam gemaakt werd, het heerlijke gezicht te aanschouwen, dat komen zou, beschrijft hij ons hetgeen hij zag. namelijk: de grote stad, het hemelse Jeruzalem.

Jeruzalem betekent in de taal der Schrift: de gemeente, de bruid des Heeren Jezus, en kan algemeen of meer in bijzonderheden beschouwd worden. In algemene zin moet daaronder verstaan worden "al het geslacht in de hemelen en op de aarde", Efeziërs 3:15, en als zodanig wordt zij niet genomen in dezen of genen toestand, die in deze wereld haar deel zijn kan, maar eenvoudig als de gemeente, daarom wordt gezegd van elkeen, die op welken tijd ook, van Satan tot God bekeerd wordt, dat hij gekomen is tot den berg Zion, en de stad des levenden Gods, tot het hemelse Jeruzalem en de vele duizenden der engelen, tot de algemene vergadering en de gemeente der eerstgeborenen, die in de hemelen opgeschreven zijn, en tot God, den Rechter over allen, en de geesten der volmaakte rechtvaardigen, en tot den Middelaar des Nieuwen Testaments, Jezus, en het bloed der besprenging", Hebrëeën 12:22-24. Maar behalve in dezen algemene zin, wordt Jeruzalem ook bijzonderlijk gebruikt:

1. ter aanwijzing van den oorspronkelijken of eersten toestand der gemeente,
2. ter aanduiding van haren geringen en dienstbaren staat,
3. als voorstelling van hare herstelling in eer en heerlijkheid. Zo is het met Jeruzalem hier beneden geweest, en aan dezen drievoudigen vorm van bestaan beantwoordt ons Evangelisch Jeruzalem, of de Nieuw-Testamentische gemeente. Haar oorsprong ligt in de dagen van Christus en de Apostelen, en komt overeen met Jeruzalem ten tijde van Salomo, haar tweede tijdperk doorleefde en doorleeft zij nog tijdens de heerschappij van den Antichrist, overeenkomstig de verwoesting van Jeruzalem en de wegvoering der Joden in de Babylonische gevangenschap, haar derde of laatste stadium wordt in onzen tekst beschouwd: Dat is het herstellingstijdperk, gelijk eens de Joden terugkeerden uit de ballingschap om stad en muren en tempel wederom op te bouwen, hetgeen uit het volgende, duidelijk zal blijken.

Deze stad is de Evangelische gemeente, terugkerende uit hare anti-christelijke ballingschap. En niet alleen stelt het Jeruzalem in onzen tekst de gemeente des Heeren in haren eindtoestand voor, maar bovendien: Ten eerste draagt zij hier den naam van stad, dezelfde naam, waaronder ook de oorspronkelijke gemeente verstaan wordt, Efeziërs 2:19. Dezen naam verloor zij onder haren afval en hare anti-christelijke gevangenschap, want merk hier op dat zij, zolang de draak, het beest, de vrouw op het scharlakenrode beest, enz. haar beheersen, immer onder het beeld ener vrouw voorgesteld wordt, ener vrouw in arbeid, vliedende voor de draak, vluchtende in de woestijn, waar zij in haren geringen, bedrukten staat blijft, tevreden met het onaanzienlijke voedsel der woestijn, totdat hare vijanden eindelijk zullen overwonnen en verdelgd worden, Openbaring 12 en 13.

De reden, waarom zij in hare ballingschap den naam van stad verloren heeft, is wijl zij hare plaats en hare kracht mist, zij is anderen nagevolgd behalve Christus, en daarom heeft Hij toegelaten, dat hare vijanden hare muren afgebroken en hare wallen geslecht hebben, dat de grote rode draak en het beest met zeven hoofden en tien hoornen in haren wijngaard gedrongen zijn en een grote verwoesting onder hare kinderen hebben aangericht. Hare poorten werden verwoest of gesloten, zodat niemand haar, volgens hare wetten en statuten, kon binnegaan, haar grondwet, de Bijbel zelf, werd mede grovelijk misbruikt en verminkt, ja soms verbrand en uitgeroeid. Daarom heeft de Geest Gods haar den naam van stad ontnomen, en haar een vluchtende vrouw geheten, gelijk ik zo even zei. "En laat, zegt de engel tot Johannes, "het voorhof, uit, dat van buiten den tempel is, en meet dat niet, want het is den Heidenen gegeven., en zij zullen de heilige stad vertreden tweeënveertig maanden, " Openbaring 11:2.

"Zij zullen de heilige stad vertreden, " dat is: al hare stadsrechten, hare forten en versterkingen, hare wetten en privileges zullen voor langen tijd ter zijde gesteld en veracht worden, zullen een aanfluiting en een spreekwoord worden onder de volken. Zo was het letterlijk toen Jeruzalem door den koning van Babel en zijne goddeloze werktuigen werd verwoest, de muren omgeworpen, de poorten verbrand, de huizen geplunderd, de maagden geschonden, en de kinderen aan de hoeken der straten vermoord werden, 2 Kronieken 36:17-21, Jeremia 52, Klaagliederen 1, 2, 3 en 4.

Ten tweede. Ook de eigenschappen, die hier aan de stad worden toegekend, hebben grote betekenis, zij heet "de nieuwe en heilige stad, " en deze woorden vinden hun verklaring in de volgende: "toebereid als een bruid, die voor haren man versierd is, " Openbaring 21:2. De zin daarvan is, dat zij thans in al hare vroegere rechten, privileges, enz. is hersteld, zij is nu gereed, versierd, toebereid en met hare oorspronkelijke heerlijkheid bekleed. Let hierop: toen zij in haren vernederden toestand verkeerde, heette zij noch een stad, noch een versierde bruid, maar veeleer een beroofde en berooide vrouw, door doornen en distels gewond en misvormd, Jesaja 5:6, 42:22, 32:13, 14. Derhalve is deze stad niets anders dan de gemeente des Heeren, verlost uit hare gevangenschap en teruggekeerd uit hare ballingschap onder den Antichrist, en dit blijkt nog duidelijker, wanneer wij:

Ten derde. Gene andere stad vinden, die zou kunnen voorgesteld worden door het Jeruzalem, dat na der Joden terugkeer uit Babel is gebouwd geworden, want alleen deze stad vinden wij in de profeten vermeld als het type van het nieuwe Jeruzalem der Joden, daarom spreekt ook Johannes geen woord van haar, terwijl zij onder de heerschappij van den Antichrist verkeert, en beschrijft haar niet, tot op den tijd, dat de Antichrist geheel vernietigd zijn zal, gelijk elke opmerksame en verstandige lezer zal zien, Openbaring 17-20.

Waarom de gemeente een stad heet. "Hij toonde mij de grote stad." De Heilige Geest stelde Johannes de verheerlijkte gemeente voor als een stad, en niet als iets anders, b.v. de bruid, een vrouw, een tempel, hoewel Hij ook den naam van vrouw noemt, om ons te beter de betekenis zijner woorden te doen verstaan. De naam "stad" is nu echter de algemene naam, waarmee de gemeente wordt aangewezen, en wel om verschillende redenen.

Ten eerste. Om ons aan te tonen, hoe groot het aantal harer leden zijn zal, de gemeente kan een vrouw, de bruid, een tempel wezen, wanneer hare leden slechts weinige in getal zijn, maar een stad, en die stad met zulk een heerlijkheid opgeluisterd, stelt ons noodzakelijk een zeer grote menigte leden, inwoners of burgers voor, vooral wanneer zij, zoals hier het geval is, een grote stad genoemd wordt. "Hij toonde mij de grote stad."

Ten tweede. Zij wordt een stad genoemd, en gene bruid noch een tempel, om ons een beeld te geven van de overvloedige verbindingen, die eens tussen haar en de volken en koninkrijken der wereld zullen ontstaan, wanneer iedereen met haar handel wil drijven in genade en leven, om ons een beeld te geven, zeg ik, van de grote vermaardheid, die de stad Gods zich te dien dage, door hare hemelse schatten, onder alle volken verwerven zal. Zo wordt van Tyrus en Babylon gezegd, dat hare koopwaren door de ganse wereld verspreid werden, en dat uit alle landen kooplieden kwamen, om aldaar handel te drijven, Ezechiël 27, Openbaring 18:2-3. Zo zal in het laatste der dagen ook de stad Gods bloeien, de natiën zullen van verre komen, van Faris, Pul, Lud, Tubal, Javan en de afgelegen eilanden. "Zij zullen komen, " zegt de Heere, "uit alle Heidenen op paarden, en op wagens, en op rosbaren, en op muilen, en op snelle lopers, naar Mijnen heiligen berg toe, naar Jeruzalem... En het zal geschieden, dat van de een nieuwe maan tot de andere, en van den enen Sabbat tot den anderen, alle vlees komen zal om aan te bidden voor Mijn aangezicht, zegt de Heere, " Jesaja 66:19-23. Helaas! zolang de gemeente slechts met een vrouw, of enen tempel kan vergeleken worden, zolang ontbeert zij die schoonheid, die beminlijkheid en heerlijkheid, welke haar bruidsschat worden, zodra zij weer den naam van stad verdient. Zijne goedertierenheid maakt Hij wonderlijk aan ons, wanneer Hij ons voert in

een vaste stad, " Psalm 31:22. Gij weet, dat in steden de schatten, de schoonheid en de heerlijkheid der koninkrijken verzameld zijn, en wie naar al die begeerlijke dingen verlangt, trekt in een stad. " Uit Zion, de volkomenheid der schoonheid, verschijnt God blinkende", Psalm 50:2.

Ten derde. De naam "stad" wordt boven "vrouw" of "tempel" verkozen, om aan te duiden, hoe veilig en zeker hare inwoners binnen hare muren wonen. "te dien dage zal dit lied gezongen worden...: Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en voorschansen, " Jesaja 26:1. En werkelijk, indien de steden der Heidenen met hare hoge muren, sterke poorten en machtige wallen, het hart en zelfs het geloof der kinderen Gods deden sidderen, hoe volkomen zeker zullen dan eens de inwoners dier stad zijn, die God zelf bouwen zal! Deuteronomium 9:1, 2, Numeri 13:28.

Ten vierde. Eindelijk wordt de gemeente hier in bijzonderen zin een stad geheten, opdat wij verstaan zullen, dat zij niet langer overheerst wordt. Babel heeft eens de ganse wereld geregeerd, en zo zal eenmaal Jeruzalem als koningin zitten: "En gij, schaapestoren, en Ofel der dochter Zions! tot u zal komen de vorige heerschappij, het koninkrijk der dochters van Jeruzalem, Micha 4:8. Wanneer zij gebouwd en volmaakt is, dan zal zij een volkomene overwinning op hare vijanden behalen, zij zal over hen heersen, de wet zal uitgaan van haar, die hen onderworpen heeft, en de regeerders der ganse wereld zullen inwoners van Jeruzalem zijn. "En de gevankelijk weggevoerden van dit heir der kinderen Israëls, hetgeen der Kanaänieten was, tot Zarfath toe, en de gevankelijk weggevoerden van Jeruzalem, hetgeen in Sefarad is, zij zullen de steden van het zuiden erfelijk bezitten. En er zullen Heilanden op den berg Zions opkomen, om Ezau's gebergte te richten, en het Koninkrijk zal des Heeren zijn", Obadja 1:20. "Want uit Zion zal de wet uitgaan, en des Heeren Woord uit Jeruzalem. En Hij zal onder grote volken richten, en machtige Heidenen straffen, tot verre toe, en zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkelen, het een volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen den krijg niet meer leren", Micha 4:1-3. Daar "verbreekt Hij met enen oostenwind de schepen van Tarsis. Gelijk wij gehoord hadden, alzo hebben wij gezien in de stad des Heeren der heirscharen, in de stad onzes Gods, God zal haar bevestigen tot in eeuwigheid", Psalm 48:1-8. Want let hierop: Christus heeft niet alleen voor de Zijnen het Koninkrijk der hemelen verkregen, wanneer de wereld voorbij zijn zal, maar ook, als het loon Zijns lijdens, de gehele wereld, gelijk alle koningen en vorsten, en machtigen dezer wereld hunnen tijd hebben om te regeren en hun heerlijkheid voor de ogen der mensen, zo zat eenmaal Christus Koning worden over de ganse aarde, Hij zal zijn "de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen, en Heere der heren", 1 Timotheus 6:16. In dien dag zal Hij Zijn Koninkrijk niet naast, of te midden van andere koninkrijken oprichten, gelijk thans het geval is, maar Hij zal het boven alle andere verheffen en alle andere aan Zich onderwerpen, geen volk of koninkrijk in de wereld, dat niet voor Hem bukken óf vergaan zal, Jesaja 60:12. "Maar het rijk, en de heerschappij, en de grootheid der koninkrijken onder den gansen hemel zal gegeven worden den volke der heiligen der hoge plaatsen, welks rijk een eeuwig rijk zijn zal, en alle heerschappijen zullen hem eren en gehoorzamen", Daniël 7:27. "En Zijne heerschappij zal zijn van zee tot aan zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde" Zacheria 9:10. O, hoe zal de heiligheid blinken in koningen en natiën, wanneer God dit doen zal!

DE STAD DAALT UIT DEN HEMEL VAN GOD NEER.

"Hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit den hemel van God. In deze woorden zijn drieërlei vragen te beantwoorden:

1. Wat hier onder hemel verstaan wordt.
2. Wat het betekent, dat deze stad uit den hemel nederdaalt. En
3. Waarom gezegd wordt, dat zij van God afdaald.

Ten eerste. Het woord "hemel" heeft in de Schrift verschillende betekenissen, het wordt of in stoffelijken of in figuurlijken zin gebruikt. Hier is het klaarblijkelijk in figuurlijken zin genomen, gelijk in de Openbaring meest het geval is.

Dat de hemel hier niet in stoffelijken zin moet verstaan worden, als de hemel, waar Christus is, blijkt daaruit, dat het nederdalen der stad niet is de komst der verheerlijkte heiligen met hunnen Heere, want na het nederdalen, zelfs na het bouwen der stad, zullen er nog zondaars tot God bekeerd worden, terwijl bij de komst des Heeren Jezus uit den hemel met zijne heiligen de deur gesloten zal zijn, namelijk de deur der genade voor alle ongelovigen, Lukas 13:25, Mattheus 25:10.

Daarom moet de hemel hier figuurlijk genomen worden voor de gemeente, hetgeen, gelijk ik reeds opmerkte, in deze profetieën, en ook in andere gedeelten van Gods Woord vaak geschiedt, Openbaring 11:15, 12:1-3, 7, 8, 10, 13, 13:6, 19:1, 14, Jeremia 51:41, Mattheus 25:1, enz. enz. En het is opmerkelijk, dat de gemeente in haar anti-christelijk tijdperk wel den naam van stad, maar nimmer die van hemel verloor. Zij heet hemel, wanneer de grote rode draak in haar woedt, hemel, wanneer zelfs het derde deel der sterren van den hemel vallen, hemel, als het beest zijnen mond tegen haar opendoet, om God, Zijnen tabernakel en allen, die in haar wonen, te lasteren.

Ten tweede. Om u aan te tonen, wat de betekenis is van haar nederdalen uit den hemel, maak ik u terstond daarop opmerkzaam, dat ook Jeruzalem in eigenlijke zin in de Schrift altijd op de hoogste plaats gezet wordt: de mensen, die uit haar uitgaan, worden steeds voorgesteld neer te dalen, en wie haar binnentreedt, heet op te gaan, Ezechiël 3:1, Nehemia 12:1, Mattheus 20:17, 18, Lukas 19:28, 10:30. Maar behalve dit, moet er in dat nederdalen nog een andere betekenis liggen: wanneer de Ziener de grote, heilige stad ziet nederdalen, dan is daarin opgesloten:

1. Dat, hoe diep de gemeente onder de heerschappij van den Antichrist ook moge vernederd zijn, toch uit haar zullen voortkomen, die een regerende stad zijn zullen, Hebreeën 7:6, 13, 14. Een geslacht komt voort uit de lendenen der vaderen, daarom spreekt hij van het geslacht der gemeente. De betekenis is alzo deze: dat uit de gemeente, die thans in ballingschap verkeert, zal eenmaal een volmaakte stad voortkomen, zo nauwkeurig en juist in alle dingen, zo volkomen in hare wetten en vrijheden, privileges en schatten, gelijk ener stad toekomt, dat zij geheel en al aan de grondwet van het Koninkrijk der hemelen beantwoordt. Zo was het ook met dit type, het Jeruzalem na de Babylonische gevangenschap, gebouwd door degenen, die eens in ballingschap gezucht hadden, maar bijzonder door hun zaad en nakomelingschap, Jesaja 45, zo zal het ook zijn met het Nieuw-Testamentische Jeruzalem: "En die uit u-d.i. uit de beproefde gemeente-voortkomen", zegt de Profeet, "zullen bouwen de oude verwoeste plaatsen, de fundamenten, van geslacht tot geslacht verwoest, zult gij oprichten, en gij zult genaamd worden: die de bressen toemuurt, die de paden weer opmaakt, om te bebouwen", Jesaja 58:12. En wederom: zij, die soms as voor sieraad, treurigheid voor vreugde-olie, en enen benauwden geest voor het gewaad des lofs hadden, zij "zullen de oude verwoeste plaatsen bouwen, de vorige verstoringen weer oprichten, en de verwoeste steden vernieuwen, die verstoord waren van geslacht tot geslacht. Voor uwe dubbele schaamte en schande zullen zij juichen over hun deel: daarom zullen zij in hun land erfelijk het dubbele bezitten, zij zullen eeuwige vreugde hebben", Jesaja 61:3-7. Onder dat nederdalen mogen wij derhalve verstaan,

dat het nageslacht der gemeente die heilige stad wezen, en ze op "den Schaapstoren" bouwen zal, Micha 4:8.

2. Onder het beeld ener nederdaling uit den hemel worden wij ook gewezen op het geluk en den zegen, waarmee deze stad bij haren opbouw de ganse wereld vervullen zal. Geen zachte, malse regen viel ooit verkwikkender op het jonge, tedere gras neer, dan deze stad weldoend onder de bewoners der aarde zal verrijzen, zij zal hun een zegen des hemels zijn. Zo zegt ook de Profeet: "Jakobs overblijfsel zal zijn in het midden van vele volken, als een dauw van den Heere, als druppelen op het kruid, dat naar genen man wacht, dat gene mensenkinderen verbeidt", Micha 5:6. O, welk een genade, welk een licht, welk een heerlijkheid straalt van deze stad uit, door de gehele wereld! "Alzo zegt de Heere! Gelijk wanneer men most in een bos druiven vindt, men zegt: Verderf ze niet, want er is een zegen in, alzo zal Ik het om Mijner knechten wil doen, dat Ik hen niet allen verderve. En Ik zal zaad uit Jakob voortbrengen, en uit Juda enen erfbezitter van Mijne heilige bergen, en Mijne uitverkorenen zullen het erfelijk bezitten, en Mijne knechten aldaar wonen. En Saron, alwaar de heerlijke rozen groeiden, Hooglied 2:1 zal lot een schaapskooi worden, en het dal van Achor tot een runderleger, voor Mij volk, dat Mij gezocht heeft, " Jesaja 65:8-10. "Te dien dage zal Israël de derde wezen met de Egyptenaren en met de Assyriërs, een zegen in het midden van het land, " Jesaja 19:24. "En het zal geschieden gelijk als gij, o huis van Juda! en gij, o huis Israëls! geweest zijt een vloek onder de Heidenen, alzo zal Ik ulieden behoeden, en gij zult een zegening wezen: vreest niet, laat uwe handen sterk zijn", Zacheria 8:13. "Het is gelijk de dauw van Hermon, en die nederdaalt op de bergen van Zion: want de Heere gebiedt aldaar den zegen en het leven tot in der eeuwigheid", Psalm 133:3 .

Ten derde. Wat betekent het, dat de grote, heilige stad van God afdaald?

1. Jeruzalem daalt uit den hemel neer, dat is: zij ontstaat uit de balling-gemeente, en komt van God, dat is: De gemeente is de plaats, waar God alle kinderen der mensen voortbrengt. Wanneer wij dus lezen, dat de stad nederdaalt uit den hemel van God, dan is het als wilde de Ziener zeggen, dat de kinderen der gemeente van hemelse afkomst zijn, geboren uit God, en voortgebracht in de gemeente van Christus. Want "Jeruzalem, dat boven is, dat is vrij, hetwelk is onzer aller moeder", Galaten 4:26. "De Heere zal hen rekenen in het opschrijven der volken, zeggende: Deze is aldaar geboren", Psalm 87:5-6.

2. Wanneer de Schrift zegt, dat deze stad van God afdaald, dan wordt daarmee ook te kennen gegeven, dat de gemeente in gevangenschap ze zal opbouwen, en dat die bouwlieden tot dat werk van God op bijzondere wijze bekwaam gemaakt en in staat gesteld zullen worden. Niet al de kinderen Israëls hadden aandeel aan den opbouw van Jeruzalem na de terugkeer uit Babel: "hun voortreffelijken brachten hunnen hals niet tot den dienst des Heeren, Nehemia 3:5. Ook waren er velen uit Juda, die met Tobia, den aartsvijand van den nieuwen bouw, hadden saamgezworen, omdat zij met hem in familie-betrekking stonden, Nehemia 6:17-19. En gelijk het toen was, zo verwachten wij het ook bij de stichting van het nieuwe Jeruzalem: wanneer men begint de stad te bouwen, zullen sommigen in Babel blijven, en anderen lafhartig en bang zijn, ja enkelen zullen zich zelfs laten bewegen om het werk te hinderen, Nehemia 6:10-12. Daarom zeg ik: de mannen, die toen de stad en den tempel weer opbouwden, waren lieden van een bijzonderen geest, en dergelijke mannen zullen ook het nieuwe Jeruzalem doen verrijzen. Zij zijn het, wier licht voortbreekt als de dageraad, die geheel vervuld zijn met den geest des gebeds, die uit hun midden weg doen het juk, het uitsteken der vingers, en het spreken der ongerechtigheid, die hun ziel openen voor den hongerige, die de Heere geduriglijk zal leiden, en wier ziel Hij verzadigen zal in grote droogten, wier beenderen vaardig gemaakt worden, en die zijn als een gewaterde hof, en als een springader der wateren, welker wateren niet ontbreken Jesaja 59:8-14. Door hen zullen de oude bouwvallen weggeruimd, en de stad op nieuwe fundamenten grondvest worden. Zo is het alle eeuwen door gegaan: enkele Zijner

kinderen, en sommige Zijner heiligen zijn door God gebruikt geworden om hun geslacht te verlichten, te onderwijzen en te verbeteren.

3. De grote, heilige stad daalt uit den hemel van God neer, dat is: door Zijn bijzonder bestel en bestuur. God was het, die den Joden een afbeelding van den nieuwen tempel gaf, reeds toen zij nog ballingen in Babel waren, God, die hun in den vreemde de bede om verlossing in het harte gaf, God, die het hart van Cyrus, den koning der Meden en Perzen, neigde om Zijn volk vrijheid te geven tot terugkeer naar het land der vaders en tot opbouw van Jeruzalem en den tempel, God, die degenen verschrikte, welker toelag was om den arbeid op alle mogelijke wijzen te verhinderen, God, die inderdaad het werk deed voltooien. Met recht wordt alzo gezegd, dat zij "nederdaalt uit den hemel van God, gelijk Hij zelf door Zijnen Profeet zegt: "Ik zal de gevangenis van Juda en de gevangenis van Israël wenden, en zal ze bouwen als in het eerste, Ezra 4:1-4, 7:27, Nehemia 2:8-18, 4:15, 6:15, 16, Jeremia 33:7, 32:44, Ezechiël 36:33-37, 37:11-14, Amos 9:11.

4. Wanneer de Ziener zegt, dat hij de stad zag nederdalen van God, dan geeft hij daarmee eindelijk ook de heerlijkheid te kennen, die in haren vernederden staat van haar geweken en tot God wedergekeerd is, gelijk het sap na het afvallen der bladeren en het verdrogen der takken, naar den wortel terugvloeit. Deze heerlijkheid komt in haar terug, gelijk de sappen in de lente, want de heerlijkheid der gemeente is inderdaad van Goddelijken oorsprong, en zij daalt daarom van den hemel in de gemeente neer, òf verlaat deze en keert tot haren oorsprong terug, Hooglied 2.

DE STAD HEEFT DE HEERLIJKHEID GODS.

"En zij had de heerlijkheid Gods, Openbaring 21:11. Deze laatste woorden stellen het geheel buiten twijfel, en bewijzen ons op de duidelijkste wijze, dat het nederdalen der stad uit den hemel van God, de volkomene verlossing der gemeente uit hare gevangenschap aanwijst. Toen de gemeente vernederd werd, begon hare heerlijkheid opnieuw af te nemen, en nu zij weer bevrijd wordt, daalt de vroegere heerlijkheid opnieuw tot haar neer: "En zij had de heerlijkheid Gods. Zo was het ook met haar type, Jeruzalem in ballingschap in het land van den koning van Babel, hetwelk een beeld was der Nieuw-Testamentische gemeente onder de heerschappij van den Anti-christ: de heerlijkheid des Heeren verliet ook haar allengs, eerst week zij uit den tempel naar den dorpel van het huis, van daar tot boven de Cherubs en met de Cherubs naar den berg, die tegen het oosten der stad is, Ezechiël 10:4-18, 11:22, 23.

En, gelijk de heerlijkheid van Jeruzalem scheidde, toen het in ballingschap weggevoerd werd, zo daalde zij op de terugkerende Joden weer neer, dezelfde Profeet, die een gezicht gehad had op de wijkende heerlijkheid zag ook de stad weer met hare vroegere heerlijkheid vervuld, toen zij als een herbouw en een teken van Gods gunst en genade daarstond. "Toen, d.i. nadat Hij mij in een gezicht de nieuwe stad en den nieuwen tempel had gebouwd, leidde God mij tot de poort, de poort, die den weg naar het oosten uitzag, d.i. naar dezelfde zijde, waarheen hij vroeger de heerlijkheid des Heeren had zien weggaan. En ziet de heerlijkheid des Gods van Israël kwam van den weg naar het oosten, en Zijne stem was als het geruis van vele wateren, en de aarde werd verlicht van Zijne heerlijkheid. En alzo was de gedaante van het gezicht, dat ik zag, gelijk het gezicht, dat ik gezien had, toen ik kwam, om de stad te verderven, en het waren gezichten, als het gezicht, dat ik gezien had aan de rivier Chebar, en ik viel op mijn aangezicht. En de heerlijkheid des Heeren kwam in het huis, door den weg der poort, die den weg naar het oosten zag. En de Geest nam mij op, en bracht mij in het binnenste voorhof, en ziet de heerlijkheid des Heeren had het huis vervuld, " Ezechiël 43:1-5.

Gij ziet alzo, dat God in de verwoesting en herstelling van Jeruzalem, ons duidelijk aantoon, hoe het met de Evangelische gemeente gaan zou, zij moest vernederd en van hare heerlijkheid beroofd worden, hoewel zij eerst een stad was, en vertrapt onder de voeten der onbekeerde en goddeloze wereld. Maar na dat tijdperk van ellende zou zij weer gebouwd en met hare vorige heerlijkheid bekleed worden, en deze heerlijkheid zou niets minder zijn dan de heerlijkheid Gods "Hij toonde mij, zegt Johannes, "de grote stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit den hemel van God. En zij had de heerlijkheid Gods." Zo zegt de Profeet: "Daarom zegt de Heere alzo: Ik ben tot Jeruzalem wedergekeerd met ontfermingen, mijn huis zal daarin gebouwd worden, spreekt de Heere der heirscharen", Zacheria 1:16. En wederom: "Ik ben wedergekeerd tot Zion, en Ik zal in het midden van Jeruzalem wonen", Zacheria 8:3.

"En zij had de heerlijkheid Gods." "In haar is de genade Gods, en de heerlijkheid dier genade, in haar is de macht Gods, en de heerlijkheid dier macht, in haar is Gods majesteit, en de heerlijkheid dier majesteit, Efeziërs 1:6, 2 Timotheus 1:9, Jesaja 2:19.

Het is waar, dat God zelfs in de zwaarste tijden en in den diepst gezonken toestand Zijn volk niet verlaat, Johannes 14:18, gelijk Hij getoond heeft, toen Hij Zich over hetzelfde erbarmde in Egypte en Babel, en in andere tijden van ellende, Daniël 3:25. Zo zegt hij zelf: "Hoewel Ik hen verre onder de Heidenen weggedaan heb, en hoewel Ik hen in de landen verstrooid heb, nog thans zal Ik hun een weinig tijds tot een heiligdom zijn, in de landen, waarin zij gekomen zijn", Ezechiël 11:16. God is met Zijne gemeente, zelfs in haar grootsten tegenspoed, om haar den tijd, de mate en den duur harer ellende toe te meten, naar den rijkdom Zijner lankmoedigheid en genade, Jesaja 27:7-9, Openbaring 2:10. Toch, zeg ik, is de heerlijkheid Gods, gelijk Ezechiël en Johannes ze aanschouwden, niet altijd met Zijn volk geweest, al bleef het steeds Zijn bemind en uitverkoren volk. In den tijd der verdrukking heeft de gemeente Gods genade,

maar niet de heerlijkheid der genade, zij bezit Zijne macht, maar niet de heerlijkheid Zijner macht, zij heeft Zijne majesteit in haar midden, maar derft de heerlijkheid der Goddelijke majesteit. God is met Zijne gemeente ook dan wanneer de heerlijkheid van haar is weggenomen.

Het onderscheid tussen dien tijd van genade kracht en majesteit, en den tijd der heerlijkheid van genade, kracht en majesteit, blijkt uit het volgende: Wanneer genade, macht en majesteit in de gemeente zonder heerlijkheid werken, en wij slechts als heiligen voor God gelden, dan is dat alles voor de wereld gedeeltelijk, maar voor de kinderen Gods zelven vaak geheel verborgen, doch wanneer de heerlijkheid Gods op de gemeente nederdaalt, gelijk in de gezichten van Ezechiël en Johannes, dan wordt het èn der gemeente zelf, èn der wereld openbaar. "Dan zullen de Heidenen den Naam des Heeren vrezen, en alle koningen der aarde Uwe heerlijkheid, als de Heere Zion zal opgebouwd hebben, in Zijne heerlijkheid zal verschenen zijn....", Psalm 102 :16-17, gelijk een andere plaats zegt: "Voor u zal de Heere opgaan, en Zijne heerlijkheid zal over u gezien worden", Jesaja 60:1-2.

Met een paar woorden wil ik meer bijzonder over de heerlijkheid Gods spreken, welke in dien dag de heilige stad vervullen zal.

Ten eerste. Bij hare nederdaling zal zij niet slechts de genade Gods, maar ook de heerlijkheid der genade in zich bevatten, de heerlijkheid der vergevende genade zal in het hart der gemeente openbaar, en de genade zal in derzelve heerlijkheid in al hare daden gezien worden. Zowel onze inwendige als onze uitwendige mens zal dan op het schoonst met onze zaligheid overdekt en versierd zijn, de gouden pijpen aan het hoofd van den gouden kandelaar, zullen dan zonder mate de kostelijkste olie in onze lampen en harten overgieten, Zacheria 4:2. Wijn zal dan niet meer met alsem vermengd zijn, maar wij zullen het zuivere druivebloed drinken, de heerlijkheid der vergevende genade zal te dien dage zo volkomen in de stad gezien worden, en zo duidelijk zich overal vertonen, dat allen verrukt zullen staan. "Om Zions wil zal ik niet zwijgen, en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn, totdat hare gerechtigheid voortkomt als een glans, en haar heil als een fakkel, die brandt. En de Heidenen zullen uwe gerechtigheid zien, en alle koningen uwe heerlijkheid, en gij zult met enen nieuwen naam genoemd worden, welken des Heeren mond uitdrukkelijk noemen zal", Jesaja 63:1-2. En wederom: "De Heere heeft Zijnen heiligen arm ontbloot voor de ogen der Heidenen, en al de einden der aarde zullen zien het heil onzes Gods", Jesaja 50:10, Psalm 98:2. In dien dag, zegt ons de Profeet, zal de heiligheid des Heeren zelfs op de bellen der paarden gezien worden, "de potten in het huis des Heeren zullen zijn, als de sprengbekkens voor het altaar, ja al de potten in Jeruzalem en in Juda, zullen den Heere der heirscharen heilig zijn, " Zacheria 14:20, 21. De betekenis van al deze plaatsen is: ten dage als de Heere Zijner gemeente weer de gedaante en het aanzien ener stad geven en haar opbouwen zal overeenkomstig haren oorspronkelijken toestand, dan zal er zulk een overvloed van genade en barmhartigheid over haar uitgestort, en zoveel geloof en heiligheid in haar hart gewerkt worden dat allen, die haar beschouwen, overtuigd zullen worden, dat zij de stad, de beminde stad, de stad is, die de Heere verkoren heeft. Want nadat Hij gezegd heeft, dat Hij wedergekeerd is tot Zion, en in het midden van Jeruzalem wonen zal, Zacheria 8:3, betuigt Hij bovendien, dat Jeruzalem genaamd zal worden een stad der waarheid, en de berg des Heeren der heirscharen, een berg der heiligheid. En alle volken der aarde zullen zien, dat de Naam des Heeren over u genoemd is, en zij zullen voor u vrezen", Deuteronomium 28:10.

Ten tweede. Maar niet alleen de heerlijkheid der genade Gods zal te dien dage wonderbaarlijk over en in die stad geopenbaard worden ook de heerlijkheid Zijner macht zal worden gezien. "Daarom zegt de Heere Heere der heirscharen alzo: Vreest niet, gij Mijn volk, dat te Zion woont! voor Assur, als hij u met de roede zal slaan, en hij zijnen staf tegen u zal opheffen, naar de wijze der Egyptenaren-d.i. u zal vervolgen en verdrukken, gelijk Farao het Israël van ouds: Want nog een klein weinig zo zal volbracht worden de gramschap, en mijn toorn tot hun

vernietiging. Want de Heere der heirscharen zal tegen hem enen gesel verwekken, gelijk de slachting van Midian was aan de rots van Oreb, en gelijk zijn staf over de zee was, denwelken Hij verheffen zal, naar de wijze der Egyptenaren", Jesaja 7, 10:24-26. De zaak is dus, dat God bij den herbouw van Jeruzalem Zijnen arm zo duidelijk zichtbaar zal maken, en om Zijne macht, die Hij in Zijn volk betoont zo verheven zal worden dat geen volk meer den moed zal hebben, zich te verzetten, of indien zich al een volk wilde verzetten, zou het toch niets vermogen. "Voorzeker zal Ik u, o Jakob! gans verzamelen, voorzeker zal ik Israëls overblijfsel vergaderen, Ik zal het te zamen zetten als schapen van Bozra, als een kudde in het midden van hare kooi zullen zij van mensen deunen. De doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken, zij zullen doorbreken-de anti-christelijke belegeraars, die tegen haar zijn opgetrokken-en door de poort gaan, en door dezelve uittrekken en hun koning zal voor hun aangezicht heengaan, en de Heere is hun Spits", Micha 2:12, 13. "Gelijk als een leeuw, en als een jonge leeuw over zijnen roof brult, wanneer schoon een volle menigte der Heidenen samengeropen wordt tegen hem, verschrikt hij voor hun stem niet, en vernedert zich niet van wege hun veelheid, alzo zal de Heere der heirscharen nederdalen, om te strijden voor den berg Zions en voor haren heuvel, " Jesaja 31:4. "De Heere zal uittrekken als een held, Hij zal den ijver opwekken als een krijgsman, Hij zal juichen, ja Hij zal een groot getier maken, Hij zal Zijne vijanden overweldigen", Jesaja 42:13. Maar "niet door kracht, noch door geweld, d.i. niet door enen vleselijken arm-maar door Mijnen Geest zal het geschieden, zegt de Heere der heirscharen." Het Woord en de Geest des Heeren zullen machtig bevonden worden om allen tegenstand te overwinnen, Zacheria 12:8, Zefanja 3:8, Joël 3:16, Zacheria 4:6 .

Ten derde. De heerlijkheid Zijner majesteit. Wanneer God dus verschenen is, in de heerlijkheid Zijner genade, en in de heerlijkheid Zijner macht om Zijne uitverkorenen te bevrijden, dan zullen Zijne onverzoenlijke vijanden, als sprinkhanen en vorsen, zich in de holen der aarde trachten te verbergen, bij de verschijning van de heerlijkheid der majesteit Gods. Dan zullen de hogen de verhevenen, de machtigen en de trotsen zo duidelijk de hand des Heeren over Zijne knechten, en Zijne verbolgenheid tegen zijne vijanden zien, dat zij "in de spelonken der rots stenen zullen gaan, en in de holen der aarde van wege den schrik des Heeren, en van wege de heerlijkheid Zijner majesteit, wanneer Hij Zich opmaken zal, om de aarde te verschrikken", Jesaja 2:19, 21.

Wanneer Gods nabijheid met een volk zo ontwijfelbaar is, dat alle beschouwers het zien en erkennen, dan moet zulks op hen noodzakelijk een dezer beide uitwerkingen hebben: of verwondering en vreze en verschrikking des harten gelijk met de onverzoenlijke vijanden het geval is, Jesaja 2:8-13, of een buigen des harten en zich onderwerpen aan Zijn volk en Zijne wegen, Jesaja 19:22-25. Zo zegt de Profeet: "Ook zullen, zich buigende, tot u komen de kinderen dergenen, die u onderdrukt hebben, en allen, die u gelasterd hebben, zullen zich neerbuigen aan de planten uwer voeten, en zij zullen u noemen de stad des Heeren, het Zion van den Heilige Israëls, " Jesaja 60:14. En zo zei Mozes tot de kinderen Israëls: "De Heere, uw God, zal uwen schrik en uwe vreze geven over al het land, waarop gij treden zult, gelijk als Hij tot u gesproken heeft, " Deuteronomium 11 25.

Te dien dage zullen de voetstappen des Heeren zo duidelijk zichtbaar zijn in al Zijne handelingen en beschikkingen omtrent Zijn volk, nl. deze heilige stad, dat iedereen zal opmerken, gelijk ik zei, hoe genaderijk, hoe goed, hoe liefdevol de Heere nu jegens Zijne kinderen is, zulk een heerlijkheid, zeg ik, zal over hen, op hen en in hen zijn, en uit hen der ganse wereld tegen blinken, en de ingewanden van Gods barmhartigheid jegens hen zo openbaar zijn, dat zich nauwelijks een tegenpartij zal verheffen, als hij zal overwonnen en verslagen worden, zodat de gemeente weldra in veiligheid, en hare naburen in onderwerping gebracht zullen worden, en geen hunner het wagen zal, duizend jarenlang, een hand tegen haar op te heffen, Openbaring 20:3. "Zo zegt de Heere: Ziet, Ik zal de gevangenis der tenten Jakobs

wenden, en Mij over hun woningen ontfermen, en de stad zal herbouwd worden op haren hoop, en het paleis zal liggen naar zijne wijze. En van hen zal dankzegging uitgaan en een stem der spelenden, en Ik zal hen vermeederen, en zij zullen niet verminderd worden, en Ik zal hen verheerlijken, en zij zullen niet gering worden. En zijne zonen zullen zijn als eertijds, en zijne gemeente zal voor Mijn aangezicht bevestigd worden, en Ik zal bezoeking doen over al zijne onderdrukkers", Jeremia 30:18-20.

HET LICHT DEZER STAD.

"En zij had de heerlijkheid Gods, en haar licht was den allerkostelijksten steen gelijk, namelijk als den steen Jaspis, blinkende gelijk kristal". Als de Ziener ons heeft meegedeeld, hoe de Heerlijkheid Gods te dien dage op de stad rusten zal, dan noemt hij ons een tweede zaak, namelijk haar licht, waarmee zij nederdaalt, en waardoor zij in staat gesteld wordt, gelijk de zon, voor zich en achter zich en naar alle zijden heen te zien. Dit is alzo een ander kenmerk harer uitnemendheid en volmaaktheid, nederdalende heeft zij "de heerlijkheid Gods", en "het licht van den allerkostelijksten steen "

Ezechiël deelt ons mede, dat hij in het gezicht van de verwoesting der stad-hetzelfde gezicht, dat hij later bij de herstelling der stad aanschouwde-onder andere wonderen, ook een vuur zag, in een grote wolk vervangen, enen glans rondom die wolk, een bliksem voortkomende uit dat vuur, dat "over de hoofden der dieren was de gelijkenis eens uitspansels, gelijk de verf van het vreselijke kristal", en dat "op de gelijkenis des troons was als de gedaante van een Saffiersteen", Ezechiël 1:4, 13, 14, 22, 26. Al deze beelden vat de Heilige Geest in het gezicht van Johannes samen onder de gelijkenis van den steen Jaspis en het kristal. En inderdaad, hoewel de gezichten van Ezechiël en Johannes, wat den hoofdinhoud betreft, één zijn, toch verschillen zij zeer in wijze en vorm van uitdrukking: Ezechiël zegt, dat de man, dien hij zag komen om stad en tempel te meten, "een linnen snoer" in zijne hand had, Ezechiël 40:3, en Johannes spreekt ons van "een gouden rietstok", Ezechiël zegt, dat "de wateren vloten van onder den dorpel des huizes", Ezechiël 47:1, en Johannes vermeldt, dat de rivier des levens voortkwam uit den troon Gods en des Lams. Ezechiël spreekt van allerlei spijsgeboomte aan beide zijden der beek, Ezechiël 47:12, en Johannes noemt alles één boom, die aan beide zijden der rivier stond.

In vele andere opzichten kan alzo overeenkomst en verschil aangewezen worden, gelijk b.v., wat wij zo even zagen, in de bewoordingen voor het licht en de helderheid, die op den herbouw der stad rustten, waarvoor Johannes den Jaspis en het kristal gebruikt. Het doel van Ezechiëls profetie is ook inderdaad, ons aan te tonen, dat het verdwijnen van Gods heerlijkheid van de stad betekent: het wegnemen van het licht Zijns Woords, en de uitoefening der openbare Godsverering, het verlies van het een wordt dan betreurd, en de behoefte aan het ander zoekt men op vreemde wijze te bevredigen. Doch bij de terugkeer van Gods heerlijkheid wordt ook de vorige waarheid, en het vroegere licht, en de eerste helderheid des Geestes weder geschonken, die naar Johannes' gezicht, eeuwig zullen duren.

"En haar licht was den allerkostelijksten steen gelijk." Deze steen stelt ons den Heere Jezus Christus voor, in wiens licht en klaarheid deze stad uit Babylon te voorschijn komt, want, gelijk hij zegt, zij heeft de heerlijkheid Gods, dat is: Zijne zichtbare genade, macht en majesteit, om haar groot te maken, en zo daalt zij in het licht van dezen kostelijken steen uit den hemel neer. Zowel de Profeet Jesaja als de Apostel Petrus passen deze woorden op den Heere Jezus en niemand anders toe: de een noemt Hem "enen kostelijken Hoeksteen", de ander "enen uitersten Hoeksteen, die uitverkoren en dierbaar is, " Jesaja 27:10, 1 Petrus 2:6. Wanneer de Ziener dus zegt, dat de stad in het licht van dien Steen van boven afdaalt, dan meent hij, dat zij, uit haar bedrukten en gevangen staat, komt in het licht der wijsheid, der kennis, des verstands, en van alle andere hoedanigheden van Christus. En let hierop, wij lezen niet, dat zij nederdaalt in het licht Gods, maar in het licht van dien Steen, hoewel beide waar is, omdat het de mens Christus is, de Steen, dien de bouwlieden verworpen hebben, "in wien al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn", "uit wiens volheid wij allen hebben ontvangen, ook genade voor genade, want het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hen al de volheid wonen zou", Colossenzen 2:3, Johannes 1:16, Colossenzen 1:19, Handelingen 2:33, Efeziërs 4:10-13

DAARUIT VLOEIEN ALZO DEZE TWEE DINGEN VOOR U:

Ten eerste. Dat de tijd van de terugkeer der heiligen om de verwoeste stad te herbouwen, nabij, zeer nabij is, wanneer het licht des Heeren in haar begint te schijnen tot den vollen dag. God brengt Zijn volk, vooral degenen, die de hoofdpersonen onder de bouwlieden zullen zijn, niet uit Babel voort, zonder hun eigene oordelen. "Zij zullen oog aan oog zien, als de Heere Zion weder brengen zal", Jesaja 52:8. Gelijk hij op een andere plaats zegt: "En het licht der maan zal zijn als het licht der zon, en het licht der zon zal zevenvoudig zijn als het licht van zeven dagen, ten dage als de Heere de breuk Zijns volks zal verbinden, en de wonde, waarmee het geslagen is, genezen", Jesaja 30:26 "En de ogen dergenen, die zien, zullen niet terugzien, en de oren dergenen, die horen, zullen opmerken. En het hart der onbedachtzamen zal de wetenschap verstaan: en de tong der stamelenden zal vaardig zijn, om bescheidenlijk te spreken", Jesaja 32:2-3. Dan zal de Heere verheven en zeer hoog zijn, want Hij zal Zion met gericht en gerechtigheid vervullen, en de vastigheid uwer tijden, de sterkte uwer behoudenis zal zijn wijsheid en kennis, Jesaja 33:5-6 Toen Israël uit Egypte toog, had het zulks zeer nodig, want zij gingen als het ware geblinddoekt uit, en wisten niet waarheen zij trekken zouden, zij gingen niet in de heerlijkheid, die deze stad verlichten zal, gelijk Mozes zei: "De Heere heeft ulieden niet gegeven een hart om te verstaan, nog ogen om te zien, noch oren om te horen, tot op dezen dag", Deuteronomium 29:4. Maar de gemeente des nieuwen Jeruzalems zal elke schrede zien, die zij doet, zij zal den dieren gelijken, die van voren en van achteren vol ogen zijn, zij zal zien hoever ze reeds aan de heerschappij van den Anti-christ ontkomen is, en hoeveel er nog geschieden moet, eer de stad volkomen gereed is.

Ten tweede. De uittrede der gemeente uit Babel te dien dage zal een liefelijke en heerlijke uittocht zijn. Licht, kennis en oordeel in de dingen Gods doen den mens niet slecht alles zien, wat hem aangaat, maar, wijl die dingen zelve goed zijn, zo vervullen zij ook hun hart met vreugde en vrolijkheid. Elke stap, dien zij dan doen, zal, om zo te spreken, in honing en boter zijn. "De vrijgekochten des Heeren zullen wederkeren, en tot Zion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap, zie vers 2, zal op hun hoofd wezen, vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden," Jesaja 35:10. Of, gelijk een andere plaats luidt: "Ik zal u weer bouwen, en gij zult gebouwd worden, o jonkvrouw Israëls! gij zult weer versierd zijn met uwe trommelen, en uitgaan met den rei der spelenden. Want zo zegt de Heere: Roept luide over Jakob met vreugde, en juicht van wege het hoofd der Heidenen: doet het horen, lofzingt, en zegt: O Heere! behoud Uw volk, het overblijfsel van Israël. Ziet, Ik zal ze aanbrengen uit het land van het noorden, en zal hen vergaderen van de zijden der aarde, onder hen zullen zijn blinden en lammen, zwangeren en barenden te zamen, met een grote gemeente zullen zij herwaarts wederkomen", Jeremia 31:4-8 .

Door deze woorden: "blinden en lammen, zwangeren en barenden, " wil de Profeet ons dit te kennen geven:

1. Gods weg zal in dien dag, door Christus' verlichtende genade, voor allen zo aangenaam, zo liefelijk, zo schoon zijn, dat zelfs de blinde niet zal struikelen, en de lamme gene moeite zal hebben om te gaan, ja hoewel blinden en lammen, zwangeren en barenden allen in de ongunstigste omstandigheden verkeren om een reis te doen, toch zullen ze in dien dag, door de kracht van het heerlijke licht en de liefelijkheid, welke hen dan zullen vervullen, alle bezwaren vergeten en vrolijk medereizen.

2. Ten tijde van haren herbouw zullen de blinden in de stad zien, de lammen en kreupelen wandelen, de zwangeren en barenden mede arbeiden om te helpen bouwen en de stad te voltooien, totdat zij gereed zij. "Ziet, Ik zal te dien tijde al uwe verdrukkers verdoen, en Ik zal de hinkenden behoeden, en de uitgestotenen verzamelen, en Ik zal ze stellen tot enen lof, en tot een naam, in het ganse land, waar zij beschaamd zijn geweest. Te dier tijd zal Ik ulieden

herwaarts brengen, ten tijde namelijk, als Ik u verzamelen zal, zeker Ik zal ulieden zetten tot een naam en tot enen lof onder alle volken der aarde, als Ik uwe gevangenissen voor uwe ogen wenden zal, zegt de Heere", Zefanja 3:19, 20.

"En haar licht was den allerkostelijksten steen gelijk. In die woorden: "Den allerkostelijksten steen" toont ons de Ziener aan, hoe welkom dat licht des Heeren volk in dien dag zijn zal, en met welken ijver zij het zullen ontvangen. "Het licht is zoet, " zegt de Prediker, "en het is den ogen goed de zon te aanschouwen", Prediker 11:7. Hoe kostelijk, begeerlijk en schoon zal dan niet dat licht zijn, hetwelk niet alleen hemels is en van Christus afdaalt, maar ook allen heiligen wordt meegedeeld om hun den weg te wijzen en hen daarop te leiden! Gebrek aan dat licht is tot op den huidigen dag een der oorzaken geweest, waarom onder de heiligen zoveel verkeerde oordelen en meningen hebben geheerst, die tot allerlei twistgesprekken omtrent den toestand der gemeente in het laatste der dagen hebben aanleiding gegeven: sommigen menen dat hare heerlijkheid alleen uitwendig zijn zal, anderen sluiten al het uitwendige buiten, de een zegt dat deze stad eerst met de wederkomst van Christus zal gebouwd worden, de ander houdt het er voor dat de Heere alles gereed vinden en al de Godzaligen onmiddellijk met Zich naar den hemel nemen zal, en zo lopen de meningen op vele punten sterk uiteen. Zo lopen velen "heen en weer, " maar, God zij gedankt! de kennis neemt toe, hoewel het gezicht nog verzegeld zal blijven tot het laatste der dagen, Daniël 12:9. Maar dan, zeg ik, in den tijd van het einde, zal "de Geest over ons uitgegoten worden uit de hoogte, " Jesaja 32:15, dan zullen "die dwalende van geest tot verstand komen, " Jesaja 29:24, de stad zal nederdalen in het licht van den allerkostelijksten steen. De zon gaat op boven de aarde, wanneer Lot te Zoar inkomt, Genesis 19:23.

Dan zal er eenheid in oordeel en verstand in de harten van alle heiligen zijn, zij zullen niet meer twee zijn, maar één worden in 's Heeren hand, Ezechiël 37:19-21. Helaas! de heiligen gelijken thans vaak op een muitende bende, en verstaan menigmaal, hetzij door vreze, hetzij door vergeetachtigheid, het Woord van hunnen Overste verkeerd, zij zijn maar al te geneigd, om zelfs hun nevenman aan te vallen. Doch in dien dag zal van dat alles ook gene sprake meer wezen, want "de aarde zal vol van kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken", Jesaja 11:9, 13. Deze kennis zal dan alle onjuiste meningen en valse voorstellingen als een morgenwolk doen verdwijnen, want dan zal ieder den Naam des Heeren aanroepen, met een reine spraak, opdat zij Hem dienen met een eenparigen schouder", Zefanja 3:9. Het is duisternis, en geen licht, dat Gods volk belet, elkaar in geloof en taal te verstaan en het is wederom duisternis, die Zijne kinderen op zulk enen groten afstand van elkaar verwijderd, zo wel in oordeel als in genegenheid, gelijk het te dezen dage is en reeds lang geweest is. Maar dan, zegt God, "zal Ik in de woestijn-d.i. in de vernederde, afgeweken gemeente-den cederboom, den sittimboom, en den mirteboom en den olieachtigen boom zetten, Ik zal in de wildernis stellen den dennenboom, den beuk, en den buksboom te gelijk, opdat zij zien, en bekennen, en overleggen, en te gelijk verstaan, dat de hand des Heeren zulks gedaan, en dat de Heilige Israëls zulks geschapen heeft", Jesaja 41:19, 20. En wederom: "De heerlijkheid van Libanon zal tot u komen, de dennenboom, de beuken- en de buksboom te gelijk, om te versieren de plaats Mijns heiligdoms, en Ik zal de plaats Mijner voeten heerlijk maken", Jesaja 60:13.

Geen schoon weer na onaangenaam-geen warmte na koude-geen zoele, liefelijke lente na een harden, strengen winter, was ooit zo aangenaam, zo heerlijk, zo begeerlijk, zo welkom voor mens en dier, als die grote dag zijn zal voor de gemeente Gods. Duisternis! dat was een plaag in Egypte, dat is een lege, verloren, eenzame en ellendige toestand, en het licht, vooral de verlichtende genade Gods in die mate, waarin ze te dien dage voor ons zal uitgestort worden, moet derhalve een kostelijk ding zijn. In het licht is warmte en vreugde, in het licht der zon wordt ons het heelal zichtbaar, en hare warmte doet alles ontkiemen en groeien, en dat alles zal

op nog heerlijker wijze waarheid worden in de grote stad, het heilige Jeruzalem, 2 Thessalonicenzen 2. O, hoe naakt zullen door dat licht alle boze en verleidende geesten, alle bedrog en valsheid ontdekt worden, Openbaring 18:1-4. Dan zullen de liefelijke vogeltjes in 's Heeren velden hun aangename liederen fluiten, en de bloemen in Zijnen tuin in volle pracht staan. Dan zal de gemeente uit den mond van haren Bruidegom en Heiland vernemen: "Sta op, Mijne vriendin, Mijne schone, en kom! Want zie, de winter is voorbij, de plasregen is over, hij is overgegaan, de bloemen worden gezien in het land, de zangtijd genaakt, en de stem der tortelduif wordt gehoord in het land. De vijgenboom brengt zijne jonge vijgen voort, en de wijnstokken geven reuk met hun jonge druifjes. Sta op, Mijne vrienden, Mijne schone, en kom," Hooglied 2:10-13. Gij weet hoe aangenaam zelfs de letterlijke vervulling dier woorden is, niet alleen voor dieren, maar ook voor mensen, vooral voor die mensen, welke jaren lang zulk een voorrecht niet genoten hebben. Het moet dus ontwijfelbaar heerlijk, onuitsprekelijk heerlijk voor de verdrukte gemeente van Christus zijn, die reeds meer dan duizend jaren, door den Anti-christ met ketenen gebonden, in den ellendigsten kerker heeft gezocht. Maar Heere! hoe zal Uwe gemeente, wanneer Gij ze eenmaal in vrijheid stelt, en zij tot hare vroegere heerlijkheid terugkeert, zich verheugen in de warme, koesterende stralen van het licht Uwer genade! hoe zal zij zich met U verblijden in de wijnbergen, te midden der druiven en granaatappelen. der lelies en rozen, en van allerlei edele vruchten! Hooglied 7:11-13.

"Namelijk als den Steen Jaspis, blinkende gelijk kristal." Met deze woorden besluit de Heilige Geest het beeld, dat ons de heerlijkheid der heilige stad voorstelt. Inderdaad wanneer een gelijkenis met juistheid en gepastheid wordt aangewend, dan wordt ons zeer veel van de geloofs- en zedelijke waarheden der Schrift geopenbaard. Wanneer Hij ons alzo de uitnemende heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem wil aanschouwelijk maken, dan geeft Hij ons deze vergelijkingen aan: Ik zag de heilige stad, de bruid des Lams, Ik zag haar met al haar versierselen, zij scheen als een Jaspis, en was zuiver en klaar als kristal. De Jaspis schijnt een allerschoonste en allerkostelijkste steen te zijn boven alle ander edelgesteente, wijl de Heilige Geest er gebruik van maakt, om ons een denkbeeld te geven van de heerlijkheid en de deugden des Heeren Jezus in dat nieuwe Jeruzalem, en toch is de Jaspis onvoldoende om een rechte voorstelling te zijn: daarom wordt er nog bijgevoegd: "blinkende gelijk kristal." Ja, zegt de Heere Jezus, "hare wangen zijn liefelijk in de spangen, uw hals in de parelsnoeren, als kostelijke ketens, zijnde het werk van de handen eens kunstenaars," Hooglied 1:9, 10, 7:1.

Het kristal is zo helder en zuiver, dat het niet mogelijk is, er de minste vlek in aan te wijzen, wanneer dus de stad, die uit den hemel nederdaalt in het licht van enen Jaspis, vergeleken wordt met de klaarheid van het kristal, dan wordt ons daarmee ook dit gezegd, dat dit nieuwe Jeruzalem zo volkomen wezen zal in onschuld, oprechtheid en zuiverheid in al haar doen, dat niemand, ook niet de bitterste vijand, daarin enige aanleiding zal kunnen vinden om haar te beschuldigen, te weerstaan of te verachten.

Wanneer zij nederdaalt, bemoeit zij zich allereerst met gene andere dan haar eigen zaken, zij wandelt langs haars Heeren koninklijken weg, dat is: zij volgt uitsluitend de aanwijzigingen, die Hij haar heeft voorgeschreven. De heersers dezer wereld behoeven gene vrees te koesteren dat zij hun te kort zal doen of hen storen. Zij laat zich met hun akkers, noch met hun wijngaarden in, zij verlangt geen water uit hun putten, laat men haar op den heirweg haars Heeren wandelen, zo keert zij zich noch ter rechter- noch ter linkerhand, totdat zij hun gebied voorbij is, Numeri 20:18, 19, 21:22. Het zal dus een vals bericht zijn, dat de landvoogden der koninkrijken aangaande dit nieuwe Jeruzalem ontvangen hebben, zo men hun bericht, dat zij een oproerige stad is, die het op den ondergang der volken en den roof hunner schatten toelegt. Ik zeg: zulke geruchten zijn leugens, en verzonnen in het hart van een Bislam, een Mithredath, een Jabeël en de overigen van hun gezelschap, Ezra 4:1. Want wanneer deze stad nederdaalt, dan is zij even rein van zulke dingen als het kristal. Zij begeert niets van hetgeen het

hare niet is, zelfs geen draad, geen schoenriem. Haar heerlijkheid is geestelijk en hemels, en zij is tevreden met haar eigendom. (noot: De pogingen, die sommige dweepers in Bunyans dagen aanwendden, om de aarde voor Koning Jezus te veroveren. Zij meenden, dat het duizendjarige rijk was aangebroken-gaven den vijanden aanleiding, daarvan ook de eenvoudigen te betichten, en een nieuwe vervolging brak uit. Daarom wijst Bunyan zo nadrukkelijk op de geestelijke heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem.) Wel is waar, zullen de natiën en koningen dezer wereld haar eenmaal ere en heerlijkheid brengen, maar niet door kracht van wapenen of enen vleselijken arm daartoe gedwongen, niets zal hen dringen dan de liefde van Christus en de schoonheid dezer stad. "En de Heidenen zullen tot uw licht gaan, en koningen tot den glans, die u is opgegaan, " Jesaja 60:3. Alleen het licht en de schoonheid dezer stad zal hun harten winnen en hun eerbied afdwingen. Maar indien iemand, uit wantrouwen of vijandschap tegen deze stad en haren herbouw trachten mocht, de plannen van den eeuwigen God omtrent haar te dwarsbomen, die moet zelf de gevolgen daarvan ondervinden. "De Heere, haar God, is in haar midden, een Held, die verlossen zal, Hij zal zwijgen in Zijne liefde, Hij zal Zich over haar verheugen met gejuich, Hij zal te dien tijde al hare verdrukkers verdoen", Zefanja 3:17-19. Daarom: "vergezelt u te zamen, gij volken! doch wordt verbroken, en neemt ter ore allen gij, die in verre landen zijn, omgordt u, doch wordt verbroken! Beraadslaagt enen raad, doch hij zal vernietigd worden, spreekt een woord, doch het zal niet bestaan: want God is met ons", Jesaja 8:9, 10.

Hoe handelde Hij met Og, den koning van Basan, en met Sihon, den koning der Amorieten, toen zij Israël op zijne reize naar het land zijner vaders, niet vreedzaam door hun gebied wilden laten trekken! Numeri 21:22-35. God is barmhartig, genadig en van grote goedertierenheid, maar wee het volk, dat het waagt, zich tegen Hem te verzetten. Hij is barmhartig, en gelijk een leeuw, Hij is traag tot toorn, maar wil niet tegengewerkt worden: "Grimmigheid, " zegt Hij, "is bij Mij niet, wie zou Mij als enen doorn en distel in oorlog stellen, dat Ik tegen hem zou aanvallen, en hem te gelijk verbranden zou? Jesaja 27:4. Ook Jeruzalem, die beminde stad, zal zo schoon en aangenaam wezen voor allen, die haar beminnen, maar een drinkschaal der zwijmeling en een lastige steen allen, die zich tegen haar stellen: "allen, die zich daarmee beladen, zullen gewis doorsneden worden, en al de volken der aarde zullen zich tegen haar verzamelen, " Zacheria 12:2.

Wederom: zij zal klaar zijn als kristal in al haar gaan en wenden, in al hare reizen van Egypte naar Kanaän, van Babel naar den top der bergen. Zij zal, zeg ik, zowel tijd als orde in acht nemen, en alleen voorwaarts gaan als haar God voor haar uitgaat: nu een schrede in de kennis dezer, dan een stap in het verstand van gene waarheid, geheel naar Gods beschikking en het licht des daags, waarin zij wandelt. Wanneer de wolkkolom zich verheft, dan breekt zij op, en zodra de wolk staan blijft, dan gaat zij gene schrede verder, Openbaring 14:4, Exodus 40:36-38. Zij komt in volmaakte orde, "schrikkelijk als slagorden met banieren, " Hooglied 6:10. Geen Biliam kan haar vervloeken, zij komt "uit de woestijn, als rookpilaren, beroekt met mirre en wierook, en met allerlei poeder des kruideniers, " Hooglied 3:6. Toch leunende op haren Liefste, Hooglied 8:5. De terugkeer van Zion, uit de gevangenschap onder hare verdrukkers, tot hare oorspronkelijke zuiverheid, is geen gewrocht harer eigene verwarde verbeelding, maar de genaderijke en barmhartige hand en goedertierenheid haars Gods over haar waardoor haar verlossing geschonken wordt. "Want zo zegt de Heere: zeker, als zeventig jaren te Babel zullen vervuld zijn, zal Ik ulieden bezoeken, en Ik zal Mijn goed woord over u verwekken, u weder brengende tot deze plaats, " Jeremia 29:10. "Dies zullen zij komen, en op de hoogte van Zion juichen, en toevloeien tot des Heeren goed, tot het koren, en tot den most, en tot de olie en tot de jonge schapen en runderen, en hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn, " Jesaja 57:11, Jeremia 31:12.

2. ENE BIJZONDERE OPNOEMING VAN DE INSLUITING, DE POORTEN EN DEN VORM DER STAD.

"En zij had een groten en hogen muur, en had twaalf poorten, en in de poorten twaalf engelen, en namen daarop geschreven, welke zijn de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls, " Openbaring 21:12. Deze woorden zeggen ons, dat de bouw der stad voltooid, en al hare delen volkomenlijk samengevoegd zijn, zij maken ons hare sterkte, enz, bekend.

"Zij had enen muur." Nadat de Ziener om de stad in een paar algemene trekken beschreven heeft, gaat hij nu meer bepaald tot haren vorm en hare sterkte over, wijl zij een versterkte stad is, en noemt hare pracht en schoonheid, wijl ook dat haar geenszins ontbreekt.

Het is opmerkelijk, dat van alle bijzonderheden, die genoemd worden: vorm, schoonheid, fundamenten, enz., hare veiligheid en zekerheid het eerst vermeld wordt: zij "had enen muur." Een muur dient ter verdediging, ter veiligheid, ter bescherming ener stad, gelijk wij weten, daarom is het juist en gepast, dat op de algemene beschrijving nu allereerst hare veiligheid en versterking volgt. Want wat zou haar alle heerlijkheid en schoonheid baten, indien er geen middel ware, die kleinoden te bewaren en desnoods te verdedigen? Wanneer een mens zelf bergen van parels en goudmijnen bezat, en hij had niets om dien schat te beschermen tegen degenen, die ze hem mogelijk zouden trachten te ontvreemden, hij zou niet alleen spoedig zijnen rijkdom kunnen verliezen en een bedelaar worden, maar de vrees voor zulk een verlies zou hem ook allen troost en alle vreugde ontroven, zolang hij denzelven nog bezat. Ik zou het voorbeeld kunnen aanhalen der engelen, die gevallen zijn en hun eerste heerlijkheid verloren hebben. Ik zou Adam kunnen noemen in zijnen staat der rechtheid, Adam, die eens zo rijk en zo gelukkig was, die niet slechts dien heerlijken hof, het paradijs bezat, maar wien ook heerschappij gegeven was over de ganse aarde, toch was al die heerlijkheid door genen muur ingesloten en beschermd, en toen de vijand hem voor de eerste maal aanviel, viel hij en verloor met zijne eigene onschuld en zaligheid ook al zijne schatten, zodat hij als een doodarme vijgenbladeren moest nemen om zijne naaktheid te bedekken voor het aangezicht der zon, Genesis 3:7. Doch Johannes zegt ons, dat het nieuwe Jeruzalem enen muur heeft ter verdediging en veiligheid, tot bescherming en behoud. Dan zullen gene dorre doodsbeenderen meer op den grond der vallei liggen, dat was haar deel in de dagen harer verdrukking, Ezechiël 37:1-2..

DE MUUR DER STAD.

"Zij had enen muur." Wij lezen van de oude stad Jeruzalem, dat zij twee muren had voor hare bescherming en verdediging, Jeremia 39:4, 52:7, en die twee muren betekenden, naar mijn inzien, het volgende. De een was hare eeuwige behoudenis en veiligheid voor den toorn Gods, door de verdiensten van Christus, de andere de bijzondere bescherming en wacht, die de gemeente immer door de bijzondere voorzienigheid Gods te midden harer vijanden geniet. Daardoor wordt de een met den juisten naam van heil genoemd, en dat heil, onderstel ik, betekent in bijzonderen zin onze versterking en beveiliging tegen den toorn Gods, den vloek en de macht van wet en zonde, Jesaja 26:1, Handelingen 4:12. De andere heet: een vurige muur rondom haar, en deze naam zinspeelt op het gezicht, dat de dienaar des profeten tot zijne bemoediging zag, toen de grote menigte der vijanden, die het op het leven zijns meesters toelagden, hem vrees aanjaagde, Ezechiël 2:5, 2 Koningen 6:17.

In die dagen, toen de stad te harer verdediging van twee muren voorzien was, stonden deze op enigen afstand van elkaar met enen gracht tussen beide, en dit duidde aan, dat, hoewel zij door den muur des heils met betrekking op haar eeuwigen staat, omringd was, de muur van Gods voorzienigheid en bijzondere bescherming er nog niet zo nauw mee verbonden was, of zij kon denzelfden door hare dwaasheid afbreken, of in de tussenliggende gracht vallen, Jesaja 22:10-12. En zo zegt Hij door den Profeet: "Nu dan, Ik zal ulieden nu bekend maken, wat Ik Mijnen wijngaard doen zal: Ik zal zijnen tuin wegnemen, opdat hij zij tot afwijding, zijnen muur zal ik verscheuren, opdat hij zij tot vertreding", Jesaja 5:5-7. Deze tuin en muur konden niet die der eeuwige zaligheid zijn, want die stond vast, al zou Israël ook "gelijk als zaad geschud worden in een zeef", Amos 9:9, onder de Heidenen verstrooid worden. Het moest alzo zijn: de muur harer bijzondere bescherming en bewaring in uiterlijken vrede en uiterlijk gebrek, want deze muur werd in die dagen vaak omgehaald.

Wat nu de veiligheid van het nieuwe Jeruzalem aangaat, zij wordt door Johannes met slechts één muur aanschouwd. Dit betekent, dat te dien dage de muur harer eeuwige zaligheid en die van Gods bijzondere bescherming om haar te beveiligen en te verdedigen, zo innig met elkaar verbonden zullen zijn, dat zij niet langer twee, maar, in deze hare Evangelische heerlijkheid, één zullen wezen, gene gracht zal meer scheiding tussen beide maken, om ons aan te tonen, dat de toestand van dat nieuwe Jeruzalem, ook wat haar uitwendige heerlijkheid, vrede en rust betreft, zo vast, zo duurzaam, zo onoverwinnelijk zal wezen, dat niets haar kan schaden, tenzij de muur des heils zelf worde afgebroken. Daarom zegt de Profeet, met betrekking tot den heerlijken staat dezer stad: "Er zal geen geweld meer gehoord worden in uw land, verstoring noch verbreking in uwe landpalen, maar uwe muren zult gij Heil heten, en uwe poorten Lof", Jesaja 60:18, en op een andere plaats: "Uwe ogen zullen Jeruzalem zien, een geruste woonplaats, een tent, die niet ter neer geworpen zal worden, welker pinnen in der eeuwigheid niet zullen uitgetogen worden, en van welker zelen gene zullen verscheurd worden", Jesaja 33:20. De muren zijn nu samengevoegd en tot één gemaakt, de Vader heeft den groten roden draak in Christus' hand gegeven, en Deze heeft hem gebonden voor duizend jaren, Openbaring 20:1-3. Daarom "zal de Heere over alle woning van den berg Zions, en over hare vergaderingen, scheppen een wolk des daags, en enen rook, en den glans eens vlammen vuurs des nachts: want over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen," Jesaja 4:5. "Te dien dage zal dit lied gezongen worden in het land van Juda: Wij hebben een sterke stad, God stelt heil tot muren en voorschansen", Jesaja 26:1-2. Hetzelfde vermeldt Johannes, als hij zegt: "En ik, Johannes, zag de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit den hemel, toebereid als een bruid, die voor haren man versierd is. En ik hoorde een grote stem uit den hemel, zeggende: Ziet de tabernakel Gods is bij de mensen, en Hij zal bij hen wonen, en zij zullen zijn volk zijn, en God zelf zal bij hen en hun God zijn. En God zal alle tranen van hun

ogen afwisselen, en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn: want de eerste dingen zijn weggegaan, " Openbaring 21:2-4.

"En zij had enen groten en hogen muur." Deze woorden "groot en hoog" zijn er aan toegevoegd om deszelfs degelijkheid en voldoendheid aan te wijzen, want inderdaad, de doeltreffendheid van enen muur ligt in zijne hoogte en grootte, de muren der Kanaänieten waren juist om die reden zo geducht voor de Israëlieten en benamen Hun allen moed, Deuteronomium 1:28. Deze stad zal dus wel veilig zijn: zij is door enen muur omgeven, en die muur is hoog en groot. Hij is groot van omvang: elke heilige kan binnen zijnen omtrek plaats vinden, hij is groot van omvang, want hij omvat alle genade en goedertierenheid Gods, beide tijdelijke en geestelijke, en wat zijne hoogte betreft, hij is hoger dan de hemelen, wie kan denzelven bestormen? Hebréeën 7:26, dieper dan de hel, wie kan denzelven ondermijnen? Job 11:8.

Grote barmhartigheid, grote genade, hoge bescherming en beveiliging, en een hoge arm ter verdediging zullen die heilige stad voortdurend omgeven: God zelf zal voortdurend hare wacht waarnemen: "En Ik zal Mij, " zegt Hij, "rondom Mijn huis legeren, Van wege het heirleger, van wege den doorgaande, en van wege den wederkerende, opdat de drijver niet meer door hen doorga: want nu heb Ik het met mijne ogen aangezien", Zacheria 9:8.

DE POORTEN DER STAD.

"En had twaalf poorten." Na den muur noemt Johannes de poorten, zij had twaalf poorten. Onder poorten moeten wij verstaan de plaatsen, alwaar men de stad kan in- en uitgaan, Jeremia 17:19, 20, en hier hebben ze een dubbele betekenis. Ten eerste: een ingang tot gemeenschap met de burgers en aandeel in de privileges der stad. In beide betekenissen is Christus de poort, want gelijk niemand tot de kennis en de blijdschap Gods komen kan dan door den Heere Christus, zo kan ook niemand buiten Hem gemeenschap met de inwoners van het hemelse Jeruzalem hebben. "Ik ben de Weg," zegt Jezus, "en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader dan door Mij." En wederom: "Ik ben de Deur: indien iemand door Mij ingaat, die zal behouden worden, en hij zal ingaan en uitgaan, en weide vinden", Johannes 14:6, 10:1-9.

"En had twaalf poorten". Dat getal "twaalf" wijst ons terug op de oude stad Jeruzalem, die ook twaalf poorten bezat, Nehemia 3, 12:37-39, het getal is met opzet zo gekozen, in overeenstemming met het gehele getal van Gods uitverkorenen, die in de twaalf stammen begrepen waren, hetzij zij van nature Joden of heidenen zijn. Want gelijk alle godvrezende Joden Abrahams zaad zijn naar het vlees, hoewel zij niet godvrezend zijn omdat zij Abrahams kinderen zijn, zo zijn alle gelovige Heidenen Abrahams zaad naar den geest, al behoren zij ook naar het vlees niet tot zijne kinderen. Beiden worden in enen geest en in het geloof des Evangelies samengevoegd, als God tot de Joden spreekt: "Als nu een vreemdeling bij u verkeert en den Heere het Pascha houden zal-d.i. God wil vrezen en het geloof van Christus aannemen, dat alles, wat mannelijk is, bij hem besneden worde, en dan komt hij daartoe, om dat te houden, enz." Exodus 12:48. Want degenen, die uit het geloof zijn, zijn kinderen van den gelovigen Abraham, die ons aller vader genoemd wordt, Galaten 3:7, Romeinen 4:16. Daaruit zien wij, dat onder de kinderen Abrahams alle gelovigen begrepen zijn, en evenzo onder de benaming: de twaalf stammen, waaraan de twaalf poorten beantwoorden. Daarom heeft de Psalmist op niets anders het oog, als hij onbepert van alle Godzaligen, onder den naam van Israëls stammen, spreekt: "Onze voeten zijn staande in uwe poorten, o Jeruzalem! Jeruzalem is gebouwd als een stad, die wel samengevoegd is, waarheen de stammen opgaan, de stammen des Heeren, tot de getuigenis Israëls, om den Naam des Heeren te danken", Psalm 122:2-4.

Maar wederom: hoewel ik zeker ben, dat al de Heidenen, die te eniger tijd bekeerd zijn, tot de stammen Israëls gerekend worden, aan welker getal de poorten dezer stad beantwoorden, toch zijn deze twaalf poorten opzettelijk naar de namen der twaalf stammen genoemd, om de gelukkige terugkeer en herstelling dier stammen aan te wijzen, die thans overal in de wereld verstrooid, en dien langen tijd, tot onze verwondering en hun schande, als uitvaagsels der maatschappij zwervende geweest zijn en nog zijn onder de Heidenen, Hosea 9:17, om daar vele dagen te blijven zitten, zonder koning, en zonder vorst, en zonder offer, en zonder opgericht beeld, en zonder efod en Serafim" Hosea 3:4. Dat is: zonder den waren God en Zaligmaker, zonder Zijn Woord en verordeningen, "daarna", zegt de Profet, "zullen zich de kinderen Israëls bekeren, en zoeken den Heere, hunnen God, en David, hunnen Koning, en zij zullen vrezende komen tot den Heere en tot Zijne goedheid, in het laatste der dagen", Hosea 3:5. Dit bevestigt de Apostel, wanneer hij schrijft, dat blindheid gedeeltelijk het lot van Israël blijven zal, totdat de volheid der Heidenen is ingegaan, hier kunnen onder Israël onmogelijk de bekeerde Heidenen verstaan worden want dit Israël moest verworpen worden, totdat de volheid der Heidenen zou zijn ingegaan. Bovendien noemt hij hier het onbekeerde Israël met dien naam, en de bekeerde Heidenen heet hij nog Heidenen, hij noemt Israël de natuurlijke takken, maar de Heidenen de wilde takken, en zegt ons voorts, dat de natuurlijke takken, "wanneer zij eenmaal bekeerd zullen zijn, in hunnen eigenen olijfboom zullen ingeënt worden, terwijl de Heidenen, wanneer zij zich bekeren, van hun eigen boom worden afgehouden, lees

Romeinen 11 met alle opmerkzaamheid. Daarom zeg ik: de poorten zijn twaalf in getal, om op die armen te wijzen, welke te dien dage zullen ontwaken en verlicht en tot het geloof in Jezus Christus bekeerd worden. Deze poorten worden op een andere plaats een weg, en deze Joden de koningen van het Oosten genoemd, en wij lezen daar ook, dat deze weg heden ten dage nog bereid moet worden, hetgeen zoveel betekent als: de stad moet nog gebouwd, en de poorten moeten nog op hare plaats gesteld worden. Daarom zegt Johannes: "De zesde engel goot zijn fiool uit op de grote rivier, den Eufraat dat is: verbrak de kracht en sterkte van den Roomschen Anti-christ, want de Eufraat was de grens van het letterlijke Babel, het type van ons geestelijke, en zijn water is uitgedroogd, opdat bereid zou worden de weg der koningen, die van den opgang der zon komen zullen, " Openbaring 16:12. Daarvan zijn ook de Profeten vol, als zij uitroepen: Verhoogt de baan, verhoogt de baan, bereidt den weg, neemt den aanstoot uit den weg Mijns volks", Jesaja 57:14. En wederom: "Gaaf door, gaaf door, door de poorten, bereidt den weg des volks, verhoogt, verhoogt een baan, ruimt de stenen weg, steekt een banier omhoog tot de volken! Ziet, de Heere heeft doen horen, tot aan het einde der aarde, zegt der dochter van Zion: Zie, uw Heil komt, zie, Zijn loon is met Hem, en Zijn arbeidsloon is voor Zijn aangezicht. En zij zullen hen noemen het heilige volk, de verlostten des Heeren, en gij zult genoemd worden de gezochte, de stad, die niet verlaten is", Jesaja 62:10-12. Dit alles heeft vooral betrekking op de bekering der Joden in de laatste dagen, die, wanneer alle dingen gereed zijn, in menigte komen zullen tot den Zone Gods, en, als van ouds, in Zijne gunst delen.

DE ENGELEN IN DE POORTEN.

"En in de poorten twaalf engelen". Onder engelen moeten wij hier boodschappers en dienaars van den Heere Jezus verstaan, door wie de verborgenheid des eeuwigen levens en der eeuwige zaligheid den kinderen der mensen geopenbaard wordt, in dezen zin wordt het woord "engel" in de profetie vaak gebruikt, Openbaring 1:20, 2:1, 8, 12, 18, 3:1, 7, 14:6.

"En in de poorten twaalf engelen."

Tweeërlei biedt zich in deze woorden ter beschouwing aan:

1. Waarom zij twaalf in getal zijn, en
2. Waarom zij in de poorten dezer nieuwe en heilige stad staan.

Ten eerste. Zij zijn twaalf in getal, om deze twee zaken aan te duiden:

1. De waarheid hunner leer, en
2. De voldoendheid hunner leer en bediening om de twaalf stammen tot het geloof in Christus en de zaligheid der stad te bekeren.

1. De waarheid hunner leer. Het getal twaalf geeft ons te kennen, dat de Ziener hier het oog heeft op de twaalf Apostelen, en op de leer der twaalf Apostelen, de Apostolische leer. Als wilde hij zeggen: Deze stad, het nieuwe Jeruzalem, zal in elk opzicht met schoonheid en heerlijkheid vervuld worden, zij heeft een muur tot hare bescherming, twaalf poorten tot voorstelling der twaalf stammen, en bovendien in de poorten de twaalf Apostelen met hun oorspronkelijke, reine, onvervalste leer. De Roomse "beesten" hebben die leer vermodderd en met hun voeten vertreden, Ezechiël 34:17, 18. Maar in dien dag zal de leer van onder de voeten dezer "beesten" opgenomen, van alle smet gezuiverd en wederom, als in het begin, met eer en heerlijkheid, in zuiverheid te voorschijn treden. Wij lezen, dat Israël, toen het uit Egypte en door de Rode Zee getrokken was, te Elim kwam, aldaar twaalf waterfonteinen vond en zich aan die wateren legerde, Exodus 15:27. Deze twaalf waterfonteinen zijn typen der Apostolische leer, waaruit de gemeente, na hare terugkeer uit de anti-christelijke ballingschap, zal drinken als uit de fontein des heils. Dan zullen de putten, die Abraham gegraven, maar die de Filistijnen toegestopt hadden, door Izaak opgegraven en genoemd worden naar de namen, waarmee zijn vader die genoemd had, Genesis 26:18. Dit wordt algemeen door de Profeten voorspeld, dat de gemeente wederom op de bergen Israëls zal gevoed worden, dat "zij alsdan zal neerliggen in een goede kooi, en weiden in een vette weide", ja "Ik zal Mijne schapen weiden, en Ik zal ze legeren, spreekt de Heere, Heere, " Ezechiël 34:14, 15.

2. Doch niet slechts de waarheid en zuiverheid van de leer der Apostelen ligt in dit getal twaalf opgesloten, het betekent ook, dat deze leer en de bediening der twaalf Apostelen voldoende is, om de twaalf stammen tot het geloof in Christus te bekeren en hun de privileges dezer stad te schenken. Zie, voor de twaalf stammen zijn twaalf poorten, voor elke stam een poort, en in de twaalf poorten twaalf engelen, voor elke poort enen engel. "Ook heeft hij u, o Juda!" zegt God, "enen oogst gezet, als Ik de gevangenen Mijns volks weder bracht", Hosea 6:11. En wat de overige stammen aangaat, Hij zal Zijne macht opwekken voor het aangezicht van Efraïm, en Benjamin, en Manasse, en komen tot onze verlossing, Psalm 80:3. "Ik zal hen," zegt andermaal de Heere, "toesissen, en zal ze vergaderen: want Ik zal ze verlossen, en zij zullen vermenigvuldigd worden, gelijk zij te voren vermenigvuldigd waren. En Ik zal hen onder de volken zaaien, en zij zullen Mijner gedenken in verre plaatsen, en zij zullen beven met hun kinderen, en wederkeren. Want Ik zal ze weder brengen uit Egypteland, en Ik zal ze vergaderen uit Assyrië, en Ik zal ze in het land van Gilead en Libanon brengen, maar het zal hun niet genoeg wezen", Zacheria 10:8-10.

Ten tweede. Waarom staan deze engelen in de poorten der nieuwe, heilige stad? Hiervoor kunnen verschillende redenen bestaan.

1. Om aan te tonen, dat het de leer der Apostelen is, die tot deze stad inlaat, en buiten haar sluit. "Zo gij iemands zonden vergeeft, dien worden zij vergeven, " zegt Christus, "zo gij iemands zonden houdt, dien zijn zij gehouden, " Johannes 20:23, Mattheus 18:18. Daarom worden de trouwe herders der gemeente "deurwachters" geheten, want, gelijk de deurwachter op zijn post staat, opdat niemand onbevoegd binnentrede, Markus 13:34, zo waken ook de dienaren des Goddelijken Woords, dat niets onreins de poorten dezer stad binnenga, 2 Kronieken 23:19.

2. Ook staan die engelen daar ter bemoediging en overtuiging der verzochte en twijfelende Joden, die bij den aanvang hunner terugkeer zwaar gebogen zullen gaan onder het bewustzijn hunner eigene verdorvenheid. Helaas! indien er niemand in de poorten dier stad stond, om degenen te onderrichten en aan te moedigen, welke in vollen ernst het leven zoeken, dan zouden er velen te vergeefs zoeken, en menigeen zou met een gebroken hart en verslagen geest in wanhoop sterven. Maar nu: om te voorkomen, dat iemand, die met vochtige ogen en betraande wangen den weg naar Zion bewandelt, teleurgesteld worde, staat in elke poort een engel, die voortdurend met zijn gouden bazuin het heerlijk, eeuwig Evangelie verkondigt: "Gaaf in tot Zijne poorten met lof, in Zijne voorhoven met lofgevang, looft Hem, prijst Zijnen Naam. Want de Heere is goed, Zijne goedertierenheid is in der eeuwigheid, en Zijne getrouwheid van geslacht tot geslacht, " Psalm 100:4,5. Gelijk de Heere zelf zegt: "En het zal te dien dage geschieden, dat er met een grote bazuin geblazen zal worden, dan zullen die komen, die in het land van Assur verloren zijn, en de heengedrevenen in het land van Egypte, en zij zullen den Heere aanbidden op den heiligen berg te Jeruzalem", Jesaja 37:15.

DE NAMEN, OP DE POORTEN GESCHREVEN.

"En in de poorten twaalf engelen, en namen daarop geschreven, welke zijn de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls." Zo was het ook met den Profeet, toen hij een gezicht kreeg op een beeld dezer stad: "En de poorten der stad zullen zijn naar de namen der stammen Israëls", Ezechiël 48:31. Deze woorden worden door Johannes op deze wijze aangevuld: de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls.

Dit bevestigt wat ik zo even gezegd heb, dat het getal der poorten twaalf is, overeenkomstig het getal der twaalf stammen, want hun namen zijn er in geschreven. Zulks moet derhalve ongetwijfeld een grote bemoediging zijn voor dit verachte volk, een grote bemoediging, zeg ik, dat ondanks al hunnen opstand, hun lastering en verachting van het heilig Evangelie, hun namen toch vermeld staan op en gegraveerd zijn in de poorten van het nieuwe Jeruzalem. Zo zullen de Joden in de laatste dagen getroost worden, en wel zullen zij dien troost behoeven, want bij hunnen terugkeer zal de gedachte aan den beganen moord, niet alleen op de profeten en apostelen, maar ook op den Zoon Gods zelve, hen zo zeer beroeren, en de hardheid en verharding hunner harten zal hen zo benauwen, dat zij alle hoop verliezen, door dien versmiden Jezus in genade te worden aangenomen. Want "de kinderen Israëls zullen komen, zij en de kinderen van Juda te zamen, wandelende en wenende zullen zij heengaan, en den Heere, hunnen God, zoeken. Zij zullen naar Zion vragen: op den weg herwaarts zullen hun aangezichten zijn", Jeremia 50:4-5. Let op deze woorden: wandelende en wenende, de arme Joden zullen in den dag van hunnen terugkeer geen voetstap zetten, die niet bevochtigd is met de tranen hunner boete en verslagenheid, bij het besef der zonden, waarmee zij den Heere der heerlijkheid getergd hebben. Zo zegt Hij door een anderen Profeet: "Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden, en zij zullen Mij aanschouwen, dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklage, als met de rouwklage over een enigen Zoon, en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over enen eerstgeborene. Te dien dage zal te Jeruzalem de rouwklager groot zijn, gelijk die rouwklage van Hadadrimmon, in het dal van Megiddon, en het land zal rouwklagen", Zacheria 12:10-12.

Daarom, zeg ik, zal het nodig zijn, dat in elke der twaalf poorten een engel sta, en de namen der stammen in de poorten geschreven zijn, om hen aan te moedigen, deze heilige en goede stad binnen te treden, en om hun te zeggen, dat Hij degenen Zijne liefhebbers noemt, in wier huis Hij met wonden geslagen is geworden, Zacheria 13:6.

Maar wederom gelijk de namen der twaalf stammen der kinderen Israëls op de poorten aanwijst, hoe de terugkerende Joden uitgenodigd en gedrongen zullen worden, binnen te treden, zo zeggen ons die namen ook, dat God de Heidenen, welke te dien dage mede zullen binnengaan, onder de Joden rekent, namelijk als dezulken, die uit hunnen wilden olijfboom uitgehouwen en in den goeden olijfboom, onder de kinderen Israëls, zijn ingeplant. Het zijn degenen, die innerlijk Joden zijn, het Israël Gods, naar het nieuwe schepsel, die zullen binnengaan, want de Heidenen worden, om hun bekering, kinderen Abrahams, Joden, een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk, genoemd, en zo behoren zij geestelijk, hoewel niet naar den vlees, tot de twaalf stammen, wier namen op de poorten der stad staan geschreven, Galaten 3:7, Romeinen 2:28, 1 Petrus 2:9, 10. "Ook zal het geschieden", zegt de Profeet, "in den stam, bij welchen de vreemdeling verkeert, aldaar zult gij hem zijne erfenis geven, spreekt de Heere Heere", Ezechiël 47:23. Zo zullen de Joden en de Heidenen in den Geest des Evangelies samenkomen en één rechtvaardig volk worden, voor hetwelk de poorten dezer stad geduriglijk geopend zijn. Met vrijmoedigheid mogen zij daar allen, door het geloof des Heeren Jezus Christus, ingang vragen om gemeenschap te hebben met God, met de genade en de privileges der stad, volgens hetgeen

geschreven is: "Doet de poorten open, dat het rechtvaardige volk daar in ga, hetwelk de getrouwigheden bewaart", Jesaja 26:2.

DE ORDE DER POORTEN.

"Van het oosten waren drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten", Openbaring 21:13. Ik zal niets zeggen aangaande de volgorde, waarin de hemelstreken hier vermeld worden, waarom het oosten eerst genoemd, dan het noorden vermeld, vervolgens het recht daartegenover liggende zuiden, en eindelijk het westen geplaatst wordt, hoewel de Heilige Geest ook daarmee iets heeft willen te kennen geven. Misschien wordt het westen wel het laatst genoemd, omdat in het westen de dag eindigt, en om aan te duiden, dat, wanneer Jeruzalem herbouwd zal zijn, het westen het laatste gedeelte der wereld is, dat bekeerd zal worden, of omdat de poorten aan de westzijde het langst open zullen staan, ten einde de menigte reizigers naar Jeruzalem binnen te laten. Maar genoeg daarvan.

Wat de orde der poorten zelve aangaat, wil ik twee vragen beantwoorden:

1. Waarom aan alle vier zijden poorten staan? en
2. Waarom er aan elke zijde juist drie geplaatst zijn? "Van het oosten waren drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten."

Ten eerste. Dat de poorten naar alle zijden liggen, kan betekenen, dat God Zijn volk in alle hoeken der wereld heeft, en evenzeer, dat de genade door de engelen in hun bediening door die poorten naar alle oorden op aarde heengebracht wordt, om zielen te winnen. Zo lezen wij van de cherubijnen: "De plaats, waarheen het hoofd zag, die volgden zij na, zij keerden zich niet om als zij gingen", :Ezechiël 10:11, waarheen de poorten uitzien, daarheen gaan de bedienaren des Woords, om de uitverkorenen te vergaderen. "Hij zond hen heen voor Zijn aangezicht, twee aan twee, in iedere stad en plaats, daar hij komen zou", Lukas 10:2, Mattheus 28:19, Johannes 11:52.

Dan zeggen deze poorten naar alle zijden ons ook, dat, van welken kant ook mensen komen om deze stad binnen te gaan, altijd een poort open staat tegenover de plaats, vanwaar zij uitgegaan zijn, om hen te ontvangen. Komen zij uit het oosten, zij vinden aan de oostzijde der stad drie poorten open staan, uit het noorden, uit het zuiden, uit het westen komende, vindt men hetzelfde. Niemand behoeft om de stad heen te gaan, om leven, vrede en rust te vinden. Iedereen mag onmiddellijk van de zonde tot de genade, van Satan tot Christus, van deze wereld naar het nieuwe Jeruzalem komen. De twaalf koperen runderen, die de koperen zee moesten dragen, waren op dezelfde wijze geordend als deze poorten, 1 Koningen 7:23-25, en hadden dezelfde bedoeling, namelijk om aan te tonen, dat de leer der Apostelen de gehele wereld door verspreid moest worden om de kudde Gods te bekeren, gelijk in vroegere tijden, zo thans bij den bouw van het nieuwe Jeruzalem, en ze toe te brengen tot den één stal, Johannes 10:16. En gelijk nu het Woord naar alle zijden heen gebracht wordt, zo staan ook, wat ik reeds opmerkte, deze poorten naar alle zijden open om te verkondigen, dat een vriendelijke ontvangst bereid is aan elke ziel, die uit enigen hoek der aarde komen moge om de genade des Heeren Jezus Christus te beërven: "En daar zullen er komen van oosten en westen, en van noorden en zuiden, en zullen aanzitten in het Koninkrijk Gods", Lukas 13:29, Psalm 107:1-3.

Ten tweede. "Van het oosten waren drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten." Ik heb u trachten aan te tonen, waarom aan elke zijde der stad poorten staan, nu wil ik de betekenis opsporen van het getal drie, dat aan elke zijde door de poorten vertegenwoordigd is.

1. Aan elke zijde zijn drie poorten, wellicht om aan te duiden, dat het de overeenstemming van de drie Personen in de Godheid is, volgens welke het Evangelie overal verkondigd zal worden om mensen te redden, en evenzo, dat het Vader, Zoon en Heilige Geest zijn, die bereid staan den zondaar aan te nemen, van welke zijde hij ook komen moge om leven en zaligheid te

zoeken. Of zij van het noorden, van het zuiden, van het westen of van het oosten komen, de Vader is gereed Zijnen Zoon te geven, de Zoon is gereed Zich zelf te geven en de Geest is gereed in hun hart neer te dalen om elke hinderpaal uit den weg te ruimen, opdat hun zaligheid volkomen worde, Johannes 3:16, Openbaring 21:6, 22:17.

2. De drie poorten aan elke zijde wijzen er ons mogelijk ook op, dat niemand deze stad kan binnengaan, dan krachtens de drie ambten van Jezus Christus. Als Priester moet Hij de zonden afwassen, als Profeet ons verlichten, leren, leiden en verkwikken, als Koning heerst en regeert Hij door Zijn Woord, Hebréeën 7:5, Johannes 13:8, Handelingen 3:22, 24, Jesaja 40:10, 11, 9:6, 7, Psalm 86:1-3, 110:3.

3. De drie poorten kunnen ook betekenen de drie toestanden der heiligen op aarde: een ingang tot den kinderlijken leeftijd, een ingang tot den jongelingsleeftijd, een ingang tot het vaderschap in de gemeente, 1 Johannes 2:12-14. Of eindelijk beduiden de drie poorten wellicht ook den drievoudigen staat, die van de natuur naar de heerlijkheid leidt: onze genadestaat in dit leven, onze paradijsstaat na dit leven, en onze Heerlijkheid na de opstanding, of anders: de staat der genade, die lichaam en ziel in dit leven omvat, de staat der heerlijkheid, waarin de ziel na den dood verkeert, en de staat der heerlijkheid, die beide ziel en lichaam geschonken zal worden in de toekomst onzes Heeren Jezus Christus. Dit werd ook afgebeeld door de orde der trappen in den tempel te Jeruzalem: er was een eerste, een tweede en een derde trap, waarmee men van het beneden, naar het bovenste gedeelte van Gods huis kon opklimmen, gelijk wij lezen in 1 Koningen 6:8 : "Door wenteltrappen ging men tot de middelste zijkamer, en van de middelste tot de derde."

DE FUNDAMENTEN DES MUURS.

"En de muur der stad had twaalf fundamenten, en in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams, " Op 21:14. In deze woorden zijn twee bijzonderheden uitgedrukt:

1. De muur der stad had twaalf fundamenten, en
2. In dezelve staan de namen der twaalf Apostelen des Lams.

Ten eerste. De muur der stad had twaalf fundamenten. Dit bewijst deszelfs vastigheid en kracht. Wanneer een muur slechts een fundament heeft, hoe sterk kan dezelve dan reeds zijn, indien dat fundament slechts een steenrots is, zodat geen weer noch wind in staat is, dien muur te doen wankelen of vallen. Maar ik zeg: hoeveel te sterker en duurzamer moet dan niet deze muur zijn, die twaalf fundamenten heeft, door God zelf gelegd, gelijk gezegd wordt, dat de heiligen van den ouden dag "de stad verwachtten, die fundamenten heeft, welker Kunstenaar en Bouwmeester God is", Hebréeën 11:10.

"En de muur der stad had twaalf fundamenten, in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams." Ik zei u, dat de muur der stad de muur des heils is, of de veiligheid der gemeente van Jezus Christus, waarmee, als derzelve uitwerking, de bijzondere voorzienigheid en bescherming Gods verbonden is. Deze muur nu, zegt de Heilige Geest, heeft twaalf fundamenten, om denzelven te schragen tot voortdurende veiligheid en zekerheid van de inwoners der stad, een fundament is datgene, hetwelk alles draagt, en waarop alles gegrondvest is en rust. Eigenlijk gezegd, heeft onze zaligheid slechts één fundament, namelijk niemand anders dan den Heere Jezus: "Want niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus, " 1 Corintiërs 3:11. Wanneer Johannes ons alzo zegt, dat de muur der stad twaalf fundamenten heeft, waarin de namen der twaalf Apostelen des Lams gegraveerd staan, dan meent hij daarmee niet, dat deze muur des heils twaalf Christussen heeft om op te rusten, maar dat de leer der Apostelen de leer van Christus is, waarop genade en zaligheid voor eeuwig onwankelbaar bevestigd zijn. En dan wil hij daarmee ook dit zeggen, dat ons noch Christus noch een zijner weldaden kan toekomen, tenzij onder de voorwaarden, die de Apostelen den zondaars in woord en leer hebben voorgehouden. "Doch al ware het ook, " zegt Paulus, "dat wij of een engel uit den hemel u een Evangelie verkondigde, buiten hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt. Gelijk wij te voren gezegd hebben, zo zeg ik ook nu wederom: Indien er iemand een Evangelie verkondigt, buiten hetgeen gij ontvangen hebt, die zij vervloekt, " Galaten 1:8-9.

Ten tweede. "En in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams." "En in dezelve de namen." Hieruit blijkt duidelijk, dat de fundamenten der stad de leer der twaalf Apostelen onzes Heeren Christus beduiden, want hun namen zijn in die fundamenten gegraveerd. Zo was het ook met de leer, waarop de Israëlitische gemeente gebouwd werd, wijl de man Mozes den volke die leer bracht, werd zijn naam zozeer met die leer verbonden, dat men ze ten laatste, en zulks onder Goddelijke goedkeuring, met zijnen naam noemde. "Die u verklaagt, " zegt Jezus, "is Mozes, op welken gij gehoopt hebt, " Johannes 5:45. Een wederom: "Want Mozes heeft er van oude tijden in elke stad, die hem prediken, en hij wordt op elke sabbat in de synagogen gelezen, " Handelingen 15:21. Dezelfde vrijheid gebruikt hier de Heilige Geest, sprekende over de twaalf fundamenten der stad welke zijn de leer der twaalf Apostelen. En wanneer de leer onder het beeld van fundamenten voorgesteld, en daarmee de namen der twaalf Apostelen verbonden worden, dan onderstelt de Heilige Geest, dat de lezers wijs en bekwaam genoeg zijn zullen in het woord der rechtvaardigheid, om den zin recht te verstaan.

"En in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams!" Met klare woorden wordt het hier uitgesproken, dat de twaalf Apostelen van Christus de fundamenten van den muur der stad zijn, en zulks terecht, want zij zijn het volledigst en duidelijkst in de leer der genade. en alles wat tot het leven en de gelukzaligheid behoort. "In andere eeuwen, " zegt Paulus "is deze

verborgenheid den kinderen der mensen niet bekend gemaakt, gelijk zij nu is geopenbaard aan zijne heilige Apostelen en Profeten, door den Geest, " Efeziërs 3:5. Mozes was daartoe onbekwaam geweest, want zijne bedeling was een duistere en omsluerde, "wanneer Mozes gelezen wordt, ligt een deksel op hun hart, " 2 Corinthiërs 3:13-15. Ook geen der Profeten was daartoe in staat, want zij stonden allen onder Mozes, en waren in zekeren zin zijne discipelen, Numeri 12:6-7. Zelfs Johannes de Doper wordt daarvan buitengesloten: "Doch die de minste is in het Koninkrijk der hemelen, is meerder dan hij, " Mattheus 11:11.

De Apostelen waren bij uitnemendheid degenen, die met Jezus geweest waren van zijnen doop door Johannes totdat Hij opgenomen werd in den hemel: zij hadden Hem gezien, gehoord, met Hem gesproken, de wondervolle werken aanschouwd, die Hij gedaan had, zij hadden met Hem na Zijn lijden en Zijne opstanding gegeten en gedronken, en de tekenen der nagelen in Zijne handen en voeten, en het teken der speer in Zijne zijde gezien, Lukas 24:39, 40. En omdat zij al die dingen van het begin aan, Zijne leer en wonderen, zijn doen en laten, gezien, gehoord en bijgewoond hadden, daarom gold hun in de eerste plaats dit woord huns Meesters: "Gij zult Mijne getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en in Samaria, en tot aan het uiterste der aarde, " Handelingen 1:8, 13:31, 10:39, 5:32, 1 Johannes 1:1-3.

Bovendien zijn de Apostelen op zulk een wondervolle wijze met den Heiligen Geest vervuld geworden, dat zij ook in dit opzicht al de Profeten overtreffen, die voor hen geweest zijn, en ik kan evenmin geloven, dat ooit iemand, zelfs in de beste tijden, boven hen gestaan heeft. Toch, al zou er ook nog een bedeling komen, waarin de Heilige Geest in gelijke mate uitgestort werd, dan volgt daaruit geenszins, dat het Evangelie dan anders verkondigd zou worden dan zij het der mensheid gebracht hebben, of dat er iets aan zou toegevoegd worden, vooral wanneer wij dit woord onzes Heeren bedenken: "Al wat gij op de aarde binden zult, zal in den hemel gebonden wezen, en al wat gij op de aarde ontbinden zult, zal in den hemel ontbonden wezen, " Mattheus 18:18. Wat hun leer betreft, waren zij onfeilbaar, het was onmogelijk, dat zij zouden dwalen, wie hun leer veracht, veracht God zelf. En voorts hebben zij bevolen, dat allen hun leer moeten vasthouden, en dat wij naar die leer engelen en mensen zullen oordelen, die een andere leer verkondigd hebben of verkondigen zullen, 1 Thessalonicenzen 3:8, Galaten 1:8. Timotheus moest de voorschriften van Paulus volgen, en de heilige Titus evenzeer. Indien wij dat alles bedenken, dan moeten wij toestemmen, dat de Heilige Geest met volle recht getoond heeft, dat in de twaalf fundamenten der heilige stad de namen der twaalf Apostelen des Lams gegraveerd zijn. Zij worden aan het hoofd gesteld als degenen, die het fundament gelegd hebben, waarop anderen bouwen, en gelijk niemand buiten hen dit eeuwige fundament gelegd heeft, zo kan ook niemand het anders leggen dan het gelegd is, 1 Corinthiërs 12:28, Efeziërs 4:11, 12, 1 Corinthiërs 3:6-11, Hebrëëen 6:1-3.

Overdenking, naar aanleiding dezer woorden. "En in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams." In deze woorden liggen twee zaken verborgen, die onze Christelijke overweging wel waardig zijn.

In de eerste plaats. God heeft ieder mens een zeker en zichtbaar teken gegeven, waarop hij zijne zaligheid kan bouwen, namelijk de leer der twaalf Apostelen des Lams. Want wel beschouwd, is het beter voor ons, dat in die twaalf fundamenten de namen der Apostelen gegraveerd zijn, daar wanneer Gods Naam zelf er in geschreven ware, dat is: het is voor ons lichter, op deze wijze, door menselijke tussenkomst, de verborgenheid van Zijnen wil te leren verstaan, namelijk door der Apostelen leer, woorden, brieven, enz. God geeft hun, als Hij hun namen in de fundamenten der heilige stad schrijven laat, het grootzegel des hemels, dat is: autoriseert al wat zij in woord of brief geleerd hebben, in tegenstelling met wat anderen na hen hebben onderwezen, hetgeen die Goddelijke autoriteit mist. Zo bezegelt b.v. Paulus al zijne brieven met zijnen naam, 2 Thessalonicenzen 3:17, Galaten 6:11. Op een andere plaats zegt hij: "Ben ik niet een Apostel?" 1 Corinthiërs 9:1. En wederom: "Ziet, ik Paulus zeg u, " Galaten

5:2. Ik, een Apostel, ik, een wijs bouwmeester, ik, die een der fundamenteen ben van den muur des heils, ik schrijf u, 1 Corintiërs 3:10. En, gelijk ik reeds zei, er is reden om zo te spreken, want gelijk Mozes, de dienaar der oude bedeling, het fundament der Israëlitische gemeente, het voorbeeld der bedeling van den Engel op den berg Sinaï ontvangen heeft, zo ontvingen de twaalf Apostelen de nieuwe bedeling, de Nieuw Testamentische leer des geloofs, uit den mond van den Zone Gods, den Engel des Nieuwen, des eeuwigen verbonds, op den berg Zion, Handelingen 7:38, 1:3, Mattheus 28:19.

In de tweede plaats. Dat de namen der twaalf Apostelen op de fundamenteen der heilige stad geschreven staan, is tevens de reden, waarom dit Jeruzalem eeuwig zijn zal, het is gebouwd op de leer der twaalf Apostelen des Lams en zal in eeuwigheid niet wankelen. Want merk dit op, zolang Johannes de heilige stad aanschouwt, ziet hij den muur op deze fundamenteen rusten, hij zag de stad, totdat zij opgenomen werd, en daarom bleef zij voor eeuwig op deze fundamenteen gegrondvest. Inderdaad, de eerste gemeenten, op deze fundamenteen gebouwd, werden voldoende geschraagd en ondersteund, zolang zij zich aan de leer der Apostelen vasthielden, Efeziërs 2:20-22. Maar, gelijk ik u heb aangetoond, toen stonden de muur des heils en die van Gods bijzondere bescherming op enigen afstand van elkaar, en waren dus geenszins zo nauw verenigd als zij het in dien dag zijn zullen. Om aan het type te beantwoorden zijn Zij in de gracht tussen beide muren gevallen, zij hebben God vertoornd, en Hij heeft den muur Zijner bescherming weggenomen, waarop de Anti-christ, dat wilde dier, in den wijngaard gekomen is, en er een vreselijke verwoesting heeft aangericht. Deze nieuwe, heilige stad is anders ingericht: voor haar zijn de beide muren verenigd, en voor eeuwig op hun fundamenteen bevestigd, daarom blijft die verenigde muur in eeuwigheid en wordt steeds hoger opgevoerd, evenwel niet van de fundamenteen af, maar veeleer met hen tot in den hemel: "Ziet, " zegt God, "Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd, uwe muren zijn steeds voor Mij, " Jesaja 49 :16 .

HOE WIJ HET WOORD TWAALF MOETEN VERSTAAN.

"En in dezelve de namen der twaalf Apostelen des Lams." Dit woord twaalf moet met voorzichtigheid overdacht worden, want anders zullen de zwakken er over struikelen of er zich aan stoten, om dit dus te voorkomen, zo bedenkt:

Ten eerste. Deze twaalf Apostelen moeten die twaalf zijn, die met den Heere Jezus geweest zijn, beginnende van den doop van Johannes tot den dag toe, in welchen Hij van hen opgenomen is, " Handelingen 1:22.

Ten tweede. Deze twaalven moeten niet als eenvoudige Christenen beschouwd worden, of slechts als discipelen des Heeren, maar als twaalf getuigen des Heeren, die van den beginne tot het einde met Hem verkeerdt hebben. Zij waren een twaalfvoudig getuige des Heeren, zij hebben Hem twaalfvoudig gezien met hun ogen, Hem twaalfvoudig gehoord met hun oren, Hem twaalfvoudig getast met hun handen, en twaalfvoudig het Woord des levens geleerd, gelijk een hunner schrijft: "Hetgeen van den beginne was, hetgeen wij gehoord hebben, hetgeen wij gezien hebben met onze ogen, hetgeen wij aanschouwd hebben, en onze handen getast hebben, van het Woord des' levens, hetgeen wij dan gezien en gehoord hebben, dat verkondigen wij u, opdat ook gij Het ons gemeenschap zoudt hebben", 1 Johannes 1:1-3. Hieruit volgt, dat de leer der andere Apostelen, van Paulus en Barnabas, gene andere was dan de leer der twaalven. Gelijk also Efraïm en Manasse in de twaalf stammen opgelost zijn, zo deze beide Apostelen in de twaalf Apostelen des Heeren, omdat hun leer dezelfde leer is, die de andere Apostelen gepredikt hebben: de grondslag der leer is bij allen dezelfde, en in de bijzonderheden wijken zij niet van elkaar af, al zij het ook, dat niet allen dezelfde waarheden met gelijke uitvoerigheid ontvouwen. Wijl dus de namen der twaalf Apostelen in de fundamenten gevonden worden, zo blijkt daaruit, dat gene andere leer de ware is dan die der twaalf ooggetuigen des Heeren Jezus. En anderzijds ligt daarin ook deze verzekering, dat, ten dage van den val des Antichrists, gene andere dan deze leer, in hare oorspronkelijke zuiverheid, gelden en voor eeuwig den muur van Jeruzalem schragen en dragen zal. En inderdaad, deze waarheid, dat de leer der twaalven de grondslag is onzer eeuwige zaligheid, is zo gewis, dat afwijken daarvan met eeuwige verdoemenis gestraft wordt. Dit is het middelpunt van Lukas' Evangelie, van Judas' brief, van Paulus' geschriften, ja van het ganse Oude en Nieuwe Testament. De leer der twaalven is de duidelijkste, uitvoerigste en meest bepaalde van alle stelsels, daarin moet de mens gegrond zijn en gegrond blijven. Iemand kan veel van den Geest Gods spreken, en Dien in grote mate bezitten, toch staan de twaalven boven hem, want zij hebben den Geest immer in nog grotere mate. Behalve dat, zij hebben met hun eigene zintuigen gevoeld, gezien, gehoord en getast, welk voorrecht anderen niet hebben genoten, hun namen zijn vermeld in de fundamenten van dezen muur des heils, als door God zelf daarin gegraveerd. Dit alles neemt allen twijfel weg en bewijst ons ontegensprekelijk, dat hun leer de alleen ware, en alle menselijke leer, die daarvan afwijkt, vals is, Lukas 1:2, Judas 1:3, 17, Hebreeën 2:3, 4, 1 Corintiërs 15:1-9, 9:1, Galaten 1:1, 2, Efeziërs 3:5, 1 Corintiërs 4:9.

Om te besluiten, wil ik nog twee belangrijke zaken doen opmerken.

In de eerste plaats: dat de namen der twaalf stammen in de poorten, en die der twaalf Apostelen in de fundamenten gegraveerd staan, geeft ons te kennen, dat, wanneer het nieuwe Jeruzalem gebouwd zal worden, Joden en Heidenen zullen verenigd zijn, en tot één lichaam samengevoegd, en deze omstandigheid moet den Joden tot grote bemoediging verstreken, wanneer zij eenmaal bekeerd zullen worden, Romeinen 11, 1 Petrus 1:1. Want het verkondigt ons luide, dat de predikers des Nieuwen Testaments den Joden zaligheid zullen verkondigen, en daardoor zullen dezen wederom verzoend en één gemaakt worden met onzen Heere Jezus Christus, Jacobus 1:1, Handelingen 13:1, 26, Romeinen 1:16, 2:10.

In de tweede plaats. In den dag van dat nieuwe Jeruzalem zal er gene andere leer verkondigd noch aangenomen worden, dan de leer der twaalf Apostelen, want als alleen de namen der twaalf Apostelen vermeld worden, dan zijn daardoor alle andere predikers uitgesloten, welke rechten zij ook mogen doen gelden. Dan zal er niet, gelijk thans, zijn: de Roomse leer, de leer der Kwakers, de Episcopale, de Presbyteriaanse leer, die der Independenten en der Wederdopers, maar alles zal zijn: de leer der Apostelen, één leer, de zuivere leer, gelijk zij van den beginne geweest is. "Indien iemand een andere leer leert, en niet overeenkomt met de gezonde woorden van onzen Heere Jezus Christus, en met de leer, die naar de Godzaligheid is, die is opgeblazen, en weet niets", 1 Timotheus 6:3-4.

Dus zien wij, dat het de leer der twaalven is, die toegang verleent in deze stad, en dat dezelfde leer den muur des heils draagt om hen te beschermen, die deze stad zijn binnengetreden.

DE GOUDEN RIETSTOK, WAARMEE DE STAD GEMETEN WERD.

"En hij, die met mij sprak, had enen gouden rietstok, opdat hij de stad zou meten, en hare poorten, en haren muur", Openbaring 21:15. Nadat Johannes ons omtrent den muur, de poorten en de fundamenten heeft ingelicht, gaat hij thans over tot de afmetingen der stad zelf. Onder de wet moest alles wat tot de openbare Godsverering behoorde, naar vaste maat, getal en regel vervaardigd zijn, tot zelfs de striklisjes en de gouden haakjes aan de gordijnen des tabernakels toe. De voorschriften, waarnaar alles toen gemaakt moest worden, werden Mozes in wetten, inzettingen en verordeningen door den Heere op den Sinai bekend gemaakt. Daarheen moest Mozes opklimmen om Gods bevelen te ontvangen en het voorbeeld van den tabernakel, enz. te zien, en door deze mededelingen stelde hij de werkmeesters in staat, den arbeid, naar Gods wil, getrouw uit te voeren, Exodus 20:21, 24:1, 25:40, Deuteronomium 30:10, 31:20-26.

Toen de wet gegeven was, viel een iegelijk, die niet bleef in al de woorden van het boek dier wet om dat te doen, onder het vonnis, dat dezelfde wet over al de overtreders had uitgesproken, Numeri 15:30, 31. Ook lezen wij, dat, toen in Salomo's dagen de tempel gebouwd werd, alle dingen werden uitgevoerd overeenkomstig de schriftelijke aanwijzingen, die zijn vader David had gegeven, toen de hand des Heeren op hem was en hem "al de werken dezes voorbeelds" leerde verstaan, 2 Kronieken 3, 4, 1 Kronieken 29:3-7, 28:19.

Zo ook, toen Josia den tempel met alles wat daarin was voor de openbare Godsverering wilde herstellen, nadat de afvalligheid der Joden een vreselijke achteruitgang veroorzaakt had, nam hij zijne toevlucht tot de wet Gods, om te weten, hoe alles wezen moest, en daarnaar handelde hij. Op dezelfde wijze gingen naderhand Ezra en Nehemia te werk, toen zij na de Babylonische gevangenschap stad en tempel herbouwden, 2 Koningen 22:8-13, Ezra 7:14, 8:34. Daaruit besluit ik, dat de rietstok, de gouden rietstok, waarvan Johannes spreekt, niets anders is dan het zuivere Woord Gods, waarnaar zowel de stad zelf, als hare poorten en haar muur gebouwd zullen worden. Dat Woord wordt door den heiligen Profeet vergeleken bij goud, ja boven veel fijn goud geschat, Psalm 12:7, 19:11.

Wij lezen in het gezicht van den Profeet Ezechiël, dat de engel, die de stad, het type van het nieuwe Jeruzalem zou meten, een linnen snoer in zijne hand hield om alles te meten, Ezechiël 40:3. Deze uitdrukking toont ons aan, dat daar slechts van een type sprake was, en een Oud-Testamentische handeling volbracht zou worden, maar Johannes spreekt in Nieuw-Testamentische stijl van een rietstok, om aan te wijzen, dat de stad, welke hem voorgesteld werd, het einde van alle schaduwen en typen, de volmaaktheid zelf is. Daarom is thans het werktuig, waarmee de stad gemeten zal worden, geen linnen snoer, maar een gouden rietstok, ter afbeelding, niet van de wet en der letter, die slechts schaduwen zijn, maar van het Nieuwe Testament en de bediening des Geestes, van de hemelse dingen zelve, Hebreeën 9:23.

De stad wordt gemeten. "Een gouden rietstok, opdat hij de stad zou meten." Ik zei u te voren, dat de stad de gemeente der laatste dagen voorstelt, maar toch niet wanordelijk en verward door elkaar, veeleer in alle orde en gehoorzaamheid. Met den gouden rietstok van het Testament onzes Heeren Jezus Christus wordt dan overal de ongeregeldeheid en verdeeldheid weggenomen, en daarom heet zij een stad, een stad, die gemeten wordt. Zo is het ook met het type geweest: toen Salomo's tempel gebouwd, en in latere tijden stad en tempel herbouwd werden, was het niet genoeg, stenen, kalk, enz. te hebben, maar alles moest beantwoorden aan het plan van den werkmeester, aan de voorschriften van God zelf, of door middel van bijl en houweel daarvoor geschikt gemaakt worden, 1 Koningen 5:17, 18, 7:9-12, 1 Kronieken 22:2. Hieruit zien wij, met welke volmaakte, heilige orde en nauwkeurigheid de heilige stad, de gemeente der laatste dagen, zal gebouwd worden, alle burgers dier stad en leden dier gemeente zullen daartoe door de woorden der Profeten eerst gehouwen zijn, Hosea 6:5 . Zij moeten

onderling gemeenschap leren oefenen, volgens den gouden rietstok des Nieuwen Testaments en de bedeling des Geestes. Inderdaad, zolang de gemeente onder de Heerschappij van den Anti-christ verkeert, wordt zij als heilige tempel des Heeren, gemeten met betrekking tot de waarheid harer genade en haren onzichtbaren staat, Openbaring 11:1, 2, zij ligt dan zonder vorm of orde ter neer en wordt met voeten getreden. Maar wanneer eens de Anti-christ verdaan zal zijn, dan zal harer weer gedacht worden, zij zal naar een vast, heilig plan gebouwd, en naar onveranderlijke rechten bewoond en bestuurd worden. En merk hierbij op, dat, gelijk de timmerman zijn maatstok gebruikt van het begin des arbeids aan totdat alles afgewerkt is, zo dient ook de gouden rietstok, waarmee de engel de stad meet, van het eerste fundament tot den uitersten hoeksteen, gelijk reeds in het gezicht van Ezechiël getoond was, Ezechiël 30-48. "En hij mat de stad", dat is: hij mat de gemeente in hare samenvoeging en gemeenschap. Wanneer wij lezen, dat God meet, dan meet Hij soms met Zijne oordelen, en een ander maal met Zijne genade, nu eens om neer te werpen, dan weer om op te bouwen en te bevestigen. Soms, zeg ik, meet Hij met Zijne oordelen, om te vernederen en te vernielen. Zo mat Hij de stad, voordat zij in gevangenschap kwam, en de tien stammen, alvorens zij naar Assyrië weggevoerd werden, omdat zij Zijn woord verkeerd, en gedaan hadden, wat kwaad was in Zijne ogen, Jesaja 28:17,18, Amos 7:7-9. Maar als wij hier lezen van een meten der stad, dan is zulks, opdat zij gebouwd en bevestigd worde. Daarom, zoals ik zei, de gouden rietstok, die thans gebezigd wordt om te meten, moet dienen om allen dingen den rechten vorm en de juiste orde te geven, opdat het "bekwamelijk samengevoegd en samen vast gemaakt zijnde, door alle voegselen der toebrenging, naar de werking van een iegelijk deel in zijne maat, den wasdom des lichaams bekomt, tot zijne zelsopbouwning in de liefde", Efeziërs 4:16, Colossenzen 2:19. Wederom: door het meten der stad moeten wij leren verstaan, dat alle grenzen thans duidelijk te voorschijn treden, dat de gemeente en de wereld nu klaar zien kunnen, tot hoever beide zich uitstrekken. Want gelijk God in de dagen, toen de oude bedeling nog gold, niet het minste deel Zijner geboden en rechten wilde veronachtzaamd zien, zo zal Hij, wanneer deze stad gebouwd wordt, geen duimbreed van haar grondgebied afstaan, maar hare afmetingen zullen ongeschonden bewaard blijven, gelijk Hij ze heeft vastgesteld. Zo heeft Hij zelf door den Profeet gesproken: "Dit ganse land zal rondom als een vlak veld gemaakt worden, d.i. er zal een vlakke zijn over de gehele aarde, alle bergen en afgronden, alle heuvelen en dalen, alle bulten en kuilen zullen verdwijnen, van Geba tot Rimmon toe, zuidwaarts van Jeruzalem, en zij zal verhoogd en bewoond worden in hare plaats, van de poort van Benjamin af, tot aan de plaats van de eerste poort, tot aan de Hoekpoort toe, en van den toren van Hananeël, tot aan des konings wijnbakken toe", Zacheria 14:10. De vier hier vermelde grensplaatsen schijnen de vier hoeken der oude stad geweest te zijn, alwaar de palen der stad gezet waren, en waar de Ziener ons, in zijne Evangelisch-profetische taal, zegt, dat ze andermaal zullen gesteld worden. De poorten gemeten. En hij mat de stad" en de poorten. Dit geschiedde ook in het gezicht, dat Ezechiël ontving, hij zag den engel van poort tot poort gaan, en van alle nauwkeurig de maat nemen, ja niet alleen van de poort in haar, maar zelfs de dorpels, de kamertjes, de ruimte tussen de kamertjes, den dorpel en de voorhuizen, Ezechiël 40. Gelijk ik zei, hebben wij onder de poorten den Zone Gods te verstaan, want Hij is de Weg tot den Vader en tot alle privileges der heilige stad. Wanneer Johannes dus zegt, dat de poorten gemeten worden, dan geeft hij daarmee als het ware te kennen, dat de ingang, de kracht en de goedheid des Zaligmakers gemeten worden, benevens de woningen der heerlijkheid, bestemd voor al degenen, die door Hem binnengaan, want de dorpels, posten, enz. van den tempel, dien Ezechiël zag, betekenen den ingang, de kracht het liefelijke aanschijn en de rustplaatsen, die elke binnentredende in den Heere Jezus vinden zal. Het meten is dan in den grond niets anders dan een duidelijke openbaring en tentoonstelling der volle kracht, heerlijkheid, schoonheid en goedheid van onzen Heere, want ik zei u reeds terstond, dat de gouden rietstok het Woord

Gods is. Dat dus de stad en de poorten gemeten worden, kan niets anders zijn, dan een ontvouwing van Christus' uitnemendheid, als de Deur der schapen, en zulks door de volle kracht, macht, majesteit en zuiverheid des Woords. De Heere helpe ons! Christus de Deur, die tot God en alle Evangelische zegeningen voert, is reeds langen tijd en wordt nog voortdurend door de kinderen der mensen schromelijk misbruikt: Sommigen bedienen zich van Hem om allerlei laag en verachtelijk gespuis uit de wereld binnen te laten, in de verbeelding, dat zich alles naar hun goddeloze beginselen schikken zal: de heiligen des Allerhoogsten, ja Jezus Christus zelf, de Deur door wien zij menen rechtens te kunnen binnengaan, en wien alle kostelijke en heerlijke dingen Gods behoren, welke Hij opzettelijk heeft weggelegd alleen voor degenen, die ongeveer van de ongerechtigheid zich tot Hem bekeren, om met Hem te wandelen in nieuwigheid des Geestes. Anderen sluiten de poorten voor de Godzaligen en doen alles wat in hun macht staat, om hun het binnengaan te beletten, Mattheus 23:14, 2 Kronieken 29:7. Nog anderen spannen alle krachten in om de poorten te verminken en hare schoonheid weg te nemen, gelijk degenen, die het goud van de deuren en poorten des tempels afrukten, 2 Koningen 18:16. Zij verlagen Christus tot een middel om vleeselijk gewin te verkrijgen. Doch ten dage der meting zal de gouden rietstok de enige maat zijn: dan zult gij deze stad en hare poorten in hare eigene heerlijkheid heiligheid en schoonheid zien blinken. Want ofschoon gedurende onze vernedering onder de heerschappij van den Anti-christ onze tempel en wat tot de openbare Godsverering behoort, door de onbesnedenen vertrapt en vertreden wordt, gelijk ook de leer des geloofs en alle andere waarheden schandelijk verminkt en misvormd worden, toch zal eenmaal alles hersteld en geordend worden door den gouden rietstok van Gods Woord. Dit vinden wij voorgebeeld door Ezra, den Schriftgeleerde, die bij de herstelling van Jeruzalem alles opnam, wat tot de stad behoorde, ook hare breuken en gebreken, en naging, hoe hij, met de Wet Gods in zijne hand, alles weer in orde brengen zou, overeenkomstig hetgeen geschreven was, Ezra 7:14, 8:34, Nehemia 8:9. Wie de geschiedenis van Ezra en Nehemia van het begin tot het einde leest, zal vinden, dat zij alle dingen volgens de voorschriften van Gods wet beschikten en regelden, alle inzettingen van Gods stad en huis naar de rechte en heilige, vastgestelde orde. En inderdaad, het meten van stad en poorten, welke zijn Christus, de Weg, kan niets anders wezen dan de gave van het rechte verstand en de opening des Woords met al zijne uitnemendheid, zowel voor wie uitgaan als voor wie inkomen, naar het gebod, Ezechiël 40:4, 43:7-12. Want, om onverbloemd te spreken, Christus is in Zijne liefde, genade, verdiensten en lankmoedigheid, waarmee Hij zielen tot de gemeenschap met God en de zaligheid brengt, ondoorgrondelijk, Hij gaat alle kennis te boven, en is met al deze dingen boven alle gedachten, zonder mate, vervuld, Efeziërs 3:8, 18, 19, Colossenzen 1:9, Johannes 3:34.

De muur gemeten. " En hij mat haren muur." Door het meten des muurs wordt ons aangewezen, dat alle dingen thans naar den regel van Gods Woord zijn geordend: de inwoners volgen het Woord, de ingang is volgens het Woord, en ook hun bescherming en verdediging berust op bet Woord, een beveiliging om hen voor hun vijanden te bewaren, een schutsmuur aan elke zijde, zodat daarbinnen nu rust en vrede heerst, en geen heen en weer slingeren meer angst en schrik veroorzaakt. "Gij verdrukte, door onweder voortgedrevene, ongetrooste!" zegt de Heere, Ik zal u allerlei goeds doen, "Zie, Ik zal uwe stenen sierlijk leggen, en Ik zal u op saffieren grond vesten. Gij zult door gerechtigheid bevestigd worden, wees verre van verdrukking, want gij zult niet vrezen, en verre van verschrikking, want zij zal tot u niet naken", Jesaja 54:11-14.

Wat de muur betekent, heb ik reeds gezegd, ik zal dus thans alleen spreken over het meten, en dat meten is slechts de vervulling van alle beloften en profetieën, die van Godswege aan de heilige stad, het Nieuwe Jeruzalem gedaan zijn, dat een eeuwige, ongestoorde zaligheid haar lot zijn zou, zowel voor haar zelf, als voor de ogen van allen, die haar aanschouwen. Dan

zullen de volgende woorden met vreugde in den mond van alle bewoners van Jeruzalem zijn: "Want wij zijn knechten, doch in onze dienstbaarheid heeft ons onze God niet verlaten, maar Hij heeft weldadigheid tot ons geneigd voor het aangezicht van de koningen van Perzië, dat Hij ons een weinig levens gave, om het huis onzes Gods te verhogen, en de woestigheden van hetzelfde op te richten, en om ons enen muur te geven in Juda en te Jeruzalem, " Ezra 9:9. Deze muur, zei ik, zal allen tegenstanders zo duidelijk in het oog vallen, dat zelfs de machtigste onder hen niet een enkele maal tegen de stad zal durven piepen of binnensmonds mompelen, Jesaja 8:19. "God is in hare paleizen, Hij is er bekend voor een hoog vertrek. Want ziet, de koningen waren vergaderd, zij waren te zamen doorgetogen, gelijk zij het zagen, also waren zij verwonderd, zij werden verschrikt, zij haastten weg. Beving greep hen aldaar aan, smart als van een barende vrouw, " Psalm 48:1-7. En wij lezen van de Heidenen en alle vijanden, toen zij zagen, dat de bouw van den muur voleindigd was: "Zij vervielen zeer in hun ogen: want zij merkten, dat dit werk van onzen God gedaan was, " Nehemia 6:17, 16.

Wanneer dan de stad, en haar poorten en muur met den gouden rietstok, Gods woord, zullen gemeten zijn, dan zullen allen, die des Heeren gezangen zingen en Zijnen roem in deze stad verheffen kunnen, samen in dezen lofpsalm instemmen: "Looft den Naam onzes Gods, want Zijne goedertierenheid is in der eeuwigheid, " want dan zullen zij het volk reinigen, de stad met hare poorten en haren muur, Nehemia 12:27-47.

Gedenk intussen, alvorens de stad gebouwd wordt, aan Jeruzalem, "ga rondom Zion, " onderzoek in de Schrift wat God gezegd heeft omtrent haren staat, hare kracht, veiligheid, rust, vrede en zaligheid in de laatste dagen, "tel hare torens. Zet uw hart op hare vesting, beschouw onderscheidenlijk hare paleizen, opdat gij het aan het navolgende geslacht vertelt, " Psalm 48:13, 14

DE VORM EN DE AFMETINGEN DER STAD.

"En de stad lag vierkant, en hare lengte was zo groot als hare breedte. En hij mat de stad met den rietstok op twaalfduizend stadiën, de lengte, en de breedte, en de hoogte waren even gelijk, " Openbaring 21:16.

"En de stad lag vierkant." Deze woorden spreken het nog klaarder uit, dat stad, muur en poorten nauwkeurig en zichtbaar met Gods Woord overeenstemmen, wijl de gouden rietstok overal dezelfde maat vindt, want een vierkante vorm is het beeld der volmaaktheid, en beantwoordt aan de figuren, die van ouds volledigheid en volkomenheid, reeds onder de Oud-Testamentische bedeling, aanwezen.

Want indien gij de Schriften onderzoekt, dan zult gij vinden, dat inzonderheid de grootste en voornaamste tempel gereedschappen, onder de bedeling der wet, op dezelfde wijze hun volkomenheid in hunnen vorm uitspraken als deze stad, namelijk door gelijkheid der afmetingen, door enen vierkanten vorm. B.v. de borstlap des gericht, waarop de namen der kinderen Israëls gegraveerd waren, moest als een teken der volmaaktheid, juist vierkant zijn. Ook de tien koperen stellingen, die het grote koperen wasvat moesten dragen, waren vierkant, het brandofferaltaar en het reukaltaar droegen hetzelfde kenmerk der volkomenheid. De binnenste en buitenste voorhof, de posten des tempels en de tafelen, waarop de offers moesten geslacht worden, waren alweder vierkant. De stad zelf werd ook in het type, het gezicht van Ezechiël, in dezelfde vorm gezien, ook met twaalf poorten, drie aan elke zijde. Lezen wij dus, dat de stad vierkant ligt, dan wil Johannes daarmee zeggen, dat alles aan den gouden rietstok van Gods Woord beantwoordt: inwoners, leer, Godsverering en wandel, want alle aangehaalde bijzonderheden spreken zulks uit, Exodus 28:15, 16, 39:8, 9, 27:1, 38:1, 37:1, 1Kon. 7:27, 28, Ezechiël 43:13-18, 40, 41:21, 48:30-34.

"Hare lengte was zo groot als hare breedte." Een nadere aanwijzing van dezelfde zaak. Gelijk het vierkant bij alles, wat ik zo-even opgenoemd heb, niet in hoogte en diepte, maar in lengte en breedte lag, zo ook hier: lengte en breedte zijn even gelijk. De altaren b.v. waren vijf ellen lang, en vijf ellen breed, maar drie ellen hoog, Exodus 27:1, 1 Koningen 7. Zo waren de koperen stellingen vier ellen lang, vier ellen breed, maar drie ellen hoog, 1 Koningen 7:27, de vier tafelen voor het brandoffer waren anderhalve el lang, anderhalve el breed, en een el hoog, Ezechiël 40:42. Daarmee is in volkomene overeenstemming, wat Johannes van deze nieuwe stad zegt: "Hare lengte was zo groot als hare breedte."

In de lengte en breedte wordt ons nog een andere verborgenheid geopenbaard: de breedte namelijk is de volmaaktheid des regels of der wet, die alle Christenen van harte moeten gehoorzamen: "Uw gebod is zeer wijd", Psalm 119:96. En de wijdte of breedte der wet wordt afgebeeld door alle voorwerpen, welke bij de openbare Godsverering dienen moesten. Gelijk nu de breedte ons op de breedte en den omvang der wet wijst, zo ligt in de lengte de voldoendeheid van de gehoorzaamheid der inwoners opgesloten, gelijk wij van de ouders van Johannes den Doper lezen, dat zij beiden rechtvaardig waren voor God, wandelende in al de geboden en rechten des Heeren, onberispelijk, Lukas 1:6. Anna, de profetes, de weduwe van vierentachtig jaren, "week niet uit den tempel, met vasten en bidden, God dienende nacht en dag", Lukas 2:37. Dat heet even lang te zijn in de vervulling der wet, als de wet zelf breed is in hare bevelen. De wet eist strikte gehoorzaamheid, en de Christen bewijst ze, de wet vordert voortdurende gehoorzaamheid, en de Christen houdt ze, de wet vraagt volkomene gehoorzaamheid, en de Christen faalt niet.

1. Hij houdt deze volmaakte gehoorzaamheid in den persoon van Christus, want Christus is zijne Gerechtigheid.

2. Hij houdt ze met toestemming zijns geestes, Romeinen 7:16.

3. Hij houdt ze in de liefde des Geestes, die de Apostel de vervulling der wet noemt, dat is: een beantwoorden aan de breedte der wet door de lengte der gehoorzaamheid, Romeinen 13:10. Wanneer alzo de Ziener zegt, dat de lengte der stad zo groot was als hare breedte dan wil hij ons te verstaan geven, in welke volmaakte gehoorzaamheid de inwoners dier stad leven zullen, en dat is het werkelijk, wat God te dien dage van het hemelse Jeruzalem verwacht, gelijk de engel met zijn meetsnoer tot Zacharia zei: "Ik ga henen, om Jeruzalem te meten, om te zien hoe groot hare breedte, en hoe groot hare lengte wezen zal, " Zacheria 2:2. Om te zien, of hare leer zuiver is, en of hare gehoorzaamheid daaraan beantwoordt.

"En hij mat de stad met den rietstok op twaalfduizend stadiën " Deze woorden wijzen ons op een maat, onderscheiden van de vorige, deze behelsde de breedte harer geboden en de lengte harer gehoorzaamheid, gene verkondigt ons de heerlijkheid en de volheid haren wijken en woningen, want nadat Johannes gezegd heeft, dat de stad vierkant lag, en dat hare lengte zo groot was als hare breedte, de uitkomst der eerste meting, gaat Hij over tot de tweede meting, zeggende: "En hij mat de stad met den rietstok op twaalfduizend stadiën, " als wilde hij zeggen: Hij mat eerst de stad, de poorten en den muur en vond, dat alles nauwkeurig overeenstemde met den gouden rietstok, en daarna mat hij de stad met den rietstok op twaalfduizend stadiën. "Hij mat de stad met den rietstok, " dat is: hij mat twaalfduizend stadiën uit als het deel, dat de stad zou ontvangen. Hetzelfde vinden wij bij den Profeet Ezechiël: nadat hij de stad, de vaten en de gereedschappen gemeten heeft, vervolgt hij en meet de stad, hare gedeelten en hare woningen, Ezechiël 47:1, enz. Daarom zeg ik: deze woorden doelen op het deel, dat zij van haren God ontvangt om te genieten, gelijk de vorige op hare plichten en gehoorzaamheid betrekking hadden.

Wat mij besluiten doet, dat deze tweede meting verschillend is van de vorige, en noch op de volmaaktheid der wet, noch op de volkomenheid der gehoorzaamheid betrekking heeft, maar alleen op den omvang van de delen, die God den zonen en dochters der heilige stad heeft beschoren, is het volgende:

Eerstens, omdat dit de grootste maat is. Want bij de overdenking der Schrift vind ik, dat zowel hetgeen tot de openbare Godsverering behoort, als zij, die God verheerlijken, met de maat van dezen gouden rietstok moeten gemeten worden, zo spreekt Johannes hier eerst van een meten der stad, en van haar poorten en muur, en daarna van een tweede meten der stad met den rietstok, op twaalfduizend stadiën. Daarom ook heet onze genade de maat der genade, en onze Heerlijkheid een gewicht der heerlijkheid, Romeinen 12:3, Efeziërs 4:7, 2 Corinthiërs 4:17.

Nu vind ik, dat ons deel altijd de grootste afmetingen heeft, de rookschalen, bekens, snuiters, bekkens, pannen, enz., de gereedschappen tot den eredienst waren kleiner dan de vertrekken des tempels en de omvang des lands, het deel der gemeente. Zie Jozua 16 en 17, Johannes 14:1-3.

Ten tweede houdt ik het er voor, dat de twaalfduizend stadiën delen betekenen, eer dan Godsverering of inwoners der stad, omdat zij in hoofdzaak nauwkeurig overeenkomen met de delen, die de engel voor het aangezicht van Ezechiël uitmat voor deze stad, namelijk zoveel voor den vorst, zoveel voor de priesters en zoveel voor de twaalf stammen. Ja, de maat zelf, twaalfduizend stadiën, geeft een uitgestrektheid lands te kennen, waarmee wij vinden, dat ook het heilige land gemeten is, Exodus 45, 46 en 47, Lukas 24:13.

Eindelijk neem ik het zo op, omdat ik in deze beschrijving der heilige stad gene andere plaats vind, die grond geeft ons van de maat der delen te spreken, en het zou mij vreemd toeschijnen, indien de beschrijving, die Ezechiël van de stad geeft, vollediger was dan deze van Johannes, en Ezechiël deelt ons toch nauwkeurig de delen des konings, der priesters en der twaalf stammen in het bijzonder mede. Deze woorden moeten derhalve verstaan worden van de delen der stad, die Johannes haar zag toemeten, onmiddellijk nadat hij aanschouwd had, hoe hare

lengte en hare breedte in volmaakte overeenstemming bevonden waren. Alleen dit nog: Ezechiël meet met een rietstok, gelijk Johannes, maar rekent niet met stadiën, zoals deze. Maar hoewel het den Heiligen Geest behaagd heeft, op deze wijze van het deel der heiligen in het nieuwe Jeruzalem te spreken, alsof dat deel voornamelijk in uiterlijk geluk en het genot van zoveel uitgestrektheid gronds zou bestaan, moeten wij toch niet vergeten, dat deze uitdrukkingen beeldspraak zijn, gebezigd om ons voorstellingsvermogen te hulp te komen, en dat zij inderdaad het wezen van ons geestelijk voedsel aanduiden. Gij weet, dat de Heilige Geest de heiligen dikwijls schapen, lammeren, koeien, kalveren, rammen, duiven, zwaluwen, pelikanen, enz., en hun geestelijk, hemels voedsel vaak kruid, kruimels, tarwe, wijn, olie, druiven, appelen, vijgen, noten, enz. noemt, hetgeen alle figuurlijke uitdrukkingen zijn, evenzeer als de twaalfduizend stadiën in onzen tekst, Johannes 10:15-16, Amos 4:1, Jeremia 31:18, Hooglied 2:5, Ezechiël 34:14, Zacharia 10:1, Jesaja 30:24, Micha 4:4. En merk op, dat hetgeen Johannes een maat van twaalfduizend stadiën noemt, bij Ezechiël aan beide zijden van de oevers der rivier van het water des levens ligt, Ezechiël 47:8-9. Nu onderstel ik, dat niemand zo onwetend is, of hij verstaat, dat met dit water des levens niets anders bedoeld wordt dan de kostelijke genade Gods, in en door onzen Heere Jezus Christus. De meting der delen is dus gene andere zaak dan het uitreiken van ons geestelijk en hemels voedsel, van geestelijke genade, gaven en troost, die de heilige inwoners der stad zullen ontvangen en genieten. En zo zegt ook de Profeet, wanneer hij van de delen des heiligen lands voor deze stad spreekt: "En de inkomst daarvan zal wezen tot onderhoud voor degenen, die de stad dienen. En die de stad dienen, zullen haar dienen uit alle stammen Israëls", Ezechiël 48:18, 19. Uit de twaalf stammen Israëls, dat is: uit de twaalfduizend stadiën, die het deel zijn der twaalf stammen. Dit stemt overeen met hetgeen de Profeet zingt: "Hij doet mij neerliggen in grazige weiden, Hij voert mij zachtken aan zeer stille wateren", Psalm 23:2. En wederom: "Want het Lam, dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren", Openbaring 7:17. "Voor uwe dubbele schaamte en schande zullen zij juichen over hun deel: daarom zullen zij in hun land erfelijk het dubbele bezitten, zij zullen eeuwige vreugde hebben", Jesaja 61:7.

Zo hebben wij de betekenis gezien van de meting van stad, poorten en muur, en daarna de meting der delen voor de stad, nu blijft ons nog de uitkomst dezer tweede meting ter beschouwing over. En hij mat de stad met den rietstok op twaalfduizend stadiën, de lengte, en de breedte, en de hoogte derzelve waren even gelijk." Eerst deelde Johannes ons mede, dat de lengte en de breedte gelijk waren, waarvan ik u de betekenis noemde: de omvang der wet stemt volmaakt overeen met de volkomenheid der gehoorzaamheid. Maar nu voegt hij er ook de hoogte bij, en zegt, dat ook deze afmeting geheel met de beide andere overeenstemt. Wanneer hij dus deze gelijkheid der hoogte met lengte en breedte vermeldt, nadat hij van de maat der delen gesproken heeft, dan geeft hij ons daarmee te kennen, dat gelijk de wet der stad en de gehoorzaamheid der inwoners volmaakt zijn zal, zo ook hun genieten van God en Zijne genade. Zij is vierkant in hare verordeningen, vierkant in hare gehoorzaamheid, vierkant in haar genot van God en Zijne goedertierenheid: hare lengte, hare breedte, en hare hoogte zijn even gelijk. De Schrift zegt ook inderdaad: "In het houden van die (de rechten des Heeren) is grote loon", Psalm 19:12. En wederom: "Deze zal gelukkig zijn in dit zijn doen", Jacobus 1:25. Dit toont ons alzo aan, welke heerlijke dagen dat zijn zullen voor het huis Gods, dagen, wanneer de heiligen een verlicht verstand zullen hebben om Gods wil volkomenlijk te verstaan, een hart om dien volkomenlijk te doen, en een voortdurende zaligheid in het smaken van God en Zijne weldaden. Dan zullen hun voetstappen druipen van vettigheid! Psalm 65:12. Dan zal Hij "ontmoeten den vrolijke, en die gerechtigheid doet, dengenen, die Zijner gedenken op Zijne wegen", Jesaja 64:5. En hare lengte, en hare breedte en hare hoogte zijn even gelijk. Daarom merkt de Profeet Ezechiël in zijn gezicht op, dat dezelfde regelmatigheid, die in de

verordeningen en in de gehoorzaamheid lag, ook in de delen te vinden was, en daarom zegt hij ons, dat elk kamertje een riet lang, en een riet breed was, Ezechiël 40:7. En wederom: "Het ganse hefoffer zal zijn van vijf-en-twintig duizend meetrieten, met vijf en-twintig duizend: vierkant zult gijlieden het heilig hefoffer offeren, met de bezitting der stad", Ezechiël 48:20.

Dan spreekt Johannes het in deze gelijkheid van lengte, breedte en hoogte uit, hoe volkomenlijk geschikt de stad te dien dage zijn zal voor het Koninkrijk der hemelen en der heerlijkheid. Want het is opmerkelijk: gelijk de wet, de gehoorzaamheid en de zaligheid deze stad tot een kubiek maken, dat is: met gelijke lengte, breedte en hoogte, zo droeg het heilige der heilige, het type des hemels, Hebréeën 9:24, hetzelfde kenmerk der volmaaktheid. Het was namelijk twintig ellen hoog, twintig ellen lang, en twintig ellen breed, deszelfs lengte, breedte en hoogte waren even gelijk, 1 Koningen 6:20, 2 Kronieken 3:8, Ezechiël 41:4.

Gelijk te dien dage Gods wil volkomenlijk zal geschieden, overeenkomstig de bede: "Uw wil geschiede, gelijk in den hemel, alzo ook op de aarde, Mattheus 6:10, zo zal ook deze stad te dien dage geheel en al geschikt zijn om in het heilige der heilige binnen te treden, zo als eelt vierkant op het andere past. Hier zien wij een vierkante stad, en een vierkanten hemel, lengte, breedte en hoogte zijn gelijk. Om deze reden wordt gezegd, dat de stad bij hare verschijning zijn zal als een bruid, die voor haren man toebereid en versierd is, en dat zal de schoonste en volmaaktste tooi wezen, dien ooit een menselijk oog aanschouwd heeft. Daarom lezen wij ook, dat zij, die bij de komst des Heeren ingingen tot de bruiloft, "gereed waren", Openbaring 21:2, Mattheus 25:10.

"En hij mat haren muur op honderd vier en veertig ellen", Openbaring 21:17. Deze meting van den muur is alzo onderscheiden van die, welke hij vroeger vermeld heeft, toen de stad, hare poorten en haar muur gemeten werden, en hij moet alzo een bijzonderen muur of een bijzonder gedeelte des muurs op een bepaalde plaats bedoelen. Want ik vind dan, hoewel de muur dezer stad in het algemeen datgene is, waardoor het nieuwe Jeruzalem zal omgeven zijn, deze laatste muur toch, om de een of andere reden, als een bijzondere muur vermeld staat. Zo spreekt ook Nehemia, behalve van den algemenen ringmuur der stad Jeruzalem, van een gedeelte muur, dat den naam draagt van "brede muur", waarop zelfs de helft des volks tegelijk wandelen kon, Nehemia 3:8, 12:38.

Doch om de betekenis uit het type af te leiden, en op het tegentype over te brengen: er bestond op geringen afstand van de stad Jeruzalem een plaats, Tofeth genaamd, die als verontreinigd, gemeen, onrein bekend stond, 2 Koningen 23:10. Deze plaats wordt als een zinnebeeld van de hel zelf gebezigd, Jesaja 30:33. En voorts zegt de Schrift ons, dat tegen dit Tofeth, deze onreine, gemene plaats, de brede muur der stad tot bescherming des heiligdoms opgericht was. "Hij mat het", zegt de Profeet, "aan de vier zijden, het een had enen muur rondom henen, de lengte was vijfhonderd rieten, en de breedte vijfhonderd, om onderscheid te maken tussen het heilige en onheilige", Ezechiël 42:20. Deze muur kon niet dezelfde zijn als die de gehele stad omgaf, omdat dezelve slechts vijfhonderd rieten lang was, want wanneer wij daardoor de langste maat aannemen, en een riet gelijk stenen met vijf meter dan wordt de gehele muur 2500 meter lang, en dan zou de omvang kleiner zijn dan die van vele markten, vooral zo wij in aanmerking nemen, dat de breedte gelijk is aan de lengte, er zou dus gene ruimte, groot genoeg voor een hut overblijven. Ik noem dit alles om u aan te tonen, dat de muur, waarvan hier sprake is, niet dezelfde muur zijn kan, die de gehele stad omringt, maar diegene, welke tussen het heiligdom en Tofeth gebouwd is. Hoewel nu Johannes en Ezechiël met elkaar verschillen ten opzichte der afmetingen, toch is dat verschil niet zo belangrijk, of we kunnen aannemen, dat beiden dezelfde muur op het oog hebben, veeleer wijst dat verschil ons daarop, dat Ezechiëls muur een wereldlijk, en die van Johannes een geestelijk en hemels heiligdom, omsluit. Daarom moest de muur bij Ezechiël zoveel rieten lang zijn, als nodig was om het stoffelijk heiligdom, het type, te omvatten, terwijl Johannes tot de kern der zaak zelf komt en

ons aantoon, wat het heiligdom, de muur enz. betekenen, want onder heiligdom hebben wij, ook in het Oude Testament, een plaats van heiligheid en zekerheid te verstaan, hetwelk is een type van Christus, Ezechiël 11:16, Hebrëen 6:18 . Dat het Tofeth door enen muur van het heiligdom was afgescheiden, betekent dat de hel zelf gebonden is voor hen, die een schuilplaats bij Christus gezocht hebben, zodat de nabijheid dier onreine plaats evenmin het heiligdom schaden kan, als de hel iets vermag tegen degenen, die door dezen onverwinnbaren, eeuwigen muur voor haar woeden beschermd zijn. En wanneer nu Johannes de maat opgeeft als honderd vier en veertig ellen, en daarin van de afmetingen van Ezechiël afwijkt, dan geeft hij ons te kennen, dat deze muur dient ter beveiliging van de honderd vier en veertig duizend, die in Christus als hun Heiligdom geborgen zijn, namelijk al de heilige en waarlijk begenadigde zielen, die met Hem op den berg Zion staan, hebbende den Naam Zijns Vaders geschreven aan hun voorhoofden, Openbaring 7, 14:1-3. Beide gestalten bevatten het vierkant van twaalf en beduiden een volkomene zekerheid voor allen, die in waarheid en oprechtheid genade ontvangen hebben.

Om thans dit beeld op het nieuwe Jeruzalem over te brengen: wel is waar, heeft er in alle eeuwen tussen hen, die de toevlucht tot Christus genomen hebben, en den afgrond der hel, een machtige en onoverkomelijke muur der genade bestaan, namelijk de verdiensten van Christus, volkomenlijk zalig maken degenen, die door Hem tot God gaan, Hebrëen 7:25, 26, maar toch zal die beveiliging in de dagen van het nieuwe Jeruzalem iets geheel bijzonders wezen. Want ik zeg: aangezien deze muur scheiding maakt tussen het heiligdom en het Tofeth, in het algemeen, en niettemin als iets buitengewoons vermeld wordt, als alleen een eigenschap van het nieuwe Jeruzalem, zo volgt daaruit, dat de heilige bewoners dier stad op een buitengewone wijze beveiligd zullen worden tegen de macht der hel en der verdoemde zielen die hen thans nog kwellen. En daarom lezen wij, dat, bij het begin der duizend jaren, die ik voor den tijd van den herbouw der heilige stad houd-Johannes enen engel zag afkomen uit den hemel, hebben den sleutel des afgronds en een grote keten in zijne hand, dat deze engel den draak, den duivel en Satanas greep, hem duizend jaren bond en in den afgrond wierp, en dien boven hem verzegelde, opdat hij de volken niet meer verleiden zou, Openbaring 20:1-3. De uitwerking dezer gevangenschap zal niet alleen zijn, dat de heiligen van uiterlijke vervolging bevrijd worden, maar ook van alle verleiding door goddeloze of dwaalleer, of door de vurige pijlen van den vorst der duisternis, waardoor thans zo velen verwond worden, dan zal de gemeente verlost zijn van die vreselijke verzoeken tot godslastering, wanhoop, enz., waarmee zij in dezen tijd zo ontzettend bezocht is. Want, merk dit op: de verleider wordt gebonden en in den afgrond geworpen, eerst als "de draak", onder welken naam hij genoemd wordt als vervolger der gemeente, Openbaring 12. Dan onder den naam van "de oude slang", onder welken naam hij vermeld wordt in de geschiedenis van den val onzer eerste ouders, het schijnt, dat de Heilige Geest ons met dezen naam opzettelijk die eerste verleiding in herinnering wil brengen, Genesis 3:1-5. Ten derde wordt hij geoordeeld als "de duivel en Satanas", en deze naam wordt gewoonlijk in het Nieuwe Testament gebezigd, als hij onze lusten opwekt en prikkelt, en ons in allerlei ongeloof, wantrouwen, wanhoop, opstand en lastering tegen God tracht te voeren, Mattheus 4:1, 5, 8, Lukas 4:2-6, Handelingen 5:1-3, Efeziërs 6:11, 2 Corinthiërs 2:7, 11. Daarom, zeg ik, wanneer deze stad gebouwd, en deze muur in al zijne sterkte en heerlijkheid opgericht zal zijn, dan zal Satan inderdaad onder onze voeten verpletterd, en dan zal Jeruzalem genaamd worden een vrolijke stad, en hare inwoners gelukkige mensen, want hare vroegere zorg en angst en smart zal weggedaan zijn, Romeinen 16:20, Openbaring 21:4.

Doch indien iemand deze bedenking maakt: ik heb een boos hart, en zo ik daarvan vóór dien dag niet verlost word, indien ik namelijk dien dag beleven zal, dan moet ik toch zorg en smart genoeg ondervinden, al is er ook geen duivel meer om mij te verzoeken, dan antwoord ik: ik durf u, aangevochtene ziel! niet verzekeren, dat gij te dien dage in elk opzicht van uw boze hart

zult bevrijd zijn, ook te midden van al die heerlijkheid. Maar toch wil ik het volgende onder uwe aandacht brengen:

Ten eerste. Waar geen duivel is om te verleiden, al zijn de heiligen ook nog onvolmaakt en hun heerlijkheid nog niet volkomen, daar zullen zij van de vele vurige, brandende, helse pijlen bevrijd zijn, die hun ziel anders menigmaal doorvlijmen. De Christenen zullen een grote mate van rust genieten, wanneer God in dien dag den duivel voor enen tijd gebonden heeft, al hebben zij nog hun eigene lusten, want dan kunnen duivel en lusten niet langer samenspannen. Zelfs de Heere Jezus, die gene zonde gekend heeft, werd op een vreselijke wijze door den verzoeker gefolterd, hoezeer Hij zijne aanvallen weerstond en niet dulde, dat Satan ook maar het minste overwicht over Hem kreeg, wij lezen dan ook, dat, toen de duivel in de woestijn van Hem geweken was, de engelen toekwamen en Hem dienden, Markus 1:12, 13, Colossenzen 2:14, 15. Ook in de ogenblikken van zielenangst, waarin Satan ongetwijfeld een groot aandeel had, horen wij Hem klagen, dat Zijne ziel bedroefd was tot den dood toe, zozeer was Hij met enen last van zonden en schuld en vloek beladen, dat Hij dien nauwelijks dragen kon, Markus 14:33, 34, Lukas 22:44. Buiten onze lusten om, kwelt de duivel ons menigmaal, terwijl wij geloven, dat die foltering of uit ons zelve, of zelfs uit God voortkomen, maar deze "brede muur" zal al dien invloed doen ophouden.

Ten tweede. Wanneer de duivel dus gebonden wordt, zullen wij, tegelijk met deze genade, zulk een overvloedige uitstorting des Heiligen Geestes ontvangen, dat die vermeerderde inwoning des Geestes, ondanks onze overgeblevene verdorvenheid, onze ziel met vreugde, en vrede, en hemels genot zal vervullen. De reden, waarom de lusten in onze harten zoveel macht en kracht bezitten, is omdat wij zo zwak en zo traag zijn in de dingen Gods. Grote genade maakt onze verdorvenheid onbeduidend, werpt ze, als dodelijk verwond, ter neer, en roeit ze eindelijk geheel uit. Zo was het met Mozes, die zoveel genade ontvangen had en zulk enen omgang met God genoot, dat hij, hoewel hij het lichaam der zonde nog bij zich had, toch zelden zijne eigene verdorvenheid meer zag, Numeri 11:14, 15, dat is: hij zag ze zelden levendig en machtig in zijn binnenste. Inderdaad, God zegt: "Op het land Mijns volks zal de doorn en de distel opgaan, ja op alle vreugdehuizen, in de vrolijk huppelende stad. Want het paleis zal verlaten zijn, het gewoel der stad zal ophouden, Ofel en de wachttorens zullen tot spelonken zijn, tot in der eeuwigheid, een vreugde der woudezels, een weide der kudde. Totdat over ons uitgegoten worde de Geest uit de hoogte, dan zal de woestijn tot een vruchtbaar veld worden, enz.", Jesaja 32:13-15. En dan "zal de Heere de inwoners van Jeruzalem beschutten, en die, die onder hen struikelen zou, zal te dien dage zijn als David, en het huis Davids zal zijn als goden, als de Engel des Heeren voor hun aangezicht", Zacheria 12:8. "En geen inwoner zal zeggen: Ik ben ziek, want het volk, dat daarin woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben", Jesaja 33:24.

"En hij mat haren muur op honderd vier en veertig ellen, naar de maat eens mensen, welke des engels was." "Naar de maat eens mensen." Die mens is Jezus Christus. Want de maat dezer stad, of de gouden rietstok is Zijn Woord en de wet Zijns Nieuwen Testaments, al het oordeel is den Zoon overgegeven, en God heeft "Hem macht gegeven, ook gericht te houden, omdat Hij des mensen Zoon is", Johannes 5:27, 12:48.

"Naar de maat eens mensen, welk des engels was." Deze engel is een der zeven, die de zeven fiolen hadden, welke vol geweest waren van de zeven laatste plagen, om die over den mens der zonde uit te storten, Openbaring 21:9, en toch lezen wij, dat de meting geschiedde "naar de maat eens mensen". De bedoeling is, dat de heilige stad, het nieuwe Jeruzalem, gebouwd zal worden volgens het Woord van Christus, maar volgens Zijn Woord in de hand Zijner engelen, dat is: Zijner dienaren, en van deze dienaren zullen die de voornaamste wezen, welke de zeven laatste plagen over de anti-christelijke hoer zullen uitstorten. Want zij zullen, met hun laatste plagen, alle onverzoenlijke vijanden uitroeien, en alle overige onderwerpen en in

overeenstemming brengen met Gods Woord en wil, gelijk ik u heb aangetoond. Daaruit leid ik af, dat diegenen van Gods dienaars, welke Hij gebruiken zal om de zeven laatste plagen over de hoer uit te storten, tevens dienen moeten om ons een beeld der heilige stad te vertonen. Of: zij, die de laatste plagen over de hoer kunnen uitgieten, kunnen ook het beeld van het nieuwe Jeruzalem vertonen. "Rechtvaardige mannen dan zullen haar, d.i. de anti-christelijke hoer met hare goddeloze en overspelige dochters, richten, naar het recht der overspeelsters, en naar het recht der bloedvergietsters, want zij zijn overspeelsters, en bloed is in hare handen", Ezechiël 23:45.

Tot zoverre omtrent den vorm dezer stad, haar muur, poorten en fundamenten, met de maat van alles. Nu ligt voor de hand, over deszelfs heerlijkheid te spreken.

3. DE HEERLIJKHEID DER STAD, VAN HAAR MUUR, POORTEN EN FUNDAMENTEN.

"En het gebouw van haren muur was Jaspis, en de stad was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk, " Openbaring 21:18.

De heerlijkheid des muurs. Deze woorden bevatten een mededeling van de heerlijkheid der stad en harer delen, en wel onder twee uitgezochte beelden. De muur is Jaspis, het schoonste der edelgesteenten, en de stad zelf goud, het edelste der metalen. "En het gebouw van haren muur was Jaspis, en de stad was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk."

Jaspis heet de steen, in welks licht de stad uit den hemel nederdaalde, als in het licht van den allerkostelijksten steen. Toen zei Johannes, dat de stad in het licht van dien steen nederdaalt, en nu bericht hij ons, dat de muur der stad uit dezen steen bestaat. "En het gebouw van haren muur was Jaspis."

Dit bevestigt alzo wat ik u te voren omtrent den muur zei, namelijk dat dit de verlossing door Jezus Christus betekent, daaruit kunt gij dan zien, dat de stad in dien dag niet zich zelf zal behouden, maar in de hoede van Jezus Christus zijn. Met Zijne weldaden omringt Hij de stad, en in Hem alleen woont zij zeker. In overweging dezer veiligheid in Christus, zegt God door den mond van Zijnen Profeet: "Ik zal hun ook in Mijn huis en binnen Mijne muren een plaats en enen naam geven, beter dan der zonen en dan der dochters, enen eeuwigen naam zal Ik een ieder van hen geven, die niet uitgeroeid zal worden", Jesaja 56:5.

"En het gebouw van haren muur." Onder dit woord "gebouw" hebben wij zowel de bouwstoffen als de bouworde en de gereedschappen te verstaan. Om in eigenlijken zin te spreken: wijl deze muur de Heere Jezus Christus zelf is in Zijne heerlijke verdiensten, weldaden en bediening, zo moet de bouwmeester noodzakelijk God zelf zijn, want Hij is het, die Christus tot onze zaligheid maakt, gelijk de Apostel zegt: "Jezus Christus, die ons geworden is wijsheid van God, en rechtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing", 1 Corinthiërs 1:30. Hij omringt ons overal en aan elke zijde, en verlost ons geduriglijk van de macht en het verderf van zonde en dood, duivel en hel, Hebréeën 11:10, 3:4.

Het gebouw, waarvan hier sprake is, zal na den val des Antichrists opgericht worden, dus langen tijd nadat Christus in de wereld gezonden was en Zijner beminde en gezegende gemeente al die weldaden had aangebracht. Het gebouw, waarvan hier gesproken wordt, moet dus verstaan worden als de herstelling in al hare zuiverheid van die waarheden, die ons den Heere Jezus en Zijne weldaden voorstellen, als geschonken tot onze eeuwige bescherming en veiligheid. Want wij lezen, dat de koning van Babel, een type van den Antichrist, toen hij tegen Jeruzalem, het type der oorspronkelijke Evangelische gemeente, krijg voerde, de stad afbrak, de muren verwoestte, de huizen plunderde en de kinderen vermoordde, Psalm 74:4-7. De Antichrist volgt zijne voetstappen getrouwelijk: hij vertreedt de gemeente, vervalst hare leer-hare veiligheid en schutsmuur-, hij berooft en plundert Gods buis en vermoordt Zijne kinderen op duizenderlei wijs, al de hemelse orde en maat in wanorde en ongerechtigheid verkerende.

Onder den herbouw des muurs moet dus verstaan worden de herstelling en bevestiging van Christus' leer, gelijk die oorspronkelijk geweest is, in welke leer Hij met al Zijne weldadenden mensen geopenbaard wordt. Dan wordt die leer hersteld in hare eerste reine heerlijkheid, en Christus volkomenlijk erkend en verheerlijkt als de Priester, Profeet, en Koning Zijner gemeente, dan geeft Hij aan Zijne bediening in alle opzichten de juiste lengte, breedte, hoogte en diepte, en in elke hoedanigheid heerst Hij in Zijne volle kracht, heerlijkheid, majesteit en autoriteit, want dan zal werkelijk de gouden eeuw zijn aangebroken, Zacheria 9:7, 8, 14:9, Openbaring 11:15.

Helaas! die muur is thans nog niet gebouwd, de bediening des Heeren Jezus schijnt nog geenszins in die zuiverheid, noch wordt zo algemeen verheerlijkt als het in dien dag zijn zal. De

muur ligt nog in puin, en de verdiensten onzes Heilands worden door menigeen besnoeid of zelfs bespot, en behandeld als een steen, dien men heen en weer rolt. Ja, wat de Heere Jezus Christus gedaan heeft en nog doet, wordt vaak den Antichrist en den kinderen der ongerechtigheid toegeschreven, in dien dag evenwel zal iedereen, zal de gehele wereld verstaan, dat zij slechts mensen zijn en de leer, de zuivere leer van Christus zal in al hare heerlijkheid blinken, Ezechiël 28:2, 3, 2 Thessalonicenzen 2:4. Dan zal elks ingaan en ieders uitgaan uit die stad ter rechter plaatse geschieden, elke toren en elke sterkte op den muur zal geplaatst worden als in de dagen van ouds, welke torens en sterkten de heerlijke Namen en deugden des Vaders en des Zoons zijn: "De Naam des Heeren is een sterke toren, de rechtvaardige zal daarheen lopen, en in een hoog vertrek gesteld worden", Spreuken 18:10 En wederom: "Want Gij zijt mij een Toevlucht geweest, een sterke Toren voor den vijand" Psalm 61:4. Daarom, zeg ik, zullen dan de Naam van God, als Heere over allen, en de Namen des Zoons, als Hoofd, Zaligmaker en Koning der koningen, de bolwerken dier stad wezen, Hooglied 1:10, en daaraan zullen worden toegevoegd alle beloften, vertroosting, bemoediging, enz., welke Gods woord bevat, terwijl men uit dat boek voortdurend in de stad de redelijke, onvervalste melk van Gods ondoorgrondelijke genade scheppen zal, 1 Petrus 2:1-2. Ook menig nieuw stuk timmerhout zal aangebracht worden voor den muur, want zo was het bij den herbouw, een type van den muur der laatste heilige stad, Nehemia 2:8. Uit deze nieuwe stukken leid ik af, dat de bijzondere voorzienigheid en bescherming Gods te dien dage zozeer in dezen muur zal bevestigd zijn ter volkomene veiligheid der stad, beide van aardse en helse machten, dat zij in volle kracht, zekerheid en vrede daar zal staan, zelfs wanneer hemel en aarde niet meer zijn. Wanneer dus deze muur gebouwd zal zijn, en de leer en de verdiensten van Christus de veiligheid der bewoners geworden, wanneer God, in Zijne bijzondere, tedere genegenheid Zich zal opmaken om deze stad voor eeuwig van alle stormen, onweders en verwoesting te bevrijden, dan zullen die burgers als een teken hunner overwinning over hel en wereld, hun banieren op de verschillende torens verheffen, en de standaards der twaalf stammen daarop planten, uitroepende: "Wij zullen juichen over Uw heil, en de vaandelen opsteken in den Naam onzes Gods", Psalm 20:5. En dan zullen de bewoners der wereld, met verbazing en vreze vervuld, zeggen: "Wie is zij, die er uitziet als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver als de zon, schrikkelijk als slagorden met banieren?" Hooglied 6:10. O, hoe zullen dan de Naam van God en de verdiensten van Christus blinken! In welke heerlijkheid zullen zij verschijnen? Zij zullen een vurige muur zijn rondom Jeruzalem, dan zullen zij niet, gelijk thans, helaas! menigmaal het geval is, voor de mensen als iets onsmakelijks wezen! maar in hun eigene heerlijkheid, liefelijkheid en beminnelijkheid verschijnen. "Want hoe groot zal zijn goed wezen! en hoe groot zal zijne schoonheid wezen! het koren zal de jongelingen, en de most zal de jonkvrouwen sprekende maken", Zacheria 9:17. "En te dienzelven dage zult gij zeggen: Ik dank U, Heere! dat Gij toornig op mij geweest zijt, maar Uw toorn is afgekeerd, en Gij troost mij. Ziet, God is mijn heil, ik zal vertrouwen en niet vrezen: want de Heere Heere is mijne Sterkte en mijn Psalm, en Hij is mij tot heil geworden", Jesaja 12:1-2.

Want ik ben zeker, gelijk ik te voren zei, dat God de Bouwmeester is, hoewel Hij bouwen zal met werktuigen onder de leiding des Geestes. De bouw van den muur in oude dagen was van God, maar in dien zin, dat Hij denzelven door de hand van Nehemia en zijne metgezellen deed uitvoeren. Ik doe u opmerken, dat er bij den bouw van het oude Jeruzalem eerst aan het altaar, daarna aan den tempel en eindelijk aan muur en stad gearbeid werd. Het altaar werd, zeg ik, eerst toeberaid, en daarop, volgens de wet en de heilige gebruiken, 's avonds en 's morgens de brand- en slachtofferen geofferd, al naar elke dag vereiste. "Doch de grond van den tempel des Heeren was niet gelegd", Ezra 3:1-6. Deze bouwlieden des altaars waren dezelfde, die daarna den tempel bouwden, maar dat zij met het altaar aanvingen, voorspelt ons, dat de eerste arbeid bij de terugkeer der Christenen uit de anti-christelijke ballingschap, wezen zal: de herstelling

van Christus' priesterambt, opdat de gemeente door Hem voortdurend gebeden en smekingen offere, Hebreëen 5:7 . Deze bouwlieden des altaars betekenen dus die vermaarde, heilige mannen, welke voor ons opgestaan zijn en den Antichrist het masker hebben afgerukt, waaronder deze het priesterschap onzes Heeren verguisde, mannen als een Wicliff, een Huss, een Luther, een Melancton, een Calvijn, de zalige martelaars uit de dagen van koningin Maria's regering, enz. Deze waren in hun dagen stoute, moedige strijders voor God, naar het licht, hun geschonken, zij offerden op het altaar Gods, hetwelk is Jezus Christus, sterke roeping en tranen, "naar het recht van elk dagelijks op zijnen dag", opdat de gemeente volkomenlijk mocht verlost worden, en nog heden ten dage genieten wij de zegeningen van deze offeranden-maar de grond van den tempel des Heeren is nog niet gelegd, Ezra 3:4-6 .

Na dezen staat een ander geslacht op, niet anders gestemd ten opzichte van het Christendom, maar met meer licht begaafd. Dezen behouden de gedurige offers op het altaar, door genen hersteld, maar arbeiden bovendien aan den opbouw des tempels, zij beginnen den grond voor den tempel des Heeren te leggen, terwijl ze het altaar onderhouden. Zij zijn het, die zich de gemeente des Heeren als een vereniging van zichtbare gelovigen wensden, die van de onbekeerde wereld afgescheiden zijn en elkaar opbouwen tot een heiligen tempel in den Heere, door den Geest, Efeziërs . 2:21. Ik zeg een tempel, een huis, een gemeente, afgescheiden van die huichelachtige en vleselijke belijders, die, gelijk sprinkhanen en maden, overal onder de volken woelen, Romeinen 1:7, 2 Corinthiërs 6:14-16, Handelingen 2:40, Efeziërs 2:21, 22, 1 Corinthiërs 5:11-13. Dezen werden voorafgebeeld door Zerubbabel, Jozua en al het volk, dat den dienst bij den opbouw des tempels waarnam, Haggai 1:12, 2:1-5.

Gelijk er alzo bij de uittocht uit het geestelijk Sodom en Egypte, door de heiligen aan het altaar en den tempel zal gearbeid worden, zo zal daarna ook de stad zelf herbouwd worden. Deze herbouw der stad zal voornamelijk bestaan in het oprichten van muur en poorten ter beveiliging, en van huizen, om daarin verademing. en rust te genieten na al de harde dienstbaarheid onder den mens der zonde, den zoon des verderfs, Jesaja 65:19-21. Die bouw der stad zal dan voleindigd zijn, wanneer de gemeente een volkomene overwinning over de wereld zal behaald hebben, en al hare vijanden, die haar haatten, zich neerbuigen "aan de planten harer voeten", Jesaja 60:14. Want, gelijk ik reeds heb gezegd, nadat de tempel zal voleindigd zijn, staat er toch nog een grote verwoesting voor de gemeente des Heeren te wachten, Openbaring 11:1-3. In dien tijd zal alles, wat tot opbouw der stad gedaan wordt, onder de voeten der Heidenen en der onbesnedenen vertreden worden, maar is eenmaal de stad voltooid, dan zal Zion een Sterkte zijn: want over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen", Jesaja 4:5. Dan zal zij hare vijanden òf overreden òf dwingen, haar vriendelijk te bejegenen, want dan zal ieder het een ere rekenen, onder hare bescherming te staan, gelijk eens de Gibeoniten de bescherming der kinderen Israëls zochten, òf-zij zal ze door hare kracht en macht ten onder brengen en verpletteren, Jozua 9. "De dochter van Tyrus, en de rijken onder het volk zullen uw aangezicht met geschenk smeken, " Psalm 45:13. "Maar in het laatste der dagen, " zegt de Profet, "zal het geschieden, dat de berg van het huis des Heeren zal vastgesteld zijn op den top der bergen, en hij zal verheven zijn boven de heuvelen, en de volken zullen tot hem toevloeien. En vele heidenen zullen heengaan, en zeggen: Komt en laat ons opgaan tot den berg des Heeren, en ten huize van den God Jakobs, opdat Hij ons lere van Zijne wegen, en wij in Zijne paden wandelen: "En Hij zal onder grote volken richten, en machtige Heidenen straffen, tot verre toe, en zij zullen hun zwaarden slaan tot spaden, en hun spiesen tot sikkelen, die kracht en macht, welke voorheen gebruikt werd om de gemeente Gods te verwoesten, zal nu te haren dienste besteed worden, om de harten der zondaars te vermurwen, en het huis Gods en den wijngaard van Christus te bouwen-het een volk zal tegen het andere volk geen zwaard opheffen, en zij zullen den krijg niet meer leren, " want het Woord des Vrederijks zal alom regeren. "En gij, schaaftoren, gij Ofel der dochter Zions! tot u zal komen,

ja daar zal komen de vorige heerschappij, het koninkrijk der dochters van Jeruzalem, "Micha 4:1-3-8. Dit is de herbouw der stad zelf, het voornaamste werk ter herstelling van vrede, vrijheid en heerlijkheid in de gemeente, omdat daaraan niet alleen de meeste handen zullen arbeiden maar ook de grootste zekerheid en veiligheid zal verkregen worden, niet alleen ter bescherming der inwoners zelve, maar ter bestendiging van de Godsverering in hare volkomene zuiverheid, en zulks voor eeuwig. Wanneer nu deze muur voltooid, en de stad gereed zal zijn, dan zal er grote vrede heersen, maar zolang het werk nog aan den gang is, hebben de bouwlieden met tegenstand, spot, smaad en allerlei beletselen te kampen, Nehemia 4:1-11, 6:1-14. "De straten en de grachten zullen wederom gebouwd worden, doch in benauwdheid der tijden", Daniël 9:25 .

"En het gebouw van haren muur was Jaspis." Alleen van Jaspis, gelijk wij eerst over het bouwen zelf gesproken hebben, zo letten wij thans daarop wat de bouwstof dezes muurs is, namelijk Christus, Christus alleen, Zijn Woord, Zijne bediening en Zijne heerlijkheid, want wat in dien dag de bijzondere genade, bescherming en voorzienigheid Gods ook wezen moge, alles zal zijn naar Christus, dat is: van Hem, door Hem, en in Hem, als de vrucht en uitwerking van Zijn lijden en sterven, in één woord: Zijner verdiensten. "Daarom", zegt God, "zal ik Hem een deel geven van velen, en Hij zal de machtigen als een roof delen: omdat Hij Zijne ziel uitgestort heeft in den dood, en met de overtreders is geteld geweest, en Hij veler zonden gedragen heeft, en voor de overtreders gebeden heeft", Jesaja 53:12. O, hoe zal de heiligheid in koningen en volken blinken, wanneer God zulks doen zal!

De heerlijkheid der stad.

"En de stad was zuiver goud." Na de mededeling van de heerlijkheid des muurs, komt Johannes tot de vermelding van de heerlijkheid der stad, die door den muur omringd is. De stad, zegt hij, was goud, zuiver goud. Dit werd voorafgebeeld door de gouden kandelaren in den tabernakel en later in den tempel te Jeruzalem, welke kandelaren ons de waarde en den dienst van Christus' gemeente aanwijzen, Exodus 25:31-36. "De zeven kandelaren, die gij gezien hebt, zijn de zeven gemeenten", zegt Christus, Openbaring 1:20. Nu is de heilige stad de gemeente in hare grootste volkomenheid. Ook werd zij voorgesteld door den tempel zelf, welks verschillende posten, wanden, deuren, enz. met goud overdekt waren, 2 Kronieken 3:5-7. Zo werd ons, zij het ook onvolkomen, de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem afgebeeld door die van het Jeruzalem in Salomo's dagen, toen het goud en zilver zo overvloedig was, dat het laatste gerekend werd als stenen, 2 Kronieken 9:13-22, 27.

"En de stad was zuiver goud." Bij het onderzoek der Schriften vind ik, dat er verschillende soorten van goud in de wereld zijn: wij lezen van goud van het land van Havila, Genesis 2:11, van goud van Parvaïm, 2 Kronieken 3:6, van goud van Ofir, Job 22:24, van goud van Scheba, Psalm 72:15, van goud van Ufaz, Jeremia 10:9. Als nu Johannes zegt, dat de stad goud was, zonder aan te geven van welke soort, dan mogen wij ondersteunen, dat Hij allerlei goud bedoelt, en inderdaad schijnt dit de schoonste opvatting te zijn. Want de gemeente zal te dien dage uit de thans verstrooide twaalf stammen en de van heinde en verre vergaderde Heidenen bestaan, die, als mijne kennis mij niet bedriegt, thans even ver uit elkaar wonen en even verscheiden zijn in woonplaats niet alleen, maar ook in wetenschap, zeden en gewoonten, als de mijnen, waaruit de genoemde soorten van goud bedolven worden. Zo zal te dien dage het goud, de heiligen Gods, uit de verschillende mijnen der wereld te voorschijn komen en tot Salomo, den Zone Davids, dat is: tot den Heere Jezus Christus, te Jeruzalem gebracht worden, en daaruit zal Christus een gouden stad bouwen, die de vreugde der ganse aarde zijn zal.

"En de stad was zuiver goud." Goud is het edelste aller metalen, om zijne waarde, zijne kleur en zijne eigenschappen, wanneer Johannes alzo zegt: de stad was goud, dan kunnen wij daaruit enigszins afleiden hoe heerlijk en rijk, en machtig de heilige stad eenmaal wezen zal: zij zal de heerlijkheid der ganse wereld, de rijkdom der ganse wereld, en de macht der ganse wereld

bevatten: ik bedoel die schatten in geestelijken zin. Wat dus van de wereld overschiet, zal alsdan niets dan een vertrapte druiventros, of het overgebleven schuim in den smeltkroes wezen, of gelijk een oud bouwvallig huis, dat al zijne schoonheid en heerlijkheid verloren heeft en dreigt in te storten. En inderdaad, hiermede komen de woorden des Profeten overeen, als hij zegt, dat de gehele wereld, die van deze stad en hare privileges uitgesloten is, wezen zal als een ruïne, een woning voor roerdomp en nachtuil, raaf en schuifuit, draken en struisen, de wilde dieren der woestijnen en die der eilanden, waar de duivel zijnen metgezel toeroept, en het nachtgedierte zich neerzet. Hun edelen (doch zij zijn er niet) zullen zij tot het koninkrijk roepen, maar al hun vorsten zullen niets zijn. En in hun paleizen zullen doornen opgaan, netelen en distels in hun vestingen, want al wat edel en goed onder hen is, zal naar Jeruzalem zijn opgegaan, Jesaja 34:10-17. Dan zal de wereld, zei ik, ledig gelaten worden, beroofd van alle schatten, schoonheid en welstand, wanneer Jeruzalem wederom gebouwd zijn zal. Wat een treurige, onaanzienlijke wereld zal dat zijn! Het zal slechts een plaats zijn voor "de honden, de tovenaars, de hoereers, de doodslagers, de afgodendienaars, en een iegelijk, die de leugen liefheeft en doet", Openbaring 22:15. Dan zal ze een waar beeld der hel wezen, gelijk Jeruzalem een trouwe voorstelling des hemels zijn zal. Daarom, gelijk de gemeente dan het meest geschikt zal zijn, zoals ik u heb aangetoond, om met onverderfelijkheid en onsterfelijkheid bekleed te worden, zo zal de wereld het meest geschikt zijn om door den afgrond des eeuwigen verderfs te worden verslonden. Alles wat goed is en waarde heeft, zal te dien dage in de stad Gods te vinden zijn. Het goud zal in Jeruzalem zijn, Zacheria 14:14, Openbaring 18.

Wederom: als wij hier lezen, dat de heilige stad goud zal zijn, dan herinnert ons zulks, wat het den Heere Jezus al gekost heeft om zulk enen schat samen te brengen. Goud wordt met vele moeite, onkosten en bezwaren uit vreemde landen gehaald, 2 Kronieken 9:10. Om het goud te verkrijgen, waaruit Salomo's drinkbekers vervaardigd werden, moest men een driejarige reis maken. Zo moest ook Christus, om Zich de heiligen te verwerven-de gouden vaten, waaruit de heilige stad is opgebouwd-drie dagen in het hart der aarde zijn, en al den toorn Gods over de zonde dragen, Lukas 22:44.

Voorts: door de vermelding, dat de stad goud was, herinnert de Ziener ons, welke haar toestand was, voordat zij met deze heerlijkheid bekleed en vervuld werd, namelijk beproeving, verdrukking, verguizing. Wanneer het goud uit de mijn gehaald wordt, dan is het met andere, onreine stoffen vermengd, daarom werpt de goudsmid het in zijn oven, loutert het door zijn vuur, en schept het schuim weg, zo doet hij eens, tweemaal, driemaal, totdat het goud eindelijk van alle onzuiverheid geheel en al gereinigd is. Zo gaat het ook met Gods volk: ook dat wordt in den oven geworpen, gelouterd, en weer gelouterd, totdat het eindelijk als een volkomen gezuiverd en onberispelijk goud te voorschijn treedt, Jesaja 31:9. Zo zegt de Heere door Zijnen profet: "Ik zal het louteren, gelijk men zilver loutert, en Ik zal het beproeven, gelijk men goud beproeft", Zacheria 13:9. Ja, "Ik zal hen smelten en zal hen beproeven: want hoe zou Ik anders doen ten aanzien der dochter mijns volks?" Jeremia 9:7.

Eindelijk wijst die gouden stad ons daarop, met welk enen onoverwinnelijken geest Gods kinderen dan zullen bezielde zijn. Goud is zulk een hard metaal, dat geen vuur het kan verteren, het mag smelten, en het schuim zich afscheiden, maar het goud blijft, ja het wordt zuiverder en kostelijker: hoe meer de vlammen woeden, des te beter wordt alle onreinheid verwijderd, en des te heerlijker komt het weer te voorschijn. Juist zo is het met Gods volk, en zo is het immer geweest: hoe meer het verdrukt wordt, des te meer neemt het toe, Exodus 1:12. Die waarheid zal eenmaal onweersprekelijk bewezen worden, wanneer God de heilige stad zal herbouwd hebben, Zijne gemeente is thans nog in den oven van den koning van Babel, en heeft al eeuwen lang de hitte van dat vuur doorstaan, wanneer eindelijk dat vuur uitgewoed zal zijn, zie, zo komt er een stad van zuiver goud te voorschijn. Een type daarvan zijn de drie jongelingen, die,

in ongenade en gebonden, op last des konings te midden der vlammen geworpen werden: zij kwamen er weer uit, vrij en gerechtvaardigd door hunnen God, Daniël 3:23-26. Daarom mag de gemeente met vrijmoedigheid dus spreken, zelfs voordat zij uit het louteringsvuur te voorschijn treedt: " Hij beproefde mij, als goud zal ik uitkomen, " Job 23:10.

"En de stad was zuiver goud." Deze woorden: zuiver goud, bevestigen alles wat ik reeds gezegd heb. Zuiver goud, dat is: goud, dat door het vuur beproefd en van alle onreinheid gezuiverd is. De gemeente in de loutering der vervolging is gelijk Esther in den tijd harer voorbereiding, toen "vele dochters samen vergaderd waren op den berg Susan:" toen die voorbereiding volbracht was, werd zij, in de sierlijkste kleding, met allerlei goud en kostbaarheden omhangen, tot den koning gevoerd, Esther 2:12-16. "Des Konings dochter is geheel verheerlijkt inwendig, hare kleding is van gouden borduursel." En wederom: "De koningin staat aan uwe rechterhand, in het fijnste goud van Ofir, " Psalm 45:14, 10. Johannes verstaat alzo onder zuiver goud, goud door het vuur gelouterd, dat uit den oven der vervolging en beproeving komt, nadat deze hare werking volkomenlijk heeft volbracht. "En de stad was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk. Het glas is hier genomen voor het Woord van God, gelijk Paulus en Jakobus beide bevestigen, Jacobus 1:22-25, 2 Corintiërs 3:18, 1 Corintiërs 13:12. Onder zuiver glas moesten wij dus verstaan het Woord in zijn eigen wezen en zuiverheid, zonder menselijke vervalsingen. Wanneer dus Johannes zegt, dat deze gouden stad gelijk is aan zuiver glas, dan geeft hij daardoor te kennen, dat zij, in alle opzichten, in volkomen harmonie is met het Woord en de wet. Het Woord is de gouden rietstok, deze stad een gouden stad, en wel een gouden stad, die uit het louteringsvuur te voorschijn komt en daarom door den gouden rietstok volkomen rein bevonden wordt. "En de stad was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk."

DE HEERLIJKHEID DER FUNDAMENTEN.

"En de fundamenten van den muur der stad waren met allerlei kostelijk gesteente versierd. Het eerste fundament was Jaspis, het tweede Saffier, het derde Chalcedon, het vierde Smaragd, het vijfde Sardonyx, het zesde Sardius, het zevende Crysoliet, het achtste Beryl, het negende Topaas, het tiende Chrysopraas, het elfde Hyacint, het twaalfde Amethyst, " Openbaring 21:19, 20.

Nadat de Ziener ons de heerlijkheid van den muur en de stad heeft aangetoond, laat hij ons de heerlijkheid der fundamenten zien. Ik zei u te voren, dat de twaalf fundamenten de twaalf Apostelen en hun leer zijn, de oorspronkelijke leer der Apostelen des Lams.

De grote moeilijkheid is nu, de versiering der fundamenten, en de orde, waarin zij voorkomen, te verklaren.

Wat de vernieuwing der fundamenten betreft, waarop het nieuwe Jeruzalem eenmaal rusten zal, deze is tweevoudig en bestaat allereerst in heerlijke gaven en genade. Zo werden de Apostelen zelve uitgerust, en zo zal ook hun leer eenmaal versierd worden. Ik weet, dat de leer der twaalf immer met schone gaven en uitnemende genade gezegend is geweest, van de eerste gemeente aan, namelijk naar de mate des lichts en der Goddelijke bedeling, waarmee zij ten tijde van den Antichrist werd uitgerust. Maar de heerlijkheid, die deze leer, vooral sedert de dagen van den afval vergezeld heeft, is onbeduidend in vergelijking met de heerlijkheid en den luister, die op haar rusten zal ten dage, als de herbouw der stad zal voltooid zijn. Gij vindt derhalve, dat het Evangelie der genade, gedurende de regering van den Antichrist, wel schijnt, en Gods kinderen in al hun omzwervingen en beproevingen verlicht, maar dat licht wordt grotelijks verduisterd door den rook uit den put des afgronds, gelijk Johannes zegt: "Er is rook opgegaan uit den put, als rook eens groten ovens, en de zon en de lucht is verduisterd geworden van den rook des puts, " Openbaring 9:2. In deze dagen, zeg ik, wordt overvloed van licht, warmte en openbaring des Evangelies verduisterd en onvruchtbaar gemaakt, zodat slechts weinig van deszelfs macht en heerlijkheid aanschouwd wordt. Dit is het, dat God door den Profeet Amos gesproken heeft: "En het zal te dien dage geschieden, spreekt de Heere Heere, dat Ik de zon op den middag zal doen ondergaan, en het land bij lichten dage verduisteren. En Ik zal uwe feesten in rouw, en al uwe liederen in weeklage veranderen, en op alle lenden enen zak, en op alle hoofd kaalheid opbrengen, en Ik zal het land stellen in rouw, als er is over enen enigen zoon, en deszelfs einde als enen bitteren dag." Dit alles wordt verklaard in de volgende woorden: "Ziet, de dagen komen, spreekt de Heere Heere, dat Ik enen honger in het land zal zenden, niet enen honger naar brood, noch dorst naar water, maar om te horen de woorden des Heeren. En zij zullen zwerven van zee tot zee, en van het noorden tot het oosten: zij zullen omlopen om het Woord des Heeren te zoeken, maar zullen het niet vinden, " Amos 8:9-12. In zulke dagen waren de kinderen Eli's kinderen Belials, 1 Samuel 2:12-15. Wel was er hier en daar een kind gelijk Samuel in zijne jeugd, die nu en dan iets goeds zei, maar "het woord des Heeren was dierbaar in die dagen, er was geen openbaar gezicht, " 1 Samuel 3:1. Daarover beklagt zich ook David, wanneer hij in den Geest der profetie zegt "Zij weten niet, en verstaan niet, zij wandelen steeds in duisternis: dies wankelen alle fundamenten der aarde, " Psalm 82:5. Zo is het in de dagen, wanneer de heerlijkheid der fundamenten verduisterd zal wezen. Maar thans, zie, zij worden op nieuw met licht en heerlijkheid bekleed, als in vroegere dagen versierd. Thans zullen alle waarheden des Woords een kostelijk, hemels vuur doen voortkomen, want deze stenen zijn inderdaad de vurige stenen, Ezechiël 28:13. In dezelve ligt verborgen wat de ganse wereld ontvlammen zou in liefde en vermaak in de dingen Gods en des hemels, indien de mensen slechts den Geest der wijsheid en de autoriteit Gods in hun prediking bezaten, gelijk de Apostelen en eerste christenen die hadden. Deze leer der twaalf zal te dien dage wederom met gaven en genade versierd zijn, als in de dagen van

ouds, dan zal zij opnieuw hare gulden stralen uitzenden tot bekering der volken. "Zie, " zegt God, "Ik zal uwe stenen gans sierlijk leggen, " dat is: de Apostolische leer zal versierd zijn als in het begin, Jesaja 54:11. De waarheid zal dan in hare oorspronkelijke, natuurlijke kleuren verschijnen, de volken zullen ze aannemen, er in leven en zich verheugen, zowel Joden als Heidenen, gelijk ik u heb aangetoond.

Maar in de tweede plaats: de twaalf stenen waarvan wij hier lezen, zijn dezelfde, die lang te voren op den borstlap des gerichtts gezet waren geworden, en in welke de namen der twaalf stammen Israëls gegraveerd stonden, hetgeen dus het ganse huis hunner vaders omvatte, Ezechiël 28:16-21, Exodus 28:29, 39:14. Wilt de twaalf stenen in Johannes' gezicht dezelfde zijn als die in den borstlap des Joodsen hogepriesters, en deze laatste stenen het geheel der twaalf stammen voorstelden, zo besluit ik daaruit, dat de versiering der fundamenten met twaalf edelstenen betekent, dat de leer der Apostelen versierd zal worden met menigten van bekeerden, menigten van alle taal en natie: Joden en Heidenen, Moren, Tartaren en Turken, zelfs zij, die aan de einde der aarde wonen, zullen getrokken worden door de heerlijkheid en de waarheid, door het licht en de zaligheid van de leer der twaalf Apostelen. En ik houd het daarvoor:

1. Omdat de fundamenten zelve edele stenen genoemd worden, en ook de heiligen dien naam wel eens dragen. Zo zegt Jeremia, dat de stenen des heiligdoms de kostelijke kinderen Zions zijn, Klaagliederen 4:1-3. Zo zegt ook Petrus, zinspelende op de stenen des tempels: "Zo wordt gij ook zelve, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, " 1 Petrus 2:5. En de fundamenten des muurs waren met allerlei kostelijk gesteente versierd, 1 Kronieken 29:2. D.i. de leer der twaalf Apostelen was versierd met allerlei kostelijke zielen, velen werden door hun prediking bekeerd en dienden om hun leer te versieren en te verheerlijken.

2. Ik houd het voor de bekering van Gods kinderen, omdat die uitlegging het meest overeenkomt met de woorden van den Apostel Paulus zelf, als hij zegt: "want welke is onze hoop, of blijdschap, of kroon des roems? zijt gij die ook niet voor onzen Heere Jezus Christus in Zijne toekomst? Want gij zijt onze heerlijkheid en onze blijdschap, " 1 Thessalonicenzen 2:19, 20. Zie, de tekst spreekt van allerlei edele stenen, waarmee de fundamenten der stad versierd waren, en hier noemt Paulus met dien naam hen, die door de prediking des Woords bekeerd zijn: want welke is onze hoop, of blijdschap, of kroon des roems? Zijt gij die ook niet, die door onze prediking zijt bekeerd geworden? Gij zijt onze hoop, gij zijt onze blijdschap, gij zijt onze kroon des roems, gij zijt het, waarmee wij in de toekomst onzes Heeren Jezus gekroond en versierd zullen worden. Johannes zegt: zij zijn versierd, Paulus zegt: zij worden gekroond, Johannes vervolgt: zij zijn versierd met edele stenen, Paulus gaat voort: zij worden bekroond met de bekering van zondaars. Gelijk God dus deze stenen gans sierlijk zal leggen, zo zal Hij ze op saffieren grondvesten, Jesaja 54:11. D.i. gelijk Hij de leer der Apostelen met hare vorige heerlijkheid, schoonheid en liefelijkheid zal versieren, zo zal Hij ze kronen met de bekering van menige zondaar. De uitverkorenen zijn Gods juwelen, en ten dage, wanneer de Antichrist vallen, en het Evangelie in al zijne oorspronkelijke heerlijkheid voort zal breken, dan zal God ze met heerlijken glans doen schitteren.

"En de fundamenten van den muur der stad waren met allerlei kostelijk gesteente versierd." Nog twee zaken liggen daarin opgesloten, die onze overweging wel waard zijn.

Ten eerste. Allen, die tot de vernieuwing der fundamenten gebruikt worden, moeten kostelijke stenen zijn, geen gemene steen kan hier dienen. En inderdaad: wat zou een kesteen te midden der paalen en diamanten van het nieuwe Jeruzalem, of gesteente der donkerheid en der schaduw des doods tussen de heiligen des lichts? Job 28:5. Ik zeg, dat zij, welke God gebruikt als versiersel, allen, zonder uitzondering, kostelijke stenen moeten zijn, levende, schitterende, bijzondere stenen, hoewel stenen van verschillende kleuren, 1 Petrus 2:5, 1 Kronieken 29:2. De Antichrist rekent alles goed genoeg om zijne apostelen te versieren, zelfs stenen der verwarring

en der ledigheid, of zondaars, die even weinig genade bezitten als er sappen door een ouden deurpost vloeien, Jesaja 34:11. Zo iets neemt God evenwel niet aan ter versiering van Zijn Woord, noch ter verheerlijking van de leer der twaalven, Hij versiert en verheerlijkt met kostelijk gesteente.

Ten tweede. Gelijk als versiering der fundamenteen alleen kostelijk gesteente genoemd wordt, zo wordt daaraan meteen toegevoegd: allerlei kostelijk gesteente, daarin spreekt Johannes uit, dat niet alle heiligen dezelfde mate van kostelijke gaven en genade bezitten. Er zijn er die uitnemender zijn en zich van de overige onderscheiden, gelijk een ster in heerlijkheid verschilt van de andere ster, 1 Corintiërs 15:41. Sommige heiligen, die meer genade en gaven ontvangen hebben dan andere zijn ook ijveriger en volhardender in het werk Gods dan hun broeders, en daarom staat er geschreven: allerlei kostelijk gesteente, Spreuken 31:29, 1 Corintiërs 12:9, 28, 29, 15:10.

Wat de fundamenteen zijn, en welke de orde hunner plaatsing is.

"Het eerste fundament was Jaspis, het tweede Saffier, het derde Chalcédon, het vierde Smaragd, enz." Openbaring 21:19, 20. Nadat Johannes eerst in het algemeen gezegd heeft dat de fundamenteen van den muur der stad met allerlei kostelijk gesteente versierd waren, geeft hij aan, welke de versiering van elk fundament in het bijzonder was.

Het eerste fundament. Het eerste en voornaamste fundament is Jaspis.

Ik heb vroeger gezegd, dat de Jaspis, in de beide reeds vermelde plaatsen: als het licht der stad, en het gebouw van haren muur, Jezus Christus betekent: Christus als Licht, Christus als Beschermmer. Maar hier is de Jaspis een der twaalf fundamenteen, ja een der twaalf fundamenteen, waarin de namen der twaalf Apostelen des Lams geschreven zijn. Men kan daaruit afleiden, dat de Jaspis nu in een anderen toestand verschijnt, daar dezelve eerst den Heere en Heiland Jezus Christus zelf, en nu enen Zijner Apostelen voorstelt. Daarop antwoord ik, dat de Jaspis, naar zijne orde onder de fundamenteen, ook hier even goed als in de beide andere plaatsen, van Christus verstaan moet worden, hoewel dat fundament tegelijk den naam van een der Apostelen draagt. Daarin ligt een verborgenheid verscholen.

Ten eerste. Dat dit fundament den naam van enen Apostel draagt, en tegelijk Christus zelf voorstelt, zulks duidt de overeenstemming aan, die er tussen Christus en Zijne Apostelen bestaat, namelijk dat Hij en zij één zijn, en daarom zegt ook de Apostel: "Wij prediken Christus, den Gekruisigde", 1 Corintiërs 1:23, 24. Christus en Zijne weldaden is de inhoud, de kern en de somma van hun gehele prediking. "Niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus", 1 Corintiërs 3:11. Wijn alzo de leer der Apostelen Christus zelf is, kan het geen wonder baren, dat de naam eens Apostels op dezen Jaspis geschreven is, en evenmin, dat de Jaspis onder den naam eens Apostels genoemd wordt.

Ten tweede. Wanneer wij lezen, dat de twaalf Apostelen des Lams in de fundamenteen geschreven staan, en dat evenwel het eerste Jaspis, dat is: Christus, is, dan ligt daarin ook deze waarheid, dat, wie de leer der Apostelen ontvangt, tegelijk Christus zelf ontvangt. Neem de leer des Evangelies aan, gelijk de twaalven ze verkondigd hebben, en gij kunt niet anders dan ook Christus aannemen, want Hij is de Grond hunner leer. "Zo zijt gij dan gebouwd op het fundament der Apostelen en Profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen", Efeziërs 2:19, 20.

Ten derde. Dan volgt uit die schijnbaar tegenstrijdige samenvoeging, dat waar ook de leer der twaalf Apostelen gepredikt wordt, Christus zelf tegenwoordig is, daar is Zijn Geest om de onwetende en blinde harten der onbekeerden te verlichten en te onderwijzen, daar is Zijne macht om allen tegenstand te overwinnen en voor de heerlijkheid en de waarheid Zijns Goddelijken Woords te doen buigen. "En ziet", zei Jezus, toen Hij van de aarde scheidde, "Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld", Mattheus 28:20. "En zij, uitgegaan

zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden", Markus 16:20.

Ten vierde. Ook spreekt het de gemeenschap uit, die er tussen Christus en Zijn volk bestaat. Zie, in de twaalf fundamenten zijn allerlei, alle soorten van kostelijk gesteente geplaatst. Dan is ook Christus zelf in die fundamenten, om aan te tonen, hoe nabij Hij Zijner ganse gemeente is. "Ik in hen, en Gij in Mij", zegt Christus, "opdat zij volmaakt zijn in Één", Johannes 17:23. Christus en zijne heiligen maken slechts één en tempel, één lichaam uit, wijl zij één vlees, en elkanders leden zijn, 1 Corintiërs 12:12.

Ten vijfde. Dat de Jaspis een der fundamenten, en bovendien het eerste of hoofdfundament is, betekent verder, dat Christus voor God het Fundament der heiligen is, en zij Zijn fundament voor de mensen zijn. De twaalven brengen Christus in de wereld, gelijk de twaalf runderen de koperen zee droegen, 1 Koningen 7:25. En Christus draagt de twaalven voor Zijnen Vader, gelijk de hogepriester de twaalf stenen droeg op den borstlap des gericht, wanneer hij in het heilige der heilige ging, om een verzoening te doen voor de zonden des volks, Exodus 28:29.

Ten zesde. Het toont ons verder aan, dat, hoewel de Apostelen versierd zullen worden met degenen, die zij voor den Heere Christus zullen gewonnen hebben, zij die heerlijkheid en ere nooit kunnen genieten, tenzij gedragen door Christus, als hun Fundament, gelijk Christus de kracht Zijns volks is in hunnen arbeid voor Hem in deze wereld, zo moet Hij ook hun kracht zijn, wanneer zij eenmaal aan het einde der wereld den loon voor dien arbeid ontvangen. Daarom zegt de Profeet: "En men zal aan Hem hangen alle heerlijkheid van het huis Zijns Vaders, der uitspruitelingen en der afkomelingen, ook alle kleine vaten, van de vaten der bekers af, zelfs tot al de vaten der flessen" Jesaja 22:24. En wederom: "Hij zal den tempel des Heeren bouwen, en Hij zal het sieraad dragen", Zacheria 6:13. Hij zal dragen de heerlijkheid onzer verlossing van de zonde, onzer bewaring in alle verzoeking en beproeving, onzer komst in Zijne heerlijkheid, Hij zal dragen de heerlijkheid van onzen arbeid in het Evangelie, van onze gaven en bekwaamheden, van de heerlijke vruchten, die onze arbeid gedragen heeft tot zaligheid van zondaars, "opdat Hij in alles de Eerste zou zijn", Colossenzen 1:18 .

Ten zevende. Dat de fundamenten twaalf in getal zijn, en Christus het eerste is, geeft ook te kennen, dat alle bekeringsen de twaalf Apostelen zullen versieren, en dat zij, met alle bekeerlingen, Christus zullen verheerlijken. Wij zullen als paarden aan de kroon der Apostelen gehecht worden, en zij met al hun heerlijkheid aan de kroon des Zaligmakers blinken. En daarom lezen wij van de vier en twintig ouderlingen, die, naar mijne mening, de twaalven voorstellen in het oude en in het nieuwe Jeruzalem. Ik zeg, daarom vermeldt ons Johannes, dat die vier en twintig ouderlingen "hun kronen neerwerpen voor den troon, zeggende: Gij, Heere! zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht, want Gij hebt alle dingen geschapen, en door Uwen wil zijn zij, en zijn zij geschapen", Openbaring 4:9-11, 5:11-14.

Ten achtste. Nog een opmerking omtrent dezen kostelijken steen Jaspis: hier vinden wij hem het eerst vermeld onder de edelgesteenten, die de fundamenten versieren, en diezelfde steen is de laatste onder de stenen op den borstlap des gericht, Exodus 28:20. Daaruit leid ik het volgende af:

a. Dat Christus niet alleen de Leidsman, de Eerste, maar ook de Voleinder of de Laatste onzes geloofs is, Hebréeën 12:2.

b. Dat Hij niet slechts de overste Leidsman, maar ook de Beloner der Zijnen is, die hen veilig thuis brengt, Hebréeën 3:10, Jesaja 52:13. Hij gaat hen voor om hun den weg te wijzen, Hij komt achter hen om hen allen naar boven te brengen, Jesaja 58:8, Exodus 14:19.

c. Als we Christus eerst achteraan, en dan vooraan, in Exodus de Laatste in de Openbaring de Eerste vinden, dan wordt ons daarmee aangetoond, hoe Christus eerst de minste, laagste en meest verachte is geworden, om daarna de Meeste, de Hoogste en Heerlijkste te zijn. Hij heeft zich eerst vernederd tot in den dood, ja tot den smadelijken dood des kruizes, en daarna heeft

Hem de Vader verhoogd, en heeft Hem enen Naam gegeven, die boven allen naam is, gelijk Hij zelf getuigd heeft in deze woorden: "Moest de Christus niet deze dingen lijden, en alzo in Zijne heerlijkheid ingaan?" Lukas 24:16, Filippenzen 2:6-11.

De overige fundamenten. "Het eerste fundament was Jaspis, het tweede Saffier, het derde Chalcédon, het vierde Smaragd, enz." Aangaande den Jaspis heb ik reeds een en ander gezegd, wat de overige betreft, wil ik thans een drietal opmerkingen maken:

Ten eerste. Dat alle fundamenten kostelijk gesteente zijn, duidt aan, dat de ganse leer van het nieuwe Jeruzalem niets anders zijn zal dan de leer der twaalf Apostelen, gene samengeraapte leerstellingen, aan verschillende stelsels dezer wereld ontnomen, noch iets van hetgeen de Antichrist heeft verkondigd, maar een geestelijke, hemelse, heerlijke leer. Wie daar Zijn Woord heeft, zal het "waarachtig spreken: wat heeft het stro met het koren te doen? spreekt de Heere", Jeremia 23:28, 32.

Ten tweede. Wanneer alle fundamenten kostelijke stenen zijn, dan ligt daarin ook uitgesproken, dat te dien dage niemand tot de bediening zal worden toegelaten dan wie geestelijke, hemelse gaven van boven ontvangen heeft. Gene praatzieke lieden, gene predikers, die hun bekwaamheden in wereldse wijsheid zoeken, zullen dan enige waarde hebben. Het moet een kostelijke steen zijn, een steen, die door den Heere Jezus met de kostelijkste hemelse bekwaamheden toegerust is, iemand, wien de Heere Jezus zelf verschenen is om hem tot het leraarsambt te roepen. DIE zal alsdan leraar zijn, en niemand anders. Alle anderen zullen beschaamd worden, een iegelijk van wege zijn gezicht, ja zij zullen zo verachtelijk zijn, dat zelfs vader en moeder hen leugenaars zullen heten, ja, "zijn vader en zijne moeder, die hem gegeneerd hebben, zullen hem doorsteken, wanneer hij profeteert," Zacheria 13:3-5.

Ten derde. Dat deze kostelijke stenen niet allen dezelfde, maar onderling verschillend zijn, bewijst, dat de gaven der Apostelen en zo ook van de bedienaars des Woords in het nieuwe Jeruzalem in heerlijkheid en werking verscheiden zullen zijn, toch, gelijk elk dezer stenen een volmaakten glans heeft, zo zullen ook zij, naar het wezen van Gods werking door Zijn Geest, een volmaakte heerlijkheid bezitten, want de Jaspis is volmaakt in zijne soort, en de Saffier is zijne soort. Sommige dezer stenen hebben grotere helderheid en meerdere klaarheid dan andere, zo staan ook enkele Apostelen boven de andere Apostelen, 2 Corinthiërs 11:5. Enkele dezer stenen hebben een meer schitterende, helle kleur, andere schitteren ook wel, maar met een milder glans. Zo heten ook enkele dienaars des Evangelies zonen des donders, en andere zonen der vertroosting, Markus 3:17, Handelingen 4:36. De gaven zijn verschillend, de bediening is verschillend, de uitwerking der bediening is verschillend, hoewel al deze dingen door dezelfde Geest, die het werkt, in iedereen anders, naar het Hem behaagt, Romeinen 12:6, 1 Corinthiërs 12:4-6. Al die verschillende heerlijkheid zal schitteren in het nieuwe Jeruzalem, en daar, als in de dagen van ouds, in vollen glans te voorschijn treden.

Om dit te besluiten: wanneer Johannes zegt, dat de twaalf fundamenten der heilige stad twaalf stenen zijn, dan geeft hij daarmee eindelijk ook dit te kennen, dat in dien dag de vorige bediening der Apostelen weer in hare volle kracht verschijnen zal. Want hun gaven van kennis, oordeel en gezag zijn tot op dezen dag begraven geweest, als het ware met de Apostelen zelve. Maar dan zullen zij zich weer vertonen, deze fundamentele stenen, deze grote stenen, deze stenen van acht en van tien ellen, 1 Koningen 7:10. Tot zoverre over de heerlijkheid der fundamenten.

DE HEERLIJKHEID DER POORTEN.

"En de twaalf poorten waren twaalf paarlen, een iedere poort was elk uit een parel, " Openbaring 21:21. Na de heerlijkheid dezer stad en van haren muur en hare fundamenten vermeld te hebben, komt Johannes thans tot de heerlijkheid van hare poorten en straat.

"En de twaalf poorten waren twaalf paarlen." De poorten, gelijk ik u reeds vroeger zei, betekenen Christus, die de Weg is beide tot gemeenschap met den Vader, den God dezer stad, en met de heilige bewoners derzelve, zodat men gelijke rechten met hen verkrijgt. Ik deed u tegelijk opmerken, dat de Ziener ons wel de nauwkeurige maat van de stad en van haren muur mededeelt, maar aangaande de afmetingen der poorten het stilzwijgen bewaart, en de reden daarvan is, dat Christus, zowel in Zijne volheid als in Zijne vrijheid, door gene maat is aan te duiden, Efeziërs 3:8. En thans brengt hij ons opnieuw den onnaspeurlijken rijkdom van Christus in herinnering, want wie is in staat, de waarde ener parel te berekenen, die zo groot is als de poort ener stad? En inderdaad, als de Heere Jezus in de gelijkenis van de parel verhaalt, dan vermeldt Hij alleen, dat die bestond, maar niet hare waarde, alleen lezen wij, dat het "een parel van grote waarde was, " Mattheus 13:45, 46. Wanneer nu Johannes zegt, dat de poorten paarlen zijn, dan wil hij ons daarmee verschillende zaken leren.

Ten eerste toont hij aan, welk een rijke schat Jezus Christus, onze Heere, is en voor allen zijn zal, die door de poorten deze heilige stad binnentreden: "Rijkdom, en eer is bij Mij, duurzaam goed, en gerechtigheid. Mijne vrucht, of de vrucht van uw binnengaan door Mij, is beter dan uitgegraven goud, en dan dicht goud, en Mijn inkomen dan uitgelezen zilver. Ik doe wandelen op den weg der gerechtigheid, in het midden van de paden des rechts, opdat Ik Mijnen liefhebbers doe beërven dat bestendig is, en Ik zal hun schatkamers vervullen, " Spreuken 8:18-21, Efeziërs 3:8.

Christus is werkelijk rijk, zowel in Zijn bloed, in Zijne opstanding, in Zijn middelaarschap, als in Zijne overige verdiensten en alle weldaden, die wij daardoor ontvangen, dat alles schenkt Hij degene, die Hem ontvangt, en Hij maakt allen onuitsprekelijk rijk.

Ten tweede. Niet alleen is zij de parel van grote waarde, en vertegenwoordigt zij dus groten rijkdom, ze is ook schoon en boeit de blikken van allen, die haar beschouwen. Zij heeft, zeg ik, een liefelijken, schitterenden glans, en hare heerlijkheid behaagt allen, die haar zien. Zo is ook Christus voor allen, die tot Hem komen, en door Hem tot den Vader gaan. "Mijn Liefste is blank en rood, Hij draagt de banier boven tienduizend. Zijn gehemelte is enkel zoetigheid, en al wat aan Hem is, is gans begeerlijk, " Hooglied 5:10, 16.

De moeder der hoererijen had enige kennis van de schoonheid en heerlijkheid van dezen steen en wist, dat die heerlijkheid waarlijk betoverend is, waarom zij er zich soms mede versierde, zij nam de vaten haars sieraads van des Heeren goud en zilver, Ezechiël 16:17, en werd daarom "de zeer bevallige hoer" geheten, Nehemia 3:4, Openbaring 18:4. Door dit middel heeft zij de koningen en koninkrijken der aarde in haren wellust medegesleept, en deze zijn zo zeer verstrikt geworden door hare schoonheid en hare ontucht, dat zij God en hun eigene zaligheid hebben verzaakt en vergeten. Want inderdaad gebruikt zij deze parel alleen met het doel, om hare slachtoffers te gewisser te vangen, opdat zij, drinkende uit den beker harer hoererij, vallen mochten om niet weer op te staan. Als nu Johannes zegt, dat de poorten der heilige stad paarlen zijn, dan spreekt hij het als het ware uit, dat die vrouw van al hare schoonheid en heerlijkheid beroofd, dat de parel haar ontnomen en op derzelfer rechte plaats, namelijk aan de poorten van Jeruzalem, gesteld is, Openbaring 18:13, 22, 23. Het is daarom te verwachten, dat te dien dage velen door de bekoorlijkheid van den ingang aangetrokken worden om de heilige stad binnen te treden, wanneer zij in hare hemelse schoonheid verschijnen zal, Spreuken 8:35, 3:35. De heerlijkheid ener stad moet noodzakelijk zeer groot zijn, zo haar muur Jaspis, en hare poorten paarlen zijn, 1 Corinthiërs 2:9, Johannes 17:24.

"En de twaalf poorten waren twaalf paarden." Niet paarden en andere kostelijke stenen dooreen, maar uitsluitend paarden. Dat betekent, dat Christus alleen zielen binnen deze stad laat, opdat zij de heerlijkheid en de voorrechten derzelve mogen delen. Niet Hij en de heiligen samen, noch alle heiligen en engelen in den Hemel zonder Hem, maar Hij alleen "heeft de sleutel Davids, Hij opent, en niemand sluit, en Hij sluit, en niemand opent", Openbaring 3:7, 22:12 .

Johannes zegt, dat elke poort een parel was, en wil ons daarmee te kennen geven, dat gelijk niemand kan binnengaan dan door Christus, zo ook niemand tenzij door den gehelen Christus. Christus moet u in ieder opzicht te hulp komen, of Hij nut in het geheel niet, gij moet door de ganse verdienste van Christus binnengaan, of anders baat u gene Zijner verdiensten. Meen dus niet, dat gij Hem tot uwen Zaligmaker kunt verkrijgen, zo gij Hem als Profeet en Koning niet begeert, neen, gij zult niets aan Hem hebben, zo gij Hem niet geheel en al neemt. Daarom zegt de Profeet: " Hij zal den tempel des Heeren bouwen-namelijk als Profeet-en Hij zal het sieraad dragen, en Hij zal zitten, en heersen op Zijnen troon, en Hij zal Priester zijn op Zijnen troon, en de raad des vredes zal tussen die beiden wezen, " Zacheria 6:13.

DE HEERLIJKHEID DER STRAAT.

"En de straat der stad was zuiver goud, gelijk doorluchtig glas, " Openbaring 21:21. Deze woorden geven aanleiding tot vier vragen:

1. Wat is deze straat?
2. Waarom wordt hier slechts van éne straat en niet van straten gesproken?
3. Waarom zegt Johannes, dat deze straat zuiver goud was?
4. Waarom was ze gelijk aan doorluchtig glas?

Ten eerste. Een straat is gewoonlijk de plaats voor gemeenschappelijk verkeer, waar men elkaar aanhoudend groet en leert kennen, wij hebben onder deze straat te verstaan de plaats, waar men gemeenschappelijk God verheerlijkt en dient, waar de heiligen elkaar begroeten en kennis met elkaar maken, hier wordt de wereld bekeerd en de heiligen vinden hier wat tot hunnen opbouw dient. "De opperste Wijsheid roept overluid daarbuiten, Zij verheft hare stem op de straten. Zij roept in het voorste der woelingen, aan de deuren der poorten spreekt Zij hare redenen in de stad", Spreuken 1:20, 21. D.i. In de openbare en rechtvaardige verordeningen des Heeren Jezus, die Hij Zijner gemeente bevolen heeft, om daarin te wandelen en de goede en heerlijke hemelse koopwaren aan te bieden, gelijk de kinderen dezer wereld in de straten en op de markten hunnen handel drijven, Spreuken 8:1-3, 9:1-3.

Zo was het in het type, toen de stad Jeruzalem, na de zeventigjarige ballingschap herbouwd werd, gelijk het nieuwe Jeruzalem gesticht zal worden na den val van den Antichrist: toen, lezen wij, vergaderde zich het volk in de straat, en wel in de Waterstraat, om de wet te horen, daar werd hun de zin van 's Heeren woorden verklaard, daar werden hun zonden openbaar gemaakt, daar werd hun Gods goedertierenheid herinnerd, en daar aten en dronken zij en waren vrolijk en wierpen alle treurigheid en vreze weg, Nehemia 8. Dit heet, figuurlijk: de weg der reizigers, de weg der heerlijkheid waar de onreine ziel geenszins zal doorgaan, de weg in welken zij God en zich zelf leren kennen, de weg der nieuwigheid des levens, waarin iedereen wandelt, die door de poorten van het nieuwe Jeruzalem binnentreedt. En het komt met al het voorgaande het best overeen, zo wij de straat nemen als den weg Gods, den weg der heiligheid en nieuwigheid des levens, want gelijk het voor enen vreemdeling van zelf spreekt, zodra hij de poort ener stad is binnentreden, dat hij de straten doorwandelt, zo natuurlijk is het ook voor enen zondaar, die zich aan de gemeente des Heeren heeft aangesloten, om aanstonds in de paden der heiligheid te wandelen. Daarom is het iets gewoons in de Heilige Schrift, om de bekering des zondaars van Satan tot God een heiligen weg te noemen, en om hem, die deze keuze heeft gedaan, te vermanen, dat hij in dien weg blijve wandelen, zeggende: wandel in het geloof, in de liefde, in den Geest, in nieuwigheid des levens, wandel in de waarheid, wegen, rechten en inzettingen Gods, Psalm 86:11, 143:8, Ezechiël 11. 20, 37 :24, Galaten 5:25, Romeinen 4:12.

Wie niet door deze poorten in de stad binnengaat, kan onmogelijk in nieuwigheid des levens wandelen, maar wie door dezelve inkomt, kan niet anders dan zo wandelen. Het eerste, wat iemand te doen heeft, wanneer hij bet nieuwe Jeruzalem is binnentreden, is hare straat te doorwandelen, dat is: te wandelen in den weg der heiligmaking, in dewelke de mens leert God te vrezen, in den Heere Jezus te geloven en Hem lief te hebben, Efeziërs 5:1, 2, 2 Johannes 1:4, Romeinen 6:4.

Ten tweede. Deze straat of weg der heiligheid is opzettelijk één en niet vele genoemd, om ons de volmaaktheid aan te tonen van het licht, de genade, het geloof en den geestelijken troost, die de inwoners dier stad genieten zullen: Daaruit leid ik af, dat alle heiligen alsdan, gelijk ik hierboven heb aangetoond, in een straat, in één weg, in één licht zullen wandelen. Het is de Antichrist, die al deze zijpaden, dwarswegen en dwaalsporen heeft aangelegd, waardoor heden ten dage zo menig eerlijk hart misleid wordt, maar in dien dag zal iedereen gelijkelijk gezind

zijn: allen zullen hetzelfde begeren, in enen weg wandelen, en elkaar niet langer bijten en vereten, gelijk thans, helaas! overal het geval is. En er bestaat werkelijk alle reden om zulk een eensgezindheid te verwachten, Want de straat, de weg zelf is slechts één. Er is maar een god, een Heere Jezus, een geest, een geloof, een doop, gelijk wij allen geroepen zijn met een heilige roeping, Efeziërs 4:5, 6, Filippenzen 1:27, Romeinen 15:6, 2 Timotheus 1:9. Wanneer de heiligen alzo den sluier der antichristelijke duisternis en leugen hebben weggeschoven, dan zullen zij, als in oude dagen, een hart, een ziel, een oordeel, een zin hebben, om met een hart en mond God te verheerlijken. Om dat alles wordt reeds thans gebeden door alle heiligen, die de kostelijkheid dier eenheid hebben leren verstaan. Zij zullen "allen den Naam des Heeren aanroepen, opdat zij Hem dienen met een eenparigen schouder, " Zefanja 3:9. O, welk een hemelse harmonie zal er dan bestaan tussen de inwoners dier heilige stad onderling en tussen hen en hunnen Koning, wanneer zij eenpariglijk zullen trompetten en zingen, om een eenparige stem te laten horen, prijzende en lovende den Heere, dan zal het huis met een wolk vervuld worden, namelijk het huis des Heeren, 2 Kronieken 5:13.

Ten derde. Als Johannes ons zegt, dat de straat zuiver goud was, dan zinspeelt hij daarmee op den vloer des tempels, die met goud overtogen was, 1 Koningen 6:30. Ook zinspeelt hij op Salomo's koets, welker vloer van goud gemaakt, en met de liefde van de dochters van Jeruzalem bespreid was. De vloer des tempels beduidt den weg der zaligheid, en de koets van Salomo de grote heerlijkheid en roem van dien weg. Wederom: als Johannes zegt, dat de straat zuiver goud was, dan geeft hij ons tevens te kennen, welke schatten Gods wegen bevatten, voor een hart, dat genade heeft ervaren. Zij geven licht, Psalm 119:130, zij veranderen het hart, zij voeren van den dood, van duivel en hel af naar God, het leven en het Koninkrijk der hemelen, Psalm 119:9, Spreuken 2. In die wegen wandelt God, en wie ze betreden, zullen Hem gewis ontmoeten, Jesaja 64:5. Dit is de weg, dien "de roofvogel niet kent, en het oog der kraai niet heeft gezien." "Het gesloten goud kan voor dezelve niet gegeven worden, en met zilver kan zijn prijs niet worden opgewogen. Men kan het goud of het kristal hem niet gelijk waarden, ook is hij niet te verwisselen voor een kleinood van dicht goud. Men kan den Topaas van Morenland hem niet gelijk waarden, en bij het fijn louter goud kan hij niet geschat worden, " Job 28:7, 15, 17, 19, 28. Alle wegen Gods zijn liefelijkheid, en al Zijne paden vrede, zij zijn meer waard dan het dagelijks brood, Spreuken 3:17.

Wederom: gelijk Gods wegen zo rijk en zo verre te verkiezen zijn boven alle goud en juwelen der ganse wereld, zo ook een geheiligd en begenadigd hart, zonder hetwelk niemand deze gouden straat kan bewandelen. Niet elke lomperd met morsige schoenen wordt in des konings salon toegelaten, en zo laat God in het nieuwe Jeruzalem ook niemand toe, dan die met gouden schoeisel voorzien is, om deze gouden straat te bewandelen. Want allen, die in deze straat wensen te gaan, moeten gouden mensen met gulden harten zijn, en met genadegaven, die kostelijker zijn dan het goud, hetwelk vergaat, Hooglied 7:1, 1 Petrus 1:7, Openbaring 3:18.

Voorts: wanneer de Ziener ons mededeelt, dat de straat zuiver goud is, dan wil hij ons tevens leren, welk een groot vermaak des Heeren volk te dien dage in Zijne wegen en inzettingen vinden zal. Dan zal die traagheid en halfheid om Gods wil te doen, niet gevonden worden, die men in koeler en minder levendige dagen zo overvloedig ziet. Gelijk het goud het oog des gierigaards doet fonkelen, zo zullen dan de ogen der kinderen Gods op Zijne wegen gevestigd zijn. Thans is onze verdorvenheid sterk en onze genade zwak, maar dan zal onze verdorvenheid machteloos, en onze genade sterk wezen. Gij, die geestelijk zijt, zijt, gij weet, welk een machtige verkwikking het voor u is, wanneer de goede Geest Gods in uwe harten vermeerderd wordt, hoe uwe lusten dan kwijnen, hoe uwe zielen den Heere, die u verlost, beminnen, en vermaak in Hem scheppen. Gij weet, zeg ik, welk een liefdegloed, welke barmhartigheid en zelfverloochening alzo te dien dage in uw gemoed zal worden uitgestort. O,

het is goed hier te zijn! zegt de begenadigde ziel. En zo zal het in de heilige stad, in het nieuwe Jeruzalem, immer zijn, Jesaja 65:17-25.

Ten vierde. "En de straat der stad was zuiver goud, gelijk doorluchtig glas." Zie, een straat van goud gelijk glas, een straat van goud als ware het doorluchtig glas. Door glas hebben wij hier, even als in vers 18, Gods Woord te verstaan, Jacobus 1:23-25. Wanneer Johannes dus zegt, dat de straat, de gouden straat, gelijk is aan glas, dan meent hij daarmee, dat wandel en handel der heiligen in dien dag zal zijn overeenkomstig het Woord, het leven der kinderen Gods in volmaakte overeenstemming met de wet van Jezus Christus.

In de bijvoeging: "doorluchtig" worden ons twee dingen meegedeeld.

1. Dat handel en wandel der heiligen alsdan meer in de macht en den Geest des Woords zijn zal, dan gedurende de heerschappij van den Antichrist. Want doorluchtig glas is het helderste en uitnemendste glas, en overtreft zoverre alle andere soorten van glas als een wandel in den Geest en de macht des gebeds verheven is boven een wandel in de letter en den uiterlijken vorm der inzettingen. Helaas! de gemeenten van Christus, zullen, bij hare eerste verzameling, gelijk zijn aan de beenderen, die Ezechiël zag, welke wel met zenuwen, en vlees bekleed werden, maar nog zonder geest waren, Ezechiël 37:7-8. Daarom zal de Geest, de macht, heiligheid en majesteit, die dan der gemeente zullen geschonken worden, verre te boven gaan alles wat zij te voren daarvan gekend heeft. "De maan zal schaamrood worden, en de zon zal beschaamd worden, als de Heere der heerscharen regeren zal op den berg Zion en te Jeruzalem", Jesaja 24:23. Dan zal de zon beschaamd worden, dat is: dan zal dat weinige licht en verstand van Gods Woord, hetwelk de gemeente bezit in de dagen, wanneer de rook uit den afgrond een derde deel van de heerlijkheid des Evangelies wegneemt, als het ware ter zijde gelegd en als onnut beschouwd worden, Openbaring 8:12, 9: Elke heilige zal dan wandelen in het licht ener zon, die zevenmaal helderder schijnt, gelijk het licht van zeven dagen. Enigermate zien wij het reeds in onze dagen: welk een licht, welk een helderheid genieten de heiligen in onzen tijd aangaande de dingen van het Koninkrijk Gods, boven hetgeen de heilige martelaren uit vroegere dagen bezaten! Indien Huss, Bilney, Ridley, Hooper, Cranmer en zo vele anderen in ons midden kwamen, zij zouden uitroepen: onze kennis en ons licht in het Woord des Nieuwen Testaments onzes Heeren Jezus Christus was veel geringer dan het licht, hetwelk in deze dagen doorgebroken is, en dat zal nog dagelijks toenemen en schijnen onder de kinderen der mensen, trots allen tegenstand des duivels. Toen de kinderen Israëls uit Egypteland zouden verlost worden, maakte God Zich hun onder enen Naam bekend, die aan hun vaders, Abraham, Izaak en Jakob, onbekend was gebleven, Ezechiël 6:2. Bij de verlossing der gemeente van de heerschappij van den Antichrist, zal ook het verzegelde boek allengs geopend worden, eerst wordt het een zegel, dan het andere zegel weggenomen, totdat zij eindelijk alle zeven geopend zijn, en eerst dan zal het mogelijk zijn, den inhoud geheel te lezen, Openbaring 5 en 6. Daarmee overeenkomstig zegt de engel tot Daniël: "Ga henen, Daniël! want deze woorden zijn toegesloten en verzegeld tot den tijd van het einde", Daniël 12:9. In dien tijd (namelijk in den tijd van het nieuwe Jeruzalem) zullen die woorden geopend zijn en volkomenlijk verstaan worden, Jeremia 30:24, 23:20.

2. De gemeente moet noodzakelijk tot hare oude, hare oorspronkelijke liefde terugkeren. Want wat is de oorzaak, dat de gemeente van Christus zo weinig liefde voor haren Heer en onderling koestert, anders dan de onvolkomenheid van haar licht in de waarheden, verborgenheden en voorrechten van het heerlijk Evangelie des Zoons Gods? Wanneer dit alzo zal gekomen zijn, dan zal de liefde regeren en een volmaakt werk onder de Godzaligen werken. De liefde is de kern van alle Evangelische genadegaven, en als het ware de spiegel, waardoor wij de andere leren kennen: "de meeste van deze is de liefde", 1 Corinthiërs 13:13. Zij is "de vervulling der wet", "de band der volmaaktheid", "de uitnemender weg", 1 Corinthiërs 12:31, Romeinen 13:10, 1 Corinthiërs 16:14, Colossenzen 3:14. Daarom meent de Heilige Geest met dit woord

doorluchtig, dat het licht en de liefde in die stad in volmaaktheid zullen gevonden worden, alles wat daarin gedaan wordt, geschiedt zonder verwarring of duisternis, zonder geestelijken hoogmoed en ijdele eer, alles zal verricht worden in de liefde en in de gemeenschap des Evangelies. "Dan zal het spijsoffer van Juda en Jeruzalem den Heere zoet wezen, als in de oude dagen, en als in de vorige jaren" Maleachi 3:4.

Helaas! hoewel de heiligen onzer dagen, door genade, meer licht en kennis hebben verkregen in de verborgenheden van Gods Koninkrijk, dan tot nu toe genoten werd, toch staan dat licht en die kennis verre beneden hetgeen eens in die stad zal aanschouwd worden. Ook onze geestelijke gemeenschap in de genade en het Evangelie onzes Heeren Jezus Christus is nog zeer gebrekkig. Wij lezen, dat "niemand in den tempel kon ingaan, totdat de zeven plagen der zeven engelen geëindigd waren", Openbaring 15:8. Maar wanneer die zeven plagen geëindigd zullen zijn, en alle tegenpartijen, die zoveel schrik in het land der levenden verspreid hebben, met de onbesnedenen in den afgrond geworpen zijn, dan en niet eer zijn er gulden dagen te verwachten, Ezechiël 32:18. Dan zal de gouden straat voltooid zijn, dat is: dan zal elkeen wandelen in het licht, het geloof, de liefde en de heiligheid des Evangelies, dan zal de wandel der heiligen volkomen openbaar zijn. "In het toekomstige zal Jakob wortelen schieten, Israël zal bloeien en groeien, en zij zullen de wereld met inkomsten vervullen", Jesaja 32:6.

De stad heeft genen tempel.

"En ik zag genen tempel in dezelve, want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel en het Lam", Openbaring 21:22. Deze woorden wijzen, naar mijn inzien, op de laatste dagen van dit Jeruzalem in deze wereld-en indien zo, dan betekenen zij, dat, wanneer de stad gebouwd is, zij zal blijven staan in haren bovengenoemden heerlijken staat, totdat die heerlijkheid eindelijk in een nog grotere opgaat. Dat die woorden op het einde van haar bestaan betrekking hebben, leid ik af uit de volgende bijzonderheden:

Ten eerste. Omdat het de laatste woorden zijn van de beschrijving der heerlijkheid, namelijk deze en de onmiddellijk daarop volgende, welke bij elkaar behoren, en het is zeer natuurlijk, dat Johannes de heerlijkheid der stad in opeenvolgende orde ziet, van hare eerste verschijning uit de Babylonische ballingschap tot hare eidelijke volmaaktheid. Eerst vertoont hij ons hare nederdaling, dan haren bouw en daarna de heerlijkheid van dien bouw, en aan het einde van deze laatste mededeling laat hij ons als in den Geest zien welke heerlijkheid ten laatste hare heerlijkheid zal kronen, waarin de eerste heerlijkheid als in een uitnemender en eeuwig gewicht der heerlijkheid zal opgaan.

Ten tweede. Wilt hij in deze woorden elke gedachte aan uitwendige heerlijkheid buitensluit, wat namelijk hare uiterlijke Godsverering en tempeldienst betreft, die in de nieuwe stad nog langen tijd zullen blijven bestaan. Dit vinden wij bevestigd in het elfde hoofdstuk zijner profetieën, een kort overzicht van de geschiedenis der gemeente in haren val onder den Antichrist en hare herstelling uit die vernedering als een heerlijke stad, nog in deze wereld. Hij deelt ons daar mede, zeg ik, dat, wanneer de koninkrijken dezer wereld onzes Heeren en van Zijnen Christus geworden zijn, "de tempel Gods in den hemel geopend wordt", dat is: de openbare Godsverering in Zijnen tempel hersteld wordt in derzelve oorspronkelijke zuiverheid en heiligheid, die ze bezat, toen de mens der zonde nog niet geopenbaard was, Openbaring 11:15-19, vergelijk met Openbaring 15:8. Deze tempel wordt in onze tekstwoorden geheel en al buitengesloten, want Johannes zegt uitdrukkelijk: "Ik zag genen tempel in dezelve", en stelt in deszelfs plaats den Heere Jezus en God den Vader, die dan den tempel vervangen, welken wij in dit vlees gebruikt hebben. "Want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel, en het Lam." Het is waar, dat de Heere God Almachtig en het Lam de Tempel der gemeente zijn, zelfs in hare grootste vernedering, en daarom nog des te meer, wanneer zij in den toestand van herbouw verkeert, maar toch is het onjuist, zolang zij nog in deze wereld verkeert, te zeggen dat God haar Tempel is, in tegenstelling met den zichtbaren tempel, waarin zij op aarde haren

Heiland en haren God verheerlijkt. Daarom, als Johannes zegt: "Ik zag genen tempel in dezelve", en dat wijl "de Heere, de almachtige God, haar Tempel is, en het Lam", dan doelt hij daarmee noodzakelijk op enen tijd, wanneer de Heere zal gekomen zijn. Dan namelijk zal hetgeen volmaakt is, gekomen zijn, en hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden, 1 Corinthiërs 13:10.

Dat te dezer plaatse de tempel wordt buitengesloten, kan niets anders betekenen, dan dat de uiterlijke Godsverering vervalt, die de heiligen in den gelove behoren te onderhouden tot op den dag, wanneer hun Heere komen zal. Het woord "tempel" wordt in het Nieuwe Testament in drieërlei zin gebruikt:

1. Voor den uiterlijken eredienst naar de voorschriften des Evangelies, Openbaring 11:1-3,
2. Voor het lichaam van Christus, namelijk Zijne gemeente,
3. Voor den Heere, den almachtigen God, die hier gezegd wordt, de Tempel van het nieuwe Jeruzalem te zijn.

Wanneer Johannes derhalve zegt, dat hij genen tempel in de stad zag, dan kan hij onmogelijk bedoelen, dat God Almachtig of het Lam buitengesloten zijn, want Zij juist zijn "de Tempel" der heilige stad. Evenmin kan hij de gemeente, het lichaam van Christus, op het oog hebben, want die is de stad zelf, ja de gemeente zal Gods tempel, en God en Christus de Tempel der gemeente zijn, tot in eeuwigheid. Hij kan alzo met dit woord "genen tempel" alleen den uitwendigen eredienst uitsluiten, waarin de heiligen des Nieuwen Testaments elkaar ontmoeten en opbouwen, waarin zij bovendien ook hunnen God ontmoeten en door Hem verkwikt en gezegend worden. Dat deze openbare Godsverering zou moeten verdwijnen, terwijl de gemeente nog in deze wereld verkeert, en haar Heere nog niet is gekomen om voor eeuwig met haar verenigd te worden, zo iets dunkt mij een grove dwaalleer, ten enenmale in strijd met de Schrift, 1 Corinthiërs 11:26. Eerst wanneer Hij komt en niet vroeger, zal dat alles te niet gedaan worden.

Wat mij verder in dit gevoelen bevestigt is dit: het nieuwe Jeruzalem stemt ook hierin met de stad en den tempel overeen, die na de Babylonische gevangenschap gebouwd werden, toen die beide voltooid waren, bleven zij staan totdat Christus, onze Heere, ze zelf bezocht bij Zijne eerste komst, gelijk de Profeten voorspeld hadden: "En snellijk zal tot Zijnen tempel komen die Heere, dien gijlieden zoekt, te weten de Engel des verbonds, aan dewelke gij lust hebt, ziet, Hij komt, zegt de Heere der heirscharen, " Maleachi 3:1. En wederom: "Ja, Ik zal al de Heidenen doen beven, en zij zullen komen tot den Wens aller heidenen, en Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, zegt de Heere der heirscharen." Daarom "zal de heerlijkheid van dit laatste huis groter worden, dan van het eerste, zegt de Heere der heirscharen, en in deze plaats zal Ik vrede geven, spreekt de Heere der heirscharen, " Haggai 2:8, 10.

Let nu daarop, dat de voorschriften van den dienst in den tempel, van den bouw dezes tweeden tempels af tot op de verschijning van Christus, voortdurend strikt in acht moesten genomen worden. Maar toen de Heere Jezus gekomen was en Zijn heerlijker Nieuw-Testamentische bediening had ingesteld, toen verviel alle tempeldienst, en alles wat daartoe behoorde, verloor Zijne wijding. Ja, het was een onere voor Zijn Evangelie, wanneer men de voormalige Godsverering in stand wilde houden, nadat Hij door Zijne eigene tegenwoordigheid en door Zijnen Geest die nieuwe bediening geschonken had. Met dat alles, zeg ik, stemt ons tweede, nieuwe Jeruzalem overeen. Want gelijk het oude Jeruzalem gebouwd werd, nadat de Joden uit het werkelijke Babel waren teruggekeerd, zo wordt ons nieuwe Jeruzalem gesticht, wanneer de gemeente uit de anti-christelijke verdrukking en het geestelijke Babel zal verlost zijn. wederom: gelijk gene stad hare tempel-Godsverering in stand moest houden tot op de eerste komst van Christus, zo moet ons nieuwe Jeruzalem haren uiterlijken eredienst onderhouden, totdat Hij ten tweeden male verschijnt. En gelijk de tweede tempel onnut was geworden, toen Christus door Zijne persoonlijke verschijning een meer hemelse en geestelijke bedeling had gebracht, zo zal

ook de Nieuw-Jeruzalemse Godsverering eenmaal opgaan in de heerlijkheid van de tweede verschijning van Christus, gelijk Paulus zegt, wanneer hij in Christus' Naam beveelt: "Houd aan in het lezen, in het vermanen, in het leren, totdat ik kome, " 1 Timotheus 4:13.

Wanneer dus de heilige stad andermaal onbevlekt en vrij te voorschijn treedt, en zich in het gewaad ener koningin voor de volken vertoont, wanneer zij alzo al Gods uitverkorenen in de heerlijkheid en het licht van haar nieuw-Testamentische eredienst, als in een net, vergaderd heeft, dan wordt zij in de binnenkamer haars Bruidegoms toegelaten, en aldaar zullen zij de zalige en heerlijke gemeenschap genieten, welke tot in eeuwigheid niet zal gestoord noch verminderd zal worden.

Zo heb ik u dan getoond, hoever het licht strekt, dat mij in dit gedeelte der Heilige Schrift geschonken is. Indien iemand mij nauwkeuriger kan onderrichten, dan hoop ik zulks niet te verwerpen. Maar vooralsnog schijnt mij dit de ware betekenis dezer plaats te zijn, volkomen in overeenstemming met hetgeen Johannes overigens zegt. Want nadat hij den muur der tegenwoordige veiligheid, de fundamenten ter bevestiging, de poorten ten ingang, enz. gezien had, deelt hij ons de heerlijkheid van dat alles en ten laatste ook die der straat mede. En dat is werkelijk het einde van Gods verordeningen, die voort zal duren, totdat eindelijk de onsterfelijkheid volkomenlijk in het leven verslonden worde. Maar nog meer zal ons daarvan blijken bij de beschouwing van het volgende vers onzer schildering.

De stad behoeft zon noch maan.

"En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen' want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht: en het Lam is hare Kaars", Op 21. 23.

"En de stad behoeft de zon niet, " namelijk nadat de tempel-eredienst te niet gedaan is, dit vers is alzo ter duidelijker verklaring en ontwikkeling van het voorgaande, er bijgevoegd. Eerst zegt Johannes, dat de stad "genen tempel" heeft, en nu deelt hij ons mede, dat "de stad de zon en de maan niet behoeft." Eerst zegt hij, dat "de almachtige God en het Lam haar Tempel is, " en thans vervolgt hij: "want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare Kaars. De inhoud dier woorden, naar de taal des Heiligen Geestes, is alzo deze: de reden, waarom de stad thans geen tempel-eredienst meer nodig heeft, bestaat daarin, dat zij nu geen behoefte meer heeft aan zon en maan, en de reden, waarom deze beide hemellichamen geen licht meer behoeven te geven, is: wijl de almachtige God en het Lam beiden haar Tempel en haar Licht zijn. Want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel, en het Lam." "Want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare Kaars." Daaruit mogen wij besluiten, dat, hoewel het licht, in hetwelk de stad uit den hemel nederdaalt, namelijk de zuiverheid van den Tempel-eredienst, heerlijk is, zij toch van heerlijkheid tot heerlijkheid zal voortgaan, wanneer zij eenmaal gebouwd is, zodat zij ten laatste gelukkiger zal zijn zonder dat licht-zonder hetwelk zij toch nooit zou gebouwd zijn-dan in derzelve volheid en heerlijkheid.

"En de stad behoeft de zon niet." Het woord zon" wordt in de Schrift in verschillenden zin gebruikt, nu eens wordt daarmee de eigenlijke zon aan het uitspansel, dan weer de vervolging en woede der vijanden bedoeld, Jozua 10:12, Mattheus 13:6. Hier evenwel is met "de zon" gemeend het goede en zuivere Woord des Evangelies van Christus, door Zijne dienaren ontvouwd, uitgelegd en verklaard, dezelfde zon, die te voren door den anti-christelijke rook verduisterd werd, tot zelfs een derde gedeelte derzelve, Openbaring 8:12, 9:2. Deze zon of het woord des Evangelies werd door Paulus met de eigenlijke zon vergeleken, omdat zij, die ogen hebben om te zien, in dat licht de heerlijkheid en uitnemendheid dezer wereld aanschouwen, zo geeft het schijnende licht des Evangelies "verlichting der kennis der heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus, " en enen blik op de uitnemendheid der toekomstige dingen, 2 Corintiërs 4:3-6. En nu zeg ik: hoewel de gemeente in deze wereld en in de verwachting harer heerlijkheid, niet leven noch bloeien kan zonder het licht dezer zon, en buiten haar geen licht en leven, geen warmte en troost hebben zou-want "de opening Uwer woorden geeft licht, de

slechten verstandig makende, " Psalm 119:130, 19:8, 9-, toch zal zij in de toekomst haars Heeren veel helderder zien zonder het schijnsel der zon, dan thans met haar licht. "En de stad behoeft de zon niet." Want wanneer in haar licht het gehele lichaam der uitverkorenen den weg naar deze heilige stad heeft gevonden, wanneer zij in dat licht al hunnen arbeid voltooid hebben, ja wanneer de Heere zelf gekomen is en der stad een veel heerlijker licht schenkt dan zij ooit te voren genoten heeft, welke behoefte bestaat er dan nog aan die zon? De zon des Woords is alleen nodig voor dezen tegenwoordigen tijd, totdat het gehele lichaam der uitverkorenen de volkomene maat, de "mate van de grootte der volheid van Christus" bereikt heeft, Efeziërs 4 :10-13. Wanneer dan het lichaam van Christus in elk opzicht door het licht van de zon des heiligen Evangelies volmaakt is geworden, wat behoefte is er dan nog aan die zon? En daarom wordt het Woord des Evangelies genoemd het woord der verzoening", "het woord des geloofs", "de woorden dezes levens", 2 Corinthiërs 5:19, Romeinen 10:8, Handelingen 5:20. Daarom, zeg ik, houdt het op, zodra er niets meer te verzoenen, wanneer het geloof in allen volmaakt is, en dit leven een einde genomen heeft in den aanvang van een ander. Want wanneer het volmaakte zal gekomen zijn, dan zal hetgeen ten dele is, te niet gedaan worden", 1 Corinthiërs 10:8-10.

De dienaren des Evangelies zijn slechts zo lang nodig, als er òf nog uitverkorenen te bekeren, òf bekeerden te volmaken zijn tot die mate der volkomenheid, welke God voor de heerlijkheid in deze bedeling bepaald heeft, wanneer dat werk gedaan is, dan houdt hun ambt op. Daarom: hoewel zij als de zonen der weduwe bezig zijn, ledige vaten te eisen, zolang nog de olie vloeit, en ze te ledigen in het grote of hoofdvat, toch zal hun arbeid voltooid zijn, zodra er gene vaten meer zijn, en de olie stilstaat, dan zullen zij de vruchten van hunnen ijver ontvangen, en de beloning voor hun werk zullen zij genieten, 2 Koningen 4:1-6.

"En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen." Ook dit woord "maan" wordt, even als de zon, in de Schrift in verschillende betekenissen gebruikt, nu eens in eigenlijken zin, dan weer voor de wereld en de vervolgers, Jozua 10:13, Openbaring 12:1, Psalm 121:6. Maar hier wordt maan gebezigd voor de gemeente Gods, met betrekking tot haar leven, haren wandel, hare plichten en haar voorbeeldig gedrag, waarin zij in deze bedeling uitmunt, volgens deze woorden uit het Hooglied: "Wie is zij, die er uitziet als de dageraad, schoon gelijk de maan, zuiver als de zon, schrikkelijk als slagorden met banieren?" Hooglied 6:10. Wanneer Johannes dus zegt, dat de heilige stad het licht der maan niet meer behoeft, dan bedoelt hij daarmee, dat zij te dien dage, als het Lam in haar woont, niet meer nodig zal hebben, vorderingen te maken in haar Christendom, want dan zal alles volmaakt zijn, gene doding des vlezes meer, omdat er gene zonde meer zijn zal. Dan zullen de heiligen niet meer, als in vorige tijden, elkaar behoeven te vermanen en te bemoedigen, want dan zal "het sterfelijke van dit leven verslonden" zijn, 2 Corinthiërs 5:4. Dan zullen er geen gebed noch berouw, geen geloof noch goede werken meer nodig wezen, als te voren. "En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen."

Nu zeg ik, heeft het den Heiligen Geest behaagd, de schijnende deugden der gemeente onder het beeld der schijnende maan voor te stellen, omdat, gelijk de gemeente zelf met de maan wordt vergeleken, zo ook hare deugden met het licht der maan, zo zegt Christus: "Laat uw licht also schijnen voor de mensen", Mattheus 5:16, en wederom: "Laat uwe lenden omgord zijn, en de kaarsen brandende", Lukas 12:35, Filippenzen 2:15. Want inderdaad, zo lang wij hier zijn, moet de gemeente des Heeren schijnen, en de gulden stralen des Christendoms tot verkwikking der wereld uitzenden, hetgeen juist in de beoefening der bovengenoemde deugden bestaat. Neem de maan weg, en de nacht is eenzamer geworden, of al staat ze aan het uitspansel en zij schijnt niet, dan wordt de nacht nog geenszins vrolijker. Zo, zeg ik, zou het ook met de wereld zijn, indien er gene gemeente des Heeren in haar midden leefde, of zo die gemeente geen licht verspreidde, waardoor de wereld mocht verkwikt worden. Want zolang de

tijd duurt, heeft ook de wereld zelf het licht der gemeente nodig, maar in dien dag zal er geen tijd meer zijn, wijl dan de eeuwigheid is aangebroken, en dan zal er ook gene wereld, gene wereld met goddelozen meer wezen. Dan ook geen licht der maan meer, om te beschijnen hetgeen niet meer is. Voorts: gelijk de gemeente met haar licht voor de mensen is wat de maan is in den nacht, zo zal ook de gemeente zelf, gelijk ik reeds heb opgemerkt, wanneer zij eenmaal in de heerlijkheid is ingegaan, dat licht niet langer behoeven, wijl zij dan volmaakt zien en van alle onvolmaaktheid verlost zijn zal. Dan zal zij het licht harer kinderen niet meer behoeven om aangespoord te worden tot de enige of andere goede daad, alles zal verricht worden, alles zal volmaakt zijn, want dan is de Heere gekomen. Inderdaad, zolang Christus naar het lichaam afwezig, en Gods werk in de gemeente nog onvoltooid is, zijn beide zon en maan noodwendig, maar wanneer de Heere gekomen, en de arbeid ten einde gebracht is, dan zijn beide overbodig geworden. "Maar het pad der rechtvaardigen is gelijk een schijnend licht, voortgaande en lichtende tot den vollen dag toe", Spreuken 4:18.

Want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare Kaars." Dit is de reden, waarom te dien dage gene zon noch maan meer nodig zullen zijn, namelijk, dat "de heerlijkheid Gods haar heeft verlicht, en het Lam hare Kaars is." Die heerlijkheid Gods moet hier niet verstaan worden als Zijne heerlijkheid, gelijk die der gemeente in deze wereld wordt toebedeeld, want deze heerlijkheid rust op de gemeente in verband met hare Godsverering, en blijft bij haar of wordt haar ontnomen, al naarmate zij de voorschriften des Evangelies opvolgt of verwaarloost, gelijk ik u in het begin-bij de bespreking van het elfde vers-heb aangetoond. Maar de heerlijkheid, waarvan thans sprake is, voldoet aan de behoeften der gemeente ook zonder haren tempel-eredienst, en daarom zijn die eredienst en deszelfs voorschriften voor deze veel grotere heerlijkheid geweken. "De stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen." En waarom niet? Omdat "de heerlijkheid Gods haar heeft verlicht, en het Lam hare Kaars is."

Daarom zeg ik: de heerlijkheid, waarvan de Ziener thans spreekt, zal dezer stad ten deel vallen na de heerlijkheid, die zij in deze wereld ontvangen heeft, daarom, gelijk de Heilige Geest te voren betuigd heeft door den mond van den Profet: "De zon zal u niet meer wezen tot een licht des daags, en tot enen glans zal u de maan niet lichten, maar de Heere zal u wezen tot een eeuwig Licht, en uw God tot uwe Sierlijkheid", Jesaja 60:19

"Want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, enz." Zo was het, toen de tabernakel in de woestijn, en toen later de tempel te Jeruzalem voltooid was, want beider voltooiing is een beeld van de voleinding der gemeente in deze wereld. Van beide lezen wij, dat, toen zij voltooid waren overeenkomstig het beeld, dat van Godswege te voren op den berg verbeeld was, de heerlijkheid des Heeren in beide verscheen, zo dat noch Mozes noch de priesters in staat waren, er binnen te gaan, Exodus 40:33-35, 1 Koningen 8:10, 11. Zo zien wij, dat de stad in heerlijkheid uit den hemel nederdaalt, om in hare eindelijke voltooiing ener nog veel grotere heerlijkheid deelachtig te worden. De heerlijkheid des Heeren was op den berg Sinaï, toen het voorbeeld des tabernakels werd gegeven, maar zij bleef boven den tabernakel, toen deze voltooid was, om aan te duiden, zeg ik, dat de heerlijkheid des Heeren op Zijnen eredienst zal rusten als deze in stand blijft, maar zodra dezelve overbodig wordt, dan zal de heerlijkheid des Heeren onmiddellijk op de gemeente zelf rusten in oneindig groter mate dan zij ze te voren ooit heeft ontvangen.

"Want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en het Lam is hare Kaars." Zie, hoezeer er thans geen tempel, gene zon of maan meer nodig is, toch zal nu Christus, het Lam, de Mens, die als Zoenoffer voor onze verlossing geofferd is, Zijne gemeente voorlichten, "want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare Kaars." Daarom: welke heerlijkheid en zaligheid wij ook in een andere wereld zullen genieten, wij zullen ze niet door middel der verordeningen, maar onmiddellijk door het Lam, dat is: Christus, ontvangen, want "het Lam is hare Kaars."

Door dat woord "Lam" geeft Johannes ons te verstaan, dat het bloed, de dood, en de overwinning van Christus over al Zijne vijanden ons in de heerlijkheid van eeuwig nut zijn zal, want de zoenverdiensten des Lams zijn niet slechts het fundament onzer eeuwige zaligheid, maar bovendien de inhoud van het lied der heerlijkheid, dat de verlost en eeuwig zullen aanheffen, Openbaring 5:9. Het zal het bloed, het zoenbloed des Lams zijn. "Hem, die op den troon zit, en het Lam, zij de dankzegging, en de eer, en de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid, " Openbaring 5:13. In het Lam zijn gevonden de zeven ogen, de zeven geesten Gods, in wier licht wij de diepte dier eeuwige bronnen en fonteinen en de uitnemendheid Zijner heerlijkheid zien zullen, Zacheria 3:9, Openbaring 5:6. Is niet Christus het Hoofd, en zijn wij niet de leden? en ontvangen niet de leden al hun licht, hun wijsheid en hun leiding van het Hoofd? Is Hij niet, beide in deze en in de toekomstige wereld, de Prijs, het Fundament en de Grond onzer zaligheid? En is het mogelijk, dat zulks vergeten worde, of dat het onze vreugde, ons licht en den hemel niet oneindig liefelijker en uitnemender make, zelfs tot in alle eeuwigheid? Onze ziel is nu ingebonden in het bundeltje der levenden bij den Heere, onzen God, 1 Samuel 25:29. En wanneer wij daarheen komen, dan is Hij nog Christus, ons Leven, wanneer wij zullen zijn waar Hij is, dan zullen wij eerst recht Zijne en onze heerlijkheid aanschouwen omdat wij dan met Hem verheerlijkt zijn, Colossenzen 3:3, 4, Johannes 17:24. "Want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is hare Kaars." Of, gelijk Christus zelf gezegd heeft: "En gij dan hebt nu wel droefheid, maar Ik zal u wederom zien, en uw hart zal zich verblijden, en niemand zal uwe blijdschap van u wegnemen, " Johannes 16:22. Tot dusverre over deze heilige stad, haar nederdalen, hare gedaante, hare heerlijkheid en haren voortgang van heerlijkheid tot heerlijkheid.

4. HET AANTAL EN DE EIGENSCHAPPEN VAN DE INWONERS DER HEILIGE STAD.

"En de volken, die zalig worden, zullen in haar licht wandelen, en de koningen der aarde brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve", Openbaring 21:24. Na een uitvoerige en liefelijke beschrijving van de heilige stad of het nieuwe Jeruzalem, komt de Heilige Geest thans tot het volk, dat deze stad bewoont en deelt ons deszelfs talrijkheid en eigenschappen mede.

"En de volken, enz." De volken der wereld, beide Joden en heidenen.

Iedereen weet wat onder volken verstaan wordt, en daarom is bet onnodig, daarover uit te wijden, want in het algemeen bevatten zij de gezamenlijke zondaars der gehele wereld, Efeziërs 2:1-3, 1 Corinthiërs 6:9-11, Titus 3:3. Wanneer Johannes dus zegt, dat de volken in het licht dezer stad zullen wandelen, dan geeft hij ons te kennen, dat ten dage, als de stad rust zal genieten, de zondaars en ongehoorzamen onder de kinderen der mensen bij menigten en als gehele volken zullen komen en zich bij de gemeente Gods aansluiten. "de spinnenkop grijpt met de handen, en is in de paleizen der koningen, Spreuken 30:28.

"En de volken, enz." Dit woord "de volken" is een veelomvattend woord, er wordt niet gezegd: een volk, dit of dat volk, of enige volken, maar onbepaald: de volken, vele volken, sterke volken, al de volken, de volken in het algemeen, alleen deze beperking wordt gemaakt: de volken, die zalig worden, Jesaja 52:15, 60:22, 2:2. En zelfs dit woord is minder een beperking, om de menigte der bekeerlingen te verminderen, dan wel een aanwijzing van de gezindheid, waarin de volken komen zullen, gelijk de Profeet op een andere plaats zegt: En al uwe kinderen zullen van den Heere geleerd zijn, en de vrede uwer kinderen zal groot zijn" Jesaja 54:13, 60:21. "En de volken, die zalig worden, zullen in haar licht wandelen." Zeker, de Heilige Geest zou nimmer op deze wijze gesproken hebben, indien het niet geweest ware om ons aan te tonen, dat ten dage van den bouw der heilige stad een grote oogst van zondaars verzameld zal worden door de genade des Evangelies. En inderdaad: de Schrift gaat overal als met open armen het einde der wereld tegemoet, als of dan bijna alle mensen op aarde de genade en barmhartigheid Gods zullen ontvangen. "De aarde zal vol van kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken," Jesaja 11:9, Habakuk 2:14. Zo zegt de Profeet op een andere plaats, tot troost der bedrukte gemeente: "Ziet, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd, uwe muren zijn steeds voor Mij. Uwe zonen zullen zich haasten, maar uwe verwoesters zullen van u uitgaan. Heft uwe ogen op rondom, en zie, alle dezen vergaderen zich, zij komen tot u: Zo waarachtig als Ik leef, spreekt de Heere, zeker, gij zult u met alle dezen als met een Sieraad bekleden, en gij zult ze u aanbinden, gelijk een bruid. Want in uwe woeste en uwe eenzame plaatsen, en uw verstoord land, gewis nu zult gij benauwd worden van inwoners, en die u verslonden, zullen zich verre van u maken. Nog zullen de kinderen, waarvan gij beroofd waart, zeggen voor uwe oren: De plaats is mij te nauw, wijk van mij, dat ik wonen moge. En gij zult zeggen in uw hart: wie heeft mij dezen gegenereerd, aangezien ik van kinderen beroofd en eenzaam was? Ik was in de gevangenis gegaan, en weggeweken, wie heeft mij dan dezen opgevoed? Ziet, ik was alleen overig gelaten, waar waren dezen?" Jesaja 49:16-21. De menigte der volken zal dus tot den Heere bekeerd en als inwoners van Jeruzalem opgenomen worden, gelijk Johannes zegt: "De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijnen Christus, en Hij zal als Koning heersen in alle eeuwigheid," Openbaring 11:15. En Daniël: "Maar het rijk, en de heerschappij, en de grootheid der koninkrijken onder den gansen hemel, zal gegeven worden den volke der heiligen der hoge plaatsen, welks rijk een eeuwig rijk zijn zal, en alle heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen," Daniël 7:27.

En let hier op: deze beloften zullen vervuld worden in het laatste der dagen, wanneer de laatste fiool wordt uitgegoten, de tijd als de laatste der zeven bazuinen weergalmt, want dan zal deze

stad gebouwd, en Lucifer, de grote draak, uit den hemel geworpen worden, dan zullen alle gevangenen in vrijheid gesteld, en alle volken saamvergaderd worden, "ook de koninkrijken om den Heere te dienen, " Jesaja 2:1, 2, 14:4-6, Psalm 102:21-23, Openbaring 11:15-17. "Juicht, gij Heidenen, met Zijn volk! want Hij zal het bloed Zijner knechten wreken, en Hij zal de wraak op Zijne tegenpartijen doen wederkeren, en verzoenen Zijn land en Zijn volk, " Deuteronomium 32:43. Helaas! het einde der wereld nadert, en alles gaat verloren, indien de Heere met den rijkdom Zijner genade niet tussenbeide komt. Daarom zal weldra voor de laatste maal alvorens alles door het vuur tot as verteerd wordt, het net onder de menigte der vissen worden uitgeworpen, en de overvloed der zee zal, ongetwijfeld, tot Jeruzalem bekeerd worden, Jesaja 60:5. Hoewel Satan en Antichrist hunnen tijd in deze wereld gehad, en door hun verleiding vreselijk onder de mensen-kinderen gewoed hebben, toch zal God hen ten laatste verdoen, en Zijn Zoon "zal de machtigen als enen roof delen, " Jesaja 53:12. Dan wordt deze stad gebouwd, dan wordt haar de heerlijkheid des hemels geschonken, dan zullen een nieuwe hemel en een nieuwe aarde gemaakt worden, Jesaja 66:22, alle onheiligheid in de holen en spelonken der aarde vluchten, de gerechtigheid regeren, 2 Petrus 3:13, en de sluier van aller aangezicht weggenomen, zodat niemand meer door opzettelijk bedrog of blindheid of onwetendheid zal misleid worden, Jesaja 25:7. Dan zullen wij vrolijk zijn in de dingen Gods, zij zullen het vette eten en het zoete drinken, 1 Koningen 4:20, Nehemia 8:10-12. Want "de Heere der heirscharen zal op dezen berg allen volken een vetten maaltijd maken, enen maaltijd van reinen wijn, van vet vol mergs, van reine wijnen, die gezuiverd zijn, " Jesaja 25:6.

En de volken, die zalig worden, zullen in haar licht wandelen." Zij, zullen in haar licht wandelen, " dat is: in haar licht, terwijl zij hier op aarde een zekere mate van reinheid bezit, en wanneer zij eens in de heerlijkheid volmaakt zal wezen in onsterfelijkheid. Merk intussen op, dat, zelfs wanneer haar heerlijk licht dus in de wereld schijnt, er toch nog enigen zullen wezen, die hare heerlijkheid niet zullen zien, noch er zich in verheugen. Maar wie dezen ook zijn, zij hebben geen deel in de heerlijke, zalige privileges dezer stad. "De volken, die zalig worden, zullen in haar licht wandelen."

En de koningen der aarde brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve." Ook deze woorden spreken ons van grote dingen. Eerst zegt ons Johannes, dat de volken, die zalig worden, in het licht dezer stad zullen wandelen, en thans voegt hij er aan toe, dat zelfs de koningen der aarde hun heerlijkheid en eer in dezelve zullen brengen. De volken der natiën zijn slechts stuivers en halve stuivers, maar hun koningen als rijksdaalders en tienguldenstukken. Wanneer de Ziener ons alzo mededeelt, dat de koningen der aarde hun heerlijkheid en eer in de stad brengen, dan geeft hij ons te verstaan, dat voor het Evangelie en de genade Gods, wanneer die in derzelver volle heerlijkheid en algenoegzaamheid zullen blinken, zelfs de groten en machtigen der aarde de vlag strijken en hun minderheid erkennen zullen. "Om uws tempels wil te Jeruzalem, zullen u de koningen geschenk toebrengen, " Psalm 68:29, Jesaja 49:22, 23. "De koningen van Fares en de eilanden zullen geschenken aanbrengen, de koningen van Scheba en Seba zullen vereringen toevoeren, " Psalm 79:10, 11. "Koningen zullen het zien en opstaan, ook vorsten, en zij zullen zich voor u buigen, om des Heeren wil, die getrouw is, om den Heilige Israëls, die u verkoren heeft, " Jesaja 49:7. "En de Heidenen zullen tot uw licht gaan, en de koningen tot den glans, die u is opgegaan, " Jesaja 60:1-5. "De Heidenen zullen uwe gerechtigheid zien, en alle koningen uwe heerlijkheid, " Jesaja 62:2. Ja, "dewelke het niet verkondigd was, die zullen het zien, en welke het niet gehoord hebben, die zullen het verstaan, " Jesaja 52:15., Alle koningen der aarde zullen U, o Heere! loven, wanneer zij gehoord zullen hebben de redenen Uwsmonds. En zij zullen zingen van de wegen des Heeren, want de heerlijkheid des Heeren is groot, " Psalm 138:4-5. Zo zien wij, dat het Evangelie in den aanvang wel voornamelijk armen, kreupelen, blinden en lammen heeft verzameld, maar in het einde der dagen koningen zal overwinnen.

"En de koningen der aarde brengen heerlijkheid en eer in dezelve." In dezelve, dat is: in Jeruzalem. Daarom moet de heilige stad eerst gebouwd zijn, voordat alle koningen haar kunnen beminnen. Inderdaad geloof ik, dat sommigen onder hen mede zullen helpen aan dien arbeid, gelijk Hiram Salomo, en Darius, Cyrus en Artaxerxes Ezra en Nehemia ondersteunden, toen de eerste den tempel bouwde, en de laatsten stad en tempel herbouwden, 2 Kronieken 2:11-15, Ezra 1:1-4, 6:1-3, 7:21. Maar toch, zeg ik, zal de stad eerst wanneer zij voltooid is, met hare schoonheid en heerlijkheid de grote zegepraal over de vorsten behalen. "Gij zult opstaan, " o Heere, "Gij zult U ontfermen over Zion, want de tijd om haar genadig te zijn, want de bestemde tijd is gekomen. Want Uwe knechten hebben een welgevallen aan hare stenen, en hebben medelijden met haar gruis. Dan zullen de Heidenen den Naam des Heeren vrezen, en alle koningen der aarde Uwe heerlijkheid, " Psalm 102:14-16. En inderdaad, voordat deze stad opgebouwd en op hare plaats vastgesteld is, zullen de meeste koningen en groten der aarde zich met andere dingen bezig houden, dan met den berg Zion en het nieuwe Jeruzalem. Zij zullen integendeel hoererij bedrijven met Babylon, de moeder der hoererijen en der gruwelen op aarde, Openbaring 17:2, 12-14, 18:3, 9. Zij zullen, zeg ik, met haar hoereren, en als de hoornen van het beest, hun maîtresse beschermen tegen de pijlen, welke de heiligen met de kracht van Gods Woord voortdurend op haar afschieten. Zij zullen hun zwaarden wetten tegen den Zoon des mensen, en onophoudelijk trachten, Hem Zijnen troon en Zijne macht in Zijne gemeente en in de wereld te ontnemen, Hem, die het Hoofd des lichaams, en over alle heerschappij en macht gesteld is. "Dezen zullen tegen het Lam krijgen, " Openbaring 17:14. Maar ik zeg: ten laatste zal de verlichtende genade Gods, het getrouwe en geduldige lijden der heiligen, en de heerlijkheid, die dan overal van de gemeente van Jezus Christus zal uitstralen, zulk enen invloed gewinnen, dat diezelfde vorsten een mensenhart ontvangen en dingen bedenken, die hun niet gezegd waren, dan zullen zij eindelijk hun liefde voor Babylon verliezen, haar verlaten en met berouw en blijdschap tot Zion komen. En niet alleen dat, maar zij zullen ook God en Zijn volk aan haar wreken en haar vergelden voor de toverijen en bedriegerijen, waarmee zij hen verstrikt had. Zij "zullen de hoer woest maken, en naakt, en zij zullen haar vlees eten, en zullen haar met vuur verbranden, " Openbaring 17:16.

Welnu, gij Babylon, wat zegt gij? Gij, Izébel! de koningen der aarde zullen naar Jeruzalem komen. Uwe kamerlingen zullen u welhaast, ondanks uw geblanket gelaat, het venster uitwerpen. Ja, zij zullen u met hun rossen vertrappen, en de raderen der wagens zullen over u heenvaren, 2 Koningen 9:30-33. Zij zullen u "niet barmhartig zijn, hun stem zal bruisen als de zee, en op paarden zullen zij rijden, het is toegerust als een man ten oorlog, tegen u, o dochter van Babel, " Jeremia 50:41, 42. Ja, wanneer zij beginnen, zullen zij een einde met u maken, zij zullen u haveloos en troosteloos maken, zodat er niet een meer wezen zal, die voor u speelt of danst. De uitgelezenen, waarnaar uwe ziel gelustte, zult gij vergeefs zoeken, Openbaring 10:12-22. "Alzo zal Babel, het sieraad der koninkrijken, de heerlijkheid, de hovaardigheid der Chaldeeën, zijn gelijk als God Sodom en Gomorra omgekeerd heeft. Daar zal gene woonplaats zijn in der eeuwigheid, en zij zal niet bewoond worden van geslacht tot geslacht, en de Arabier zal daar gene tent spannen, en de herders zullen er niet legeren. Maar daar zullen neerliggen de wilde dieren der woestijnen, en hun huizen zullen vervuld worden met schrikkelijke gedierten, en daar zullen de jonge struisen wonen, en de duivelen-spoken en boze geesten zullen er huppelen. (noot: zie bl.54) En wilde dieren der eilanden zullen in zijne verlatene plaatsen elkaar toeroepen, mitsgaders de draken in de wellustige paleizen, hun tijd toch is nabij om te komen, en hun dagen zullen niet vertogen worden, " Jesaja 13:19-22. Zo zult gij op wonderbare wijze ten val komen. Want "vader en moeder hebben zij in u licht geacht, met den vreemdeling hebben zij in het midden van u door verdrukking gehandeld, zij hebben in u den wees en de weduwe verdrukt. Mijne heilige dingen hebt gij veracht, en mijne Sabbatten hebt gij ontheiligd. Achterklappers zijn in u geweest om bloed te vergieten, en in u hebben zij op de bergen

gegeten, zij hebben schandelijkheid in het midden van u gedaan, " Ezechiël 22:6-10. God zal Zijne hand leggen op uw onrechtvaardig verkregen goed, Hij zal van uwe hand het bloed eisen, dat gij vergoten hebt, Hij zal wraak nemen, en Hij zal op u niet aanvallen als een mens, Jesaja 47:1-3. "Gij hebt het lot over Mijn volk geworpen, " zegt God, "en een knechtje gegeven om een hoer, en een meisje verkocht om wijn, dat zij mochten drinken." Gij hebt een verwoesting aangericht onder Mijne pas bekeerden, daarom: "wat hebt gij met Mij te doen, gij Tyrus en Sidon, en alle grenzen van Palestina! Zoudt gij Mij een vergelding wedergeven? Maar zo gij Mij wilt vergelden, lichtelijk, haastelijk zal Ik uwe vergelding op uw hoofd weder brengen, " Joël 3:1-4. Ik zal ze als slijk in uw aangezicht terugwerpen. Spreek Mij nimmer van hetgeen gij eens waart, want hoewel gij vol van wijsheid en volmaakt in schoonheid, in Eden, Gods hof, waart, hoewel alle kostelijk gesteente, Sardisstenen, topazen en diamanten, turkooizen, sardonystenen en jaspisstenen, saffieren, robijnen en smaragden, en goud, uw deksel waren, hoewel gij een gezalfde, overdekkende Cherub waart, die op de bergen, in het midden der vurige stenen, wandeldet, toch hebt gij, door de veelheid uws koophandels, gezondigd en zijt met geweld vervuld geworden "Daarom zal Ik u ontheiligen van Gods berg, en zal u, gij overdekkende Cherub! verdoen uit het midden der vurige stenen", ja "Ik heb u op de aarde henen geworpen, Ik heb u voor het aangezicht der koningen gesteld, om op u te zien." "Allen, die u kennen onder de volken, zijn over u ontzet, gij zijt een grote schrik geworden, en zult er niet meer zijn tot in eeuwigheid, " Ezechiël 28:12-19. "Wat zult gij dan doen, gij verwoeste? al kleedet gij u met scharlaken, al versierdet gij u met gouden sieraad, al schuurdet gij uwe ogen met blanketsel, zo zoudt gij u toch te vergeefs oppronken, de boelen versmaden u, zij zullen uwe ziel zoeken, " Jeremia 4:30.

"En de koningen der aarde brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve." Zie, niet alleen verzaken zij de grote hoer, noch eten alleenlijk haar vlees en verbranden haar met vuur, maar zij komen bovendien over tot Jeruzalem, zij worden overwonnen door de genade van Christus en door de wijsheid van den Zone Gods. Zij zullen tegen het Lam krijgen, maar het Lam zal hen overwinnen, want Het is de Koning der koningen, en Heere der heren, en wie met Hem zijn, zijn Zijne uitverkorenen, Zijne getrouwen. Dan zullen zich allen buigen onder de heerschappij van dien Koning der koningen, den vorst der Joden, Ezra 6:7, en met vreugde zien, dat Hij Zijne gemeente bestuurt volgens Zijne eigene wetten en besluiten, zij zullen niet langer naar het voorbeeld van Jerobeam handelen en gouden kalveren oprichten, opdat het volk afgetrokken worde van Jeruzalem. Dan zullen zij Jezus als Koning der natiën erkennen en als Heer al Zijner heiligen huldigen, Hij zal de kroon dragen, en zij zullen Hem aanbidden, Openbaring 19:12, 15, Jeremia 10:7, Jesaja 52:15, 2 Kronieken 9:23.

DE VEILIGHEID DER STAD: HARE POORTEN ALTIJD OPEN.

En hare poorten zullen niet gesloten worden des daags, want aldaar zal geen nacht zijn." Ziedaar de uitwerking van hetgeen onmiddellijk voorafgaat, namelijk dat de koningen en groten der aarde tot het nieuwe Jeruzalem komen zullen. Want als de hoer woest en naakt gemaakt en met vuur verbrand is, en wanneer de koningen der aarde, die met haar gehoereerd hebben, binnen Jeruzalem komen en deelgenoten worden van derzelve heerlijkheid en schoonheid, waartoe dient dan nog het sluiten der poorten? Helaas! alles wat de koningen en groten der aarde kwaads gedaan hebben aan de gemeente en bruid van Christus, in de dagen des Nieuwen Testaments, het is enig en alleen te wijten aan de toverij en de begoocheling dezer meesteres der ongerechtigheid. "De ruiter steekt omhoog, zo het vlammend zwaard, als de bliksemende spies", tegen de heiligen Gods, "om der grote hoererijen wil der zeer bevallige hoer, der meesteres der toverijen, die met hare hoererijen volken verkocht heeft, en geslachten met hare toverijen", Nahum 3:3-4. Wanneer alzo deze hoer uitgeroeid, en "hare vetten" naar de zijden des afgronds zijn afgedaald, dan zullen de koningen van gezindheid veranderen, en het heilige volk en Christus, zijnen Heere beminnen. Dan moet de stad noodzakelijk even veilig en zeker zijn, als een stad met muren, en geen dief noch wild gedierte behoeft zij meer te vrezen, Jesaja 2:4, Jeremia 33:16, Zacheria 2:4, 14:11.

Vervolgens, die in hun woeden tegen Gods volk en gemeente volharden, worden in de Schrift vaak met vergiftige draken, briesende leeuwen en grijpende wolven vergeleken, Jeremia 51:34, 37. Dat alles zal te dien dage uit de wereld verbannen zijn, zodat de gemeente nimmer meer verontrust, of verplicht zal worden om hare poorten te sluiten, gelijk de Profeet zegt: "In de woningen der draken, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn", Jesaja 35:7. In de woningen der draken, dat is: in de plaatsen der vervolgers, waar zij op de loer gelegen hebben, zal voedsel zijn voor de kudde van Christus. De draak is een vergiftig dier, dat alles besmet waar het komt. Het maakt den bodem kaal en vergiftigt den grond, zodat deze geen gras meer voortbrengt, gelijk geschiedt overal waar de vervolgers woeden. Maar zie! de dagen komen, dat deze draken zullen uitgeroeid, en de grond, dien zij bewoond hebben, zal vruchtbaar gemaakt worden, zodat de kudden komen en aldaar weide vinden. "In de woningen der draken, waar zij gelegen hebben, zal gras met riet en biezen zijn. Er zal geen leeuw zijn, en geen verscheurend gedierte zal daarop komen, noch aldaar gevonden worden, maar de verlostten zullen daarop wandelen. En de vrijgekochten des Heeren zullen wederkeren, en tot Zion komen met gejuich, en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen, vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen weg vlieden", Jesaja 35:7-10. En zo zegt Mozes, dat de Heere "vrede zal geven in het land, dat gij zult te slapen liggen, en niemand zij, die verschrikke." Want Hij "zal het boos gedierte uit het land doen ophouden, en het zwaard zal door uw land niet door gaan", Leviticus 26:6. "En Mijn volk zal in een woonplaats des vredes wonen, en in wel verzekerde woningen, en in stille geruste plaatsen", Jesaja 32:18.

"En hare poorten zullen niet gesloten worden des daags, want aldaar zal geen nacht zijn." Deze uitdrukking "des daags" kan op tweeërlei wijze verstaan worden: òf als den dag, dat de volken tot de heilige stad zullen ingebracht worden, òf als dien harer volheid en volmaaktheid. Nemen wij ze in den eersten zin, zoals hier werkelijk gemeend is, dan ligt het voor de hand, dat de poorten in het geheel niet gesloten worden, wijl ze voortdurend open moeten staan om de volheid der Heidenen binnen te laten. "En uwe poorten zullen steeds open staan, zij zullen des daags of des nachts niet toegesloten worden, opdat men tot u inbrengt het heir der Heidenen, en hun koningen tot u geleid worden", Jesaja 60:11.

Maar wederom: deze dag der genade of der bekering van zondaars kan verstaan worden van den tijd der gevangenschap, of van den dag harer verlossing. Zolang zij nog in gevangenschap

verkeert, wordt zelfs haar langste dag vaak door een nacht van beproeving en verdrukking gevolgd. De dag, waarvan hier sprake is, zal dus dan zijn, wanneer zij volkomenlijk van de woede van het beest, den valschen profeet en de hoer verlost zal wezen. Daarom zegt de Ziener niet slechts, dat "de poorten des daags niet zullen gesloten worden", maar voegt hij er nog aan toe: "want aldaar zal geen nacht zijn", als wilde hij zeggen: ik weet dat, wanneer de gemeente in het tijdperk harer verdrukking verkeert, zij zoveel dagen als nachten zal hebben, maar dan zal het anders zijn: "Uwe zon zal niet meer ondergaan, en uwe maan zal haar licht niet intrekken: want de Heere zal u tot een eeuwig Licht wezen, en de dagen uwer treuring zullen een einde nemen", Jesaja 60:20.

Daarom sluit Johannes den nacht geheel buiten, zeggende: "aldaar zal geen nacht zijn." Inderdaad, nadat dit nieuwe Jeruzalem in deze wereld haar gulden tijd heeft gehad, zal zij nogmaals door den Gog en den Magog met de uiterste woede worden aangevallen, deze vijanden zullen, na een lange rust, op aanstoken des duivels, over de gehele breedte der aarde komen en de heilige stad omsingelen, Ezechiël 28 en 29. Maar zie! te midden hunner ontwerpen zal de Heere vuur en zwavel van den hemel doen regenen om hen te verdelgen, zodat de Gog, al brengt hij ook, na zoveel vrede en rust, enen avond over de gemeente, deze avond geen nacht wordt, en de poorten geopend blijven. Dan zal de zon stilstaan in het midden des hemels, en de nacht zal door een even merkwaardig oordeel Gods uitblijven, Jozua 10. Gelijk een ander Profeet betuigt: "Het zal geschieden, ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen", Zacheria 14:7. Dat is: hoewel hare vijanden ten laatste nog een poging aanwenden om haar te overmeesteren en ten onder te brengen, toch zullen zij op de bergen Israëls vallen en Jeruzalem ter prooi worden. Voor de bewoners der heilige stad zal het één dag wezen, want "aldaar zal geen nacht zijn."

De heerlijkheid en de eer der volken in de stad gebracht.

"En zij zullen de heerlijkheid en de eer der volken daarin brengen", Openbaring 21:26. Dit toont ons aan, gelijk ik zei, hoe ongeveinsd en van ganser harte beide koningen en volken tot Jeruzalem zullen overkomen: zij komen hand aan hand, geen volk zonder zijnen vorst, geen vorst zonder zijn volk, hoewel het zo in de tijden der vervolging is en zijn moet, maar nu gezamenlijk: "zij zullen de heerlijkheid en de eer der volken daarin brengen."

Ik zei u reeds te voren, dat de Joden te dien dage tot het Christelijk geloof zullen bekeerd worden en in de heilige stad een groten naam hebben. Want zij zijn inderdaad de eerstgeborenen, de natuurlijke takken, enz. Wanneer nu Johannes zegt, dat "zij de heerlijkheid en de eer der volken daarin zullen brengen", dan kan ik niet denken, dat hier uitsluitend of hoofdzakelijk van uiterlijke praal en pracht gesproken wordt, maar veeleer van hemelse schatten en heerlijkheid, die de heiligen in deze stad elkaar voortdurend zullen ten geschenke brengen. In deze stad, zeg ik, want ik heb u vroeger reeds aangetoond, dat te dien dage nergens schatten zullen gevonden worden dan te Jeruzalem, elke heilige zal zich daar bevinden, elke genade daar zijn, de kostelijke stenen des heiligdoms, de kostelijke stenen van Zion zullen niet, gelijk thans, in de wereld verspreid liggen, enige hier, andere in het voorschot der grote hoer Babylon, noch zal iets van de privileges der heiligen bij iemand anders gevonden worden. in Babylon zal geen enkele ceterspeler, geen enkele zanger, geen enkele fluit, geen enkele bazuiner meer gehoord worden, "geen kunstenaar van enige kunst zal meer in haar gevonden worden, en geen geluid des molens zal in haar meer gehoord worden. En het licht der kaars zal in haar niet meer schijnen, en de stem eens bruidegoms en ener bruid zal in haar niet meer gehoord worden: want hare kooplieden waren de groten der aarde, want door hare toverij zijn alle volken der aarde verleid geweest", Openbaring 18:22, 23. Al die heerlijkheid zal naar Jeruzalem overgebracht worden, 2 Kronieken 36:7. Christenen! gij moet verstaan, dat er een tijd is, wanneer alle schatten der gemeente in Babel te vinden zijn, gelijk het in de dagen van ouds geweest is, want ten dage, als deze stad gebouwd zal zijn, dan zal alles weer naar

Jeruzalem gebracht worden, gelijk in het type voor afgebeeld is, en alle plaatsen zullen beroofd zijn van de schatten des hemels, behalve Jeruzalem, Ezra 6:1-6, 7:13-16.

Ik versta derhalve onder de heerlijkheid en de eer der volken te dezer plaatse alle schatten der gemeente, en alle genadegaven, die thans nog hier en daar verspreid liggen, in dien dag zullen zij nergens anders te vinden zijn dan in Jeruzalem, in de gemeente, welke naar de wetten haars Konings wandelt. De redenen, waarom ik de heerlijkheid en eer onzer tekstwoorden in dezen zin opvat, zijn de volgende.

Ten eerste. Wijl het zo was in den tijd, toen Jeruzalem, na de Babylonische ballingschap werd opgebouwd: de schatten der Joden, die naar Babel overgevoerd waren, werden teruggegeven en naar Jeruzalem gebracht, gelijk blijkt uit de aangehaalde Schriftuurplaatsen.

Ten tweede. Omdat ik werkelijk vind, dat het land Kanaän, hetwelk van melk en honing vloeide-die, in onze Evangelische taal, de gaven, genade en schatten der gemeente voorstellen-"het sieraad van alle landen" genoemd wordt, Ezechiël 20:6. Aangezien nu Kanaän, om zijne melk en honing, die de troost en de schat der gemeente zijn, het sieraad van alle landen heet, zo houd ik het er voor, dat heerlijkheid en eer in onzen tekst hetzelfde betekenen, Hooglied 4:11.

Ten derde. Wijl ik bij een vergelijking der Profeten ontdek, dat des Christens eer en heerlijkheid hoofdzakelijk gelegen is in hemelse en geestelijke dingen, b.v. in geloof, liefde, ervaring van God, van genade, van Christus, en van het geestelijk leven. Ik lees, dat, bij den bouw der heilige stad, Joden en Heidenen samen komen, en wederkerig aan elkanders heerlijkheid deel zullen erlangen. De Heidenen zullen "uitzuigen en zich verlusten met den glans van de heerlijkheid" der Joden, en de heerlijkheid der Heidenen wederom als een overlopende beek over de Joden zich uitbreiden, Jesaja 66:10-13. Maar ik zeg: dat deze heerlijkheid en eer in uiterlijke dingen zou bestaan, of dat hier een zuiver vleselijke heerlijkheid zou gemeend zijn, is mij te onwaarschijnlijk om het te geloven of er mij in te verheugen. Helaas! ik zie, dat die zielen, welke nu nog geen tiende deel van het leven en den geest der hemelse dingen bezitten, die dan zullen worden uitgestort, in de wereld rondwandelen en de gedachte van met hare heerlijkheid te worden bekleed, minachten. Hoeveel te min zal dan die aardse heerlijkheid geacht worden, wanneer eenmaal de heerlijkheid en goedheid Gods zonder mate geopenbaard wordt? Wederom: kan men zich voorstellen dat de hoogste heerlijkheid, die de Heidenen in de stad tot de Joden brengen, na meer dan zestien eeuwen aan Christus' borst gerust te hebben, ik vraag, kan men zich voorstellen, dat de oogst van zo langen tijd in uiterlijke vertoning zal bestaan? Of ware het zo, zou zulks dan een heilzame artseneij zijn voor de Joden, die met gewonde harten tot Zion komen zullen? Of zo de heerlijkheid, welke de Joden in dien dag van de Heidenen ontvangen zullen, een zodanige ware, zou het dan zijn als "een leven uit de doden" in Evangelischen zin? De gemeente uit de Heidenen zal een muur voor de Joden zijn bij den terugkeer van dezen, maar een muur, die voornamelijk bestaan zal in geestelijke en hemelse bescherming, en daarom ook in uiterlijke beveiliging, Romeinen 11:13-15. "Ik ben een muur, en mijne borsten zijn als torens, zegt de gemeente uit de Heidenen, en op dezen muur zullen de Joden een zilveren paleis bouwen, Hooglied 8:8-10. Maar ik vraag: moet deze muur hoofdzakelijk in uitwendige heerlijkheid, in heerlijkheid dezer aarde bestaan? Of moet dat zilveren paleis iets dergelijks zijn? Gewis niet, maar wanneer God deze stad Jeruzalem gebouwd en de gemeente met zulk een heerlijkheid vervuld heeft, dat zij als het ware een muur om den hemel vormt, dan zullen de Joden, als zij in de stad komen, daardoor aangemoedigd, een paleis bouwen voor geestelijk en hemels genot, om hun broederen te troosten en te verkwikken. In één woord: onder heerlijkheid en eer hebben wij te dezer plaatse vooral de geestelijke en hemelse rijkdommen dezer stad te verstaan, die ten tijde der heerschappij van den Antichrist, hier en daar verborgen hebben gelegen of misbruikt zijn geworden, Psalm 61:5, Hooglied 2:14. Dat alles zal in de heilige stad gebracht worden door de zielen der bekeerden, die de schatten Gods zullen bewaren, en aan welke iedereen van zijnen

overvloed zal mededelen, maar wat de heerlijkheid dezer wereld betreft, de heiligen zullen boven haar verheven zijn, zij zullen ze achten als zilver en hout in de dagen van Salomo, van even weinig waarde als de straatstenen, Jesaja 27:13, 1 Koningen 10:21.

SLECHTS BESLISTE HEILIGEN ZULLEN IN DE STAD BINNENGAAN.

"En in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt, maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams, " Openbaring 21:27.

Ik ben nog niet overtuigd, dat het hoogste standpunt, waartoe de kerk in dezen tijd komen kan, zulk een zuiverheid is, dat zij uitsluitend uitverkorenen bevat, maar dat er overal zullen te vinden zijn, die gene zaligmakende genade aan hun hart ervaren hebben, en zo stel ik mij ook het nieuwe Jeruzalem voor. Toch geloof ik wederom, dat het recht en Evangelisch is, niemand tot enige kerkgemeenschap toe te laten, die niet ogenschijnlijk een geroepene heilige is, 1 Corinthiërs 1:2, 2 Corinthiërs 1:1, Efeziërs 1:12, Filippenzen 1:1. In hoofdzaak ligt ditzelfde beginsel in onze tekstwoorden: "En in haar zal niet inkomen iets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt." Deze woorden zijn hoofdzakelijk gericht tegen een volk, dat loszinnig, slecht, goddeloos is, en denzulken zal gewis nimmer of nooit deelgenootschap aan de gemeente gegeven worden. Want dan zullen alle godsdienstplechtigheden, alle ingaan en uitgaan zo duidelijk en openbaar zijn, en zo nauwkeurig in acht genomen worden, dat er onmogelijk een Kanaäniet in de heilige stad zijn kan, Ezechiël 43:10-11, 44:6-8. "Dit is de wet van het huis: op de hoogte des bergs zal zijn ganse grens, rondom henen, een heiligheid der heiligheden zijn, ziet, dit is de wet van het huis, " Ezechiël 43:12, Joël 3:17, Zacheria 14:21.

En gelijk in dien dag niemand in de stad wordt binnengelaten dan die een beslist gelovige en werkdadig Christen is, zo kan ook niemand in dezelve blijven, die niet trouw blijft aan den Heere. Indien een dezer stenen, die voor den bouw van Gods huis gebruikt zijn, later bevonden zullen worden met de plaag van melaatsheid besmet te zijn, dan zal de priester komen en bevelen, dat zulke stenen weggenomen en aan een onreine plaats, dat is: buiten de stad, geworpen worden, Leviticus 14:40. En bedenk, dat de gemeente op aarde, die alleen geroepene en werkdadige heiligen opneemt-al kan het ook zijn, dat onder hen een Judas of een Demas schuilt, die later blijken niet uitverkoren te zijn geweest-toch binnen hare grenzen heilig is, Numeri 19:22, Efeziërs 5:11, Hebreeënen 12:15, 2 Thessalonicenzen 3:6, 14, 1 Corinthiërs 5:6, 11-13. Maar toch onder deze voorwaarde slechts, dat, zo zij ergens dergelijke plaag ontdekt, aanstonds gehandeld worde overeenkomstig de Evangelische voorschriften. De reden, waarom de gemeente ook niet-uitverkorenen in haar midden heeft, hoewel die toch voor heilig worden aangezien, is deze: de gemeente oordeelt naar iemands woorden en daden, maar kan in niemands hart blikken, zij kan niet anders dan iedereen aannemen, die in zijn wandel en handel is gelijk hij zijn moet. Ik herhaal dus wat ik te voren zei: deze woorden van uitsluiting der zondaars buiten de gemeente, moeten niet zo verstaan worden, dat zij, die in woord en daad zich als heiligen gedragen, volgens de regelen des Evangelies, zullen buitengesloten worden, maar wel, dat geen openbare zondaar word toegelaten. Dezen zijn degenen, die ontreinigen, die gruwelijkheid doen en leugen spreken, niemand van hen zal binnen de stad komen.

"Maar die geschreven zijn in het boek des levens des Lams." Deze woorden verklaren ons de zaak nader: Zij, alleen zij, die gevonden worden, geschreven te zijn in het boek des levens des Lams, zullen in de heilige stad binnengaan. De uitdrukking "het boek des levens" heeft in de Schrift tweërlei betekenis: ten eerste: het boek van Gods eeuwige genade en barmhartigheid in Christus, waar alle uitverkorenen van eeuwigheid opgetekend staan, en ten tweede, het boek des levens, waarin de Heere Jezus al de geroepene en werkdadige heiligen heeft neergeschreven: want deze beide heten: het boek des levens. De eerste betekenis vind ik in deze teksten: Lukas 10:20, 2 Timotheus 2:19, Filippenzen 4:3. En de tweede in: Exodus 32:32, 33, Openbaring 22:19, en in de woorden van onzen tekst.

Nu moet het boek des levens te dezer plaatse niet genomen worden in den beperkten zin, als alleen diegenen bevattende, welke door God ten eeuwigen leven uitverkoren zijn, maar ook

allen die wandelen overeenkomstig de voorschriften der zichtbare gemeente, en allen, die door de gaven en werking van bijzondere genade, binnen de grenzen dier voorschriften vallen. Zo was het ook in het type bij den terugkeer uit de Babylonische gevangenschap: niemand werd tot de Joden gerekend dan zij, wier afstamming van de vaderen uit de geslachtsregisters bewezen kon worden, en allen anderen werd gezegd, dat zij geen deel, noch gerechtigheid, noch gedachtenis in Jeruzalem hadden, Ezra 2:62, 63, Nehemia 7:64, 65, 2:20.

Onder het boek des levens hebben wij dus hier te verstaan het boek, waarin de verordeningen en privileges dezer stad vermeld zijn, en dat alzo allen bevat, die binnen de grenzen dier verordeningen en privileges, uiterlijk althans, zich bewegen. Wij behoeven slechts het volgende te overdenken:

Ten eerste. Zij, die zich geheel met de uiterlijke kerkgemeenschap verenigen, zullen in deze stad gevonden worden, en toch zal daar niemand inkomen dan die geschreven zijn in het boek des levens des Lams.

Ten tweede. De zichtbare kerkgemeenschap vraagt niet uitsluitend naar uitverkorene heiligen, en dat kan zij ook niet, want indien de gemeente niemand mocht opnemen dan dezulken van wier uitverkiezing ze zeker is, dan kon ze niemand opnemen, want het is onmogelijk, dat enig kerkgenootschap onfeilbaar zij in het beoordelen van degenen, die tot deszelfs gemeenschap wenssen toegelaten te worden.

Ten derde. Gelijk ik zei, moeten wij hier onder het boek des levens des Lams dat boek verstaan, waarin alle zichtbare heiligen, uitverkoren of niet, staan opgeschreven, een boek dus, waarin iemands naam eerst opgetekend, en daarna weer uitgeschrapt kan worden, naarmate zijn wandel met het Evangelie in overeenstemming of in tegenspraak is. Zo iets kan alleen geschieden in een boek, dat aan alle regelen van uiterlijke heiligheid en uiterlijke zonde gebonden is. Er is hier dus sprake van bepaalde voorschriften, waarnaar leden opgenomen worden in, of verbannen worden uit de zichtbare kerkgemeenschap, en wyl de voorschriften, waarnaar zulks geschiedt, in het Testament onzes Heeren Jezus Christus vermeld staan, is het niet onjuist dat boek het boek des levens te noemen-het handelt over het ingaan binnen of het uitgaan buiten deze stad. "Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn, en indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is, " Openbaring 22:18, 19. O, hoe gelukkig is hij, die niet alleen een zichtbare, maar ook een onzichtbare heilige is! Openbaring 3:5. Hij zal niet uitgedaan worden uit het boek des levens, uit het boek van Gods eeuwige genade en barmhartigheid, wanneer anderen kans hebben, hun deel te verliezen niet alleen in den hemel, maar ook onder degenen, die de zichtbare gemeente uitmaken.

Ten vierde. Om de zaak nog duidelijker te verklaren: in de zichtbare gemeente zijn niet alleen zonen, maar ook dienstknechten, dat is: zij die werkelijk uitverkoren zijn, maar ook zulken, die een gave hebben ontvangen ter volmaking der gemeente onder Christus, die in deze wereld in Christus' dienst staan, Ezechiël 46:16,17. Nu, zeg ik, heeft de dienstknecht in den tegenwoordigen tijd even goed zijne plaats in de gemeente als een zoon, hoewel niet de plaats eens zoons, maar die eens dienstknechts, een plaats der bediening, hetzij om te prediken, om te profeteren, om opzicht te houden, hetzij voor enig ander ambt, 1 Corinthiërs 12:7, Efeziërs 4:11,12. Dat alles kan geschieden door enen mens zonder genade, en zulks door de bestelling van Christus, tot hun getal behoorden Judas, Demas, Hymeneüs, Filetus en anderen, die wel enen tijd lang dienaren waren in de gemeente van Christus, maar desniettemin zelfden vreemd aan het leven en de macht en de zaligende uitwerking der rechtvaardigende en behoedende genade des Evangelies, 1 Corinthiërs 13:1-4, Mattheus 26:14-18. Gelijk gezegd is door den Profeet: "En uitlanders zullen staan, en uwe kudden weiden, en vreemden zullen uwe akkerlieden en uwe wijngaardeniers zijn, " Jesaja 61:5. Want inderdaad, Christus zal

denzulken, die gene zaligmakende genade hebben ontvangen, toch zoveel kennis en verstand in de verborgenheden van het Koninkrijk Gods geven, dat zij tot nut der gemeente arbeiden, de kudde weiden, den harden grond veler harten omploegen en ze uit den zondenslaap wakker schudden. Zo zegt Christus: "De dienstknecht blijft niet eeuwiglijk in het huis, de Zoon blijft er eeuwiglijk," Johannes 8:35. En de Profeet: "Alzo zegt de Heere Heere: wanneer de vorst aan iemand van Zijne zonen een geschenk zal geven, dat zullen Zijne zonen hebben, het zal hun bezitting zijn in erfenis. Maar wanneer Hij van Zijne erfenis een geschenk zal geven aan enen van Zijne knechten, die zal dat hebben tot het vrijjaar toe, dan zal het tot den Vorst wederkeren: het is immers Zijne erfenis, Zijne zonen zullen het hebben," Ezechiël 46:16, 17. Sommigen hebben inderdaad èn genade èn gaven, dezulken zullen zowel voordeel van als beloning voor hun gaven ontvangen, maar zij integendeel, die alleen gaven hebben, worden buitengesloten zodra de gave ophoudt, en zij der gemeente geen nut meer kunnen aanbrengen, alleen de zonen blijven eeuwig. Daaruit zien wij, dat de gemeente op aarde niet alleen uitverkorenen, maar ook dezulken opneemt-en dat naar de voorschriften van het boek des levens-die uiterlijk als heiligen wandelen, en zo doet evenzeer de Heere Christus, wanneer Hij sommigen in Zijne gemeente als dienaars en knechten gebruikt, die in strikten zin noch zonen noch leden, en toch opgeschreven zijn in dat boek des levens, waarvan hier klaarblijkelijk sprake is, omdat zij met Christus' goedkeuring in de gemeente opgenomen en met gaven en bekwaamheden uitgerust zijn, om te stichten en op te bouwen. Nu wordt zo iemand als dienaar opgenomen, hoewel de gemeente hem om andere redenen niet afwijst. De gemeente ontvangt niemand op grond zijner gaven alleen, maar op grond zijner schijnbare genade, zijner Evangelische bekering, zijner geloofsbelijdenis of zijns Christelijken wandels, en dat alles kan men in iemand opmerken, die toch geen uitverkorene is, die wel de waarheid, maar niet de zaligmakende kracht des Evangelies kent, Hebreëen 6:4-6.

Ten vijfde. Wat ik omtrent kerkelijke gemeenschap, en bijgevolg van dit boek des levens gezegd heb, moet noodwendig een Evangelische waarheid zijn, ja een werkelijkheid zelfs in het nieuwe Jeruzalem, omdat, behalve hetgeen ik reeds heb gezegd, u in deze stad bij de komst des Heeren-welke komst plaats zal vinden enigen tijd na den bouw der stad onder de inwoners ook "dwaze maagden" zullen gevonden worden, die de zaligmakende genade Gods in hun ziel missen. Maar toch.

1. worden dezulken dan tot, de gemeente gerekend, ja door Christus zelf maagden genoemd, dat is: dezulken, die hun belijdenis niet verloochend hebben,
2. zijn zij maagden, die elke hare lamp medegebracht hebben, zo goed als de wijze maagden,
3. zijn zij maagden, die zich van de onreinigheid dezer wereld hebben afgescheiden,
4. behoren zij tot de zichtbare heiligen, tot op de komst van Christus, Mattheus 25:1-10. Want toen riepen zij: "Onze lampen gaan uit." Dezen zeg ik, zijn die begaafden, welke een plaats hebben in de gemeente en in het boek des levens, en toch, hoewel ze op die plaats blijven, in de toekomst onzes Heeren zullen blijken, alleen gaven, en gene genade te hebben ontvangen: al zijn zij zichtbare heiligen geweest, toch zullen dan hun geheime zonden ontdekt, en zij zelven verworpen worden.

Om te besluiten: Indien de Schrift zegt, dat niets, dat ontreinigt, en gruwelijkheid doet, en leugen spreekt, in de stad zal inkomen, en deze toestand toch nog die is der gemeente op aarde, hoe kunnen dan zij, die zich daaraan schuldig maken, hoop voeden, dat zij tot de hemelse gemeente zullen behoren? Wederom: Indien velen dergenen, welke van God gaven ontvangen hebben en die ten nutte der gemeente aanwenden, toch eens buitengesloten zullen worden, wat zal dan met hen geschieden, die noch gaven noch genade bezitten, gelijk iedereen, die ogen heeft, zien kan? Zij, die, in plaats van akkerlieden en wijngaardeniers der gemeente, dieven, rovers, vervolgers, enz. zijn! Ja, als velen, wier namen in het boek des levens geprijkt hebben, evenwel verloren gaan, wat zal dan van hen worden, die nimmer in dat boek

opgenomen werden? Zullen zij niet nog gewisser omkomen? "En zo iemand niet gevonden werd geschreven te zijn in het boek des levens, die werd geworpen in de poel des vuurs, " Openbaring 20:15.

OP WELKE WIJZE DE INWONERS DER HEILIGE STAD VOORTDUREND MET LEVEN, VREDE, GEMAK, RUST EN LIEFELIJKHEID VERZADIGD WORDEN.

Nadat Johannes ons alzo de stad, hare gedaante, heerlijkheid, inwoners, enz. heeft aangetoond, gaat hij thans over tot de beschrijving van het zalig leven der inwoners.

Haar drank het water des levens. "En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens." Het water des levens is niets anders dan de menigvuldige genade Gods in Christus, welke over de inwoners van het nieuwe Jeruzalem wordt uitgestort, daarmee wordt de stad bewaterd en verkwikt, gelijk de aarde met enen milden regen ten dienste van hen, die ze bewonen, want beide woorden: water en leven zijn figuurlijke uitdrukkingen voor beter en kostelijker dingen. En inderdaad wordt Gods genade en barmhartigheid in de Schrift menigmaal met water, een fontein, een zee, enz. vergeleken, Zacheria 13:1, Micha 7:18, 19.

Zij wordt water genoemd. Met water wordt de genade Gods in Christus vergeleken:

1. Omdat gene ziel van hare schuld en smet gewassen kan worden dan door de genade des Heeren, Efeziërs 1:7. "Daarna wies Ik u met water, en Ik spoelde uw bloed van u af, en zalfde u met olie, " Ezechiël 16:9,

2. Omdat zij den geestelijken dorst lest van allen, die aan deze bron komen drinken, Jesaja 41:18. "En die dorst heeft, kome, en die wil, neme het water des levens om niet, " Op 22:17. En wederom: "Zo wie gedronken zal hebben van het water, dat Ik hem geven zal, dien zal in eeuwigheid niet dorsten, " Johannes 4:14.

Water des levens. De menigvuldige genade Gods wordt "water des levens" geheten, om verschillende redenen. Ten eerste, omdat zij de ziel, die daarvan drinkt, van den dood en den vloek der zonde verlost, en een beginsel van leven en hemelse zaligheid in haar plant. "En het zal geschieden, dat alle levende ziel, die er wemelt, .. zal leven, alles waarheen deze beek zal komen", Ezechiël 47:9. Ten tweede, omdat uit haar al die hemelse en geestelijke verkwikking en versterking voortvloeit, die gelijk aqua vitae de ziel doen herleven en nieuwen moed scheppen, wanneer zij op het punt is, te wanhopen of in de ellende te verzinken. "De beekjes der rivier zullen verblijden de stad Gods, " Psalm 46:5.

Ten derde wijl ze de ziel geneest van alle geestelijke ongesteldheden en ziekten, die het gevolg zijn van de zonde, welke nog overgebleven is. "En daar zal zeer veel vis zijn-mensen namelijk, Mattheus 4:19, omdat deze wateren daarheen zullen gekomen zijn, en zij zullen gezond worden, en het zal leven, alles, waarheen deze beek zal komen, " Ezechiël 47:9. Ten vierde wijl een iegelijk, die daarvan drinkt, niet zal sterven, maar het water, dat Christus hem geeft, wordt in hem "een fontein des waters, springende tot in het eeuwige leven", daarom noemt de Heiland het op een andere plaats "levend water, " omdat het des mensen leven wekt, vermeerdert, onderhoudt en bewaart, Johannes 4:10-14.

Water des levens, klaar als kristal. "En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal." Zie, het heet water, water des levens, zuiver water des levens, zuiver water des levens klaar als kristal. Deze woorden "zuiver", "klaar als kristal" zijn om een dubbele reden er aan toegevoegd:

1. om aan te tonen dat slechts de genade den zondaar kan behouden. en
2. om te kennen te geven, dat de leer der genade in dien dag zuiver zal zijn, ontdaan van al die onreinheid, die ze sedert lang, tot op dezen dag toe, besmet.

In de eerste plaats. Deze woorden tonen ons aan, dat het alleen de genade, de zuivere genade, is, waardoor de zondaar behouden wordt, genade die niet het minste onzerzijds aanneemt als bijdrage tot onze verlossing, wij "worden om niet gerechtvaardigd uit Zijne genade, door de verlossing, die in Jezus Christus is", Romeinen 3:24. Gelijk de Profet zegt: "Dan zal Ik rein

water op u sprengen, en gij zult rein worden: van al uwe onreinigheden en van al uwe drekgoden zal Ik u reinigen. Ik doe het niet om uwentwil, spreekt de Heere Heere, het zij u bekend! Schaamt u en wordt schaamrood van uwe wegen, gij huis Israëls! Ezechiël 36:35, 32, 33. Het is inderdaad zuiver water-zuiver in zijne bestanddelen, zuiver in zijne uitwerking, het wast om niet en volkomen rein. "Van al uwe drekgoden zal Ik u reinigen", Ezechiël 36:25, 16:9.

In de tweede plaats. Deze woorden "zuiver" en "klaar als kristal" geven ons te kennen, dat de leer der genade, in den dag van het nieuwe Jeruzalem, zal gezuiverd worden van al die onreine en onheilige bijvoegsels, die de zonde, de duivel en de wijsheid dezer wereld in de rivier van het water des levens hebben geworpen, te dien dage zullen deze verontreinigers verre zijn, en alle beekjes der rivier op het zorgvuldigst gezuiverd worden. "En Ik zal hare beesten verdoen van bij de grote wateren, en geen mensenvoet zal ze meer beroeren, en gene beestenklauwen zullen ze beroeren. Dan zal ik hunlieder wateren doen zinken, en Ik zal hunlieder rivieren doen gaan als olie, spreekt de Heere Heere", Ezechiël 32:13, 14.

"En bij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal." Wanneer Johannes zegt, dat hij die rivier zag, dan wil hij ons doen verstaan, hoe open en voor alle inwoners der stad toegankelijk, deze rivier door hun stad zal stromen, want hij stelt in dit gezicht als het ware de kinderen van het nieuwe Jeruzalem voor, gelijk God tot Ezechiël zegt: "Alzo zult gij hun tot een wonderteken zijn, " en "dan zullen zij doen, gelijk als gij gedaan hebt, " Ezechiël 24:27, 22. Zo zag hier Johannes een zuivere rivier van het water des levens: Ik ben in dit opzicht een wonderteken voor het huis van Israël en de inwoners der heilige stad, zij zullen doen wat ik gedaan heb, en zien wat ik heb gezien. Zo zegt de gemeente en bevolking dezer stad: "Gelijk wij gehoord hadden, alzo hebben wij gezien in de stad des Heeren onzes Gods, " Psalm 48:9. Er zal een fontein geopend worden voor het huis Davids, die nimmer meer zal verstopt of vernietigd worden, Zacheria 13:1-2.

Vanwaar dit water komt, en waarheen het vloeit.

En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit den troon Gods en des Lams." In deze woorden liggen twee aanwijzingen opgesloten, nl.

1. een verborgene, waarheen dit water des levens vloeit, en
2. een duidelijk uitgesprokene, vanwaar het komt.

Ten eerste. Waarheen vloeit dit water. Het vloeit gelijkelijk tot Joden en Heidenen, en zo was het nimmer sedert de Mozaïsche wet gegeven werd: onder de oude bedeling vloeide het voornamelijk onder Israël, en onder de nieuwe worden deszelfs beekjes onder de Heidenen gevonden. Maar dan zal het niet langer bijna uitsluitend een gedeelte der zondaars toevloeien, niet langer bij voorkeur tot de Joden, noch vooral onder de Heidenen, integendeel, allen zullen gelijkelijk gedrenkt worden en evenzeer de heilzame werking van dit aqua vitae ondervinden. "Ook zal het te dien dage geschieden, " zegt de Profeet, "dat er levende wateren uit Jeruzalem zullen vlieten, de helft van die naar de Oostzee, en de helft van die naar de achterste zee aan, zij zullen des zomers en des winters zijn, " Zacheria 14:8. Onder "de levende wateren" hebben wij hetzelfde te verstaan, wat onze tekst het water des levens" noemt, "de oostzee" betekent de Joden, omdat zij het eerst Gods uitverkoren volk waren, en "de achterste zee" de Heidenen, omdat die later ingeënt zijn. En wijl alle geslacht der aarde tot deze twee volken behoort, vat Ezechiël ze samen in zijn gezicht en noemt ze "zeer veel vis uit de twee beken", en alle vis, waarheen deze beek zal komen, onverschillig of het Joden of Heidenen zijn, zal leven. "Ook zal het geschieden, dat er vissers-Evangelie-dienaars- aan dezelve zullen staan, van En-Gedi aan tot En-eglaïm toe, daar zullen plaatsen zijn tot uitspreiding der netten: haar vis zal naar zijnen aard wezen als de vis van de grote zee, zeer menigvuldig, " Ezechiel 47:10. En een ander Profeet zegt: "De menigte der zee zal tot u gekeerd worden, " Jesaja 60:5.

En nu een enkel woord aangaande de wijze, waarop dit water overal heenvloeit. Wat voortvloeit, komt allengs verder. Het gaat eerst een eind, dan wat verder, vervolgens al verder en verder, totdat het ten laatste alles besproeit. Dit ligt opgesloten in het woord "voortkomende," als Johannes ons mededeelt, dat deze rivier van het water des levens voortkwam uit den troon Gods en des Lams. Deze waarheid wordt ons door den Profeet Ezechiël in een beeld ontwikkeld, wanneer hij zegt, dat het water hem eerst tot aan de enkelen kwam, daarna tot aan de knieën steeg, vervolgens tot aan de lendenen reikte en eindelijk een rivier werd, waar men door zwemmen moest, Ezechiël 47:1-3.

1. Het water komt tot aan de enkelen, dat is: de ziel is eerst een kindeke in Goddelijke dingen, gelijk de Apostel spreekt van "kinderkens", 1 Johannes 2:12.

2. Het stijgt van de enkelen tot aan de knieën, dat is: de Christen wast van een kind op tot een jongeling, vlug en sterk, iemand, die dieper in de dingen Gods heeft leren inzien, en in staat gesteld is met den boze te strijden en hem te overwinnen, 1 Johannes 2:13.

3. Het blijft stijgen en bereikt vervolgens de lendenen, dat is: gelijk de genade van kinderkens jongelingen maakt, zo ontwikkelt ze de jongelingen tot vaders in Christus, zij worden bevestigd, geleerd, vastberaden, veilige gidsen en uitleggers van de verborgenheden des Koninkrijks, die uit hunnen schat oude en nieuwe dingen voortbrengen.

4. Eindelijk wordt het water een rivier, waar men door zwemmen moet. Dit betekent onzen overgang in de eeuwigheid, wanneer wij alle hoogten en diepten, alle lengten en breedten der genade hebben overschreden en ze niet langer door enen spiegel, aanschouwen. "Maar de Heere zal aldaar bij ons heerlijker zijn, het zal zijn een plaats van rivieren, van wijde stromen, gene roeischiit zal daar doorvaren, en geen treffelijk schip zal daar overvaren," Jesaja 33:21. Zo worden wij wedergeboren en zijn dan kinderen, wien het water tot aan de enkelen komt, allengs komt het water dan hoger en hoger: wij groeien op tot jongelingen, worden mannen en vaders, het water staat niet stil, maar wast voortdurend en ongemerkt, eindelijk kunnen wij niet langer blijven staan: wij worden door den stroom opgenomen en medegevoerd, wij bevinden ons in een grote, brede rivier, die ons op hare wateren de havens der eeuwigheid binnenbrengt.

Ten tweede. Vanwaar komt dit water? "En Hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voorkomende uit den troon Gods en des Lams." Nu deelt ons de Ziener in duidelijke woorden mede, waar wij de bron dezer rivier te zoeken hebben. Zij komt voort, zegt Johannes, "uit den troon Gods en des Lams". "Uit den troon Gods". Die troon Gods heet op een andere plaats "het verzoendeksel" of "de troon der genade", vanwaar altijd, maar thans op overvloedige wijze, de genade onzes Heeren en Heilands Jezus Christus, in de heerlijkheid des Evangelies, den bewoners der heilige stad toevloeit, Exodus 25:22, Hebrëen 4:16. Wanneer wij dus lezen, dat de rivier voortkomt uit den troon Gods, dan is het alsof de Ziener ons toeroepen wilde: ik zag uit de ingewanden van Gods barmhartigheid onophoudelijk de levensstromen der eeuwige genade-fonteinen afvloeien, en ik ontdekte hoe zij tot midden in de stad stroomden, zodat alle bewoners konden drinken, en zich voortdurend in frisse, groene weiden verlustigen. "O alle gij dorstigen! komt tot de wateren", Jesaja 55:1.

"Voortkomende uit den troon Gods en des Lams." In de bijvoeging "en des Lams" worden ons twee bijzondere dingen voorgesteld.

Ten eerste. De troon Gods is ook tot troon des Lams gemaakt, waarop Hij, ter beloning voor Zijn lijden en Zijne zegepraal over de zonde, den duivel en alle andere vijanden, gezeten is, en vanwaar Hij als opperste Heere over de ganse wereld regeert. Hij is zittende aan de rechterhand der macht Gods, aan de rechterhand der hoogste Majesteit, gelijk Jezus zelf gezegd heeft: "Die overwint, Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijnen troon, gelijk als Ik overwonnen heb, en ben gezeten met Mijnen Vader in Zijnen troon", Openbaring 3:21. De genoemde woorden betekenen alzo, dat de inwoners der stad leven, vrede en vreugde in den Heiligen Geest genieten zullen, krachtens het koningschap onzes Heeren Jezus Christus, zowel

als krachtens Zijn profetisch en priesterambt. In onze dagen heeft de gemeente er weinig begrip van, wat al vreugde, vrede en leven in Christus te genieten is, juist omdat Christus' verdiensten en middelaarswerkzaamheid haar nog zo verborgen blijven, maar zij weet in het geheel niet welke overvloed van hemelse vreugde, van hemels leven, van hemelsen vrede haar in Christus te beurt zal vallen, wanneer Hij eenmaal in het midden van het nieuwe Jeruzalem haar alleen regeren zal. Gene der bedieningen van Jezus Christus zit op aarde op den troon, hoewel het in den hemel immer wel zo is. O, de dag komt, dat zij volkomenlijk gekend en geëerd zullen worden, ook in de gemeente op aarde, dan zullen zij, in hare volle lengte en breedte, diepte en hoogte, Zijner gemeente geopenbaard worden, en allen mensen zichtbaar zijn. "En de maan zal schaamrood worden, en de zon zal beschaamd worden, als de Heere der heirscharen regeren zal op den berg Zion en te Jeruzalem, en voor Zijne oudsten zal heerlijkheid zijn", Jesaja 24:23. "Och, dat Gij de hemelen scheurdet, dat Gij nederkwaamt, dat de bergen van uw aangezicht vervloten", Jesaja 64:1. O, dat de dag kwam, wanneer de rook voortkomen zal uit den tempel Gods, dat de mensen mochten ingaan en God op Zijnen troon ontmoeten, en met Jezus in al Zijne verlossersheerlijkheid op Zijnen troon zitten. Zo zal het met u, Zion! spoedig wezen, "de vrede uwer kinderen zal groot zijn", Jesaja 54 :13.

Ten tweede. Gelijk alle genade uit den troon Gods voortkomt, zo ontspringt ze evenzeer uit den troon des Lams, dat is: niemand ontvangt genade dan door de zegepraal, die Jezus Christus behaald heeft. Wij "worden om niet gerechtvaardigd, uit Zijne genade, door de verlossing, die in Christus Jezus is", Romeinen 3:24. En wederom: "In Dewelke wij hebben de verlossing door Zijn bloed, namelijk de vergeving der misdaden, naar den rijkdom Zijner genade", Efeziërs 1:7. Daaruit mogen wij besluiten, dat, wanneer deze dingen in hun reinheid tot ons komen-d.i. wanneer de genade ons toestroomt bevrijd van alle vervalsing en menselijke overlevering-dan alle leugenachtige en dwaalbegrippen zullen wegvallen. Want deze rivier wast niet alleen de zonde en smet af van hen, die waarlijk genade hebben ontvangen, maar zal ook alle ketterse en dwalende mensen verdoen, gelijk weleer de Egyptenaren in de Schelfzee zijn verdronken, die Schelfzee was tegelijk een muur ter bescherming voor Israël, en het verderf voor Farao en zijn heir, dat Gods verlost volk hittiglijk najaagde, Hebréeën 11:29. De reden, waarom wij tegenwoordig zulk een verwarring in Godsdienstzaken aanschouwen, is dat ons de zuivere beekjes dezer rivier ontbreken, maar alles zal hersteld en recht worden, wanneer de gehele stad door het water dezer een rivier besproeid, en allen met haar zuiver en klaar water gedrenkt worden, dan zullen allen dezelfde Geest indrinken, en dezelfde dauw des hemels zal allen bevochtigen.

Haar voedsel de Boom des levens.

"In het midden van hare straat, en op de een en de andere zijde der rivier was de Boom des levens, voortbrengende twaalf vruchten, van maand tot maand gevende zijne vrucht, en de bladeren des Booms waren tot genezing der Heidenen", Openbaring 22:2. Deze Boom des levens is de Heere Jezus Christus, en dat Hij hier een Boom en niet met een anderen naam genoemd wordt, geeft ons te kennen, hoe vruchtbaar en onbegrijpelijk heilzaam Zijne verdiensten voor alle inwoners der stad zijn zullen. Deze is de Boom, tussen welks takken de vogelen des hemels zeker wonen, en waar zij een schuilplaats vinden tegen de verzengende hitte der vervolging in deze wereld, gelijk Gods Woord ons leert, Mattheus 13:31, 32.

De plaats van deze boom in het midden der stad. Alvorens over den boom zelf, over zijne vruchten, zijne ongemene vruchtbaarheid en de geneeskraft zijner bladeren te spreken, wil ik een paar gevolgtrekkingen afleiden uit zijne plaats in het midden der straat dezer stad.

Ten eerste. De stad komt hierin met den hof Eden overeen, want ook daar stond een boom des levens in het midden van het paradijs, dat onzen eersten ouders als woonplaats werd geschonken, toen zij geschapen waren. Gelijk de wereld dus met een paradijs begonnen is, zo zal zij ook, wanneer Satan en zonde uitgewoed zijn, als een paradijs besluiten. Dit nieuwe

Jeruzalem zal het einde der wereld zijn, en in haar midden zal de Boom des levens gevonden worden, gelijk die stond in het midden van den Goddelijken hof, bij het begin der wereld. Maar in dit nieuwe paradijs zal geen boom der kennis zijn, noch een wet der werken om heerschappij te voeren en Gods kinderen mogelijkerwijze, om het eten van verboden vrucht, uit te drijven, neen, alleen de Boom des levens zal daar den scepter voeren, en Zijne vrucht zal enkel heilzaam werken, genezing der Heidenen aanbrengen.

1. Dat de Boom des levens in het midden der stad staat, duidt aan, dat alle inwoners door dezelve beschaduwd, verfrist, door zijne aangenaamheid verkwikt en met zijne vruchten verzadigd zullen worden. Daarom vermelden de Schriften zijne heerlijke eigenschappen voor de gemeente onder deze beelden: "Als een appelboom onder de bomen des wouds, zo is mijn Liefste onder de zonen: ik heb groten lust in Zijne schaduw, en zit er onder, en Zijne vrucht is mijn gehemelte zoet", Hooglied 2:3. En inderdaad, de schaduw van den Boom des levens is altijd verkwikkend voor den moeden, uitgeputten pelgrim, maar dan zal zij het in nog veel hogere mate zijn. "Zij zullen wederkeren, zittende onder Zijne schaduw, zij zullen ten leven voortbrengen als koren, en bloeien als de wijnstok, Zijne gedachtenis zal zijn als de wijn van Libanon", Hosea 14:8. Zie,

a. zijne schaduw zal ons doen terugkeren, dat is: tot onze eerste liefde, tot de dagen onzer jeugd, tot ons jonge, frisse, tedere, bloeiende geloof, liefde en zelfverloochening, die in ons leefden ten dage onzer verloving.

b. Zijne schaduw doet ons herleven als koren, gelijk het koren herleeft wanneer het, na lang aan de brandende zonnestrallen te zijn blootgesteld, door een heerlijken regen verfrist wordt.

c. Zijne schaduw doet ons groeien, wij zullen bloeien als de wijnstok, dat is: voorspoedig, snel en overvloedig.

d. Eindelijk zal dan ook onze gedachtenis zijn als de wijn van Libanon. Deze Boom is een welriekende boom, wie onder Zijne schaduw rust, neemt Zijn heerlijken geur in zich op en verspreidt dezelve als de wijn Uwer genade, o Heere! en als de welriekende zalving des hemels. Toen de bruid slechts opstond om haren Bruidegom open te doen, "drupten hare handen van mirre, en hare vingers van vloeiende mirre, op de handhaven des slots", Hooglied 5:5. O, het zullen groene, frisse, levende, bloeiende en groeiende Christenen zijn, die in de straat van het nieuwe Jeruzalem wandelen! "Ik zal hem zijn als een groenende dennenboom, uwe vrucht is uit Mij gevonden". Hosea 14:9.

2. Niet alleen schaduw en verkwikking zal de Boom des levens den inwoners der heilige stad geven, maar ze ook in elk ander opzicht voeden, versterken en vervullen. "Ik zit onder dien Appelboom, en Zijne vrucht is mijn gehemelte zoet", Hooglied 2:3. Ezechiël zegt ons, dat deze Boom allerlei spijsgeboomte is, aan den oever der rivier, Ezechiël 47:12. Inderdaad is Christus alle bomen, ja in Hem is meer voedsel voor de ziel, dan alle bomen der aarde voedsel voortbrengen voor het lichaam, Hij is een dennenboom in grootheid, kracht en voortdurende groenheid, een olijfbom in vetheid, een wijnstok in liefelijkheid en vruchtbaarheid, om het hart van God en mensen te verkwikken, Hosea 14:9, Romeinen 11:17, Johannes 15:1-2. Wat zal ik zeggen: Hij is een amandelboom, een vijgenboom, een appelboom, ja elke boom, de Boom des levens in het midden van het paradijs Gods, Hooglied 2:13.

Om dit te besluiten: dat Christus in het midden der stad staat, zegt ons hoe Hij bij elke gelegenheid de daden der heiligen dezer stad zal vervullen. De straat, heb ik u gezegd, is de weg der heiligheid in deze stad, de plaats van geestelijke gemeenschap en verkwikking. In het midden daarvan staat Christus, hoe wondervol zal Hij dus het Middelpunt zijn van alle woorden en werken der inwoners van Jeruzalem, zij zullen in Christus wandelen, in Christus spreken, alles in Christus doen, of liever: Christus wordt in al hun wegen gevonden, gelijk de Boom des levens in het midden der heilige stad gevonden wordt, "en in Zijnen Naam zullen zij wandelen", Zacheria 10:12.

Eindelijk, dat deze Boom des levens in het midden der straat staat, toont ons aan, hoe vrijgevig en onbeperkt Zijne eigenschappen elkeen ten dienste staan. De pruimen, vijgen, druiven en appels van dezen Boom zijn voor iedere voorbijganger, geen knaap, geen meisje zal in uwe straat, o Jeruzalem! wandelen, of zij zullen eten van den Boom des levens, die in uw midden is, Jeremia 31:4-5.

Ten tweede. "En in het midden van hare straat, en op de een en de andere zijde der rivier was de Boom des levens." Hij staat dus niet slechts in het midden van de straat der stad, maar tevens aan beide zijden der rivier van het water des levens, waarvan wij zo even gehoord hebben. Zowel het water als de Boom des levens staan dus allen inwoners der stad ten gebruike, in den weg der heiligheid, de Boom is in het midden der stad, en de rivier loopt tussen zijne wortels door: aan beide zijden der rivier staat de Boom des levens.

Wederom: wanneer wij lezen, dat de Boom des levens aan beide zijden der rivier is, dan volgt daaruit, dat degenen, welke tot dat water komen om hunnen dorst te lessen en levenselementen op te doen, daarheen moeten komen door den Boom des levens, welke is Christus. Met andere woorden: Niemand kan deel erlangen aan de genade Gods, dan door den Mens Jezus Christus, den Boom des levens, Colossenzen 2:3, 9. Want deze Boom, zegt Christus, staat aan beide zijden der rivier, om te beduiden, dat alle genade tot ons komt door Zijne bloedige wonden, Zijnen dood en Zijne overwinning, Johannes 1:16. "Ik ben de weg, " zegt Jezus, "en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den vader dan door Mij, " Johannes 14:6.

"En op de een en de andere zijde der rivier was de Boom des levens." Zie, slechts één Boom, en toch zulk een Boom, wiens stam zo ver reikt als de rivier zelf. Ezechiël zegt ons, dat deze Boom allerlei spijsgeboomte is, om de volheid van Christus aan te wijzen, Johannes neemt die ganse volheid samen, en noemt Hem "den Boom des levens." Zover de rivier vloeit, daar staat ook de Boom des levens, zodat men geen water des levens meer vindt waar de Boom des levens ophoudt. Geen Christus, gene genade. "Die den Zoon heeft, die heeft het leven, die den Zoon van God niet heeft, die heeft het leven niet", 1 Johannes 5:12, Johannes 3:36. Want "op de een en de andere zijde der rivier was de Boom des levens."

De vruchten van deze Boom. "Voortbrengende twaalf vruchten, " Openbaring 22:2. Dit woord "vruchten" kan op tweeërlei wijze verstaan worden, naarmate men het op God, of op mensen toepast, want, gelijk ik reeds opmerkte, de vrucht dezes Booms verkwikt het hart van God en mensen, Richteren 9:9,13.

1. Wanneer het op God wordt toegepast, dan betekent het de volkomen voldoening, die Christus door Zijne zoenverdiensten Gode voor de verlossing Zijner gemeente, deze stad Gods, heeft aangebracht, Daniël 9:24, 26. Hij had bestemd, dat de overtreding gesloten, de zonde verzegeld, de ongerechtigheid verzoend, en eeuwige gerechtigheid aangebracht zou worden, daarin heeft God gerust, en is Hij verkwikt geworden, Mattheus 3:1.

2. Past men het op den mens toe, dan betekent het de heerlijkheid en de zaligheid, die zij zouden genieten, voor wie Hij stierf en wederom verrees. Zijne vrucht, gelijk ik u heb aangetoond, is zoet voor het gehemelte Zijner gemeente, en die vrucht is de uitwerking van Christus' groot verlossingswerk voor de zondaars en de verkwikking hunner ziel.

De verscheidenheid der vruchten.

"Voortbrengende twaalf vruchten." In dat aantal wordt gezinspeeld:

1. Op de twaalf stammen van het Israël Gods voor welke twaalf stammen hier overvloedig heilzaam voedsel te vinden is: "En Ik zal de vrucht van het geboomte en de inkomst des velds vermenigvuldigen, opdat gij de smaadheid des hongers niet meer ontvangt onder de heidenen", Ezechiël 36:30.

Wat Johannes hier bepaald "twaalf vruchten" noemt, heet bij Ezechiël "allerlei spijsgeboomte." Want inderdaad wordt, gelijk ik zei, in Christus een volheid en verscheidenheid gevonden als nergens elders in hemel of op aarde. Hier zijn vruchten voor het lichaam, vruchten voor de ziel,

vruchten voor zuigelingen, vruchten voor jongelingen, vruchten voor vaders, ja vruchten voor verheerlijkte heiligen en voor engelen. Vruchten, verscheidenheid van vruchten, twaalf soorten van vruchten.

2. Ten andere zinspeelt dit getal op de twaalf Apostelen, omdat ook zij voorraad voor het huis Gods hebben ingezameld, volgens de twaalfvoudige bedeling Gods aan hen, en de twaalfvoudige uitwerking des Geestes, die in elk hunner verschillend wrocht, naar het Hem geviel. De twaalf Apostelen waren te voren afgebeeld in de twaalf bestelmeesters van en koning Salomo, die het type van Christus was, deze twaalf moesten den koning en zijn huis verzorgen, al naar den tijd des jaars, voor elk was een maand in het jaar om te verzorgen, 1 Koningen 9:7. Daarmee stemt overeen wat de Heilige Geest in de Openbaring zegt, namelijk dat de Boom des levens "van maand tot maand" Zijne vrucht geeft. Want het is opmerkelijk: wat men ook in Johannes' beschrijving der heilige stad voor bijzonderheden leest, alles vindt men hier of daar in de geschriften der Profeten terug. Wijnl also de bestelmeester van Salomo twaalf, en de Apostelen van Christus evenzo twaalf zijn, en wijnl deze twaalf bestelmeesters den koning en zijn huis hadden te verzorgen, elk een maand in het jaar, terwijl de Boom des levens wederom twaalf vruchten draagt, "van maand tot maand gevende Zijne vrucht," zo neem ik Salomo's bestelmeesters aan als een type dezer vruchten, naar de twaalf maanden des jaars, en de vruchten als beeld van de twaalfvoudige leer der Apostelen onzes Heeren Jezus Christus, welke leer het brood der gemeente: de melk voor de kinderen en de vaste spijs voor de volwassenen is, 1 Thessalonicenzen 2:7, 1 Corinthiërs 3:2, Hebrëen 5:11-14.

De overvloed der vruchten. "Van maand tot maand gevende Zijne vrucht." Dit bevestigt hetgeen ik reeds heb gezegd, en toont ons verder drie zaken aan.

1. Dat de zegenrijke vruchten van Christus' verlossing werk voor de wereld op bijzondere tijden te verkrijgen zijn: "van maand tot maand gevende Zijne vrucht."

2. Dat deze bijzondere tijden, bij den bouw der heilige stad, zeer menigvuldig zullen zijn: "van maand tot maand gevende Zijne vrucht."

3. Den overovervloed der vruchten, die de inwoners der stad van den Boom des levens zullen plukken: allerlei vruchten in elke maand des jaars.

Ten eerste. Dat de zegenrijke invloed des Evangelies vooral op bijzondere tijden gewerkt heeft en werken zal, ter verlossing van de kinderen der mensen, wordt ons aangetoond in het nederdalen des engels in het badwater van Bethesda, om het water te beroeren, dit geschiedde op zekere tijden, en wie "dan eerst daarin kwam, na de beroering van het water, die werd gezond, van welke ziekte hij ook bevangen was." Johannes 5:4. Ook vinden wij het in 's Heeren gelijkenis van de arbeiders in den wijngaard: de tijd van den arbeid en het huren der arbeiders duurde den gehelen dag, also wederom twaalf delen, hoewel de heer des wijngaards niet elk uur uitging om arbeiders te zoeken, maar alleen om de eerst, derde, zesde, negende en elfde ure, Mattheus 20:1-6. Want gelijk God te voren het aantal Zijner uitverkorenen heeft bepaald, zo heeft Zijn welbehagen ook den dag aangewezen, waarop zij toegebracht zullen worden, even gewis als de woudezel in hare maand gevonden wordt, Galaten 1:15, 16. Hosea 6:11, Jeremia 2:24. Omtrent deze tijden is de mens onwetend, en daarom heeft hij met geduld te wachten, totdat Gods tijd daar is om hem met Zijne genade te verkwikken, gelijk aller ogen op God wachten om spijs van Hem te ontvangen, en gelijk de zieke te Bethesda, die met zijn beddeken daarheen gekomen was, wachtte, totdat eenmaal de beurt ook aan hem komen zou Johannes 5:8.

Ten tweede. Wijnl de vruchten van den Boom des levens op bepaalde tijden gegeven worden, mogen wij ook verwachten, dat het Woord des levens op bepaalde tijden bijzonder voorspoedig en gezegend zal zijn tot bekering van zondaars. En dat die bijzondere tijden in het nieuwe Jeruzalem voor elk jaar twaalf in getal zijn, betekent, dat ze dan zeer overvloedig zullen wezen. "Hef uwe ogen rondom op, " zegt God tot deze stad, "en zie, die allen zijn vergaderd,

zij komen tot u: uwe zonen zullen van verre komen, en uwe dochters" van het einde der aarde. "Al de schapen van Kedar zullen tot u verzameld worden, " zodat gij met verwondering zult vragen: "Wie zijn deze, die daar komen gevlogen als een wolk, en als duiven tot hare vensters?" Jesaja 60:4, 7-8. "En Ik zal al Mijne bergen tot enen weg maken, en Mijne banen zullen verhoogd zijn. Ziet, deze zullen van verre komen, en ziet die van het noorden en van het westen, en genen uit het land van Sinim, " Jesaja 49:11-12.

Ten derde. Dat Johannes zegt: de Boom des levens draagt niet alleen vrucht, maar allerlei vrucht, niet nu deze en dan gene soort, maar allerlei vrucht in iedere maand, getuigt voorts, dat het nieuwe Jeruzalem overvloed van hemelsen en geestelijken overvloed, en verscheidenheid van uitgezochte spijzen voor hare verkwikking en verfrissing zal hebben, altijd nieuw, altijd onmiddellijk van den Boom. De vruchten des wijnstoks zullen te dien dage zijn "op de bergen van Samaria, de planters zullen planten, en de vrucht genieten, " Jeremia 31:5. "Vrees niet, o land! verheug u, en wees blijde, want de Heere heeft grote dingen gedaan. Vreest niet, gij beesten des velds! Want de weiden der woestijn zullen weer jong gras voortbrengen: want het geboomte zal zijne vrucht dragen, de wijnstok en vijgenboom zullen hun vermogen geven. En gij, kinderen van Zion! verheugt u en zijt blijde in den Heere uwen God: want Hij zal u geven dien Leraar der gerechtigheid, en Hij zal u den regen doen nederdalen, den vroegen regen en den spaden regen in de eerste maand. En de dorsvloeren zullen vol koren zijn, en de perskuipen van most en olie overlopen. Alzo zal Ik ulieden de jaren vergelden, die de sprinkhaan, de kever, en de kruidworm, en de rups heeft afgegeten, mijn groot heir, dat ik onder u gezonden heb. En gij zult overvloedig zijn en tot verzadiging eten, en prijzen den Naam des Heeren, " Joël 2:21-26. Dan zal een iegelijk niet alleen onder zijn eigenen wijnstok en zijn eigene vijgenboom zitten, maar ook een iegelijk zijnen naaste nodigen om mede te genieten van de heerlijke vruchten van den Boom des levens, Zacheria 3:10.

De kracht der bladeren. "En de bladeren des booms waren tot genezing der Heidenen." Onder bladeren mogen wij hier verstaan de heerlijke en kostelijke beloften, en bemoedigingen en vertroosting, die overal, als de uitwerking van Christus' zoenverdiensten, voor ons op den wortel des Nieuwen Verbonds groeien. Die beloften, enz. zullen dan op de mildste wijze geschonken worden aan allen, die op de rusteloze golven van twijfel en ongeloof rondobberen, gelijk het olijfblad, dat de uitgelatene duif aan Noach in de ark bracht, toen hij op de wateren van den zondvloed dreef, die het gehele mensengeslacht verdelgd had, Genesis 8.

Maar bovendien kan dat woord "bladeren" een zinspeling zijn op het paradijs, waarin God Adam en zijne gezellin geplaatst had, want het waren bladeren, waarmee zij hun schaamte bedekten, nadat zij tegen hunnen Maker hadden overtreden, Genesis 3:7. Wanneer dan Johannes zegt, dat deze bladeren tot genezing dienen, dan geeft hij daarmee als het ware te kennen, dat het paradijs, hetwelk aan het einde der wereld bestaan zal, het eerste verre zal overtreffen, want in het midden van het eerste stond de boom der kennis des goeds en des kwaads, en in het midden van het tweede de boom des levens, terwijl de bladeren, waarmee Adam en Eva hun naaktheid voor God trachtten, maar toch niet konden bedekken, in het tweede paradijs de arme overtreders van het Goddelijk gebod volkomen genezen zullen.

Christus' bladeren zijn beter dan Adams schorten. Ezechiël zegt, dat deze bladeren tot heling zijn, Ezechiël 47:12, en Johannes deelt ons mede, dat zij dienen tot genezing der Heidenen, en dit kan uitnemend op de genadebeloften worden toegepast. Want gelijk sommige bladeren, gepast aangewend, een wond verzachten en genezen kunnen, zo ook verzacht en heelt het Woord der genade de ziel, wanneer het gelovig wordt aangenomen. "Hij zond Zijn Woord uit, en heelde hen, en rukte hen uit hun kuilen. Laat hen voor den Heere Zijne goedertierenheid loven, en Zijne wonderwerken voor de kinderen der mensen", Psalm 107:20, 21.

"En de bladeren, enz." Nog een andere verborgenheid ligt in deze woorden besloten.

Johannes zegt niet, dat de vruchten, maar dat de bladeren tot genezing der Heidenen waren, om ons te doen verstaan, dat alle zegeningen, die wij thans als de uitwerking van Christus' zoenverdiensten ontvangen, minder zijn dan de heerlijkheid, welke in den hemel ons ten deel zal vallen, gelijk het blad minder is dan de vrucht. Wederom: de liefelijke troost, dien wij te eniger tijd van den Heere ontvangen, komt niet vóór, maar nadat wij de belofenis hebben omhelsd, gelijk de vrucht des booms niet vóór, maar na de bladeren verschijnt. Daarom zei Christus' tot Nathanaël, nadat deze onder den schaduw van den vijgenboom gezeten had, en van Jezus' alwetendheid getuige geworden was: "Gij zult grotere dingen zien dan deze", Johannes 1:50, en Paulus zegt, dat "ons een gans zeer uitnemend eeuwig gewicht der heerlijkheid" wacht, 2 Corintiërs 4:17. Want inderdaad, de heerlijkheid, die God voor ons bereid heeft, wanneer Zijn dag komt, gaat de hoogste vreugde van den zaligsten heilige in het nieuwe Jeruzalem verre te boven, gelijk de vruchten van den Boom des levens Zijne bladeren overtreffen. "En de bladeren des Booms waren tot genezing der Heidenen." Indien de bladeren zó goed zijn, Heere, laat ons dan ook eenmaal de heerlijke vruchten van den Boom des levens mogen smaken.

DE RUST EN VREDE DER STAD.

"En gene vervloeking zal er meer tegen iemand zijn, en de troon Gods en des Lams zal daarin zijn, en Zijne dienstknechten zullen Hem dienen, " Openbaring 22:3. Deze woorden behoren tot het besluit van Johannes' beschrijving en wijzen ons op de hartelijke uitwerking van het eindelijke, volkomene herstel der stad tot haren oorspronkelijken toestand. Deze woorden kunnen derhalve alleen op dit stadium der gemeente worden toegepast. Want de gemeente is nog nooit zo rein geweest, dat er gene plaats meer bleef voor enige vervloeking, de toestand echter, waarvan hier sprake is, kent gene vervloeking meer, het zal een toestand zijn zonder weerga.

"En gene vervloeking zal er meer tegen iemand zijn." Onder "vervloeking" hebben wij te dezer plaatse niet den eeuwigen vloek te verstaan, die God en de ziel voor immer scheidt-want die vloek is reeds weggenomen door het nieuwe verbond, en zulks voor alle heiligen in alle eeuwen, Galaten 3:13, maar wel die vervloekingen, welke de gemeente dikwijls om hare zonden en haren afval getroffen hebben en nog treffen, b.v. wanneer God Zijn volk enen tijd lang aan duisternis en onwetendheid ten prooi laat, of van Zijnen dienst en Zijne geboden laat afzwerven, wanneer Hij Zijne kinderen overgeeft in de hand dergenen, die hen haten, zodat zij een aanfluiting, een smaadheid en een spreekwoord worden, Zefanja 1:12-17, Jeremia 29:18, 44:8, 12. Zo ontnemt Hij hun ook wel eens Zijn woord, en laat hen van honger naar dat woord bijna omkomen, Amos 8:9-13. Deze en dergelijke zijn de vervloekingen, die, naar het woord van Johannes, in de heilige stad tegen niemand meer zijn zullen, want dan zal noch het Evangelie verduisterd of verontreinigd, noch hun licht verdonkerd, noch hun liefde tot Gods geboden verkoeld worden. "De sterkten der steenrotsen zullen hun hoog vertrek zijn, hun brood wordt hun gegeven, hun wateren zijn gewis, " Jesaja 33:16. Zo vinden wij het water des levens en den Boom des levens in het midden der heilige stad. Daarom zal alsdan de gemeente, gelijk ik u heb aangetoond, een volkomen licht, ja een licht als van zeven dagen genieten, zodat geen afval meer mogelijk is. En zij zal nimmer afgebroken worden. "Uwe ogen zullen Jeruzalem zien, een geruste woonplaats, een tent, die niet ter neer geworpen zal worden, en van welker zalen gene zullen verscheurd worden, " Jesaja 33:20.

"En gene vervloeking zal er meer tegen iemand zijn, en de troon Gods en des Lams zal daarin zijn." Inderdaad, daarin ligt het wezen van de zaligheid eens mensen: de tegenwoordigheid Gods. Hoewel nu God altijd met Zijn volk is, wordt Zijne tegenwoordigheid toch niet immer bespeurd. Maar in deze stad zal het niet alzo zijn: daar is Hij niet als een vreemdeling in het Land, noch als een reiziger, die slechts inkeert om te vernachten, maar daar zal Hij blijven, rusten en wonen tot in eeuwigheid, Zefanja 3:17, Jeremia 14 8, 9, Zacheria 2:10, 11. "Ik zal in het midden van Jeruzalem wonen, " Zacheria 8:3. Daarom zegt Johannes ook, dat er gene vervloeking meer tegen iemand zijn zal, en dat de troon Gods en des Lams daarin zal gevonden worden. Wanneer God tot Jeruzalem zal terugkeren, dan zal Hij Zijnen zetel daarin stellen en voor eeuwig in het midden Zijns volks blijven wonen.

Betekenis van het woord troon. "En de troon Gods en des Lams zal daarin zijn." Dit woord geeft ons het volgende te verstaan.

Ten eerste. Hoe heerlijk zal de toestand dezer stad te allen tijde zijn, de troon der genade, de troon der barmhartigheid, voor ieder inwoner der stad toegankelijk, ja het gerucht daarvan zal zo algemeen onder de volken verspreid wezen, dat iedereen het zal weten, hoe de God van hemel en genade zonder beperking of uitsluiting te Jeruzalem te vinden is, hoe eeuwige barmhartigheid elkeen geschonken wordt, die Hem zoekt. "Mijn huis, " zegt God zelf, "zal een bedehuis genoemd worden voor alle volken, " Jesaja 56:7. "Alzo zullen vele volken, en machtige Heidenen komen, om den Heere der heirscharen te Jeruzalem te zoeken, en om het aangezicht des Heeren te smeken." En te dien dage zullen de vasten des Heeren "den huize van

Juda tot vreugde, en tot blijdschap, en tot vrolijke hoogtijden wezen, hebt dan de waarheid en den vrede lief, " Zacheria 8:19-22.

Ten tweede. Wat een uitnemend bestuur, welke voortreffelijke wetten, welk een leven van heiligheid en Godzaligheid, welk een Koninklijke majesteit zal dan in de heilige stad gevonden worden! Hoe zeker zal God Zijn volk leiden en besturen, opdat het noch ter rechter- noch ter linkerhand uitwijk! Wat al wijsheid, heiligheid, genade en leven zal er dan in al hun woorden en werken doorstralen! Jesaja 48:11. De troon Gods is midden onder hen, en van daar stroomt voortdurend licht, genade en heerlijkheid in hun harten. "Hoor des Heeren Woord, gij Heidenen! en verkondigt in de eilanden, die verre zijn, en zegt: Hij, die Israël verstrooid heeft, zal hem weer vergaderen, en hem bewaren als een herder zijne kudde. Want de Heere heeft Jakob vrijgekocht, en Hij heeft hem verlost uit de hand desgenen, die sterker was dan hij. Dus zullen zij komen, en op de hoogte van Zion juichen, en toevloeien tot des Heeren goed, tot het koren, en tot den most, en tot de olie, en tot de jonge schapen en runderen, en hun ziel zal zijn als een gewaterde hof, en zij zullen voortaan niet meer treurig zijn, " Jeremia 31:10-12 .

Ten derde. Dat de troon Gods in de stad is, geeft ons bovendien te kennen, welk een macht en heerschappij zij in dien dag over de gehele aarde zal hebben, gelijk ik u reeds heb aangetoond, Jesaja 2:9, 10. "En de Heere zal uit Zion brullen, en uit Jeruzalem Zijne stem geven, dat hemel en aarde beven zullen, maar de Heere zal de toevlucht Zijns volks, en de sterkte der kinderen Israëls zijn, " Joël 3:16. Dit werd afgebeeld door den troon van Salomo, ten dage toen de stad haar toppunt van bloei bereikt had, om de majesteit en de heerschappij dier stad over omliggende landen aan te wijzen, had de koning aan beide zijden der trappen, waarlangs hij tot zijnen troon opklom, zes leeuwen laten maken, 1 Koningen 10:18-20 van u gesproken, o stad Gods, " Psalm 87:3.

"En Zijne dienstknechten zullen Hem dienen, " dat is: hem alleen. Inderdaad dienen Zijne dienstknechten Hem te allen tijde, maar al te dikwijls dienen zij tevens hun eigene lusten en begeerten, zelfs terwijl zij God verheerlijken, dat is: zij dienen Hem met veel zwakheid, koelheid, zelfbehagen en zelfzucht, maar dan zullen zij Hem dienen met een volkomen hart. Ja "zij zullen gevangen houden degenen, die hen gevangen hielden, en zij zullen heersen over hun drijvers. En het zal geschieden ten dage, wanneer u de Heere rust geven zal van uwe smart, en van uwe beroering, en van de harde dienstbaarheid, waarin men u heeft doen dienen"... dan zult gij "Hem dienen zonder vreze, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem, al de dagen uws levens, " Jesaja 14:2, 3, Lukas 1:74, 75. "En zij zullen Zijn aangezicht zien, en Zijn Naam zal op hun voorhoofden zijn." "En zij zullen Zijn aangezicht zien." Ook daarin wordt een grote uitstorting van genade en barmhartigheid in het nieuwe Jeruzalem aangekondigd. Toen God Zijn volk overleverde in de hand des konings van Babel, deed Hij zulks "in Zijnen toorn en in Zijne grimmigheid, en omdat Hij Zijn aangezicht van deze stad verborgen had, om al hunlieder boosheid, " Deuteronomium 31:17, Jeremia 33:5. Daarom hebben wij onder deze woorden: "En zij zullen Zijn aangezicht zien" die heerlijke zichtbare verschijning Gods te verstaan, die dan voor iedereen buiten deze stad duidelijk zal te zien zijn, 1 Petrus 3:12. Want Gods aangezicht is de openbaring Zijner heiligheid, Zijner voorzienigheid en wonderlijke leidingen met de kinderen der mensen, Job 6:8-13, en bovendien de heerlijke openbaring Zijner genade, barmhartigheid en vergeving in Christus Jezus, hetgeen Gods volk dan met bewondering en aanbidding zal aanschouwen, Hebréeën 1:1-8, 2 Corinthiërs 4:6.

Ten eerste. Zij zullen Zijne gestrengheid en oordelen over de hoer zien.

Ten tweede. Zij zullen aanschouwen, hoe God zulks, door Zijne ontzettende oordelen en wondervolle werken, heeft ten uitvoer gebracht. "Wie zou U niet vrezen, Heere! en Uwen Naam niet verheerlijken? Want Gij zijt alleen heilig: want alle volken zullen komen, en voor U aanbidden, want Uwe oordelen zijn openbaar geworden, " Openbaring 15:4. " Van het gedruis der schutters, tussen de plaatsen waar men water schept, spreekt aldaar te zamen van de

gerechtigheden des Heeren, van de gerechtigheden bewezen aan zijne dorpen in Israël, " Richteren 5:11.

Ten derde. En wat Zijne barmhartigheid betreft, zij zullen zien, dat hun hoorn verhoogd is, en dat zij immer nabij den Heere zijn, Halleluja!

"En Zijn Naam zal op hun voorhoofden zijn." "Zijn Naam, " dat is: Zijne vreze en Zijn beeld zal uit al hun doen en laten spreken. Soms zegt Hij, dat Hij Zijne vreze en wetten in hun harten en verstanden zal inschrijven. Die vreze en wetten zijn niets anders, dan het geen hier heet: Zijn Naam, die op hun voorhoofden zijn zal. Iemands voorhoofd is onder al zijne lichaamsdelen datgene, wat iedereen, die hem beschouwt, het meest en het duidelijkst in het oog valt, wanneer dus Zijn vaders Naam op hun voorhoofden zal geschreven zijn, dan betekent zulks, dat hun handel en wandel in hunnen Heere nu open en bloot zal liggen voor alle mensen, en derzelver schoonheid elkeen in het oog zal vallen. "Zeker, Ik zal ulieden zetten tot een naam en tot enen lof, onder alle volken der aarde, als Ik uwe gevangenen voor uwe ogen wenden zal, zegt de Heere!" Zefanja 3:20. Elk gelaat zal dan van olie blinken, en elk hart met wijn en melk vervuld worden. Dit wordt afgebeeld door de gedachtenis, die de Israëlieten tussen hun ogen moesten dragen, ter herinnering aan de uittocht uit Egypte, welke zij telken jare in hun Pascha vieren zouden, Exodus 13:6-9, 1 Corinthiërs 5:8. Onder den Naam des Heeren hebben wij hier dus te verstaan het geloof en de heiligheid des Evangelies, welke in dien dag met ere voor de ogen der mensen zullen wandelen, geacht en bemind door iedereen. Alsdan zal de wereld, gelijk ik reeds heb opgemerkt, zo ver van allen tegenstand en alle vervolging zijn, dat zij met verbazing, vrees en eerbied op dat heilige volk staren, ja het achten en lief hebben, en zijnen welstand zoeken zal. "De bergen en heuvelen zullen geschal maken met vrolijk gezang voor uw aangezicht, en alle bomen des velds zullen de handen samenkappen", Jesaja 55:12. "En alle Heidenen zullen u gelukzalig noemen: want gijlieden zult een lustig land zijn, zegt de Heere der heirscharen", Maleachi 3:12. De wateren van Noach zullen niet meer zijn, het rumoer der volken zal niet langer gehoord worden, en er zal geen zee meer zijn, Jesaja 54:9, Psalm 65:8, 89:9, Openbaring 21:1-2. De duif zal dan haar olijfbblad overal vinden, en nergens zal rust voor het hol van haren voet haar ontbreken, wanneer de ark op de bergen Ararats rusten zal, Genesis 8:4-11.

"En de wolf zal met het lam verkeren, en de luipaard bij den geitenbok neerliggen, en het kalf, en de jonge leeuw, en het mestvee te zamen, en een klein jonkske zal ze drijven. De koe en de berin zullen te zamen weiden, hare jongen zullen te zamen neerliggen, en de leeuw zal stro eten gelijk de os. En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van enen adder, en een gespeend kind zal zijne hand uitsteken in den kuil van den basilisk. Men zal nergens leed doen, noch verderven op den gansen berg Mijner heiligheid: want de aarde zal vol van kennis des Heeren zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken", Jesaja 11:6-9, 56:2-5 .

Welgelukzalig is de mens, die deze hemelse stad eenmaal in het heerlijkste licht zal zien nederdalen naar de plaats, tot hare rust en haren vrede bereid! Dan zal werkelijk de gouden eeuw aanbreken, de ongerechtigheid en de vervolgers der gemeente vooral zullen beschaamd worden. Heiligheid, goedheid en waarheid zullen dan, door ieder geacht en geëerd, met open vizier over de aarde wandelen. "Maar van den opgang der zon, tot haren ondergang, zal Mijn Naam groot zijn onder de Heidenen, en aan alle plaats zal Mijnen Naam reukwerk toegebracht worden, en een rein spijsoffer want Mijn Naam zal groot zijn onder de Heidenen, zegt de Heere der heirscharen", Maleachi 1:11. Het zal altijd zomer, immer zonneschijn, steeds groen, vruchtbaar, schoon en heerlijk zijn voor de kinderen Gods. "En het zal te dien dage geschieden, dat de bergen van zoeten wijn zullen druipen, en de heuvelen van melk vlieten, en alle stromen van Juda vol van water gaan, en er zal een fontein uit het huis des Heeren uitgaan, en zal het dal van Sittim bewateren.... Juda zal blijven in eeuwigheid, en Jeruzalem van geslacht tot geslacht", Joël 3:18, 20. "En de naam der stad zal van dien dag af zijn: DE HEERE IS

ALDAAR, Ezechiël 48:35. O, onuitsprekelijke zaligheid! "En hij zei tot mij: Deze woorden zijn getrouw en waarachtig, en de Heere, de God der heilige Profeten, heeft Zijnen engel gezonden, om Zijnen dienstknechten te tonen hetgeen haast moet geschieden", Openbaring 22:6.

Ik besluit daarom met deze bede van Mozes, den man Gods: "Verzadig ons in den morgenstond met Uwe goedertierenheid, zo zullen wij juichen, en verblijd zijn in al onze dagen. Verblijd ons naar de dagen, in dewelke Gij ons gedrukt hebt, naar de jaren, in dewelke wij het kwaad gezien hebben. Laat Uw werk aan Uwe knechten gezien worden, en Uwe heerlijkheid over hun kinderen. En de liefelijkheid des Heeren, onzes Gods, zij over ons, en bevestig Gij het werk onzer handen over ons, ja het werk onzer handen, bevestig dat", Psalm 90:14-17. Amen.

EEN VERHANDELING OVER DE BOUW, DE AARD, DE HEERLIJKHEID EN HET BESTUUR VAN HET HUIS GODS, MET RAADGEVINGEN EN BESTURINGEN VOOR DE BEWONERS DAARVAN.

"HEERE, ik heb lief de woning van Uw huis, en de plaats van de tabernakel Uwer eer." Psalm 26:8.

1. DOOR WIE DIT HUIS IS GEBOUWD.

De bouwheer is God, 1 Corintiërs 3:9, de bouwstoffen zijn Zijn uitverkorenen, Zijn Zoon is de rots, Jesaja 8:14, waarop het is opgetrokken, de schrift is Zijn regel, schietlood of richtsnoer, Romeinen 16:25, hetwelk evenredigheid geeft aan dit goddelijke huis, Zijn gereedschappen zijn Zijn ordinanties, Efeziërs 4:11-12, 16, waarmee Hij Zijn stenen en Zijn timmerhout vierkant maakt, de genegenheden, in liefde tezamen gestrengeld, zijn de gebinten, Colossenzen 2:2, 19, goede leer voegt als de kalk het geheel tezamen om scheuring te verhoeden, Leviticus 14:42, de omtrek, Zijn besluit, Handelingen 13:47, 48, Zijn hand is de Geest, door wie Hij bearbeit wie Hij erfgenamen denkt te maken, een heilige tempel, Efeziërs 2:19, 22, welke die plaats, waar nu de engelen wonen, ver zal overtreffen.

Noem dit een tempel of een huis des gebeds, Mattheus 21:13, een paleis, een aanspraakplaats of een schone bruid, of wat gij wilt: Gods liefde is hier tentoongespreid, en hier is Zijn schat veilig opgelegd, Psalm 27:4, voor Zijn geliefde kan niemand een plaats vinden, waar Hij, zoals hier, gewoon is Zijn aangezicht te tonen.

Wat zou het zijn of sommigen het verachten, het een hut noemen, het de schimpnaam geven van bedelaarshal, ja, wat zou het zijn of het voor sommigen een doorn in het oog is, wat of zij het laag en nietig rekenen en er op smalen, het een huis noemen voor de armen gebouwd-koningen hebben van ouds aan zijn deur gebedeld.

2. VAN DE SCHOONHEID DER KERK.

Zie, haar fundamenten zijn gelegd met saffieren, haar bevallige vensters zijn gemaakt van fraaie agaten, haar poorten zijn karbonkels of paarlen, niet een van al haar grenspalen of het is een kostelijke steen, Jesaja 54:11-12, geen gewone, noch van de mindere soort zijn hier, noch ruwe, maar vierkant gemaakt en gepolijst allerwegen. Haar balken zijn cederen, haar dwarsbalken dennen, haar terrassen zijn van de almuggimboom, 2 Kronieken 9:11, de doorn of wilde appelboom, zijn hier van geen nut, die denken, dat zij hier te pas komen, leggen schande op de plaats en op de Bouwheer bovendien. Met leliewerk en palmbomen, met cherubs en ketenen zijn versierd de deuren, de wanden en de pilaren van deze plaats, 1 Koningen 6:35, verboden dieren moeten hier hun aangezicht niet vertonen. Met genade gelijk goud, als met fijn behang, wil Hij dit huis van binnen zien versierd, vijgenboom bladeren of lompen moeten hier geen koude buiten houden: deze Bouwheer bedekt alles met een kleed van goud, van naaldwerk, meer dan één of tweemaal gestikt (hoe vaker gestikt, van nog des te hogere prijs), Psalm 45:13-14, gewrocht door Zijn Zoon, haar aangedaan door Zijn verdienste, toegepast door het geloof, geopenbaard door de Geest. Romeinen 1:17.

3. VAN DE GEMAKKEN VAN DIT HUIS.

Binnen deze wanden heeft de Bouwheer voor de bewoners de gelegenheid aangebracht om te offeren: hier is een altaar, Hebréeën 13:10, 15. En een wasvat bovendien, Titus 3:5, en priesters in overvloed, 1 Petrus 2:9, om tempelwerk te verrichten, ook ontbreekt het hun niet aan levende offeranden, noch ook aan vuur, noch aan heilige kleren, wat de goddelijke begeerte eist heeft zij op deze plaats aangebracht, hier zijn de wierookvaten, hier is de troon der genade, geen van de bewoners behoeft elders te gaan om wierook te offeren of goede tijdingen te horen.

Een troon des gerichtts richtte Hij hier op, Openbaring 16:17, om de deugd te koesteren en de dwaasheid aan te wijzen, 1 Corinthiërs 6:3-4, statuten en wetten gaf Hij aan dit huis om te leren wie te veroordelen en wie te behouden: door zulke deugdelijke zaken wordt elke broeder geleerd zijn God te vrezen en elkaar lief te hebben.

En nu is hier tot vermaak, troost, ontspanning datgene, wat 's mensen zaligheid helpt bevorderen. Er is nergens iets te vinden, dat hieraan gelijk is: al het andere verkeert in overdaad, zonde en moeite. Zo gelegen is het, zo ruim, schoon, zo warm, zo gezegend, met zulk een gezonde lucht, dat het aanlokkelijk is: die het goede wenst voor zijn ziel moet begeren hier te wonen. Hier zijn de benodigdheden en hetgeen het goddelijke oor, het gehemelte, benevens het gezicht van elke rang en van elk geslacht zal bekoren, hier is alles om een bedelaar te behagen en een koning te verheugen. Kamers, Hooglied 1:4. En galerijen, Hooglied 7:5, vond Hij uit, beide tot een uitzicht en tot ontspanning. Voor hen, die tot muziek genegen zijn, zijn hier beide harpen en goddelijke luiten, 2 Kronieken 9:11. Haar kelders en haar wijnhuis, Hooglied 2:4, zijn in vroegere dagen een paleis geweest voor een koningin. O huis! welke titel kan aan u gegeven worden, zo gepast als die, welke de mensen geven aan de hemel!

4. VAN DE STERKTE EN BESCHUTTING VAN DIT HUIS.

Dit huis, gij kunt er zeker van zijn, zal altijd stand houden: zij is gebouwd op een rots, Mattheus 16:18, niet op een zandgrond, stormen, regen, ja vloedden hebben dikwijls tegen haar aangeslagen, toch staat zij, Lukas 6:48, zie hier een bewijs, dat zij geen bedrog is. Vrees dus niet in haar verblijf te houden, zij staat pal tegen weer, wind of vloed. Haar hoeksteen is menigmaal beproefd geworden, maar nimmer konden de smaad, of woede, of boosaardigheid van al haar vijanden, wat geweld zij ook konden maken, haar kantelen vernielen of haar grondslag schokken. Jesaja 28:16. God de Heere legert zich hier rondom de plaats Zijner woning. Zacheria 2:5, 9:8, ook behoeven wij er niet eenmaal aan te twifelen of Hij zal als een wachter bijstand verlenen aan hen, die wonen op Zijn heilige berg. Exodus 20:24. Ik zal een vurige muur rondom haar zijn en heerlijkheid in het midden van haar, en zij zal de plaats zijn, waar Ik Mijn naam vermeld, hier zal Ik komen en u zegenen, zegt de Heere.

De heilige wachters staan aan haar poorten, met hun vernielende wapens in hun handen, om hen, die in dit huis wonen, te beschermen tegen al haar vijanden op de aarde en in de hel. Openbaring 21:12. Veiligheid! waar is zij, als zij hier niet is? God woont in haar, Psalm 48:3, verschijnt voor haar, om haar vroegtijdig te helpen, Psalm 46:1, 5. En haar vijanden in verwarring te brengen, en zal haar Zijn genade rijkelijk betonen. Veiligheid is hier, en dat doet een bedelaar zingen, een kreupele dansen.

5. DE BEKOORLIJKE LIGGING VAN DIT HUIS.

Gelijk haar fundament en haar schoonheid uitermate is, haar gemakken en haar beschuttingen zodanig, dat niets daarmee kan worden gelijk gesteld, zo levert het veld rondom haar de rijkste, de zeldzaamste lekkernijen op. Moria, waar Izaak geofferd werd, waar David vergiffenis ontving van zijn zonde, waar Salomo de tempel oprichtte, is, hiermee vergeleken, de aanblik niet waard. Onder de drempel van deze plaats ontspringen die aangename fonteinen van duurzame genade, wier kristallen stromen leven schenken aan hen, die hier, uit liefde tot haar, rust nemen. Ezechiël 47:1. Zoet is haar lucht, (zoals men wel kan afleiden) omdat het de ademtocht is van de trooster. Hooglied 1:7, 12-13. De granaatappels groeien aan al haar poorten, alsmede mandraken en wijndruiven, benevens andere lekkernijen, haar tuinen brengen de voornaamste, de rijkste specerijen voort, welke die van Adams paradijs overtreffen. Hooglied 4:12-16. Hier zijn zoete zalfoliën en de beste gom soorten, hier stroomt de melk, hier vloeit de honing, hier is het aangenaamste reukwerk, hier groeien de bevallige wierookbomen, haar bosjes, haar wandel perken, haar fonteinen en aangename bronnen hebben in vroegere tijden koningen bekoord.

Zulke bergen staan er rondom dit huis, dat men vandaar het heilige land kan zien, Psalm 125:2 Haar velden zijn vruchtbaar, en zijn overladen met koren, de schone lelies versieren haar dalen. Hooglied 2:1. De vogels, die elk voorjaar hierheen komen, zijn de allerbeste zangvogels. Hooglied 2:11-12. Haar vrienden en haar geburen roemen haar welgelukzalig, Psalm 48:2, engelen komen hier voorbij, en keren in om rust te nemen. Hebreeën 13:2. De weg naar het paradijs ligt door haar poort, Genesis 28:17, hier vergenoegen zich de pelgrims met voedsel en deksel, en delen zij elkaar zulke verhalen mee, welke ten opzichte van waarheid en nuttigheid alles overtreffen. Ook weigert de portier hier aan niemand, die hierheen wil inkeren, die hier wil verblijven, de toegang, dit huis is huurvrij, hier mag de mens wonen, die zijn Heer bemint en zijn hartstochten wel beheerst.

6. DE WIJZE VAN ONTVANGST VAN HEN, DIE HIER WILLEN WONEN.

En wilt gij de gebruiken van deze plaats weten, hoe de mensen hier worden toegelaten tot deze genade, en dus of gij een van deze gezegende broederschap kunt worden? Kom dan hierheen, leen het oor naar mij, en wat twijfelachtig voor u is zal ik opklaren.

1. Deze plaats staat, als de armen der genade, open voor hen, die gewoon waren hun eigen geluk tegen te staan, die leefden in de wegen en heggen, Lukas 14:23, of zij, die noch God, noch ook goede mensen wilden gehoorzamen, 2 Timotheus 1:15, diegenen, die gewoon waren te midden van de struiken en onder heggen zich op te houden. De snoodste lieden, de voornaamste der zondaren, een hoereerder, een leugenaar of een dief mag hierheen inkeren, hier zijn verblijf nemen en gaan wonen met hen, die zijn vrijgekocht van de dood en de hel. 1 Corinthiërs 6:9-11.

2. Deze plaats neemt, gelijk de hospitalen, diegenen op, welke de grote dezer wereld verachten, Ezechiël 34:16, de armen, de lammen, de verminkten, de kreupelen en blinden, Lukas 14:21, de melaatsen, ook de bezetenen, Markus 16:9, zijn hier harte welkom, en kunnen hier ontheven worden van smart, moeite en verdriet.

3. Deze plaats opent zich, gelijk Davids hart, vrijwillig voor de benauwden en de ontevreden, 1 Samuel 22:2, die in schulden is en niet heeft om zijn rekeningen mee te voldoen, kan hier vrij komen van de gevangenis, Lukas 7:41-42, de man, die de rechter of de kerker vreest, kan hier iemand vinden, die zijn borg wil worden.

4. Zijt gij gebonden om overgeleverd te worden tot de grote rechtszitting, omdat gij geluisterd hebt naar de duivel en zijn leugens? zijt gij bevreesd u daar te vertonen, uit vrees dat gij dan naar de doden gezonden wordt? gij moogt hierheen komen, hier is ruimte en plaats voor hen die graag door genade willen leven. Handelingen 16:30-32.

5. Deze plaats dient, als het vaderhuis in vroeger dagen, tot opname van hen, die weggelopen waren, hij, die, gelijk aan de os, uitgegleden is, en vanwege de zonde zijn aandeel aan de zaligheid verbeurd heeft, mag evenwel hierheen komen, hier is ruimte en rust, van ouds zijn dezulken hierheen gekomen en gezegend geworden. Ware dit niet het geval geweest, o, hoe treurig had het er uitgezien met David! Noch Petrus, noch Magdalena had gered kunnen worden, noch Jona, Jona 1, noch Manasse, 2 Kronieken 33, noch de overigen, niemand, die van Gods aangezicht weg gevloeden was, kon de zegen van een vriendelijke ontvangst in Zijn armen ontvangen hebben, terugkeer zou hier te laat zijn, indien niets dan de vlammen het lot ware geweest van de man, die uitgegleden was. Maar er wordt ons geleerd, dat geen opstand hem kan verhinderen gered te worden, die de genade van God van harte heeft af gesmeekt. Lukas 15, 1 Samuel 12. Zij, die van haar God zich afkeerde om een hoeren leven te leiden, Jeremia 3:1-6, mag terugkeren gelijk zij vroeger was, hij, die weigert zich tot zijn God te wenden en besloten is in het helle vuur te branden, kan, als hij zich bedenkt en weerkeert, hen hier vinden, die hem zullen onthalen. Romeinen 10:21.

6. Maar breng een getuigschrift mee, om te tonen dat gij uzelf aller jammerlijkst bevindt, geschreven door de meester, vergezeld met berouw, Handelingen 9:26-27, om eveneens te tonen, dat gij hier genezen wilt worden door die schone bladeren van die meest gezegende boom, door welke alleen arme zondaren genezen worden, Openbaring 21:27. En dat gij uzelf verafschuwt vanwege uw handelingen, en al uw dagen in heiligheid wilt doorbrengen, Openbaring 22:2, 14-15, en dat gij hier wilt onthaald worden, of gij zult bevinden, dat niemand genegen zal zijn u hier te onthalen.

7. VAN DE BESTUURDERS VAN DIT HUIS.

De bestuurders, die hier in dienst zijn, zijn dezulken, die hun dienst verrichten met zorg en liefde. Zij wijken niet af van de regel, noch maken inbreuk op elkanders werk, evenmin zijn zij ruw in het behandelen van hun eigen zaken, maar zij arbeiden om in hetgeen hun toevertrouwd is eerlijk, getrouw en rechtvaardig, te zijn.

1. De voornaamste is Hij, die de Heere van alles is, de Zaligmaker, Hebreëen 3:6, sommigen noemen Hem de geneesheer. Hij is geheel gekleed in blinkende kleren, en omgord met een gouden gordel. Zijn hoofd en zijn haren zijn wit als sneeuw, Zijn ogen zijn gelijk een vlamvend vuur, Zijn voeten zijn gelijk fijn koper, alsof zij brandden in een oven of veranderd werden in vuur, Zijn stem klinkt gelijk een stem van vele wateren, in Zijn rechterhand worden zeven schitterende sterren gevonden. Uit Zijn mond gaat een tweesnijdend zwaard, scherper dan een, (het is Zijn heilig Woord) en Zijn aangezicht, het is gelijk de zon, welke schijnt in haar volle kracht, totdat de dag gedaald is. Openbaring 1:12-17. Zijn naam wordt heilig genoemd, het WOORD VAN GOD, Openbaring 19:13, de wijnpers van Zijn Vaders toorn heeft hij getreden, Hij belacht al de macht der zonde: de sleutels der hel en des doods hangen aan Zijn zijde. Openbaring 1:18. Dit is onze bestuurder, dit is de voornaamste, van deze geneesheer komt de bevrijding van onze zielen. Hij is de boom des levens en het verborgen manna, Hij is het, wie de kinderen het hosanna toezingen. Hij geeft de witte steen met een nieuwe naam, Hij wordt geprezen in hemel en op aarde. Deze mens heeft de dood verslonden en de duivel verslagen, en beveiligd al de Zijnen voor de verdoemende boosheid. Hij is de vorst des levens, de vorst des vredes, Hij bevrijdt ons van de banden des doods. Zijn werk behoort Hem toe, ook mag een ander zich niet mengen in hetgeen Hij doet.

Hij is het, die onze rekeningen betaalt, Hij is hier om te onderzoeken, na te speuren, en onze wonden te verbinden, Hij maakt onze pleisters, Hij legt ze op onze wonden, Lukas 10:33-35, Hij wist onze betraande ogen af. Mattheus 8:17. Hij is het, die ons bekens der vertroosting geeft, Hij is het, die de hoop van onze zaligheid vernieuwt. Lukas 22:31-32. Hij neemt het voor ons op, menigmaal zonder dat wij het weten, en doet alsof onze gebreken Zijn eigen waren. Hij pleit bij God op Zijn naam en Zijn verrichtingen, en zal ons verlossen van hen, die ons in het verderf zouden willen storten.

Zijn naam is als een olie, die uitgegoten wordt, lieflijk van het oosten tot het westen, van het zuiden tot het noorden. Hij is wit en rood, ja-het hoofd van allen, Zijn gouden hoofd is bovenmate rijk. Zijn ogen zijn als de duiven nat van water, wel gewassen met melk, en daarbij recht geplaatst, Zijn wangen als bedden van specerijen en lieflijke bloemen, welke Hij begoten heeft met die kristallen stromen, welke menigmaal uit Zijn bewolkte ogen vloeiden, veel beter dan hetgeen uit de wolken des hemels komt. Zijn lippen, lelies gelijk, druppelen zoet smakende mirre, en verspreiden een geur gelijk die van de trooster. Zijn handen zijn met gouden ringen afgezet met beril stenen, zij verlossen ons uit gevaren. Zijn benen gelijk marmer staan in gouden laarzen, Zijn gelaat is voortreffelijk om te aanschouwen. Zijn mond, het is de zoetste van alle monden, Hooglied 5:10-16, o, kus mij dan, Heere, elke keer als wij elkaar ontmoeten! Hooglied 1:2-3. Uw suikerzoete lippen, Heere, laten ze de mijne zoet maken met de meest heerlijke geur van goddelijke dingen.

2. Dit is één Bestuurder, en daarnaast is er een, de Geest genaamd, in Eer en in Genade geen haarbreed onder Hem, en HIJ wil ook in dit huis onze helper zijn. Hij was het, die in den beginne de schepping in het aanzijn riep, Genesis 1:1-2, en Hij is de oorzaak van de wederbaring des mensen. Hij is het, door wie de hemelen werden getooid met al hun heir, dat zij toen tentoonspreidden (gelijk lovertjes, paarlen, diamanten of de rijkste juwelen) veel rijker dan de fraaiste diademen. Job 26:13. Hij was het, die met Zijn verdeelde tongen van vuur al die wijzen der wereld in verwondering bracht, die Zijn ademtocht hoorden in ongeleerde mensen.

Handelingen 2:1-4. O gezegende Heerser! nu dezelfde als toen! Het is Zijn werk onze geest te verlichten met goddelijke dingen, en ons die genade gaven te verlenen, die ons zullen versieren, en ons het voorkomen zullen geven van mensen, die inderdaad nieuwgeboren zijn. Efeziërs 1:18-20. Voor ons erfdeel maakt Hij ons geschikt, ook maakt Hij ons in deze wereld bescheiden, voorzichtig en wijs in wat wij ter hand nemen om te doen en te lijden op het bevel van onze Heere. Markus 13:11, Johannes 16:13.

Hij is het, die ons leidt tot het kruis en het graf, waar Jezus gekruisigd en begraven werd, Hij toont ons ook, dat Hij weer levend werd, en verzekert ons, dat Hij leeft, en maakt ons bij de troon der genade de verdienste van Zijn bloed ten nutte tot ons eeuwig welzijn. Duistere raadsels lost Hij hier voor ons op, ja, Hij doet ons onzichtbare dingen aanschouwen. 1 Corinthiërs 14:2. Hij giet de liefde Gods uit in elk hart, waar Hij woont, ja Hij deelt hun zulke tekenen mee van een toekomstig geluk, dat engelen tongen niet bij machte zijn het uit te drukken. Romeinen 5:5. Hij is het, die ons helpt om datgene te volbrengen, hetzij wij in kalmte of in een storm zijn, wat God beveelt, Romeinen 8:26-27, zonder Hem doen wij niets dat goed is, hetzij in daad, of woord, of gedachte. 2 Corinthiërs 3:4.

Hij is het, die ons met juwelen bedekt, Hij is het, die ketenen van goud om onze hals doet, Hij is het, die ons omgordt met fijn linnen, Ezechiël 16:10-14, en ons menigmaal doet leven als een vogel, die ons geneest van al onze twijfels en vrezen, Romeinen 15:13, armbanden aan onze handen, ringen in onze oren doet, Hij heiligt onze personen, 1 Corinthiërs 6:11, ook maakt Hij onze geest welriekend, Hij verteert onze lust, Jesaja 4:4, onze stinkende adem maakt Hij zoet, zodat wij een aangename geur hebben bij God en alle goede mensen, Colossenzen 4:6, Hij stelt het teken Gods op ons, en vergezelt ons tot het leven, en openbaart het leven aan ons.

8. DIENAREN VAN LAGERE RANG.

Een andere soort van dienaren zijn hier, maar zodanige, dat zij niet met deze eersten kunnen vergeleken worden. Zij zijn onder hen gesteld, maar bewijzen hun diensten niet alleen door hier te regeren, maar ook door de tafel te bedienen. Deze zijn bekleed met linnen, fijn en wit, zij glinsteren als de sterren van de duistere nacht. Openbaring 1:20. Zij hebben de sleutels van de heilige Petrus, Mattheus 16:19, en Aärons staf, zij openen en sluiten, zij binden en ontbinden voor God. De voornaamste van deze zijn wachters, zij hebben macht omhoog te klimmen en de toren van dit sterke gebouw te bestijgen, om vandaar te zien wie pal staan en wie de achterblijvers zijn. Deze hebben hun bazuinen, wanneer zij die doen klinken, weergalmen de bergen, ja, het doet de grond daveren. Hiermee slaan zij ook alarm, Ezechiël 33:3-6, wanneer zij bemerken, dat het minste onheil of gevaar komende is, zo beveiligen zij dit huis daarvoor, of bereiden het anders voor om het kruis manmoedig te doorstaan, en alzo de kroon te bereiken, die er voor de overwinnaar overblijft.

Deze dienaar wordt ook rentmeester genoemd, 1 Corinthiërs 4:1, omdat hij met Zijn Meesters kas belast is, en macht heeft uit te geven aan hen, die behoefte hebben of naar die schat dorsten. De uitdeler van het woord der genade is hij, 1 Petrus 4:10, en uit zijn mond, wanneer hij in de plaats is, zoeken zij de wet, hij beveelt haar ook die te volbrengen, hij toont hun de zonde, en leert hun die te vlieden. Lukas 12:42. Door dit voorbeeld toont hij hun ook, hoe hun kleren rein te houden, hun knieën te buigen voor de Koning, wanneer Hij in de plaats komt en wanneer zij Hem om genade aanroepen. Titus 1:7.

Een ander merkteken, dat deze dienaar draagt, is dat van opziener, omdat de zorg van het gehele huis bij hem berust: hij moet zorgen, dat zij aan niets gebrek hebben, noch ook misleid worden door valse indringers, valse leer, of (bijgeval) door de misplaatsing van een ordinantie. Deze hebben ook toe te zien, dat zij niet afwijken van plaats of plicht, opdat zij niet een smet werpen op hun belijdenis, of een kwaad brengen over het gehele huis, of een daad begaan, waardoor zij zich losmaken van of liegen tegen hun God, Handelingen 20:28, door te doen wat Hij niet beval bij geheiligde verordeningen. Noem ze uw koks: zij zijn bekwaam in het bereiden van spijs om zwakken en sterken te voeden, en het bloed te reinigen. Zij hebben melk voor zuigelingen, vaste spijs voor mensen op leeftijd, voedsel, geschikt voor wie eenvoudig en voor wie wijs zijn. Lukas 12:42. Wanneer de grote pot op gaat, gelijk menigmaal gebeurt, doen zij geen wilde kolokwinten in vleesnat, 2 Koningen 4:38-40, gelijk die jongelingen doen, beginnelingen in hun kunst, die niet maken wat zo geschikt is om te genezen als om te doden.

Zij zijn uw onder-geneesheren, en weten aan welke ziekte gij onderhevig zijt, Mattheus 10:8, laten ze slechts uw pols voelen, en zij zullen u spoedig zeggen, of gij ziek of gezond zijt. Zijt gij duizelig? zij kunnen u daarvoor helpen, of hebt gij de vallende ziekte, of vreest gij voor een verdooving, een koorts, of de jicht: God prijzende over hun bekwaamheid behoeft gij aan geen genezing te twijfelen, want langdurige ondervinding heeft deze dienaren meesters van hun kunst gemaakt. Hun geneesmiddelen werken door reiniging, Hebréeën 9:14, en ook als braakmiddel, 2 Petrus 2:22, vrees niet, noch innemen, noch vasten of het zal helpen, draag slechts zorg, dat gij geen kou vat, en gij kunt uw volle vertrouwen schenken aan hun geneesmiddelen.

Gij moogt ze profeten noemen, want zij kunnen spreken van toekomstige dingen, ja, hierin munten zij uit. Handelingen 15:32. Zij profeteren van 's mensen toekomstig lot, of zijn geest naar het wel of naar het wee is heen gewend, ja, zo bedreven zijn zij in hun voorzeggingen, hun bewijsgronden zijn zo vol van overtuiging, dat er niemand is, die hen hoort, of hij is gedwongen om te zeggen: Wee over hen, die, afwijken van de weg. 1 Corinthiërs 14:31. Zijt gij gebonden voor de hel tegen alle wind en weer? of zijt gij een, die ruggelings daarheen gaat? of sluit gij uw ogen, omdat gij niet wilt zien? of gaat gij zijdelings en wilt gij niet openbaar zijn?

Toch kunnen deze profeten u zeggen, langs welke weg gij ter helle neder vaart. Handelingen 8:20-22. Wat hem aangaat, die het eeuwige leven wil verwerven, doch niet wil scheiden van alles, om dat leven te gewinnen, maar zich aan enig ding vasthecht, dat hij zou laten varen, of de tijd laat voorbijgaan, in welke hij zou ontwaken, of zegt, dat hij alles laat gaan, doch iets aanhoudt van hetgeen hem de toekomstige wereld zal doen verliezen, 2 Timotheus 3:6, deze profeten kunnen zulk een man zijn staat bekend maken, en wat ten laatste zeker zijn lot zal zijn. Als gij iemand zijt, die beide wegen betreedt, nu die van God, dan die van de duivel, of als gij uitstel maakt van het komen tot uw God om leven, of als uw licht en de lusten er om strijden, wie meester zal zijn van uw ziel, en gij het een bemint, het andere bedwingt, Titus 1:16, deze profeten kunnen u zeggen, welke kant gij heen neigt, waarop gij in ongunst neerziet, waaraan gij een hand leent. Zijt gij een van diegenen, wier vrees boven hun geloof gaat? wanhoopt gij, wanneer gij zoudt hopen? houdt gij uw ogen op wat gij hebt gedaan, terwijl gij vrijheid hebt om te zien op de zon? Lukas 22:32, zijt gij zo begerig naar meer, dat gij niet wordt aangedaan door de genade, die u verleend is? Zijt gij gelijk aan hem, die volstrekt een mijl verder moet gaan bij elke schrede, Hooglied 1:4, of het de moeite niet waard achten Christus te volgen? Deze profeten kunnen zeggen, hoe dit uw ongemak moet genezen worden, en u gezond maken.

Deze dienaar wordt ook een gids genoemd, ook moet het volk zich slechts aan zijn zijde houden, of zijn voetstappen drukken in al de paden die zij bewandelen, volgens zijn voorbeeld moeten zij handelen en spreken. Hij moet voor hen de plaats der ogen vervullen, hij moet hen voorgaan op alle manieren, en hij moet hen geleiden aan de waterzijde, dit is het werk van deze onze Getrouwe Gids. Aangezien strikken van allerlei aard voor ons gezet zijn, aangezien hier een hol is, en daar een net is gespreid, o! laat niemand met mijn gepeins spotten: geen mens kan hier reizen zonder een gids. Lukas 1:79. Hier zijn verleidelijke appels, hier zijn hoeken met lokaas voorzien, benevens draaiende, verwarrende, klemmende, verstrikkende haken vlak bij de weg, wee zal dus hen overvallen, die zich hier durven wagen zonder een gids. Psalm 78:72. Hier huizen de feeën met haar bekorende stemmen, boze geesten, aan engelen gelijk, om onze keus te betoveren, verlokkingen voor het vlees liggen hier aan iedere zijde: wie durft hier één voetstap zetten, zonder een gids? Meester verleiding, die al door elkaar heen zingt, en bidt, en praat, vergezelt ons op onze wandelingen, hij zegt, het nauwe pad is het zijne, en het onze het brede, Mattheus 23:16, 24:wat kunnen wij hier dan doen zonder een gids? Laat God onze leiders dan altijd ogen geven, ja, laat Hij ze heilig, dapper en wijs maken, en ons helpen om dicht bij hen te blijven, en niet toelaten, dat de blinden onze gids zijn.

4. Hier zijn nog een andere soort van regeerders, diegenen, die onze handelwijzen besturen, opdat ze in overeenstemming zijn met het geloof, dat wij belijden, opdat het voor het oog der toeschouwers duidelijk moge zijn, dat wij nieuw zijn. Romeinen 12:8. Deze zijn om toezicht te houden op onze wandel, en ons in onze bezigheden te besturen, dat wij in geloof en liefde elk ding verrichten, dat reikt van de dagloner tot de koning, 1 Corinthiërs 12:28, dat er geen schandvlek zij in onze wegen, noch ook in onze belijdenis, al onze dagen. 1 Thessalonicenzen 5:12-14. Deze moeten toezien op onze bemoeiallen, achterklappers hebben zij ook ondernomen in orde te houden, ook moeten zij zorgen, dat niemand onder ons, die werken kan, werkeloos zij, krakelen, onenigheden, bedriegerijen, alsmede grieven en verongelijkingen, deze moeten zij regelen, aan hen behoort het oordeel over alle zaken van deze aard, 1 Corinthiërs 6:4, gelukkig is het huis, dat aldus geregeerd wordt. 1 Timotheus 5:17.

5. Een andere soort van dienaren hebben wij, diakenen noemen wij ze, omdat hun werk is, die kruimels der liefdadigheid op te sparen en uit te delen aan de armen tot hun onderhoud, welke bijeen verzameld zijn tot hun verlichting, hetwelk van hun bezigheid inderdaad het voornaamste is. Handelingen 6:1-6. Deze moeten ernstig zijn, niet van een dubbele tong, niet overgegeven aan de wijn, niet genegen om de armen onrecht aan te doen, uit liefde tot gewin,

(rechtvaardig in deze hun bediening, getrouw in het geen hun toevertrouwd is.) 1 Timotheus 3:8 . De vrouw moet hier beantwoorden, gelijk het gelaat aan het gelaat, aan de geschiktheid van de man voor zijn werk en plaats, opdat grond voor ergernis of voor naijver het bewijs niet verhindere, dat hij met de meeste ijver zijn ambt wel volbrengt, want dan zal hij moedig zijn in het geloof, en een goede mate van vertrouwen verwerven bij de gemeente, ja, wat meer is, hij zal de zegeningen van de armen bezitten.

Zijn wijsheid zal Hem leren uit te vinden wie arm is uit luiheid, en wie tot een lage staat komt door ziekte, ouderdom, of omdat het het ontbreken van ledematen, of van het gezicht, of van werk was, dat hem er toe bracht, of zulk een lotsbeschikking, die soms laag maakt wie eens hoog waren. Zij moeten ook bedenken, dat er sommigen zijn, die hinken voor zij kreupel zijn, terwijl anderen zorg dragen hun noden niet bekend te maken: zij willen liever sterven dan de gemeenten belasten met hun armoede. Hierna moeten zij uitgeven naar dat zij reden zien, van het Woord de regel en van de behoefte de wetten makende, volgens welke zij handelen, en dan behoeven zij niet te verzuimen. Handelingen 6:1. De tafel des Heeren moet hij ook bedienen, het is zijn plicht en het is hem toevertrouwd. Handelingen 6:2. De leraar moet ook zijn tafel gedekt hebben door hem, aldus moet zijn huis gevoed en gekleed worden. Aldus dient hij de tafels met het fonds der gemeente, en wordt alzo een zegen voor de kudde.

Ik lees ook van weduwen, die hier haar bezigheden moeten hebben tot meerdere welvoeglijkheid. Ik durf niet zeggen, dat zij in de bediening zijn, ofschoon zij hier tot een dienst zijn aangewezen. Zij moeten zeer bejaard zijn, 1 Timotheus 5:9, vertrouwd, zachtmoedig, diegenen, die veel goeds hebben gedaan, die niet zichzelf zoeken, zij moeten nederig zijn, vol medelijden, of zij zullen haar dienst van nul en gener waarde maken. Deze moeten aan de jongere vrouwen leren, wat eigen is aan haar geslacht en staat, en wat niet: om bescheiden, huiselijk en eerbaar te zijn, haar mannen lief te hebben, goed te zijn, Titus 2:3-5, kinderen te baren, ze lief te hebben, en te vlieden van wat het evangelie schande zou aandoen. Ik denk, dat deze ook op de zieken moeten toezien, een werk, dat ongeschikt is voor de jongere, waarom hij zegt: De jongere weigeren, misschien omdat haar zwakheid haar zou misleiden, en onderwerpen aan groot ongenoegen, 1 Timotheus 5:11, wanneer zo iemand als Ammon in de plaats is. 2 Samuel 13:6-14. En daar de goede oude vrouw dit moet doen, is het passend, dat zij ook gevoed en gekleed wordt uit de beurs van de diaken, laat het zo zijn, en laat dit voortdurend haar dienst zijn. 1 Timotheus 5:16.

9. DE ORDE EN WIJZE VAN HET BESTUUR ALHIER.

Gelijk ik u getoond heb wie in de bediening zijn, zo wil ik u verhalen hoe, en met welk een zorg, zij, aan wie hier het bestuur is toevertrouwd, zich houden aan de verordeningen, die met dat doel zijn gemaakt. Naar goddelijke regels wordt dit huis bestuurd, Mattheus 28:18-20, geen bloeddorstige, ook wordt zij niet onderwezen en gevoed volgens menselijke voorschriften, Lukas 9:54-56, want de Schrift zegt: Het woord is ons geestelijk voedsel, voedsel voor ons geloof. Ook zijn allen niet in dezelfde mate gevorderd in goddelijke dingen, ofschoon allen vermaand worden tot de meeste en beste vorderingen, welke wet of plicht hun kunnen aanwijzen. Filippenzen 3:17.

Helaas! hier zijn kinderen, hier zijn groten bij jongen. Hier zijn de zieken en zwakken, zowel als de sterken. Hier zijn de ceder de struik en het gekrookte riet, 1 Johannes 2:1-6, ja, hier zijn diegenen, die gewond zijn en bloeden. Gelijk hier sommigen zijn, die in de spraakkunst leren, Efeze 3:18-19, zo zijn hier anderen in het a, b, c. Sommigen geschikt te onderwijzen, en anderen moeilijk te leren, sommigen zien veraf, anderen kunnen nauwelijks onderscheiden wat hun in de spiegel voorgehouden wordt, anderen zijn vergeetachtig, en laten alzo schieten of uit hun gedachten glippen wat zij pas hoorden, Hebreeën 5:12-13, zo groot blijkt het onderscheid. Waarom onze Jakobs bijzondere zorg moeten dragen, dat zij hun kudden drijven, maar zoals hun kudden het kunnen verdragen, Jesaja 40:11, want als zij overdreven worden, zullen zij dadelijk moe zijn, of hun jongen werpen, of sterven. Genesis 33:13.

De wetten zijn dus meer en minder van kracht, naarmate zij ons tot de bron, of springader, of fontein brengen, of meer verwijderd zijn van hetgeen, waaraan wij ons in de eerste plaats moeten toewijden. Laten wij dan wijs zijn in het gebruiken van de wetten, geen verward gedruis makende gelijk kauwen in kamers, ja, laat ons zoeken uit te munten, 1 Corinthiërs 14:12, tot ieders heil, dit is wel regeren. 1 Corinthiërs 14:26. Laat ons dan met de grondwaarheden beginnen, want die slaan naar de wortel zelf der zonde. De grondslag alzo sterk gelegd zijnde, laat ons voort gaan, zoals de wijze bouwmeester zei, Hebreeën 6:1-3, want ik bedoel niet, dat wij ten enenmale zouden verachten diegenen, die minder zijn: wij moeten altijd die verschuldigde achting voor iedereen bewaren, welke betamelijk is, dit is de weg om aan Jezus voeten te zitten. Mattheus 28:19-20.

Berouw hebben moet ik, of ik ben weggeworpen, Lukas 13:1-3, geloven moet ik, of niets gehoorzaam ik, Markus 16:16, God liefhebben moet ik, of niets kan ik doen, dat zoveel waard is als het verliezen van mijn schoen. Als ik mijn kruis niet achter Christus draag, Lukas 14:27, als liefde tot heiligheid verloren gegaan is, als ik mijn lasten niet zoek te doden, Hebreeën 12:14, als ik niet sterf aan mijzelf, aan mijn vlees, wat wet, al betrachtte ik die ook, kan mij goed doen? In geringe plichten heeft het leven nimmer bestaan.

Iemand leest, hij bidt, ook catechiseert hij, maar doet hij anders niets, wat is het dan, dat hij doet? Ik lees om mijn plicht te kennen, Johannes 5:39, ik bid tot God om mij die te helpen volbrengen dag bij dag, Lukas 20:47, indien dit niet mijn doel is in wat ik doe ben ik een dwaas, en daarbij een huichelaar. Mattheus 6:5. Ik ben gedoopt, wat dan? Handelingen 8:13, 23, tenzij ik sterf aan de zonde, bedek ik de dwaasheid met een leugen. Aan des Heeren tafel eet ik, welnu? Daar hebben ook sommigen hun eigen verdoemenis gegeten. 1 Corinthiërs 11:29.

Ik wil veronderstellen, ik hoor, ik zing, ik bid, en dat ik gedoopt ben zonder uitstel, ik wil veronderstellen, dat ik veel kennis verwerf, en wil ook veronderstellen, dat ik geschikt ben om prediker te zijn, evenwel baat mij niets, indien ik, arme, aan het eerste een vreemdeling ben. 1 Corinthiërs 13:1-4. Zij zijn dus gewichtiger, in vergelijking van deze met die, zijn ze maar munt en anijs. Mattheus 23:23.

Niet dat ik de minste der plichten wil gering achten, omdat het minste gebod, vanwege het goddelijk recht, eist dat ik mij daaraan onderwerp, moedwillige tegenstanders storten zichzelf in het verderf. Maar laat ons orde houden, laat het eerste het eerste zijn, heb berouw, geloof en liefde, en dan vertrouw ik, dat ik dat recht heb, hetwelk goddelijk is, op alles wat bevolen is, zij het groot of klein. Alleen moet ik als waarschuwing nog met eer enkel woord een weinig tot de zwakken spreken. Gij moet niet toelaten, dat de mensen u zo insluiten in hun oordeelvellingen, dat zij u verontrusten in dat geloof en die vrede, die gij hebt bij Hem, dit zou gelijk zijn aan het verliezen van een lid, of gelijk aan hem, die denkt dat het niet goed is, tenzij hij de kern verlieze voor de schaal. Gij zijt geen gevangene, maar een kind en vrij, gij werd niet gemaakt voor de wetten, maar de wetten voor u, en gij moet ze gebruiken zoals uw licht het kan verdragen, zij, die anders zeggen, verscheuren en rijten vaneen, meer gelijk aan boze tirannen, die wreed zijn en bij een klein vuur meer brandstof voegen. Maar zij, die ware herders zijn van de schapen zouden om zulk een brand te blussen vol verheuging wenen. Maar ik heb het nu slechts over algemeenheden, bijzonderheden eist onze wetgever van onze hand, en dat teneinde te voltooien wat wij zijn begonnen te doen.

1. Mijn broeder moet ik in der waarheid liefhebben, Johannes 15:17. Ik ben door God geleerd om het te doen, 1 Thessalonicenzen 4:9, laat mij acht hebben op deze goddelijke plicht en die wel volbrengen, God woont in hem, die zijn broeder lief heeft. 1 Johannes 4:16. De drangreden, welke mij dit oplegt, geurt gelijk de kostelijke olie of de zoetste rozen. Psalm 133. Zal God liefhebben, zal Hij Zijn geloof aan mij bewaren? en ik niet? zal ik ontrouw zijn? Zal God mij, een zondaar, liefhebben? Johannes 15:17. Ja, zal mijn Jezus sterven om mij met mijn God te verzoenen? en zal ik Zijn kind haten, en niet luisteren naar Zijn noden, die een weinig bijstand van mij vorderen? 1 Thessalonicenzen 4:9, 1 Johannes 4:17, Psalm 133, foei met zulk een geest, met zulk een wreedheid, 1 Johannes 4:20-21, foei met de gedachte, die mij zou vervreemden, of mij verleiden om mijn ergste vijand te haten. Mattheus 5:43-48.

2. Hij, die hier woont, moet ook een deelnemer zijn in het leed van anderen, Romeinen 12:15, moet een lastdrager zijn onder zijn broeders, of hij kan datgene niet doen, waar het gezegende evangelie hem toe roept. Galaten 6:2. Te dien einde moet ootmoed aangedaan worden, het is onze livrei, wij moeten daarmee bekleed zijn, indien wij de wet willen gehoorzamen, en de wil van onze Meester volbrengen. 1 Petrus 5:5. Als dit zo is, wat zouden zij hier dan doen, die in hun oude ranken van hoogmoed verschijnen? Laten hoge lieden onder u niet de scepter zwaaien, de Heere aanschouwt de trotse man van verre. Psalm 138:6. Het is niet passend, dat hij daar wone, waar nederigheid des geestes het gestoelte moet hebben. Kan daar hoogmoed zijn, waar een ziel om genade smeekt? Lukas 18:13. Zal er hoogmoed zijn onder verlorene slaven? Jesaja 42:14. Zal hij, die genade van de galg bracht, hoog zien, of trots daarheen stappen, of een gedachte koesteren, die strekt om hem te verleiden om dat lot te vergeten, waartoe hij wegens de zonde voor kort bestemd was, en waarvan hij toen ten enenmale niet bevrijd kon worden dan door de dood en ellende van een andere? Jesaja 53:5. Hoogmoed is het onbetamelijkste van alle dingen, bovendien, het is de voorloper van een val. Hij, die trots is, zal spoedig in het slijk liggen, Spreuken 16:18, maar eer volgt op nederigheid. Laat ieder dan zijn broeder rekenen als zijn meerdere, laat ieder zich eens anderen schuldenaar achten. Christus beveelt ons van Hem te leren om nederig te zijn, de schoonheid der belijdenis is nederigheid. Mattheus 11:29.

3. Vergeef, is hier een andere verordening der wet, Efeziërs 4:32, gewroken te worden is geen strohalm waard. Hem, die vergeeft, zal ook vergeven worden, wie dat niet doet, moet zijn deel in de hemel verliezen. Mattheus 18:34-35, 6:15. Ook moet gij niet moe worden van deze plicht, omdat God niet moe wordt u te vergeven. Mattheus 18:22.

Gij leeft bij vergiffenis, Efeziërs . 4:32, zou daar één ogenblik een einde aan gemaakt worden, dan zoudt gij vallen in de muil der hel. Laat dit u dan bewegen uw dierbare broeder in liefde te vergeven. Mattheus 18:34-35, 6:15, 18:22.

En ons wordt bevolen in ons vergeven te doen zoals God doet in het vergeven van de zijnen. Mattheus 18:32-33. Als iemand tegen iemand een twistzaak heeft, (gelijk wij menigmaal twistzaken hebben tegen menigeen) welnu dan, zoals God, om Christus' wil, u kwijtscheldt, scheld gij ook zo, om Christus' wil, uw broeder kwijt. 2 Corinthiërs 2:10. Wij zeggen: Wat om niet komt, gaat om niet, laten dan al onze vergevingen zodanig zijn. Ik ben er zeker van, dat God u van harte vergeeft, Jeremia 32:41, mijn liefhebbende broeder, ik bid u, vergeef mij, maar wees dan oprecht in uw vergeving, doe het met uw hart, of gij zijt een hypocriet. Mattheus 18:35.

4. Gelijk wij vergeven, zo moeten wij waken en bidden, Mattheus 26:41, want vijanden hebben wij, die nacht en dag, als wij niet waakten, spoedig onze genade gaven zouden verwoesten, als wij niet baden, onze arme zielen zouden besmetten. Zonder een wachter, wie kan dan een vijand weerstaan? Wie niet bidt, zal zich niet als een man gedragen, 1 Corinthiërs 16:13, zich beklagen dat hij overwonnen is, dat kan hij, maar wie het veld wil houden moet waken en bidden. Die waakt, moet weten wie en wie bij elkaar zijn: kennen wij geen vrienden van vijanden, hoe weten wij dan wie te bevechten en wie onder ons op te nemen? Efeziërs . 6:13-18, sommigen hebben in plaats van vijanden, 1 Petrus 5:8-9, huisgenoten verslagen. Soms zal er een lust insluipen in de plaats, of het werk, of de bediening, tot hij onze zielen gebracht heeft tot grote verachtering van de genade. Hebreeën 12:15. Tenzij wij naarstig waken en bidden, zal onze hoogmoed onze nederigheid voorgaan: ons ongeloof zal ons geloof bij de neus leiden. Lukas 21:34-35, Hebreeën 3:12-13. Zelfliefde zal er zijn waar zelfverloochening behoorde te wezen, en de hartstocht zal verhitten wat het geduld eens verkoelde. En zo zal het bij ons zijn nacht en dag, Handelingen 20:30-31, tenzij wij naarstig waken en bidden. 1 Thessalonicenzen 5:6, 2 Timotheus 4:5, 1 Petrus 4:7.

Behalve wat deze vijanden van binnen doen, zijn er buiten vijanden, die er op loeren om ons te verstrikken, ja, zij staan in slagorde tegen ons, en zullen verderf over ons brengen, tenzij wij waken en bidden. Daar is de wereld met al haar ijdelheden, Lukas 8:14, daar is de duivel met een duizendtal leugens, 1 Petrus 5:8, daar zijn valse broeders met hun schone omgang, Handelingen 20:30-31, naast valse leerlingen met haar sterke verleiding. Deze zullen ons verschalken, ja ons wegvoeren van wat goed is, tenzij wij waken en bidden. Een lang leven is voor velen een geduchte strik, voor een plotselinge dood moeten wij ook op onze hoede zijn, de goed- en afkeuringen van de mensen zijn verzoeking, en er is een lokaas in alles wat wij horen en zien. Laten zij, die het kunnen, eens een weg tonen, hoe zij zouden leven, die niet kunnen waken en bidden.

Ook is het niet genoeg van binnen alles wel te bewaren, noch ook om alles buiten te houden, wat zonde zou zijn, als het toegelaten werd: ik moet mij laten gelegen liggen aan mijn dierbare broeder, als ik merk, dat hij in verzoeking is of afwijkt van de weg, Hebreeën 12:15, anders waak en bid ik niet zoals ik behoort te doen. Bid dan, en waak, wees geen vadsige slaper, mor niet, noch weiger om uws broeders hoeder te zijn, Genesis 4:9. Ziet gij, dat de genade bij uw broeder op een laag peil staat? is zijn hiel gevangen in het web van de spin? bid voor uw broeder, 1 Thessalonicenzen 5:14, of dat hem niet wil helpen, en waarschuw hem van het tegenwoordige wee, dat over hem is, indien hij u zal horen, zult gij een redder van hem blijken te zijn. Jacobus 5:20, Mattheus 18:15.

5. Oprechtheid, daartoe worden wij ook aangemaand, want ik vind in ons gezegend wetboek, Jozua 24:14, dat de plichten, hoe goed zij ook schijnen te zijn verricht, bij onze grote God slechts van geringe schatting zijn, indien zij niet in oprechtheid zijn gedaan, wees dan op uw hoede, want de geveinsden zijn allerwegen verachtelijk. Mattheus 23. Wij kunnen dingen doen,

ja, en laten het aan de mensen ook zien, dat wij ze doen, terwijl de bedoeling slechts eerlijk is, laat ons niet op een hovaardige wijze naar lof zoeken: ijdele roem is niets waard in de dagen van het evangelie. 2 Corinthiërs 1:12. De oprechtheid zoekt geen open plaats om te handelen, ofschoon zij alles doet met een open gelaat, zij houdt niet van vermommingen, nog van misvormingen, zij is ongekunsteld, zij haat het dubbelhartige. 2 Corinthiërs 2:17. De oprechtheid is die genade gave, waardoor wij onze plichten gelijk en in evenwicht houden, ook is alles wat wij doen slechts spel, indien de oprechtheid ons werk niet vergezelt, hef het ook nog zo hoog op. 2 Corinthiërs 8:8, 1 Petrus 2:1-2, Filippenzen 1:10. De oprechtheid maakt, dat de hemel in gunst op ons neerziet, zie, hier is een man, in wie geen bedrog is! Nathanaël, waarlijk een Israëliet! Johannes 1:47-49. Met de plichten gaat hij oprecht te werk, onder de vijgenboom zag de hemel hem bidden, er zijn maar weinigen, die daar hun godsdienst verrichten. Oprechtheid! Genade wordt daaraan verleend, Efeziërs 6:24, de man, die oprecht was, miste God nimmer. Één traan, die uit oprechtheid valt, is tien duizend uit geveinsdheid waard.

6. Zachtmoedigheid wordt hier ook bevolen door de wet: een norske geest is geen strohalm waard. Job 5:13. Een norske geest is een verderf voor de rust, zij ondervinden het, die hem in hun borst huisvesten. Spreuken 2:12, 16:28, 17:20. Een norske geest past bij zelfverloochening, bij het opnemen van het kruis, en elke beproeving, als katten en honden, die elkaar bij de oren grijpen, als toernige lieden passen bij schimp en smaadreuen. Spreuken 22:5. Zachtzinnig als een lam, stom als een vis, is braaf, wanneer de gramschap kookt en de hartstochten zich een uitweg willen banen. De zachtmoedige zal God leiden in de paden van het recht, Colossenzen 3:12, Psalm 25:9, Efeziërs 4:2, het goede zullen de zachtmoedigen eten en verzadigd worden, Psalm 22:27, de Heere zal de zachtmoedigen verheffen tot de hoogste rang, 1 Timotheus 6:11, Psalm 147:6, Hij zal de zachtmoedigen versieren met Zijn heil. Psalm 149:4. De zachtmoedigen zijn gezegend, de aarde zullen zij beërven, Psalm 37:11, de zachtmoedige is beter dan de trotse van geest. Jesaja 29:19, Titus 3:2. De zachtmoedigheid zal u stil, gehard, sterk maken, om een last te dragen en verongelijking op te nemen. De zachtmoedigheid zal, ofschoon gij in verschillende beroeringen zijt, de hartstocht breidelen, een slagboom zijn voor de zonde. Zo stelt God ons de zachtmoedigen voor ogen, een zachtmoedige en stille geest prijst God. 1 Petrus 3:4.

7. Matigheid wordt ook aan dit huis opgelegd, 2 Petrus 1:6, en wie dit niet bezitten worden door de omstanders uitgemaakt voor gulzige, begerige mensen: ook kan alles, wat wij kunnen zeggen, ons niet verschonen, wanneer onmatigheid in enigerlei opzicht voor hen blijkbaar wordt, ofschoon wij andere ondeugden vlieden. Filippenzen 3:18-19. De matigheid is de moeder der gematigdheid, en eveneens het sieraad van onze wandel. 1 Corinthiërs 9:25. De matigheid zal onze genegenheden matigen, en ons bewaren voor buitensporigheid in het omhelzen of begroeten van wat wij hebben, alsook in ons streven naar meer, en ons brengen in een bezadigde stemming, zij zal ons in elke staat tevreden doen zijn. Filippenzen 4:11-13. Ook hebben wij hier geen argument nodig om te bewijzen, dat wie buitensporig is in zijn liefde tot wereldse dingen, betere dingen versmaadt, en de zaligheid veronachtzaamt om een vlinder. Spreuken 23:5.

Wat bewijsgrond kan iemand voor de dag brengen, waarom wij onmatig zouden zijn in het gebruik van enig werelds goed? Zien wij niet, dat al deze dingen van ons vlieden? Jesaja 28:1, 4. Wat kunnen wij houden? Wat kunnen wij beletten van ons te vluchten? Is niet elk ding, dat wij hebben, stervende? Jacobus 1:11. Mijn huis, mijn vrouw, mijn kind, zij worden allen oud, ook ben ik niets jonger om mijn goud, hier is niets blijvend, alle dingen sterven weg, 1 Johannes 2:17, ik, arme, ben op zijn best slechts een klomp aarde. Genesis 18:27.

Als dat waar is, leeft de mens niet bij brood, hij, die niets anders heeft, moet onvermijdelijk dood zijn. Deuteronomium 8:3. Neem brood voor wat in deze wereld kan gevonden worden,

echter is alles, wat daarin is, slechts een klank, een ledige klank, er is volstrekt geen leven, het kan geen mus redden van haar val. Laten wij deze wereld dan gebruiken zoals ons bevolen wordt, en zoals in oude tijden de godzaligen deden. Die kopen, moesten zijn alsof zij niets bezaten van wat zij kochten, noch zichzelf zegenden in wat zij hebben, en hij, die zich verheugt in wat hij heeft, moest liever verkiezen zijn geest af te trekken van wat hij beneden heeft, en er zijn hart op zetten, waarheen hij gaan moet. 1 Corinthiërs 7:29-31, Colossenzen 3:1-2. Wat hen betreft, die wenen onder hun zware kruisen, of die gebroken zijn door het gevoel van verliezen, laat hen bedenken, dat alle dingen hier verwelken en wat hun natuur aangaat, van een afnemende en wegwijnende gesteldheid zijn, ja, beiden wij en zij zullen afnemen, en verkwijnen, totdat wij weggekwijsd zijn. Genesis 3:19. Laat matigheid dan met gematigheid als grenzen voor onze genegenheden zijn, wanneer wij zien, of gevoelen, of smaken, of op enigerlei wijze de genieting hebben van dingen, die behaaglijk zijn voor het vlees, opdat wij onszelf daarmee niet ten verderve voeren, of onszelf daardoor brengen tot overlading, schuld of de slavernij van de Satan. Lukas 21:34.

8. Geduld, een andere plicht, is, zoals wij vinden in de Heilige Schrift, aan dit huis opgelegd. Jacobus 5:7-8. Haar staat is hier beneden zodanig, dat deze genade gave in haar overvloedig moet zijn, of zij zal spoedig een slaaf zijn van de lasten en de wil van hen, die de zin van Satan zoeken te doen. Hij, die alle onrecht moet verdragen zonder tegenstand, en dat nog wel met blijdschap, moet te dien einde voortdurend hulp en bijstand hebben van het geduld, of hij zal zulk een werk te moeilijk vinden. Romeinen 12:12. Hij, die bespottung en beschimping, hoon en smaad, laster en leugentaal, bedrog en onrecht ontmoet, Hebréeën 6:15, ja, die voor het weldoen wordt misleid, beroofd, in de gevangenis geworpen, en op allerlei wijze mishandeld, zal, als hij geen geduld heeft, spoedig beledigd zijn, ja, ook zijn belijdenis zal spoedig een einde genomen hebben. Openbaring 13:10, 14:12, Mattheus 13:21.

Een Christen moet niet strijden om de godsdienst, maar verongelijking verdragen, ofschoon hij gelijk heeft, 2 Corinthiërs 6:4-8, hij moet goedertieren, liefhebbend, en zachtmoedig zijn, 1 Corinthiërs 4:12-13, wanneer men hem op de een wang slaat, moet hij de andere toekeren. Mattheus 5:38-41. Hij moet geen schimp voor smaad vergelden, noch murmureren, wanneer hij zich beroofd ziet, 1 Petrus 3:8-9, Johannes 18:10-11, wanneer men hem vervloekt, moet hij niet vergeten te zegenen, en zo zijn ziel in lijdzaamheid bezitten. Ik twijfel er aan of onze korzelige Christenen wel willen vallen met wat ik zeg, echter durf ik er mijn rok om verdedden: vergelijk mijn woorden slechts met het gewijde geschiedverhaal, en gij zult bevinden, dat het geduld de weg tot de heerlijkheid is. Hebréeën 6:15. Geduld onder het kruis is plicht, Lukas 21:19, wie dit bezit behoort de zaligheid toe, Jacobus 1:3-4, zo het zijn tegenwoordig werk volbrengt, zo het stand houdt, en blijft bij de waarheid, dan mogen wij uitzien naar die beloning, Jacobus 5:7-9, welke beloofd is bij de komst des Heeren,

9. Laat ons niet vergeten goede mensen te herbergen, sommigen hebben door dit te doen zegen ontvangen, ja, om deze hun daad te belonen hebben engelen hun intrek bij hen genomen, zonder dat zij het wisten. Hebréeën 13:2. Ja, om zulk een werk als dit aan te moedigen, vermeldt de Heere zelf het van de zijnen: Toen Ik hongerig of dorstig was, of een vreemdeling, naamt gij Mij op. Mattheus 25:35-40. Vreemdelingen moeten voor vreemdelingen niet anders dan vriendelijk zijn, inzonderheid wanneer zij, van gedachten wisselende, bevinden, dat zij, ofschoon hier vreemdelingen, een broederschap zijn, en erfgenamen, verenigde erfgenamen van een eeuwigdurend goed, deze behoren als zonen van een moeder, wanneer zij elkaar ontmoeten in een vreemd land, elkaar te groeten met: welkom, kom in, broeder, hoe gaat het u? Kom vertel mij uw staat. Hebt gij behoefte aan spijs, of drank, of kleren? Zijt gij vermoeid? Laat mij uw voeten wassen, ik wil u niet laten vertrekken, blijft bij mij deze nacht, en zet uw reis voort met het morgenlicht. Richteren 19:16-21 .

10. DE WEG OM WAT HIER VERKEERD IS, WEER IN ORDE TE BRENGEN.

Alhoewel dit huis zo eerwaardig is, is het echter niet zonder zonde, vele verkeerde dingen gebeuren hier, waarom wij om ze weer te herstellen ons moeten houden aan onze regels van gerechtigheid. Ook moeten wij het niet vreemd vinden wanneer de zonde gevonden wordt waar de deugd is, zien alle mensen niet duidelijk, dat er in de heilige tempel stof was, 2 Kronieken 29:16-17, dat er zelfs aan ons goud roest kleeft? In het huisgezin van Abraham was een spotter, Genesis 21:9, in het paleis van een koning zal men de spin vinden. Spreuken 30:28. Die zegt: wij hebben geen zonde, zegt ook: Wij hebben er in het geheel geen behoefte aan om te waken en te bidden, te leven door het geloof, het vlees te doden, of meer van de Geest te ontvangen om onze natuur te heiligen. Dit alles is volstrekt nodeloos bij hem, die te deze aanzien niets verkeerd heeft. Maar wij belijden, omdat wij geen leugenaars willen zijn, 1 Johannes 1:8, 10, dat wij nog de bewegingen en begeerlijkheden der zonde binnen in ons gevoelen, en zouden afvallen, Lukas 21:34-36, indien Christus niet tussenbeide kwam en voor ons bad. Hebreeën 7:25.

Wij besluiten dus, dat de zonde hier is, doch dat zij zich niet tot onze schande mag openbaren. Wij hebben onze regels om daarnaar met haar te handelen, en ook pleisters om onze dodelijke wonden te genezen. En aangezien de ledigheid grote aanleiding geeft voor het vlees, om zijn ruwe en moedige invallen te doen op de goede zeden, is het verordend dat niemand hier mag wonen dan diegenen, die werken. Zo duidelijk is de wet hieromtrent en zo volkomen, dat zij hem, die niet werkt, gebiedt het eten na te laten. 2 Thessalonicenzen 3:10. Laat dan iedereen naarstig zijn om datgene te doen, waartoe genade of natuur hem verplicht. Die niet behoeven te werken voor kost en kleren, behoren te werken voor hen, die behoefte hebben, niet, opdat de luiaard tot lediggang zou worden aangemoedigd, maar opdat zij, die inderdaad arm zijn, gekleed en gevoed worden. Dorkas deed dit, en het is aan het gewijde geschiedverhaal toevertrouwd tot haar lof en blijvende roem. Handelingen 9:36-39.

Dit huis voedt dus geen lediggang, vijgenbomen zijn hier te bewaren, Spreuken 17:18, en wijngaarden te onderhouden. Hier is werk voor allen, ja, werk dat moet gedaan worden, Markus 13:34, werk evenwel, dat gij kunt vergelijken bij het spelen in de zonneschijn, het werken is een genot, en de arbeid is zoet, 1 Johannes 5:3, gelijk aan het dansen van David in de straten. 2 Samuel 6:14. Het werk is kort, het loon is eeuwig, het werk gelijkt mij, het loon gelijkt de Gever.

Geen luiaard moet zich hier verbergen, wie niet zaait, zal in de oogst geen schoven inzamelen. De luie mensen kunnen het zelf duidelijk zien, dat de honing verkregen wordt door de werkzame bij. Hier wordt het brood niet om niet gegeven, spijs, drank en kleren, en het leven ontvangen wij van de hemel, maar het werken is hier opgelegd, omdat het een genot is, om de ondeugd te onderdrukken en de hemelse schat te vermeerderen. Bovendien dient het om te tonen, dat als de mensen het geloof belijden, en evenwel werkeloos blijven, dat dan hun geloof ijdel is. Jacobus 2:20, geen mens kan ooit bewijzen, dat het wel met hem staat dan door het geloof, dat door de liefde werkt. Galaten 5:6.

Indien deze goede raad door u wordt verworpen, indien gij het werk en de arbeid verwaarloost, indien gij, gelijk David, u uitstrekt op uw leger, 2 Samuel 11:1-5, of gelijk zijt aan een weelderig paard, gevoed met wat uw lusten zal aanwakkeren, Jesaja 5:8, 13:22, en alsoo lagen legt voor uw ziel, wanneer gij in de oorlog zult zijn, let dan op wat volgt: de zonde moet aangewezen, en gij zonder berouw geheel verworpen worden. Lukas 13:1-3.

Dit is het huis van God, 1 Corinthiërs 3:16-17, Zijn woonplaats, het is hier, dat wij Zijn lieflijk aangezicht aanschouwen, maar indien het mocht worden bezoedeld met de zonde, en zo

blijven, zal Hij spoedig beginnen met het woest te laten, en dan: wee over haar, de zonde en Zijn afwezigheid zullen het spoedig ten verderve voeren. Jeremia 7:11-15.

En daar de zonde het ergste is van alle dingen, en loert gelijk een slang aan een muur, of vliegt gelijk een arend in de lucht, of loopt als een schip in nood, zonder enig bestuur, of, (zoals de grote Salomo het wijs heeft gezegd) is als de weg van wellustelingen met een maagd, die schertsen, en dartelen en met een verleidend gegiechel de lusten opwekken, en ze trapsgewijze zo inwerken in hun genegenheden, dat zij de weg ten dode gaan, en zo zichzelf in het verderf storten: laten alle mensen, gelijk er gezegd wordt, om dit onheil te verhoeden, waakzaam zijn, ja, en naarstig letten op haar bewegingen, en dan vlieden, dit is de weg om te leven en niet te sterven. Hij, die nimmer wil vallen, moet nimmer uitglijden, wie de roeping wil gehoorzamen, moet de zweep niet vrezem.

God wil ook, dat elke omstander, die de adder in het gras ziet liggen, zal roepen als van ouds: De dood is in de pot, opdat niet velen door haar vergif omkomen. Maar als dat beestachtige ding haar prooi vasthoudt, en de man, die zij overmeesterd heeft, de snode onbeschaamdheid ingeeft om voor haar te pleiten, of als hij het zal ontkennen, of als hij het zal zoeken te bedekken met een leugen, haal dan meer hulp, en doe er een vernieuwde aanval op, verklein de fout niet, maar ga er flink op los. Als hij echter niet vreest, maar nog aan zijn boosheid toevoegt, zeg het dan aan het huis. Doch als hij nog in zijn afschuwelijkheid zal volharden, vlied hem dan, omdat hij een melaats man is, reken hem met de heidenen en de tollenaar. Mattheus 18:15-17. Maar als hij in het begin voor u valt, wees dan getrouw, liefhebbend, rechtvaardig tegenover hem, vergeef hem zijn zonde, zeg het niet aan een broeder, Spreuken 25:9, opdat gijzelf niet zo behandeld wordt door een ander. Markus 4:24.

Indien hij niet valt dan in de tweede aanval, maak dan zijn boosheid niet alom bekend, Jacobus 5:20, maar, als gij denkt dat zijn berouw oprecht is, vergeef hem zijn zonde, en stop ze onder de grond. 1 Petrus 4:8. Indien hij de eerste en tweede laag doorstaat, indien hij voor de kerk geen berouw krijgt, handel dan met hem zoals de zaak het zal vereisen, laat niet het huis om hem in brand gestoken worden. Indien hij tenslotte berouw zal krijgen en weerkeren tot God en u, moet gij hem niet voor altijd laten branden onder het gevoel van zonde en schaamte: gij moet hem zijn zonde in Christus' naam vergeven. 2 Corinthiërs 2:6 .

Uw liefde tot hem in Christus moet gij bevestigen door al zulke wegen als eerlijk zijn en rechtvaardig. Wees niet schuw van hem, draag ze niet op een afstand, maar geef hem liever van uw liefde zulk een bewijs, dat hij daaruit kan afleiden, dat gij gelooft, dat Christus hem weer in genade aanneemt. 2 Corinthiërs 2:8-10.

Tot twee dingen zou ik u te deze aanzien willen vermanen: het eerste, om aan de kerk te tonen, waarin zij zich in al haar handelingen zo behoort te gedragen, dat de schuldige overtuigd wordt, dat het er haar om te doen is om zijn ziel te redden, en dat het om deze een zaak is, dat zij hem openbaar veroordeelt. Dan zou ik willen tonen aan de persoon, die men verwerpt, wat zonder berouw het gevolg zal zijn van deze vreselijke censuur, en zo besluiten, mijn oordeel overlatende aan de menigte van hen, die verstandig en oordeelkundig zijn, van ieder van hen een gebed voor mij verzoekende.

1. Dit huis moet voor dit werk aangedaan zijn door de zonde en ellende van dit arme schepsel, 1 Corinthiërs 5:2, ja, moet treuren en wenen bij de gedachte, dat zulk onkruid in uw onachtzaamheid of in uw slaap hier zou opschieten, evenmin moeten zij ooit uitvinden om te denken, dat gij, totdat hij uitgeworpen is, onschuldig zijt. 1 Corinthiërs 5:6-7.

2. Aldus heeft het zuurdeeg de gehele klomp doorzuurd: Israël was schuldig aan wat Achan deed, en moet also staan, totdat het gereinigd is, tot Achan voor zijn zonde zijn last draagt. Jozua 7:10-13, 22:20. De reden is: Achan was een lid van dat grote lichaam, en volgens de wetten der natuur kunnen de hand, de voet, het oog, de tong, het oor, of, een van deze, het geheel met Achans wanbedrijf bevleken. De kerk moet zich ook hiervan bewust zijn: enige

melaatse stenen bederven het gehele huis, en gelijk de stenen van daar moeten verwijderd worden voor de heiligheid van het huis, zo moet het in elk geval, voor het als rein beschouwd wordt, door offerande gereinigd worden. Leviticus 14:33-57.

3. Draag verder zorg, dat de zonde, welke gij zoudt uitzuiveren, voor u geen verdere gesel wordt, hetwelk zal geschieden, als diegenen rechters zullen zijn, welke niet vrij zijn van haar smetten en vlekken. Ruk eerst de balk uit uw eigen oog, anders zal de veroordeelde u verachten, Mattheus 7:3-4, en zeggen: Laat de pot niet over de ketel oordelen. Johannes 8:7. Zo niet, dan zal het een grote wrok verwekken tussen de kerk en hem, die zondigde, ook kunnen door zulke middelen nimmer diegenen gewonnen worden tot een vernieuwde omhelzing van heiligheid, maar met meer waarschijnlijkheid zullen zij daardoor verleid worden om verder te overtreden.

4. Wederom, laten diegenen, die luid tegen haar roepen, toezien, dat zij haar niet inwendig koesteren. De zonde kleeft gelijk pek aan de vingers, zorg er dan voor, laat niemand zichzelf bedriegen, Jozua 22:17, ze is besmettelijk, bied voortdurend tegenstand, verafschuw het kleed, dat door het vlees bevekt is. Judas 1:23. Sommigen blazen tegen de donkerheid van de kaars die evenwel hun vingers met het snuitsel kunnen bemorsen.

5. Neem u eveneens in acht, opdat er geen blijken zijn van wraak tegen de persoon, vrees in alle dingen, bejammer de mens, terwijl gij zijn zonde verfoeit, beklaag zijn ziel, Judas 1:20, 23, gij zijt nog in het vlees, bedenk, dat gij zelf kunt verleid worden, Galaten 6:1, hebt gij geen medelijden, wie zal dan medelijden met u hebben? Jacobus 2:13.

6. Zie dat de grond goed zij, op welke gij gaat: betoon uw afkeer van de zonde, maar niet van de deugd. Wees op uw hoede voor geveinsde bedoelingen, en twist niet over onderscheidene opvattingen omtrent een zaak van minder gewicht, opdat er geen nodeloze woordenstrijd ontsta, en opdat niet dat vuile zaad, twist, 1 Corinthiërs 1:11, uw heiligen bodem overstromen, Titus 3:9, 1 Corinthiërs 11:16, en opdat daar niet, in plaats van liefde, netels gevonden worden. 1 Timotheus 6:3-6.

7. Gij moet eveneens over het humeur van ieder mens heen zien, omdat niemand volmaakt is, blijft de zonde nog, en menselijke zwakheden kleven de besten aan, dragen en verdragen zal hier tot rust verstrekken. Nietig gekibbel, krakeel en onenigheid zal daar menigvuldig voorkomen, waar van mollen bergen worden gemaakt, of waar men in elke kleine, nietige, geringe zaak iets heeft te berispen. 1 Timotheus 1:6, 20. Ga deze geest te lijf of hij zal veel onheil brengen in dit huis, 2 Timotheus 2:16, en het is uit gebrek aan liefde, dat hij onderhouden wordt, Titus 1:10, het is niet de geest van de duif. Efeziërs 4:2, Colossenzen 3:13.

8. Voor hen die eigen meningen hebben, moeten wij ook ruimte maken, of wij zullen de kerk nadeel toebrengen, Romeinen 14:13 :mits deze zodanig zijn, dat zij het geloof en de heiligheid niet verzwakken, noch met een goed geweten strijden, Romeinen 14:16, mits daarbij diegenen, die ze koesteren, zulk een geloof houden voor zichzelf, Romeinen 14:22, en hun onvruchtbare denkbeelden niet laten vallen op de weg van hun broeder, 1 Corinthiërs 8:9-13, laat ze vrij, en het geloof en de liefde zullen niet minder worden.

9. Wij moeten ook in deze onze handelingen tonen, dat wij onderscheid maken tussen die zonden, welke indruisen tegen het licht der natuur, en wat wij merken tegen het geloof in Christus te zijn. Die, welke tegen de natuur zijn, zal de natuur aanwijzen, Exodus 32:22-24, Samuel 12:7-13, wat aangaat die tegen het geloof, het geloof moet daarvan het oordeel, het geweten, en ook het verstand besturen, of er zal geen genezing zijn, wat gij ook doet. Wanneer er mensen betrapt zijn op onzedelijkheid, zal de natuur opschrikken, het geweten zal oprijzen ten gericht, Johannes 8:9, en als de onbeschaamdheid terug wijkt, zal evenwel schuld en zelf veroordeling de ellendeling, wie het aangaat, benauwen, Handelingen 5:1-5, en zo verlegen maken door onrust en schaamte, dat het hem er toe zal brengen om zijn zonde te belijden, en

vergiffenis te smeken van God en mensen. Zulke mensen kunnen wij dus met gemak overwinnen.

Maar het is niet zo met hen, die afwijken in het geloof, met hen, die, zoals onze wijze apostel zegt, onverwachts verstrikt zijn, met hen, die gemakkelijk zijn om te voeren, door bedriegerijen en door arglistigheid, Efeziërs 4:14, neen, deze zijn op een sluwe wijze tot dwaling gebracht, onbekend aan de natuur, ja, zij menen, dat zij welgedaan hebben in het verlaten van de weg. Hun verstand, en ook hun oordeel, keurt goed wat zij doen. Deze zijn, arme zielen, boven hun kunst en bekwaamheid, gevangen genomen door de duivel, naar zijn wil, 2 Timotheus 2:23-26, hier moet gij dus geduld oefenen, en lankmoedig zijn, gij moet niet over zulke heersen, maar alle zachtmoedigheid betonen, en de goede leer als de dauw doen neerkomen op hun dwaling, 2 Timotheus 4:2, zo zult gij deze overwinnen, en kunt gij hun fout herstellen. Titus 1:13.

De reden, waarom wij hier niet die ruwheid moeten gebruiken, als waar overtuiging ligt in de natuur, is, omdat diegenen, die zodanig verstrikt zijn, het licht en de hulp der natuur missen om weer terecht te komen. Een geest heeft hen bevangen, zij zijn weg, zij zijn op de vleugels van bovennatuurlijke begoochelingen, zij zijn buiten het bereik der mensen, niets dan God en het evangelie kan hen bereiken. 1 Timotheus 1:19-20. Daar wij deze lieden nu geen ogen kunnen geven, noch hun oordeel kunnen regelen, waarin ligt dan ons werk met hen, indien niet, zoals gezegd is, in het oefenen van geduld? terwijl het heilige Woord voor hun aangezicht wordt opengelegd, waardoor alleen zij moeten zien wat verkeerd is met hun arme zielen, en zich alzo tot Hem bekeren, bij wie redding blijft.

Tegenwerping. Maar zij zijn woelig, zij willen de waarheid ter aarde werpen, en allen komen in hun ondergang om.

Antwoord. Indien zij woelig, en boosaardig zijn, hun gevoelens opdringende, zonder er op te letten, wie zij daardoor ergeren of ten verderve brengen, 2 Timotheus 2:16-18, dan moet de kerk terstond met hen handelen, opdat niet het geheel door hun misleiding worde besmet, en in wanorde en verwarring gebracht.

11. DE TEGENWOORDIGE TOESTAND VAN DIEGENEN, MET WIE ALDUS GEHANDELD WORDT.

De man, die waarlijk verworpen en uit dit huis gebannen is, verliest zijn deel in de zaligheid voor eeuwig, zo hij niet weerkeert om waar geloof en heiligheid te koesteren. Ook baat het niets voor diegenen, die aldus uitgeworpen zijn, of zij zichzelf vleien en zich aan de censuur niet storen, niets zal hier baten, tenzij gij tot een nieuwe bekering komt. Hij, die gebonden is op de aarde, is gebonden in de hemel, en wordt niet losgemaakt of de zonde moet vergeven zijn, berouw en vergiffenis moet voorafgaan, of gij moet steeds onder de doden blijven. Mattheus 18:15-20, 28-35.

12. EEN VERTOOG BIJ DE ZODANIGE OM WEER TE KEREN.

O schande! Is het geen schande voor een mens om wegens zonde uitgespuwd te worden van een goed gezelschap! voor een mens, die verlicht is geworden, om zo snood te zijn om de God der genade zijn rug toe te keren voor een, die om zijn zonden heeft getreurd en geweend, om Hem te versmaden, die voor de zonde gebloed heeft en gestorven is! Welke dwaas, die een ziel heeft, en dat van zulk een prijs, zou zijn deel in het paradijs verkopen? Wij kunnen met dezulken zo goed worden gelijk gesteld, als zij, die om de zonde van de hemel tot de hel zijn neer geworpen! Maar laat mij u zeggen, dat het hier nog zwaarder is: de engelen, ofschoon zij van hun standplaats vielen, hadden niet de waarschuwing, welke gij hebt ontvangen, zij vielen, 2 Petrus 2:4, dit hebt gij gezien, en het ziende hebt gij gerebelleerd. Men zou denken, dat de gedachte aan het gedruis van deze hun val een waarschuwing, ja, een waarschuwing en een roepstem tot u zou geweest zijn om zorg te dragen om ook niet te vallen, Judas 6, O! hoe durfde gij u dan, daar God hen niet spaarde, aldus moed vatten om Hem te tergen en zijn toorn gaande te maken om u te verteren! Ook vielen de engelen niet van een Jezus, zij waren niet verlost van een staat van slavernij, maar gij! als een verlostte, en dat door bloed, hebt gij de verlossing veracht, en de modder of het slijk van uw eigen vuiligheid omhelst gij weer: een stervende, bloedende Jezus doet gij smaadheid aan! Wat zult gij doen? Ziet gij niet hoe gij de eigen Zoon van God onder uw voeten vertreden hebt? Hebreëen 10:29-31. O, vreselijke hand Gods! En vreselijk zal uw verdoemenis zijn, wanneer Zijn toorn uw ziel zal doden. 2 Petrus 2:20-22.

Ja, met een teken moeten deze hun zonde horen: deze vuile zeug was van het slijk gewassen, doch wentelde zich daar weer in, nadat zij gewassen was, zo berokkende zij zich dit verlies om aan een lust te voldoen. O schande! Is het geen schande voor een mens om zo afkerig te zijn van zijn geluk, dat niemand hem er van kan afbrengen om voor dwaas te spelen, tot hij bij de duivel op school gedaan wordt, Mattheus 18:34, om zijn eigen zaligheid op prijs te leren stellen? O dwaas! moet de duivel u nu wijs maken? O zot! die in de boosheid zal blijven, totdat de duivel u weer terugdrijft. 1 Timotheus 1:20.

Hebt gij helemaal vergeten, hoe gij placht te bidden en uit te roepen om vergiffenis nacht en dag? Of rekt gij, dat het slechts geschilderde vrees was, die uit uw ogen zo veel tranen perste? Bedenk het, man, uw gebeden en uw tranen zullen u tot de hel neer roepen, om uw afvalligheid. Wie niet hebben wil waar hij om gebeden heeft, moet de dood sterven, zijn gebeden zullen hem verafschuwen. Hebt gij die plechtige gelofte vergeten, welke gij aan God gedaan hebt, toen gij smeektet, dat Hij zijn oor tot u neigen en u genade geven zou, en dat Hij u ook in Zijn armen zou omhelzen? die gelofte, zeg ik, waarbij gij toen uzelf aan Hem verbondt, dat nu uw afzwerfend gemoed zich tegen Hem stellen en van Hem weg vlieden zou, en gij Zijn geboden ongehoorzaam zoudt zijn? Job 15:6. Wat heeft Hij gedaan? Waarin heeft Hij overtreden? Gij handelt nu, alsof gij de bedoeling hadt om te bewijzen, dat Hij schuldig is aan onrechtvaardigheid, aan het verbreken der belofte, of dat Hij uit onmacht u niet kon of wilde redden, of dat gij een beter goed gevonden hebt dan Hij, maar hoe gij er afkomen zult, of hoe gij u zult verontschuldigen, omdat gij weggegaan zijt, en weigerdet op Hem te wachten, bedenk dat wel: gij zijt nu nog in leven en aan deze zijde van de hel. Is het geen schande, geen stinkende schande, uitgeworpen te zijn uit Gods wijngaard als een onvruchtbare boom? Lukas 13:7, over de palen geworpen te zijn, en daar te liggen, of opgeraapt te worden door de eerste de beste, die voorbij gaat?

Wel, gij hebt u afgekeerd, keer weer, bedenk u, houd uw voet terug van de zonde, luister! gij wordt geroepen, stop uw oren niet toe: Keert weer, afkerige kinderen, komt, wendt u tot uw God, Jeremia 3:12-14, 22, heb berouw, en Hij zal uw snode afkeringen genezen, Hij zal aan u

die genade en die vrede openbaren, welke bij Hem blijft voor hen, die zich afkeren en tot Hem weerkeren. Hosea 14:1-4.

Neem woorden mee, kom tot de troon der genade, smee daar uw God en zoek Zijn aangezicht, belijd uw zonde gelijk de verloren zoon, zeg Hem waar en hoe gij het tegen Hem hebt verdorven. Gesteld, Hij zal de deur voor u sluiten, klopf gij dan des te luider, en roep des te sterker, wat is het of Hij u daar enige tijd laat staan? of doet alsof Hij Zich niet weer met u wilde verzoenen? Neem gij het evenwel niet op als een afwijzing, reken al zulke gedragingen slechts als een beproeving of gij ernstig zijt in uw streven, als een die waarlijk ontbloot en ontdaan is. Maar verberg niets van alles wat gij gedaan hebt, open uw boezem, doe belijdenis van al uw boosheid, zeg alles, Jeremia 3:13, 22-25, hebt gij een verborgen zonde? bedek die niet, Psalm 32:5, doe belijdenis, veroordeel uzelf, als gij niet wilt sterven: wie zichzelf veroordeelt, die rechtvaardigt God. 1 Corinthiërs 11:31-32.

Zondigen, en daarin te staan, is het hoogste kwaad, dit maakt een mens het meest gelijk aan de duivel, dit is een uitdaging van God en van de genade, deze mens weerstaat Hem, spuwt Hem in het aangezicht, hoont Zijn rechtvaardigheid, bespot Zijn macht, verzoekt Hem, tergt Hem, grieft Hem ieder uur: wanneer Hij oprijst, zal Hij deze hardnekkige opstandeling voor zijn onboetvaardigheid betaald zetten: wees dan niet onverbeterlijk, kom weer terug, er is hoop, smee om genade terwijl er nog leven is.

Tegenwerping. Maar ik vrees, dat ik verloren en weggeworpen ben, het vonnis is geveld en wie kan het veranderen?

Antwoord. Het geveld vonnis laat verlichting, ja kwijtschelding toe, indien gij slechts kunt geloven, Johannes 6:37.

KEER WEER, ZONDAAR, LAAT GEEN TWIJFEL BIJ U OPRIJZEN, KOM, DE HEERE JEZUS ZAL U NIET UITWERPEN!